

budimex

**DLA LUDZI
DLA LEPSZEGO ŻYCIA
DLA ŚRODOWISKA**

**Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych
Grupa Budimex za rok 2023**

Niniejszy plik w formacie pdf nie jest oficjalną wersją raportu rocznego i został zamieszczony na stronie internetowej Budimex SA dla wygody inwestorów Spółki

Spis treści

1. LIST PREZESA.....	4
2. O GRUPIE BUDIMEX.....	5
2.1. Model biznesowy i łańcuch wartości	5
2.1.1. Główne obszary działalności	6
2.1.2. Nasi klienci i dostawcy	8
2.2. Systemy zarządzania	10
2.3. Struktura Grupy Kapitałowej	13
2.3.1. Ważniejsze zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Budimex w 2023 r.:.....	14
2.3.2. Akcjonariat.....	15
2.4. Władze Grupy Kapitałowej Budimex	16
2.5. Kapitały Grupy Budimex.....	17
2.6. Kluczowe wskaźniki efektywności w obszarze ESG.....	20
2.7. Członkostwo w organizacjach.....	22
2.8. Nagrody i wyróżnienia	23
2.9. Jakość usług.....	24
2.10. Działalność badawczo-rozwojowa	26
2.11. Stosowane technologie	26
2.11.1. Realizowane projekty innowacyjne	27
3. NASZE ZOBOWIĄZANIA.....	29
3.1. Wartości Grupy Budimex	29
3.2. Wkład Grupy Budimex w Agendę 2030	30
3.3. Strategia ESG.....	33
3.3.1. Zobowiązania i cele w obszarze środowiskowym	33
3.3.2. Zobowiązania i cele w obszarze społecznym	35
3.3.3. Zobowiązania i cele w obszarze ładu zarządczego.....	36
4. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ŚRODOWISKOWA	38
4.1. Zarządzanie wpływem na środowisko.....	38
4.1.1. Polityki i odpowiedzialność	38
4.1.2. Identyfikacja i zarządzanie ryzykami ESG, w tym związanymi z klimatem	43
4.1.3. Kluczowe wskaźniki	48
4.1.4. Komitet ds. Zarządzania Energią	57
4.1.5. Emisje gazów cieplarnianych	58
4.1.6. Różnorodność biologiczna.....	62
4.1.7. Odpowiedzialna ekologicznie realizacja usług.....	66
4.1.8. Budowanie świadomości w obszarze ochrony środowiska (E).....	67
4.2. Zgodność z Taksonomią Unii Europejskiej.....	69
4.3. Podsumowanie realizacji celów z obszaru środowiskowego (E) w 2023 r.....	86
5. SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ W BIZNESIE	87

5.1. Polityki i odpowiedzialność	87
5.2. Należyta staranność w zakresie praw człowieka	88
5.3. Wspieranie różnorodności	89
5.4. Struktura zatrudnienia	93
5.5. Wynagrodzenia i świadczenia pozapłacowe	100
5.6. Budowanie świadomości w obszarze społecznym (S)	102
5.6.1. Programy rozwojowe funkcjonujące w Grupie Budimex	103
5.7. Zapewnianie bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy	111
5.8. Podsumowanie realizacji celów z obszaru społecznego (S) w 2023 r.	117
5.8.1. Dialog i współpraca z interesariuszami	119
5.8.2. Wkład w lokalny rozwój społeczno-ekonomiczny	121
5.8.3. Działania charytatywne i sponsoringowe	123
6. ŁAD KORPORACYJNY	125
6.1. Polityki i odpowiedzialność	125
6.1.1. Zarządzanie zrównoważonym rozwojem	127
6.1.2. Zapewnianie przestrzegania prawa i zasad etyki	128
6.2. Zarządzanie ryzykiem	133
6.3. Budowanie świadomości w obszarze zarządczym (G)	135
6.4. Podsumowanie realizacji celów z obszaru ładu korporacyjnego (G) w 2023 r.	135
7. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA GRUPY BUDIMEX W 2023 R.	136
7.1. Kontrakty podpisane w 2023 r.	136
7.2. Wkład w rozwój infrastruktury w Polsce oraz świadczone usługi komunalne	142
7.3. Rozwój działalności na rynkach zagranicznych	145
7.4. Pozostała działalność	146
7.5. Podnoszenie standardów w łańcuchu dostaw	147
8. O SPRAWOZDANIU	150
8.1. Sposób ustalenia zakresu tematycznego raportu	150
8.2. Istotne zagadnienia związane ze zrównoważonym rozwojem	151
8.3. Dane kontaktowe	152
Indeks treści GRI	153
Spis tabel	158
Spis rysunków	160

1. LIST PREZESA

[GRI 2-22]

**Szanowni Państwo,
Partnerzy biznesowi i społeczni Grupy Budimex!**

Publikujemy poniżej raport niefinansowy Grupy Budimex za rok 2023. Pokazujemy w nim, jak przekuwamy wymagające plany środowiskowe oraz cele społeczne w wymierne wyniki. W tych trudnych czasach nie boimy się stawiać sobie wyzwań, które będą spełniały oczekiwania naszych interesariuszy. Z tego miejsca dziękuję każdemu pracownikowi, który dołożył swoją cegiełkę do naszych działań w sferze zrównoważonego rozwoju.

W 2023 r. sektor budowlany ustabilizował się po trudnościach spowodowanych pandemią i wojną w Ukrainie. Polska jest obecnie uznawana za największy plac budowy w Europie ze względu na dużą liczbę inwestycji, zwłaszcza infrastrukturalnych. Chociaż lokalne warunki są korzystne, nie jesteśmy zieloną wyspą – borykamy się z tymi samymi problemami, co inne kraje Unii Europejskiej, takimi jak gwałtowny wzrost kosztów i niewystarczająca dostępność pracowników.

By wzmocnić nasz potencjał w sferze zrównoważonego rozwoju i jeszcze lepiej odpowiadać na wyzwania przyszłości, ogłosiliśmy *Strategię ESG na lata 2023-2026 z perspektywą do 2050 r.* Dokument systematyzuje nasze podejście oraz plany środowiskowe, społeczne i w obszarze ładu korporacyjnego. Jego osią są cele strategiczne odpowiadające na kluczowe wyzwania dla sektora budowlanego oraz spójne z globalnymi Celami Zrównoważonego Rozwoju ONZ. Będą one nadawały tempo naszym działaniom.

Jako przedsiębiorstwo proaktywne stawiamy na zrównoważony rozwój. W 2023 r. kontynuowaliśmy wzrost zaangażowania w zieloną energetykę. Inwestowaliśmy w fotowoltaikę oraz w elektryfikację naszej floty pojazdów, a cała energia elektryczna pozyskana przez nas od zewnętrznych dostawców pochodziła ze źródeł odnawialnych, co potwierdzają stosowne gwarancje.

Podnosimy świadomość ekologiczną naszych pracowników. W ubiegłym roku mieli oni możliwość wzięcia udziału w programie grantowym i zdobycia środków na realizację oddolnych projektów z obszaru ESG, m.in. edukacyjnych czy z zakresu przeciwdziałania zmianom klimatu. Znacznie wzrosła liczba pracowników zaangażowanych w projekty badawczo-rozwojowe.

W obszarze środowiskowym szczególnie istotna, w kontekście aktualnej sytuacji ekologicznej, jest nasza obietnica redukcji emisji CO₂ pochodzącej z zakresów 1 i 2 o 20% do 2030 r. w porównaniu z rokiem 2020 oraz dążenie do osiągnięcia neutralności klimatycznej do roku 2050. Z racji przedmiotu naszej działalności istotny pozytywny wpływ przyniesie opracowanie polityki cyrkularności i jej wdrożenie. Z kolei w obszarze społecznym i zarządczym godna szczególnego podkreślenia jest m.in. coroczna realizacja szkoleń i programów promujących kulturę bezpieczeństwa na naszych budowach, dalsze zrównywanie płac kobiet i mężczyzn oraz zainicjowanie procesu systemowej identyfikacji i analizy ryzyk ESG.

Jestem przekonany, że przyjmując perspektywę rozwoju zrównoważonego, obecne wyzwania wspólnie przekujemy w sukces.

Zapraszam Państwa do lektury raportu oraz do refleksji nad działaniami Grupy Budimex na rzecz lepszej, zrównoważonej przyszłości.

Prezes Zarządu Budimex SA

Artur Popko

2. O GRUPIE BUDIMEX

[GRI 2-1] [GRI 2-6] [ESRS SBM-1]

2.1. Model biznesowy i łańcuch wartości

Grupa Budimex świadczy szeroki zakres usług budowlano-montażowych, wykonywanych w systemie generalnego wykonawstwa w kraju i za granicą, z wykorzystaniem produkowanych przez siebie mieszanek mineralno-asfaltowych i prefabrykatów stalowych. Ponadto poszerza swoją obecność w sektorach: gospodarowania odpadami, utrzymania infrastruktury, obsługi technicznej budynków, produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz elektromobilności.

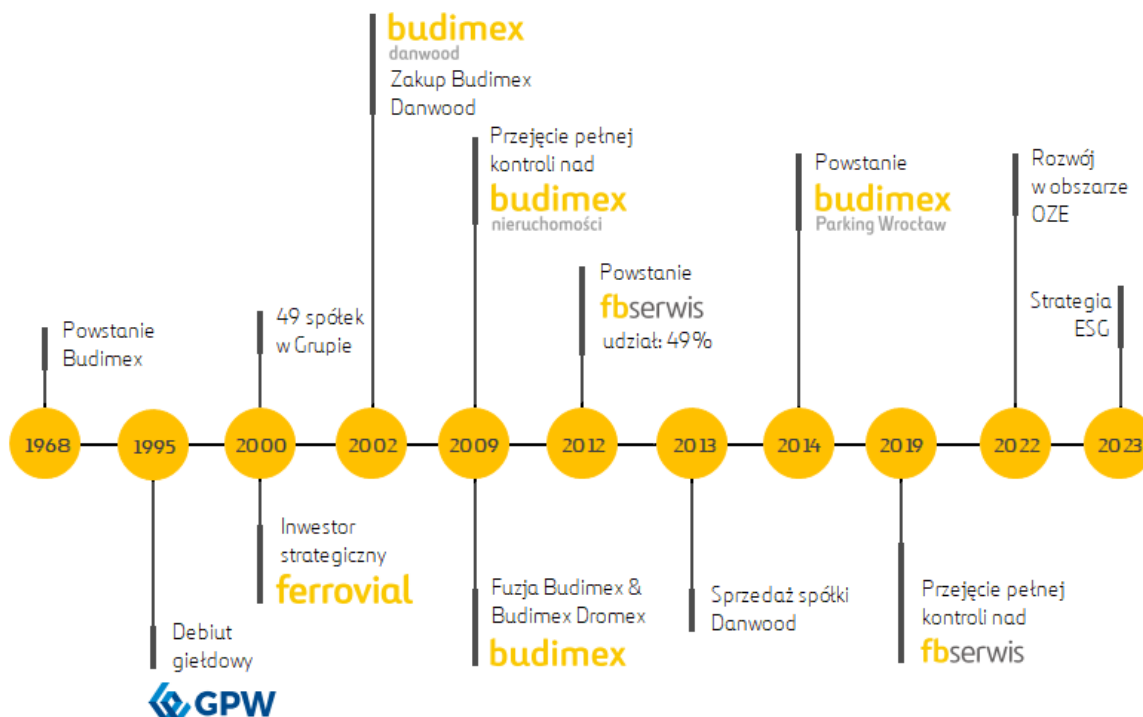
Największe podmioty w Grupie stanowią:

- Budimex SA (jednostka dominująca), będąca generalnym wykonawcą obiektów infrastrukturalnych, kolejowych, kubaturowych i przemysłowych, które realizuje we współpracy ze spółkami Budimex Budownictwo i Budimex Kolejnictwo,
- Mostostal Kraków SA, oferujący prefabrykację, dostawę i montaż konstrukcji stalowych, jak również usługi w zakresie montażu mechanicznego maszyn i urządzeń dla przemysłu cementowo-wapienniczego, energetycznego, hutniczego i chemicznego,
- Grupa FBSerwis, do której należy sześć spółek świadczących usługi z zakresu gospodarki odpadami (posiadają one m.in. własne instalacje do ich przetwarzania oraz składowiska), utrzymania infrastruktury drogowej, utrzymania technicznego obiektów oraz modernizacji oświetlenia ulicznego.

Ofertę poszczególnych spółek Grupy Budimex szczegółowo opisano w dalszej części rozdziału.

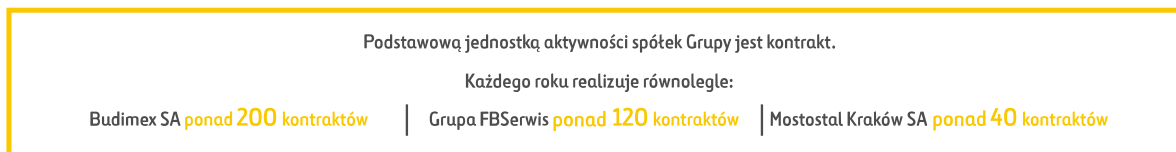
Wyróżnikami firmy, której historia sięga 1968 r., są: profesjonalne podejście do powierzanych zadań, oparte na międzynarodowych standardach zarządzania, bogate doświadczenie i wysoko wykwalifikowana kadra, stosowanie nowoczesnych, efektywnych i bezpiecznych dla ludzi i środowiska rozwiązań technologicznych oraz dopasowywanie usług do potrzeb klientów.

Rysunek 1. Historia Grupy Budimex

W 2000 r. pakiet kontrolny akcji Budimex SA został wykupiony przez jedną z największych firm budowlanych na świecie – hiszpański koncern budowlany Ferrovial. Jest to potwierdzeniem mocnych fundamentów i dużego potencjału rozwoju firmy, a pozycja rynkowa i know-how inwestora strategicznego dodatkowo wspierają przewagę konkurencyjną Budimex.

Rysunek 2. Liczba realizowanych kontraktów

Grupa Budimex realizuje aktywności biznesowe przede wszystkim na terenie Polski, ale także na rynkach zagranicznych. Od wielu lat funkcjonuje Oddział Rynku Niemieckiego Budimex SA, którego działalność operacyjna skupia się na usługach podwykonawczych dla firm w zakresie: produkcji prefabrykowanych elementów żelbetowych, produkcji prefabrykatów dla budownictwa kubaturowego i inżynieryjnego, robót zbrojarskich oraz produkcji konstrukcji stalowych na potrzeby budowy elektrowni, mostów, hal, kontenerów, zbiorników i maszyn. Na tamtejszym rynku obecny jest również oddział Mostostal SA oraz spółka Budimex Bau, która rozpoczęła na nim działalność poprzez akwizycję kontraktów budowlanych. W ramach osobnych oddziałów Budimex SA świadczy usługi na rynkach: czeskim, słowackim oraz łotewskim. Więcej na temat działalności zagranicznej Grupy można przeczytać w rozdziale 7.3.

Kreowanie wartości przedsiębiorstwa

Zarząd Budimex SA podejmuje działania ukierunkowane na stały wzrost wartości spółki dla wszystkich akcjonariuszy i określa kierunki jej rozwoju. W 2024 r. działania Grupy Budimex będą skoncentrowane na zwiększeniu marżowości posiadanego portfela zleceń oraz pozyskiwaniu nowych, zyskownych kontraktów budowlanych w Polsce i na rynkach zagranicznych. W perspektywie długoterminowej Zarząd Budimex SA będzie dążył do dywersyfikacji działalności Grupy, zarówno w ramach segmentu budowlanego (m.in. zwiększając udział w rynku kolejowym czy hydrotechnicznym), jak i usługowego (zagospodarowanie nowych frakcji opadów i zwiększenie zdolności przetwórczych), a także poprzez rozwój działalności w zakresie odnawialnych źródeł energii na drodze do budowy własnego portfela instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych. Cele biznesowe wspiera opublikowana w 2023 r. strategia ESG, której główne założenia zostały opisane w rozdziale 3.3.

2.1.1. Główne obszary działalności

BUDIMEX SA

Budownictwo infrastrukturalne

W ramach Dywizji Budownictwa Infrastrukturalnego spółka realizuje projekty z zakresu budownictwa drogowego, mostowego, a także hydrotechnicznego. Dywizja dysponuje własną bazą sprzętową, wytwórnią mas bitumicznych oraz siecią certyfikowanych laboratoriów. Bogate zaplecze technologiczne i sprzętowe umożliwia jej podejmowanie się zaawansowanych technicznie inwestycji na terenie całego kraju. Jej ofertę uzupełnia należąca do Grupy Budimex Grupa FBService, świadcząca kompleksowe usługi związane z utrzymaniem infrastruktury drogowej.

Budownictwo ogólne

Budownictwo kubaturowe to jeden z filarów długoletniej działalności Budimex SA. Dywizja Budownictwa Ogólnego spółki realizuje pełen zakres usług tego segmentu oraz zapewnia kompleksowe wsparcie na każdym etapie inwestycji. Oferta Dywizji Budownictwa Ogólnego obejmuje generalne wykonawstwo budynków użyteczności publicznej, obiektów komercyjnych, przemysłowych, militarnych, mieszkaniowych oraz sportowych. Przy realizacji projektów zapewnia klientom pełne wsparcie biura technicznego oraz optymalne rozwiązania technologiczne, m.in. oparte o metodykę BIM, usprawniającą proces projektowania i eksploatacji obiektu oraz zarządzania nim. Działania Budimex SA w segmencie kubaturowym wspierają inne spółki Grupy Budimex: Mostostal Kraków SA, specjalizujący się w wykonywaniu konstrukcji stalowych oraz FBService w zakresie utrzymania technicznego obiektów.

Budownictwo kolejowe

Budownictwo kolejowe to następny istotny obszar działalności w ramach Budimex SA. Spółka realizuje kompleksowe inwestycje kolejowe z pełnym zapleczem infrastrukturalnym, takim jak perony, dworce czy wiadukty, w tym uczestniczy w budowie nowych oraz modernizacji istniejących linii kolejowych

o strategicznym znaczeniu dla Polski i regionu. Dywizja Budownictwa Kolejowego dysponuje rozbudowanym i nowoczesnym zapleczem sprzętowym oraz stale rozwija kompetencje swojej kadry, m.in. w zakresie budowy kolei dużych prędkości. Budimex SA należy do trzech największych wykonawców modernizacji linii kolejowych w Polsce. Ofertę Dywizji uzupełnia spółka Budimex Kolejnictwo, świadcząca różnorodne usługi dla budownictwa kolejowego, m.in. sprzętowe, spawalnicze, transportowe oraz geodezyjne.

Budownictwo energetyczne i przemysłowe

Jako generalny wykonawca lub w konsorcjach z wiodącymi firmami w branży przemysłowej Budimex SA buduje m.in. bloki gazowo-parowe, gazociągi przesyłowe, instalacje termicznego przekształcania odpadów, a także stacje uzdatniania wody oraz instalacje odsiarczania czy odazotowania spalin. Dywizja Budownictwa Energetycznego i Przemysłowego uczestniczy również w rozwoju energetyki jądrowej, wspierając transformację energetyczną Polski.

Usługi laboratoryjne

Spółka posiada własne bogate zaplecze laboratoryjno-technologiczne, na które składa się Laboratorium Centralne oraz 25 laboratoriów polowych. Umożliwiają one efektywne prowadzenie bieżącej kontroli jakości poszczególnych asortymentów robót budowlanych, zgodnie z warunkami kontraktów i specyfikacjami technicznymi oraz wykonywanie analiz powykonawczych. Laboratoria Budimex SA świadczą także usługi na rzecz podmiotów zewnętrznych. Laboratorium Centralne posiada akredytację Polskiego Centrum Akredytacji o numerze AB1414.

Produkcja mieszanek mineralno-asfaltowych

Budimex SA dysponuje wytwórniami mas bitumicznych o wydajności do 320 ton na godzinę. Wysokiej klasy zaplecze technologiczno-laboratoryjne pozwala spółce produkować mieszanki mineralno-asfaltowe odpowiadające wymaganiom europejskich norm dotyczących wyrobów budowlanych. Dla zapewnienia stabilności produkcji oraz zachowania wysokiej jakości wdrożono system Zakładowej Kontroli Produkcji zgodny z wymaganiami zharmonizowanych norm serii PN-EN 13108. Produkowane mieszanki są nie tylko wykorzystywane na potrzeby realizowanych kontraktów, ale także sprzedawane klientom zewnętrznym.

Usługi sprzętowe

Dyrekcja Usług Sprzętowo-Produkcyjnych¹ realizuje m.in. roboty ziemne oraz usługi rozkładania masy, frezowania nawierzchni, dźwigowe oraz transportu ponadgabarytowych maszyn i urządzeń. Połączenie nowoczesnego sprzętu, wykwalifikowanej kadry operatorów i pracowników nadzoru oraz innowacyjnych rozwiązań pozwala wykonywać roboty budowlane z zachowaniem najwyższej jakości.

MOSTOSTAL KRAKÓW SA

Produkcja konstrukcji stalowych

Do podstawowych obszarów działalności firmy należą: prefabrykacja, dostawa i montaż konstrukcji stalowych, jak również świadczenie usług projektowych. Filarem spółki są wytwórnie konstrukcji stalowych zlokalizowane w Krakowie oraz Kleszczowie, a od maja 2023 r. również wytwórnia spółki Konstalex w Radomsku zajmująca się ciężkimi, głównie mostowymi konstrukcjami stalowymi. Łączny potencjał wytwórczy spółki przekracza 18 tys. ton rocznie. Dostawy konstrukcji realizowane są m.in. na potrzeby obiektów przemysłowych, mostowych i ochrony środowiska.

Realizacje przemysłowe

Spółka jest projektantem i generalnym wykonawcą konstrukcji stalowych m.in. na potrzeby budowy centrów logistycznych, magazynów, obiektów przemysłowych i energetycznych. W jej strukturach

¹ Do 1 lutego 2024 r. pod nazwą Oddział Usług Sprzętowych.

powołano zespoły odpowiedzialne za rozwój oferty w zakresie budownictwa modułowego oraz realizację wielopoziomowych stalowych parkingów systemowych.

GRUPA FBSERWIS

Gospodarka odpadami

Spółki Grupy FBSerwis oferują pełen katalog usług z obszaru gospodarki odpadami komunalnymi i przemysłowymi, m.in. odbierają je i transportują, zarządzają instalacjami do ich przetwarzania oraz składowiskami. Ponadto delegują pracowników do obsługi procesów na terenie zakładów klientów, doradzają w zakresie gospodarki odpadami i wymagań prawnych w sferze ochrony środowiska. Realizują zadania związane z utrzymaniem terenów zielonych oraz czystości na terenie miast i gmin. Działalność Grupy FBSerwis uzupełnia spółka Circular Construction, której celem jest odbiór i magazynowanie odpadów oraz ich przetwarzanie. Jej specjalizacją jest recykling materiałów budowlanych..

Kompleksowe usługi utrzymania infrastruktury drogowej

Grupa FBSerwis świadczy usługi w zakresie kompleksowego letniego i zimowego utrzymania dróg, obiektów inżynierskich oraz terenów zewnętrznych, dbając o ich odpowiedni stan, przejezdność, czystość oraz estetykę, a także utrzymanie oznakowania poziomego i pionowego oraz sygnalizatorów świetlnych itd. Wykonuje również prace budowlane oraz oznakowanie tymczasowe robót i zdarzeń drogowych.

Zarządzanie infrastrukturą oświetleniową

FBSerwis wykonuje całościowe projekty modernizacji oświetlenia – od etapu projektowania systemu, poprzez uzyskiwanie pozwoleń na budowę i realizację robót, aż po bieżącą konserwację, naprawy gwarancyjne i pogwarancyjne.

Obsługa techniczna budynków

Firma świadczy usługi utrzymania technicznego i konserwacji instalacji w budynkach, usługi fit-out, czyli kompleksowego zagospodarowania przestrzeni budynków, usługi porządkowe oraz utrzymanie terenów zielonych, a także zapewnia obsługę administracyjną i ochronę obiektów. Ponadto wykonuje audyty energetyczne, czyli przeglądy zużycia energii ze wskazaniem możliwych do osiągnięcia oszczędności.

Poza tym Grupa Budimex prowadzi działalność w zakresie produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz rozwoju infrastruktury elektromobilności, co szerzej opisano w rozdziale 7.4. Aktywność firmy na rynkach zagranicznych przedstawiono w rozdziale 7.3.

2.1.2. Nasi klienci i dostawcy

Budimex SA realizuje kontrakty zarówno na rzecz podmiotów publicznych (państwowych i samorządowych), jak i prywatnych.

Najczęstszymi rodzajami podmiotów w łańcuchu dostaw spółki są:

- wykonawcy prac budowlanych,
- dostawcy materiałów budowlanych,
- dostawcy usług w zakresie maszyn budowlanych,
- dostawcy paliw i energii,
- dostawcy i usługodawcy w procesach wsparcia.

Do klientów spółki należą m.in.:

- zarządcy infrastruktury drogowej (Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, zarządy województw),
- zarządca infrastruktury kolejowej (PKP Polskie Linie Kolejowe),
- przedsiębiorstwa produkcyjne,
- deweloperzy,
- instytucje publiczne z obszaru administracji, ochrony zdrowia, kultury, sportu itd.

Skala działalności Budimex SA w 2023 r.:

- oddanie do użytkowania 105 km nowych torów kolejowych,
- oddanie do użytkowania niemal 121 km nowych dróg,
- podpisanie 71 nowych kontraktów o łącznej wartości prawie 7,5 mld zł.

Klientami Mostostal Kraków SA są zarówno podmioty prywatne, jak i publiczne:

- przedsiębiorstwa przemysłowe (m.in. z branż: cementowo-wapienniczej, metalurgicznej, chemicznej i energetyczno-paliwowej),
- zakłady kolejowe i miejskie przedsiębiorstwa komunikacyjne,
- klienci zagraniczni, dla których realizowane są głównie dostawy konstrukcji stalowych (m.in. przedsiębiorstwa energetyczne i mostowe oraz spalarnie odpadów).

Najczęstszymi rodzajami podmiotów w łańcuchu dostaw spółki są:

- dostawcy materiałów hutniczych oraz konstrukcji stalowych,
- dostawcy usług w zakresie robót instalacyjnych,
- dostawcy usług montażu konstrukcji stalowych,
- firmy zajmujące się wynajmem pracowników na godziny,
- dostawcy materiałów budowlanych i rusztowań.

Skala działalności Mostostal Kraków SA w 2023 r.:

- 58 kontraktów realizowanych w Polsce i za granicą,
- podpisanie 35 nowych kontraktów o łącznej wartości 525 mln zł,
- wytwórnia w Krakowie wyprodukowała 4048 ton konstrukcji stalowych, wytwórnia w Kleszczowie 3932 tony, a wytwórnia w Radomsku od momentu wejścia w skład Grupy Mostostal Kraków w maju 2023 r. – 3608 ton.

Klientami spółek Grupy FBSerwis są podmioty publiczne i prywatne, w tym w szczególności:

- zarządcy dróg,
- samorządy (miasta, gminy, powiaty),
- sieci handlowe,
- centra logistyczne i dystrybucyjne,
- właściciele/administratorzy budynków,
- klienci indywidualni (w tym przedsiębiorcy o różnej skali działalności, także mikroprzedsiębiorcy).

Najczęstszymi rodzajami podmiotów w łańcuchu dostaw spółki są:

- dostawcy usług w zakresie gospodarowania odpadami – głównie przetwarzania odpadów oraz transportu odpadów, w tym ich odbioru,
- dostawcy usług budowlanych,
- dostawcy usług wykonywanych przy pomocy pojazdów, maszyn i sprzętu specjalistycznego,
- dostawcy usług wynajmu pojazdów, maszyn i sprzętu specjalistycznego,
- dostawcy paliw i energii,
- dostawcy materiałów,
- dostawcy i usługodawcy w procesach wsparcia.

Skala działalności Grupy FBSerwis w 2023 r.:

- utrzymywanie techniczne ok. 1800 km dróg krajowych i autostrad oraz 6,5 mln mkw. powierzchni,
- obsługa ponad 600 tys. mieszkańców w całej Polsce w zakresie odbioru odpadów,
- eksploatacja pięciu instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych oraz trzech składowisk.

W 2023 r. nie miały miejsca istotne zmiany w łańcuchu wartości (upstream, downstream) żadnej z kluczowych spółek Grupy Budimex.

Informacje na temat struktury przychodów Grupy Budimex ze sprzedaży oraz inne dane na temat skali działalności i łańcucha wartości można znaleźć w finansowej części sprawozdania za 2023 r.

2.2. Systemy zarządzania

W spółkach Grupy Budimex funkcjonują Zintegrowane Systemy Zarządzania (ZSZ). Każdy z nich obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne oraz funkcje podmiotu i charakteryzuje się:

- jednoznacznym podziałem odpowiedzialności i uprawnień związanych z zajmowanymi stanowiskami służbowymi,
- włączeniem wszystkich pracowników w osiąganie celów ZSZ,
- prowadzeniem wszelkich działań zgodnie z Księgą Zintegrowanego Systemu Zarządzania oraz stosownymi procedurami i instrukcjami,
- dokumentowaniem wszystkich wymaganych czynności,
- cykliczną ewaluacją i ciągłym doskonaleniem.

Ramy dla polityk regulujących funkcjonowanie ZSZ w spółkach stanowi *Polityka Grupy Budimex*. Część dokumentów ZSZ jest zarządzana centralnie i obowiązują one w niezmienionej formie i treści we wszystkich spółkach Grupy. Wspólny system pozwala na pogłębienie integracji oraz usystematyzowanie działań wszystkich podmiotów w celu zapewnienia stabilnego rozwoju oraz osiągania coraz wyższego poziomu organizacji.

Wspomniana polityka jest omawiana z pracownikami spółek w czasie szkoleń. Podlega ona regularnym przeglądom, których wyniki są podstawą działań korygujących i zapobiegawczych oraz innych czynności mających na celu ciągłe doskonalenie systemów.

BUDIMEX SA

Przy organizacji i realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych Budimex SA stosuje Zintegrowany System Zarządzania obejmujący:

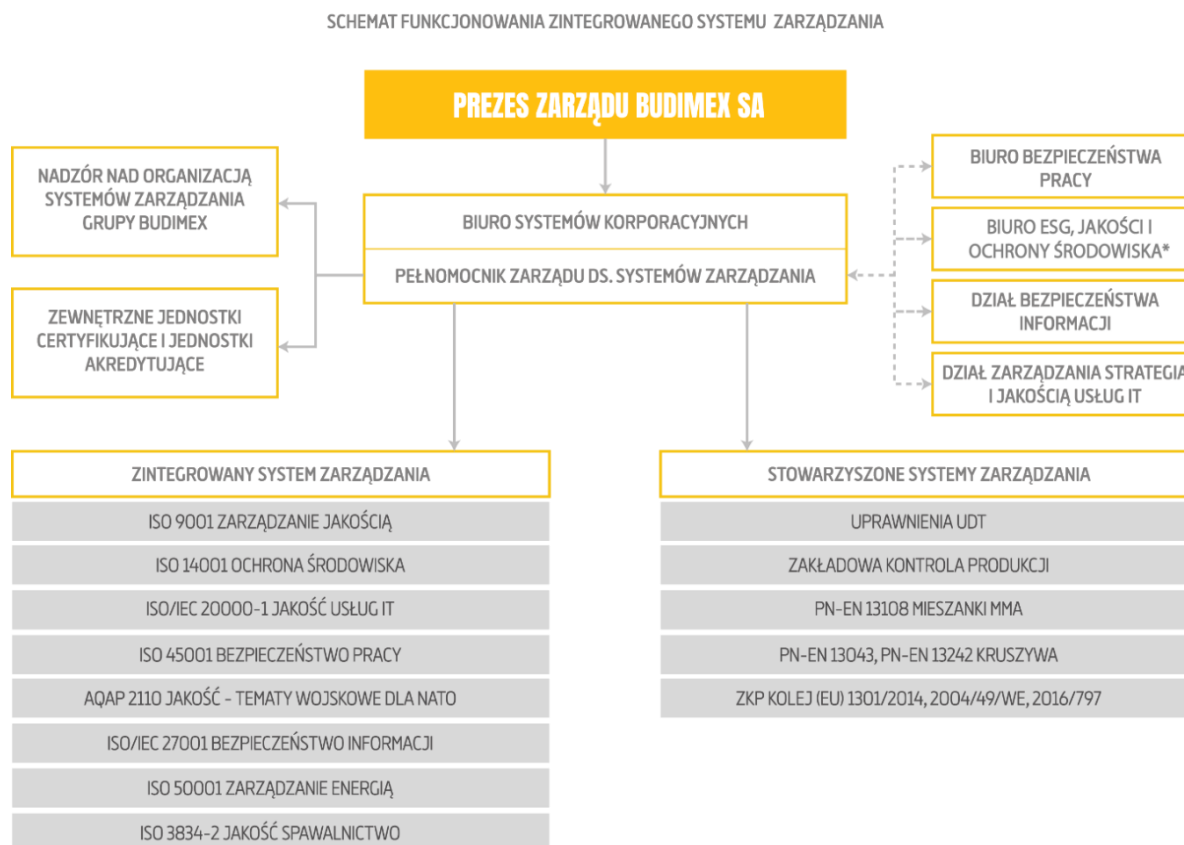
- system zarządzania jakością zgodny z wymaganiami normy ISO 9001,
- system zarządzania środowiskowego zgodny z ISO 14001,
- system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy zgodny z ISO 45001,
- system zarządzania energią zgodny z ISO 50001,
- system zarządzania jakością spawania zgodny z ISO 3834-2,
- system zapewniania jakości oparty na wymaganiach natowskiego standardu AQAP 2110,
- system bezpieczeństwa informacji zgodny z ISO/IEC 27001,
- system zarządzania jakością usług IT zgodny z ISO/IEC 20000-1.

Zintegrowany System Zarządzania jest koordynowany wspólnie z systemami stowarzyszonymi, obejmującymi:

- nadzór nad spełnianiem odpowiednich wymagań organizacyjno-technicznych w celu utrzymania uprawnień przyznanych przez Urząd Dozoru Technicznego, a dotyczących wytwarzania, naprawy i modernizacji urządzeń technicznych oraz materiałów i elementów stosowanych do ich wytwarzania,
- Zakładową Kontrolę Produkcji (ZKP), czyli wynikającą z przepisów prawa stałą wewnętrzną kontrolę, służącą zapewnieniu powtarzalności produkcji i dostarczającą dowodów na zgodność ze specyfikacjami technicznymi przyjętymi dla poszczególnych wyrobów budowlanych używanych w krajach UE. W Budimex SA ZKP obejmuje w szczególności produkcję mieszanek mineralno-asfaltowych i kruszyw stosowanych w budownictwie drogowym oraz projekty z obszaru budownictwa kolejowego.

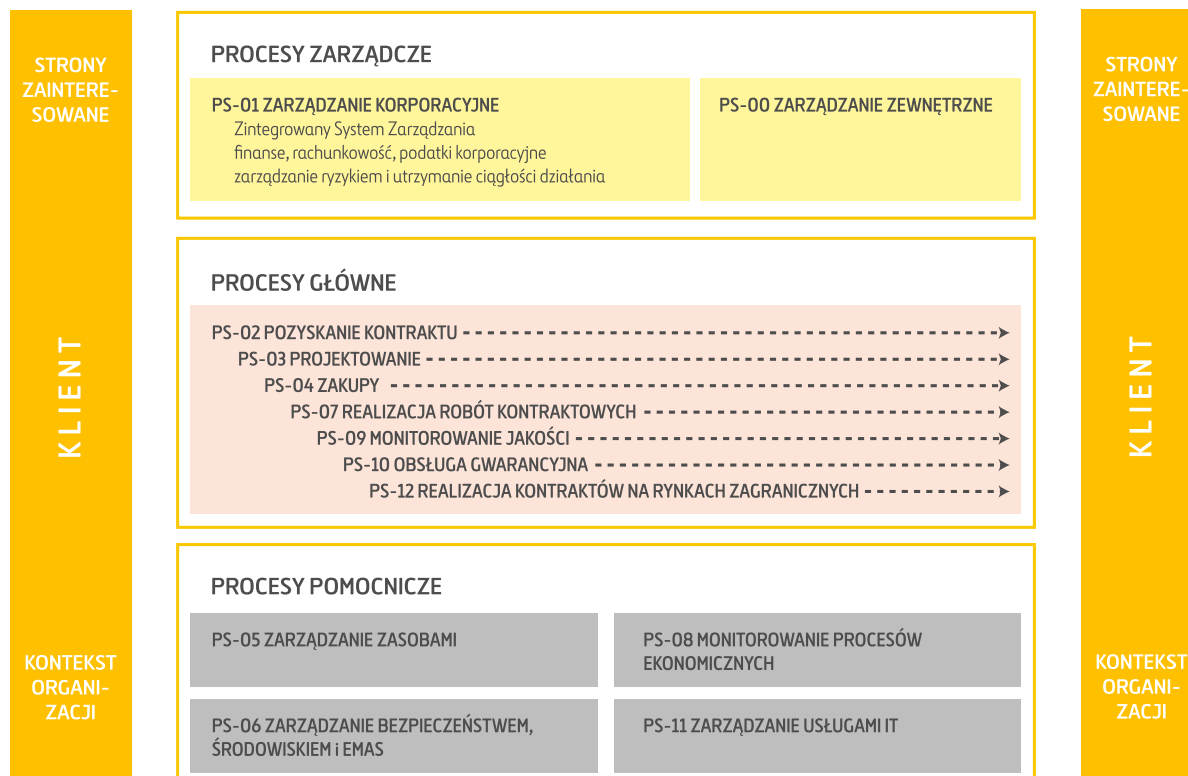
Nadzór nad funkcjonowaniem ZSZ oraz systemów stowarzyszonych w Budimex SA sprawuje Biuro Systemów Korporacyjnych oraz pełnomocnik Zarządu ds. systemów zarządzania. Audyty wewnętrzne w tym obszarze realizowane są przez Dział Audytu Systemów Zarządzania – jednostkę Biura Audytu Wewnętrznego.

Rysunek 3. Schemat funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Zarządzania

* Do lutego 2024 r. pod nazwą Biuro Zakupów, Jakości i Ochrony Środowiska.

Rysunek 4. Zdefiniowane procesy w ZSZ

MOSTOSTAL KRAKÓW SA

W Mostostal Kraków SA na Zintegrowany System Zarządzania składają się:

- system zarządzania jakością zgodny z ISO 9001,
- system zarządzania środowiskowego zgodny z ISO 14001,
- system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy zgodny z ISO 45001.

Nadzór nad nimi sprawuje pełnomocnik Zarządu ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

Zakres opisanego wyżej ZSZ obejmuje organizację i zarządzanie kompleksową realizacją inwestycji, wykonawstwo konstrukcji, dostawę i montaż obiektów budownictwa ogólnego, przemysłowego i komunikacyjnego oraz realizację rurociągów przemysłowych. Zakres ZSZ dotyczy kontraktów budowlanych prowadzonych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i poza jej granicami.

W skład systemów stowarzyszonych, spójnych z ZSZ i wykorzystujących część jego procedur oraz instrukcji, wchodzi:

- system Zakładowej Kontroli Produkcji (ZKP) – oparty na wymaganiach normy zharmonizowanej PN-EN 1090-1, która wchodzi w skład grupy norm europejskich dotyczących projektowania i wytwarzania elementów konstrukcji nośnych ze stali lub aluminium,
- system zarządzania jakością w spawalnictwie – oparty na wymaganiach normy ISO 3834-2,
- system jakości dotyczący kompetencji laboratorium zakładowego – oparty na wymaganiach normy ISO/IEC 17025.

GRUPA FBSERWIS

System zarządzania środowiskowego w Grupie FBSerwis opiera się na politykach mających ugruntowanie w wymogach *Decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/1147 z dnia 10 sierpnia 2018 r., ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów*. Konkluzje BAT wdrożone zostały w spółkach FBSerwis Dolny Śląsk, FBSerwis Karpatia, FBSerwis Kamieński oraz FBSerwis Wrocław w oparciu o procedury operacyjne.

W spółce FBSerwis Wrocław wdrożono Zintegrowany System Zarządzania zgodny z normami ISO 9001 oraz ISO 14001. Jego zakres obejmuje odbiór, zbieranie i transport odpadów stałych (komunalnych i przemysłowych), odbiór i transport nieczystości ciekłych, mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów komunalnych, obrót surowcami wtórnymi, sprzątanie terenów zewnętrznych i wewnętrznych oraz letnie i zimowe utrzymanie dróg i chodników.

Certyfikaty systemów zarządzania

Gwarancją skuteczności wdrożonych systemów zarządzania jest stały nadzór zewnętrznych, niezależnych jednostek certyfikujących. W 2023 r. systemy omówione powyżej przeszły adekwatne audyty nadzoru zewnętrznego, które zakończyły się utrzymaniem certyfikatów zgodności z odpowiednimi normami ISO.

2.3. Struktura Grupy Kapitałowej

Struktura Grupy Kapitałowej według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawia się następująco:

- Budimex SA – jednostka dominująca

Spółki konsolidowane:

- Budimex SA
- Mostostal Kraków SA – 100% akcji
- Mostostal Kraków Energetyka Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez Mostostal Kraków SA)
- Budimex Bau GmbH – 100% udziałów
- Budimex Budownictwo Sp. z o.o. – 100% udziałów
- Budimex Kolejnictwo SA – 100% akcji
- Budimex Parking Wrocław Sp. z o.o. – 51% udziałów
- Budimex Most Wschodni SA (spółka celowa) – 100% akcji
- FBSerwis SA – 100% akcji
- FBSerwis A Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)
- FBSerwis B Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)
- FBSerwis Karpatia Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)
- FBSerwis Wrocław Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)
- FBSerwis Dolny Śląsk Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)
- FBSerwis Odbiór Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)
- FBSerwis Kamieńsk Sp. z o.o. – 80% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)
- FBSerwis Paliwa Alternatywne Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)
- JZE Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)
- Circular Construction SA – 100% akcji (pośrednio poprzez Budimex Most Wschodni SA)
- Magnolia Energy Sp. z o.o. – 100% udziałów
- Zakład Przetwarzania Odpadów Zawisty Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA i JZE Sp. z o.o.)
- RailBX GmbH – 100% udziałów
- Budimex Slovakia s.r.o. – 100% udziałów
- Budimex Mobility SA (przed 2023 r. pod nazwą Budimex PPP SA) – 100% akcji
- Fotowoltaika HIG XIV Sp. z o.o. – 100% udziałów
- Budimex F Sp. z o.o. – 100% udziałów (spółka celowa)
- PPUH „Konstalex” Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez Mostostal Kraków SA)

Pozostałe spółki z udziałem Budimex SA:

- Budimex A Sp. z o.o. – 100% udziałów (spółka celowa)
- Budimex C Sp. z o.o. – 100% udziałów (spółka celowa)
- Budimex D Sp. z o.o. – 100% udziałów (spółka celowa)
- Budimex H Sp. z o.o. – 100% udziałów (spółka celowa)
- Budimex I Sp. z o.o. – 100% udziałów (spółka celowa)
- Budimex J Sp. z o.o. – 100% udziałów (spółka celowa)
- Budimex K Sp. z o.o. – 100% udziałów (spółka celowa)
- Budimex M Sp. z o.o. – 100% udziałów (spółka celowa)
- Budimex N Sp. z o.o. – 100% udziałów (spółka celowa)
- Budimex O Sp. z o.o. – 100% udziałów (spółka celowa)
- Budimex P Sp. z o.o. – 100% udziałów (spółka celowa)
- Budimex R Sp. z o.o. – 100% udziałów (spółka celowa)
- ConVentures Sp. z o.o. – 100% udziałów (spółka celowa)
- Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej – 100% udziałów (pośrednio poprzez Budimex Kolejnictwo SA)
- Budimex SA Cadagua SA III S.c. – 99,9% wkładów
- Budimex SA Cadagua SA IV S.c. – 99,9% wkładów
- Budimex SA Cadagua SA V S.c. – 99,9% wkładów
- Budimex SA Sygnity SA Sp.j. – 67% wkładów
- Budimex SA Técnicas Reunidas SA Turów S.c. – 50% wkładów
- ASI 1 ConVentures sp. z o.o. SKA – 100% akcji

- Budimex Construction Prague s.r.o. – 100% udziałów
- BXF Energia Sp. z o.o. – 51% udziałów (pozostałe 49% udziałów posiada Ferrovial EG SE)
- WMSerwis SA – 100% akcji
- ARGE Brücke Oderberg – 5% udziałów (pozostałe 95% udziałów posiada Budimex Bau GmbH)
- ARGE Brücke Wittstock – 5% udziałów (pozostałe 95% udziałów posiada Budimex Bau GmbH)
- ARGE Oberkrämmer – 5% udziałów (pozostałe 95% udziałów posiada Budimex Bau GmbH)
- ARGE Campus Dülpe – 5% udziałów (pozostałe 95% udziałów posiada Budimex Bau GmbH)
- Green Waste Management 1 Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)
- Green Waste Management 2 Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)
- Green Waste Management 3 Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)
- Green Waste Management 4 Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)
- Green Waste Management 5 Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)
- Green Waste Management 6 Sp. z o.o. – 100% udziałów (pośrednio poprzez FBSerwis SA)

2.3.1. Ważniejsze zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Budimex w 2023 r.:

Objęcie konsolidacją Budimex F Sp. z o.o. i Budimex Slovakia s.r.o.

Powyższe spółki zostały objęte konsolidacją ze względu na rozpoczęcie znaczącej działalności operacyjnej.

Utworzenie spółek cywilnych prawa niemieckiego

Budimex SA oraz Budimex Bau GmbH, spółka w 100% zależna od Budimex SA, założyły wspólnie 4 spółki cywilne prawa niemieckiego: ARGE Brücke Oderberg, ARGE Brücke Wittstock, ARGE Oberkrämmer oraz ARGE Campus Düppel. Są one traktowane jako podmioty wspólne i zostały utworzone w celu realizacji kontraktów budowlanych.

Utworzenie spółki BXF Energia Sp. z o.o.

W dniu 17 maja 2023 r. został podpisany akt założycielski BXF Energia Sp. z o.o. Spółkę zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym 25 września 2023 r.

Utworzenie spółki WMSerwis SA

W dniu 22 maja 2023 r. Budimex SA założył spółkę WMSerwis SA. Została ona zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym 12 lipca 2023 r. Nie została objęta konsolidacją ze względu na brak istotnej działalności operacyjnej.

Utworzenie spółek Green Waste Management 1, 2, 3, 4, 5, 6 Sp. z o.o.

W czerwcu i lipcu 2023 r. FBSerwis SA utworzyła 6 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Zostały one zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w czerwcu, lipcu i sierpniu 2023 r. Nie zostały objęte konsolidacją ze względu na brak istotnej działalności operacyjnej.

Rozwiązanie Budimex SA Ferrovial Construcción SA Sp.j.

W dniu 13 stycznia 2023 r. spółka została wykreślona z KRS, zgodnie z wnioskiem złożonym 29 grudnia 2022 r.

Rozwiązanie Budimex SA Ferrovial Agroman SA 2 S.c.

W dniu 17 maja 2023 r. wspólnicy spółki – Budimex SA (95% wkładów) oraz Ferrovial Agroman SA (5% wkładów) – podjęli uchwałę o jej rozwiązaniu w związku z brakiem możliwości osiągnięcia celu gospodarczego, do którego została powołana.

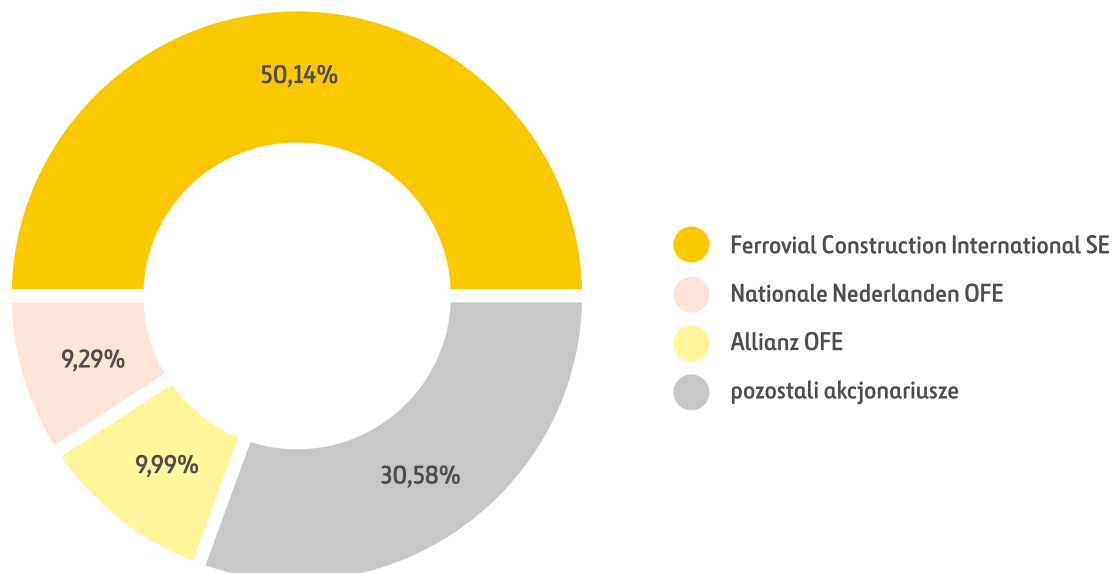
Nabycie PPUH Konstalex Sp. z o.o.

W dniu 15 maja 2023 r. Mostostal Kraków SA, spółka w 100% zależna od Budimex SA, zawarł z dwiema osobami fizycznymi umowę nabycia 80 udziałów w spółce Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe Konstalex Sp. z o.o., reprezentujących 100% kapitału zakładowego i uprawniających do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników spółki.

2.3.2. Akcjonariat

Udział w kapitale zakładowym Budimex SA według stanu wiedzy spółki na 31 grudnia 2023 r przedstawiał się następująco:

Rysunek 5. Udział w kapitale zakładowym Budimex SA według stanu wiedzy spółki na 31 grudnia 2023 r.

W styczniu 2023 r. spółka otrzymała od Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego Allianz Polska SA informację o połączeniu tego podmiotu ze spółką Aviva Powszechne Towarzystwo Emerytalne Aviva Santander SA w trybie art. 492 par. 1 pkt 1 KSH oraz art. 67 *Ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych*, w wyniku czego udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów w Budimex SA na rachunkach zarządzanych przez PTE Allianz Polska SA funduszy zwiększył się do 2 689 466 akcji stanowiących 10,53% kapitału zakładowego. W czerwcu 2023 r. spółka otrzymała od PTE Allianz Polska S.A. informację, iż w wyniku sprzedaży jej akcji udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów spółki w Budimex SA na rachunku Allianz OFE wynosił 2 551 331 akcji, co stanowiło łącznie 9,99%.

Od 1995 r. Budimex SA jest notowany na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Od września 2019 r. spółka wchodzi w skład indeksu WIG-ESG, skupiającego najbardziej odpowiedzialne spółki giełdowe, a przed przystąpieniem do niego, w latach 2011–2019, wchodziła w skład jego poprzednika, Respect Index.

31 sierpnia 2023 r. Budimex SA znalazł się w indeksie MSCI Poland, prowadzonym przez nowojorski bank inwestycyjny Morgan Stanley dla funduszy inwestycyjnych i agregującym polskie spółki o największych perspektywach rozwoju i stabilnej sytuacji finansowej. Wybór przedsiębiorstw wchodzących w skład MSCI Poland opiera się na kilku zmiennych, z których najważniejsze to wartość (kapitalizacja rynkowa) oraz to, jak często i chętnie uczestnicy rynku dokonują kupna lub sprzedaży akcji danej spółki. Do głównego indeksu dla Polski zostało dotychczas zakwalifikowanych zaledwie 14 podmiotów.

29 lutego 2024 r. zostały przez GPW Benchmark ogłoszone wyniki rewizji rocznej indeksów giełdowych, w wyniku której Budimex SA wszedł do prestiżowego indeksu WIG20. Zawiera on największe spółki notowane na GPW, będące punktami referencyjnymi dla inwestorów krajowych i zagranicznych. Budimex będzie notowany na 10. miejscu pod względem udziału w WIG20. Spółka powraca do grona uczestników tego indeksu po 20 latach przerwy – wchodziła w jego skład w latach 1995-2004.

2.4. Władze Grupy Kapitałowej Budimex

[GRI 2-9] [GRI 2-11] [ESRS GOV-1]

Skład Zarządu

Skład Zarządu Budimex SA na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawiał się następująco:

- Artur Popko – Prezes Zarządu, dyrektor generalny,
- Jacek Daniewski – członek Zarządu, dyrektor Pionu Prawno-Organizacyjnego,
- Anna Karyś-Sosińska – członek Zarządu, dyrektor Pionu Zarządzania Zasobami Ludzkimi,
- Maciej Olek – członek Zarządu, dyrektor operacyjny Budownictwa Kolejowego, Energetycznego i Przemysłowego,
- Cezary Łysenko – członek Zarządu, dyrektor operacyjny Budownictwa Infrastrukturalnego,
- Marcin Węglowski – członek Zarządu, dyrektor Pionu Ekonomiczno-Finansowego.

W dniu 6 lutego 2023 r. Rada Nadzorcza zawiesiła p. Artura Pielecha w czynnościach członka Zarządu Budimex SA. W dniu 30 marca 2023 r. Rada Nadzorcza odwołała p. Artura Pielecha z Zarządu spółki.

Osoby wchodzące w skład organu zarządczego nie piastują w ramach spółki żadnych funkcji poza obszarem odpowiedzialności zdefiniowanym w ww. nazwie stanowiska.

Skład Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej Budimex SA na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawiał się następująco:

- Marek Michałowski – Przewodniczący Rady,
- Juan Ignacio Gaston Najarro – Wiceprzewodniczący Rady,
- Igor Adam Chalupec – Sekretarz Rady,
- Janusz Dedo – członek Rady,
- Artur Kucharski – członek Rady,
- Danuta Dąbrowska – członek Rady,
- Silvia Rodríguez Hueso – członek Rady,
- Ignacio Aitor Garcia Bilbao – członek Rady,
- Mario Manuel Menendez Montoya – członek Rady.

W dniu 30 marca 2023 r. Rada Nadzorcza rozszerzyła skład o p. Silvię Rodríguez Hueso ze skutkiem od dnia 1 kwietnia 2023 r. Z dniem 27 kwietnia 2023 r. rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej złożył p. Dariusz Blocher.

Członkowie Rady Nadzorczej nie pełnią w spółce funkcji operacyjnych. Część członków Rady Nadzorczej pełni funkcje w ramach komitetów Rady Nadzorczej. Składy osobowe Komitetów Rady Nadzorczej wskazano w rozdziale 6.

W składzie Zarządu ani Rady Nadzorczej nie znajdują się przedstawiciele interesariuszy, np. delegat związków zawodowych, jednak wspomniane organy zarządcze w podejmowanych decyzjach uwzględniają efekty dialogu z otoczeniem społecznym. Zakres i mechanizmy tego dialogu opisano w podrozdziałach 6.1.1. oraz 5.8.1.

W skład Rady Nadzorczej wchodzi doświadczeni menedżerowie, inżynierowie oraz przedstawiciele nauki (prawo, ekonomia, bankowość, audyt), co stanowi dla spółki istotną korzyść z uwagi na potencjalne uzupełnianie kompetencji Zarządu oraz możliwość udzielania mu informacji i wytycznych w zakresie specjalistycznych obszarów.

Pełne informacje o wykształceniu oraz ścieżkach karier zawodowych członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej publikowane są przez spółkę na stronie <https://www.budimex.pl/pl/o-budimex/wladze>.

2.5. Kapitały Grupy Budimex

[ESRS SBM-1]

Kapitał finansowy

Kapitał, z którego Grupa Budimex finansuje swoją działalność, to środki powierzone jej przez akcjonariuszy, pożyczko- i kredytodawców oraz generowane przez firmę poprzez osiągnięte zyski. Grupa przeznacza te zasoby na zakup niezbędnych surowców i materiałów oraz terminowo reguluje swoje zobowiązania wobec partnerów biznesowych, co przyczynia się do utrzymania przez nich płynności finansowej.

W 2023 r. zarządzanie kapitałem finansowym przebiegało zgodnie z ustalonymi celami. Odnotowano wzrost sprzedaży w segmencie budowlanym o 13,8% w porównaniu z poprzednim rokiem. Marża brutto ze sprzedaży w tym segmencie osiągnęła poziom 10,9%, wobec 9,6% w 2022 r., mimo dynamicznego wzrostu cen materiałów. W przypadku większości projektów firma utrzymała zakładaną marżę kontraktową. Zachowano dyscyplinę kosztową, łączny wskaźnik kosztów sprzedaży i kosztów ogólnego zarządu wyniósł 3,9% (3,8% w 2022 r.). Zysk netto kształtował się na poziomie 746,1 mln zł w porównaniu z 548,1 mln zł w poprzednim roku. Wypłacono dywidendę w wysokości 459,3 mln zł z zysku za 2022 r. Skutecznie zarządzano finansami, zwiększając pozycję gotówkową netto na koniec 2023 r. do 3,8 mld zł, co stanowi wzrost o 22,6% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Tabela 1. Osiągnięte rezultaty – kapitał finansowy

Miara	31.12.2022	31.12.2023	Zmiana r/r
Kapitały własne (w mln zł)	1 299,5	1 570,3	270,8
Zobowiązania długoterminowe (w mln zł)	1 029,0	1 096,2	67,2
Zobowiązania krótkoterminowe (w mln zł)	5 058,7	5 751,7	693,0
Roczne przychody ze sprzedaży (w mln zł)	8 619,1	9 801,5	1 182,4
Roczny zysk netto (w mln zł)	548,1	746,1	198,0

Więcej informacji na temat kapitału finansowego można znaleźć w *Sprawozdaniu z działalności Grupy Budimex i Spółki Budimex SA za 2023 rok*, dostępnym na stronie <https://inwestor.budimex.pl/raporty-okresowe>.

Kapitał ludzki

Grupę Budimex tworzy różnorodny zespół doświadczonych inżynierów i pracowników innych profesji, zaangażowanych w budowanie jej trwałej wartości. Firma konsekwentnie zapewnia swojemu zespołowi i kontrahentom godziwe warunki pracy, a także wspiera rozwój ich kompetencji. Priorytetową wartością jest troska o zdrowie i życie wszystkich uczestników procesu budowlanego, a więc nie tylko pracowników Grupy Budimex, ale także m.in. kadry jej konsorcjantów czy dostawców.

W 2023 r. zarządzanie kapitałem ludzkim obejmowało w szczególności wnikliwe analizowanie najpoważniejszych incydentów związanych z BHP, organizację wizyt bezpieczeństwa na budowach oraz Tygodnia Bezpieczeństwa, organizację programów rozwojowych dla pracowników (m.in. Akademia Młodego Inżyniera, Akademia Kierownika Kontraktu, Super Lider, Murowany Sukces), a także przeprowadzenie kolejnej edycji badania zaangażowania, dzięki któremu określono obszary wymagające poprawy lub doskonalenia.

Tabela 2. Osiągnięte rezultaty – kapitał ludzki

Miara	31.12.2022	31.12.2023	Zmiana r/r
Liczba pracowników (stan na koniec roku)	7 022	7 337	4%
Odsetek pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony	67,6%	68,7%	1,1 p.p.
Wskaźnik rotacji	-	25,3%	-
Wskaźnik częstości wypadków (liczba wypadków przy pracy w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych)	12,3	14,9	21%
Nieskorygowana luka płacowa (<i>gender pay gap ratio</i>)	-1,9%	-1,7%	0,2 p.p.

Więcej informacji na temat kapitału ludzkiego Grupy Budimex znajduje się w części niniejszego sprawozdania zatytułowanej *Społeczna odpowiedzialność w biznesie*.

Kapitał organizacyjny

Kapitałem organizacyjnym Grupy Budimex są jej unikalna struktura, umożliwiającą oferowanie szerokiego wachlarza komplementarnych usług, a także wdrożone systemy zarządzania. W skład tych aktywów wchodzi również nowoczesny park maszyn i urządzeń niezbędnych do realizacji kontraktów.

W 2023 r. zarządzanie kapitałem organizacyjnym obejmowało przede wszystkim utworzenie spółki BXF Energia Sp. z o.o., nabycie PPUH Konstalex Sp. z o.o., a także otwarcie oddziału Budimex SA w Rydze (Łotwa).

Tabela 3. Osiągnięte rezultaty – kapitał organizacyjny

Miara	31.12.2022	31.12.2023	Zmiana r/r
Wartość rzeczowych aktywów trwałych (stan na koniec roku w mln zł)	640,7	718	77,3
Nabyte wartości niematerialne oraz rzeczowe aktywa trwałe (w mln zł)	125,2	141,9	16,7

Więcej informacji na temat kapitału organizacyjnego Grupy Budimex znajduje się m.in. w rozdziałach 2.1., 2.2. oraz 2.3.

Kapitał intelektualny

Kapitał intelektualny Grupy Budimex to wiedza i kompetencje pracowników oraz wypracowane przez firmę unikalne rozwiązania techniczne, umożliwiające m.in. zapewnienie bezpieczeństwa odbiorcom prowadzonych przez Grupę przedsięwzięć oraz środowisku naturalnemu.

W 2023 r. zarządzanie kapitałem intelektualnym obejmowało funkcjonowanie Biura Innowacji i sieci specjalistycznych laboratoriów oraz zaangażowanie Grupy w 62 starannie wyselekcjonowane projekty badawczo-rozwojowe.

Tabela 4. Osiągnięte rezultaty – kapitał intelektualny

Miara	31.12.2022	31.12.2023	Zmiana r/r
Wartości niematerialne (stan na koniec roku w mln zł)	145,1	131,1	-10%
Średnia liczba godzin szkoleniowych na pracownika	14,4	15,1	5%
Liczba pracowników zaangażowanych w projekty badawczo-rozwojowe	270	434	61%
Wskaźnik jakości realizowanych usług (<i>quality conformance</i>)	96,9%	96,3%	-0,6 p.p.

Więcej informacji na temat kapitału intelektualnego znajduje się w rozdziałach 2.9., 2.10., 2.11. oraz 5.6.

Kapitał społeczny

Kapitał społeczny firmy to zbudowane przez nią relacje z otoczeniem, m.in. dostawcami, podwykonawcami, społecznościami lokalnymi, innymi firmami z sektora budowlanego czy administracją publiczną.

W 2023 r. zarządzanie kapitałem społecznym w Grupie Budimex obejmowało m.in.: organizowanie konsultacji oraz akcji informacyjnych związanych z realizowanymi kontraktami, rekompensaty dla społeczności lokalnych za uciążliwości powstałe w czasie robót, współpracę z innymi firmami nad rozwiązaniem wspólnych problemów branży, rozwój autorskich programów społecznych, prowadzenie programu wolontariatu pracowniczego Grant na Wolontariat, realizację projektów edukacyjnych dla uczniów i studentów oraz wspieranie dobra wspólnego za pośrednictwem darowizn.

Tabela 5. Osiągnięte rezultaty – kapitał społeczny

Miara	31.12.2022	31.12.2023	Zmiana r/r
Liczba konfliktów na tle środowiskowym, które przyczyniły się do zatrzymania prac budowlanych	0	0	-
Łączna wartość przekazanych darowizn (w tys. zł)	2 200*	1 610	-27%
Liczba uczniów i studentów objętych programami edukacyjnymi	-	5 369	-

* Dane skorygowane w stosunku do opublikowanych w raporcie zintegrowanym za 2022 r.

Więcej informacji na temat kapitału społecznego znajduje się w rozdziale 5.8.

Kapitał naturalny

Grupa Budimex korzysta z kapitału naturalnego, zużywając surowce, a także potencjalnie przyczynia się do ich uszczuplenia poprzez negatywny wpływ na ekosystemy i klimat.

W 2023 r. zarządzanie kapitałem naturalnym polegało na minimalizacji bezpośredniego i pośredniego wpływu na środowisko i obejmowało m.in. coraz efektywniejsze zarządzanie zużyciem surowców (w tym działania zgodne z ideą gospodarki o obiegu zamkniętym), odpowiednie planowanie i zabezpieczanie placów budowy, stosowanie zasad odpowiedzialności ekologicznej w łańcuchu dostaw oraz systematyczne zwiększanie odsetka pojazdów elektrycznych i hybrydowych we flocie Grupy Budimex.

Tabela 6. Osiągnięte rezultaty

[GRI 302-3] [GRI 305-4] [ESRS E1-5] [ESRS E1-6]

Miara	31.12.2022	31.12.2023	Zmiana r/r
Zużycie energii elektrycznej w MWh w przeliczeniu na 1 mln zł przychodów ze sprzedaży	3,3*	3,0	-9%
Udział energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii	7,2%	4,5%	-2,7 p.p.
Emisje gazów cieplarnianych w zakresie 1 i 2 (<i>market-based</i>) w Mg CO ₂ e w przeliczeniu na 1 mln zł przychodów ze sprzedaży	8,3	9,5	14%

* Dane skorygowane w stosunku do przedstawionych w sprawozdaniu za 2022 r.

Więcej informacji na temat kapitału naturalnego Grupy Budimex znajduje się w części niniejszego sprawozdania zatytułowanej *Odpowiedzialność środowiskowa*.

2.6. Kluczowe wskaźniki efektywności w obszarze ESG

Tabela 7. Kluczowe wskaźniki efektywności w obszarze ESG: Budimex SA

	Jednostka	2021	2022	2023	Zmiana r/r
ŚRODOWISKO					
Emisje GHG (zakres 1 i 2) <i>location-based</i>	Mg CO ₂ e	74 364,4	63 790,4	56 708,2	-11%
Emisje GHG (zakres 1 i 2) <i>market-based</i>	Mg CO ₂ e	68 459,8	51 039,6	44 351,3	-13%
Łączne zużycie energii elektrycznej	MWh	14 349,0	19 320,3	18 987,2	-1,7%
Łączny pobór wody	m ³	108 686,4	177 347,2	108 035,6	-39%
Odpady przekazane do odzysku i recyklingu	% wszystkich wytworzonych odpadów	-	73,5	97,5	33%
Odsetek nakładów inwestycyjnych Grupy zgodnych z Taksonomią UE działalności zrównoważonej środowiskowo		-	34,7%	17,0%	-17,7 p.p.
SPOŁECZEŃSTWO					
Liczba pracowników	-	4 365	5076	5117	1 %
Stosunek średniego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Budimex SA i średniego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce		2,35	2,39	2,28	-5%
Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadająca na pracownika		14,0	17,7	18,8	6%
Liczba wypadków przy pracy wśród pracowników		64	62	66	6%
Łączna kwota przekazanych darowizn	tys. zł	1 681	1 945	1 280	-34%
ŁAD KORPORACYJNY					
Łączna wartość podpisanych kontraktów	mld zł	-	7,2	7,5	4%
Liczba przypadków korupcji		0	0	1	100%
Liczba potwierdzonych przypadków łamania praw człowieka		0	0	0	-

Tabela 8. Kluczowe wskaźniki efektywności w obszarze ESG: Grupa Budimex

	Jednostka	2021	2022	2023	Zmiana r/r
ŚRODOWISKO					
Emisje GHG (zakres 1 i 2) <i>location-based</i>	Mg CO ₂ e	93 893,0	84 529,0	109 084,1	29%
Emisje GHG (zakres 1 i 2) <i>market-based</i>	Mg CO ₂ e	88 274,9	71 380,5	93 071,2	30%
Łączne zużycie energii elektrycznej	MWh	23 814,1	28 075,3	29 674,2	6%
Łączny pobór wody	m ³	145 588,2	215 085,1	182 278,4	-15%
Odpady przekazane do odzysku i recyklingu	% wszystkich wytworzonych odpadów	57,5	68,9	87,5	27%
Odsetek nakładów inwestycyjnych Grupy zgodnych z Taksonomią UE działalności zrównoważonej środowiskowo		-	78%	45%	-33 p.p.
SPOŁECZEŃSTWO					
Liczba pracowników		6 939	7 022	7 337	4%
Stosunek średniego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Grupie Budimex i średniego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce		2,07	2,05	-	-
Nieskorygowana luka płacowa	różnica między średnim wynagrodzeniem całkowitym kobiet i mężczyzn	-	-1,9%	-1,7%	0,2 p.p.
Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadająca na pracownika		15,2	14,4	15,1	5%
Liczba wypadków przy pracy wśród pracowników		110	86	109	27%
Łączna kwota przekazanych darowizn	tys. zł	1 889	2 200*	1 610	-27%
ŁĄD KORPORACYJNY					
Łączna wartość podpisanych kontraktów	mld zł	7,00	7,88	8,29	5%
Liczba przypadków korupcji		0	0	1	100%
Liczba potwierdzonych przypadków łamania praw człowieka		0	0	0	-

* Dane skorygowane w stosunku do opublikowanych w raporcie zintegrowanym za 2022 r.

2.7. Członkostwo w organizacjach

[GRI 2-28]

Spółki Grupy Budimex są członkami wielu organizacji branżowych. Aktywnie uczestniczy w spotkaniach, konferencjach i posiedzeniach rad programowych oraz innych ciał statutowych.

Wiodące spółki Grupy Budimex należą do następujących organizacji:

BUDIMEX SA

- Business Centre Club
- Federacja Przedsiębiorców Polskich
- ITS Polska
- Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska
- Izba Gospodarcza Transportu Lądowego
- Klaster Luxtorpeda 2.0
- Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa
- Polska Izba Producentów Urządzeń i Usług na Rzecz Kolei
- Polski Klaster Eksporterów Budownictwa
- Polski Związek Pracodawców Budownictwa, w którym przedstawiciel Budimex SA pełni funkcję członka rady
- Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, na którego działalność ma wpływ przedstawiciel należącej do Budimex SA spółki BXF Energia – wpływ ten wynika z posiadania przez nią statusu członka wspierającego zwykłego
- Polskie Stowarzyszenie Paliw Alternatywnych
- Polskie Stowarzyszenie Wykonawców Nawierzchni Asfaltowych, w którym dyrektor Biura ESG, Jakości i Ochrony Środowiska² pełni funkcję Prezesa Zarządu
- Polsko-Hiszpańska Izba Gospodarcza
- Polsko-Niemiecka Izba Handlowa
- Railway Business Forum
- Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych
- Zväz stavebných podnikateľov Slovenska
- Związek Ogólnopolski Projektantów i Inżynierów

MOSTOSTAL KRAKÓW SA

- Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska
- Polska Izba Konstrukcji Stalowych
- Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa
- Skandynawsko-Polska Izba Gospodarcza

GRUPA FBSERWIS

- Federacja Przedsiębiorców Polskich
- Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa
- Polska Izba Gospodarki Odpadami
- Polska Rada Facility Management
- Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami
- Polsko-Hiszpańska Izba Gospodarcza
- Pracodawcy RP
- Związek Producentów Paliw z Odpadów i Biomasy (za pośrednictwem spółki FBSerwis Kamieński)

² Do lutego 2024 r. pod nazwą Biuro Zakupów, Jakości i Ochrony Środowiska.

2.8. Nagrody i wyróżnienia

Skuteczność działań Grupy Budimex na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Polski potwierdzają nagrody i tytuły otrzymane w 2023 r.

Budowa Roku 2022 – Budimex SA otrzymał nagrody Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa za modernizację Instytutu Techniki Ciepłej Politechniki Warszawskiej oraz budowę Trasy Łagiewnickiej w Krakowie.

Modernizacja Roku 2023 – w 27 edycji konkursu Modernizacja Roku & Budowa XXI w. nagrodzono zrealizowaną przez Budimex SA modernizację ponad stuletniego Planetarium Śląskiego w Chorzowie.

Biały Listek CSR POLITYKI 2023 – tygodnik „Polityka” przyznał Budimex SA prestiżowe wyróżnienie za doskonalenie działań w zakresie zarządzania wpływem firmy na otoczenie społeczne i środowisko naturalne.

WNP Award 2023 – Budimex SA otrzymał nagrodę portalu WNP.PL oraz Magazynu Gospodarczego „Nowy Przemysł”. Wyróżnienie przyznano za wkład w rozwój polskiej gospodarki.

Generalny wykonawca przyjazny firmom budowlanym – Budimex SA kolejny raz otrzymał tytuł od ekspertów z branży budowlanej w ramach rankingu przeprowadzonego przez ASM Centrum Badań Analiz i Rynku. Spółka zajęła pierwsze miejsce w trzech podkategoriach:

- generalny wykonawca, który zapewnia najwyższe standardy bezpieczeństwa na budowach,
- generalny wykonawca, z którym współpraca oceniana jest najlepiej,
- generalny wykonawca oferujący najkorzystniejsze warunki finansowe i terminowe płatności.

Ponadto firma uplasowała się na drugim miejscu w podkategorii generalny wykonawca polecany jako najlepszy partner do współpracy.

Diversity Leader 2024 – Budimex SA znalazł się w pierwszej dziesiątce przedsiębiorstw budowlanych na świecie w rankingu opartym o zorganizowane przez „Financial Times” globalne badania w zakresie wspierania przez firmy różnorodności i rozwoju zawodowego kobiet (więcej informacji w podrozdziale 5.3.).

Lista 500 – Budimex SA trafił do zestawienia największych polskich przedsiębiorstw, opracowanego przez dziennik „Rzeczpospolita” i grupę finansową Coface na podstawie wpływów ze sprzedaży za 2022 r. Zajmując 66. miejsce w zestawieniu ogólnym, spółka znacznie wyprzedziła wszystkich konkurentów z branży budowlanej.

Pracodawca Rzeczpospolitej – Budimex SA otrzymał wyróżnienie we wspomnianym konkursie w kategorii najlepsze rozwiązania dotyczące wynagrodzeń. „Rzeczpospolita” wskazała jako wzorcowe inicjatywy firmy rekompensujące pracownikom spadek wartości ich pensji w związku z inflacją.

Budowlana Firma Roku 2022 – tytuł w kategorii generalny wykonawca Budimex SA otrzymał od magazynu „Builder” w ramach XX edycji konkursu Builder Awards.

Najlepsze rozwiązanie z obszaru gospodarki o obiegu zamkniętym – w konkursie zorganizowanym przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w kategorii najlepszych wdrożonych produktów Budimex SA otrzymał wyróżnienie za innowacyjną technologię produkcji mieszanek mineralno-asfaltowych z zastosowaniem materiału z recyklingu nawierzchni asfaltowej.

TopBuilder 2023 – prestiżową nagrodą wyróżniono zrealizowaną przez Budimex SA przebudowę układów torowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą na linii kolejowej E-59 na odcinku Rokietnica – Wronki.

Dolnośląska Budowa Roku 2022 – za budowę fabryki PepsiCo Budimex SA został uhonorowany nagrodą w konkursie Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa w kategorii budownictwo przemysłowe.

Spółka Dywidendowa Roku 2022 – Budimex SA zdobył ten tytuł w plebiscycie wyróżniającym firmy przyczyniające się do rozwoju świadomości inwestorów oraz budowania produktów i usług najwyższej jakości, towarzyszącym konferencji Invest Cuffs.

Złota Setka Województwa Łódzkiego – FBSerwis Kamieńsk znalazł się na 3. miejscu rankingu „Dziennika Łódzkiego” w kategorii największych przedsiębiorstw według rentowności sprzedaży netto w 2022 r.

TOP Marka 2023 – Budimex SA jest niekwestionowanym liderem pod względem rozpoznawalności wśród polskich przedsiębiorstw budowlanych i firm deweloperskich. Zdobył pierwsze miejsce w rankingu Top Marka 2023 w swojej branży i tym samym znalazł się wśród 50 najsilniejszych marek w Polsce.

W 2023 r. doceniana była także kadra Grupy Budimex, dzięki której firma osiąga sukcesy m.in. w obszarze zrównoważonego rozwoju.

Prezes Zarządu Budimex SA **Artur Popko** został nagrodzony w konkursie Builder Awards w kategorii osobowość Branży 2022.

Przedstawicielki Budimex SA zostały nominowane do European Women In Construction & Engineering Award 2023 – nagrody dla kobiet pracujących w europejskiej branży inżynierskiej i budowlanej, które mają wybitne osiągnięcia i stanowią inspirację dla innych. Wśród nich są:

- **Natalia Wierzbicka**, kierownik robót – nominowana w kategorii inżynier budownictwa,
- **Małgorzata Witkiewicz**, kierownik robót sekcyjnych – nominowana w kategorii inżynier konstrukcji budowlanych,
- **Kinga Grzegorzczuk**, kierownik ds. BHP – nominowana w kategorii bezpieczeństwo i higiena pracy,
- **Anna Pukowiec**, kierownik Działu Technicznego – nominowana w kategorii inżynieria kolejowa,
- **Kamila Goławska-Feduniak**, główny specjalista ds. warunków kontraktowych – nominowana w kategorii rzeczoznawca ilościowy.

W konkursie organizowanym dla wszystkich obszarów BHP spółek Grupy Ferrovial jedną z nagród otrzymała **Maja Zielińska**, kierownik ds. BHP Rejonu 9 Dyrekcji Budownictwa Ogólnego w Budimex SA.

Już po zakończeniu okresu objętego raportem, w lutym 2024 r., członek Zarządu Budimex SA, dyrektor operacyjny Budownictwa Kolejowego, Energetycznego i Przemysłowego **Maciej Olek**, członek Zarządu Budimex SA, dyrektor operacyjny Budownictwa Infrastrukturalnego **Cezary Łysenko** oraz Prezes Zarządu, dyrektor zarządzający Mostostal Kraków **Jacek Lech** zostali nagrodzeni w konkursie **Builder Awards** w kategorii osobowość branży 2023.

Informacje na temat otrzymywanych przez Grupę Budimex nagród i wyróżnień są na bieżąco publikowane pod adresem <https://media.budimex.pl/category/3193>.

2.9. Jakość usług

[GRI 3-3] [Wskaźnik własny 3]

Dbanie o najwyższą jakość świadczonych usług jest wpisane w podstawowe wartości Budimex SA, a spełnianie zasady należytej staranności w tym obszarze gwarantuje funkcjonujący w firmie certyfikowany Zintegrowany System Zarządzania. W jego skład wchodzi zarówno system zarządzania jakością, zgodny z wymogami normy ISO 9001, jak i system zapewniania jakości w projektowaniu, rozwoju i produkcji oparty na standardzie AQAP 2110, określającym wymagania NATO.

Jednolite procedury dotyczące jakości obowiązują podczas realizacji przez spółkę wszystkich kontraktów. Szczegółowo regulują one prowadzenie kontroli jakości na budowach i zarządzanie jakością mieszanek mineralno-asfaltowych, betonowych oraz kruszyw. Odpowiednie procedury określają także zasady pozyskiwania i wykorzystania poszczególnych surowców na różnych etapach procesu budowlanego, a także wskazują działania, które należy podjąć w przypadku stwierdzenia odstępstw od normy. Potwierdzeniem najwyższej jakości realizacji kontraktów są liczne certyfikaty i akredytacje.

W 2023 r. bieżącą kontrolę jakości wykonywanych prac oraz wykorzystywanych materiałów, również w kontekście bezpieczeństwa konstrukcji budowlanych, sprawowało Laboratorium Centralne oraz 25 laboratoriów polowych, będące własnością spółki.

Laboratorium Centralne funkcjonuje zgodnie z normą ISO/IEC 17025 i od 2013 r. posiada akredytację Polskiego Centrum Akredytacji, w 2024 r. rozszerzoną na laboratorium polowe w Szczecinie³. Akredytacja zapewnia transparentność oraz jest obiektywnym dowodem na to, że organizacja działa zgodnie z najlepszymi praktykami. Laboratorium regularnie bierze udział w porównawczych badaniach międzylaboratoryjnych i badaniach biegłości, mając na celu ciągłe doskonalenie metod badawczych i podnoszenie poziomu świadczonych usług. W ramach swojej działalności stale współpracuje z uznanymi jednostkami badawczymi.

Dział Jakości Budimex SA prowadzi działalność badawczo-rozwojową oraz dzieli się wiedzą i doświadczeniem, biorąc czynny udział w konferencjach naukowych oraz publikując artykuły w czasopiśmie branżowych. Ponadto prowadzi doradztwo technologiczne.

Laboratoria Budimex SA świadczą m.in. usługi z zakresu:

- badania asfaltów i emulsji asfaltowych,
- badania i projektowania mieszank mineralno-asfaltowych,
- badania mieszank gruntowo-spoiwowych i mineralno-cementowo-emulsyjnych (MCE),
- badania gruntów,
- badania kruszyw,
- badania cementów i zapraw cementowych,
- badania mieszank betonowych i stwardniałego betonu,
- diagnostyki nawierzchni asfaltowych i betonowych,
- terenowych badań odbiorowych warstw konstrukcji drogi,
- geologicznego rozpoznania podłoża gruntowego.

Badania i pomiary prowadzone są przez wykwalifikowanych pracowników, przy użyciu sprawdzonego wyposażenia i w warunkach lokalowych spełniających wymagania norm środowiskowych. Kompetentny i doświadczony personel oraz specjalistyczna aparatura pozwalają zapewnić obsługę laboratoryjną zgodnie z warunkami kontraktów i specyfikacjami technicznymi wykonania poszczególnych asortymentów robót.

Ważnym elementem prac laboratoriów jest dążenie do optymalizacji zużycia zasobów naturalnych, w szczególności analiza możliwości wykorzystania w budownictwie materiałów z recyklingu oraz odpadów. W tym celu m.in. opracowywane są i wdrażane nowe metody badawcze, których przykładem jest Badanie Propagacji Pęknięcia (SCB) o istotnym znaczeniu dla możliwości wykorzystywania granulatu asfaltowego w mieszankach mineralno-asfaltowych. Przejawem dbałości o środowisko naturalne jest również wykorzystywanie przez laboratoria energii ze źródeł odnawialnych. Na dachu budynku laboratorium znajdują się panele fotowoltaiczne, co w połączeniu z systemem monitorowania zużycia energii elektrycznej znacząco zmniejsza ślad węglowy.

Realizacja celu ciągłego podnoszenia jakości usług monitorowana jest wskaźnikiem quality conformance, którego poziom w 2023 r. wyniósł 96,3%.

³ Z jej zakresem można się zapoznać pod adresem:

<https://www.pca.gov.pl/akredytowane-podmioty/akredytacje-aktywne/laboratoria-badawcze/AB%201414,plik.html>.

2.10. Działalność badawczo-rozwojowa

[GRI 3-3] [Wskaźnik własny 1]

Budimex SA jako nowoczesne przedsiębiorstwo uczestniczy w rozwoju technologii. Umożliwiają one optymalizację kosztową prac wykonawczych oraz ograniczanie ich wpływu na środowisko naturalne, jak również bardziej zrównoważone funkcjonowanie gotowych obiektów.

Jednym z podstawowych obszarów naszego zainteresowania jest recykling materiałów budowlanych, który zmniejsza zapotrzebowanie branży na surowce naturalne. Koncentrujemy się na ponownym wykorzystaniu materiałów powstających z frezowania nawierzchni z mieszanek mineralno-asfaltowych oraz betonu cementowego.

Recyklobeton

Recyklobeton to projekt opierający się na idei przetwarzania przekruszu betonowego bezpośrednio na placu budowy, w celu lokalnego wykorzystania tego surowca w systemie zamkniętym. W ramach projektu w 2023 r. przeprowadzono serię testów mieszanek betonowych, wykorzystujących zarówno przekrusz, jak i świeżą mieszankę, eksperymentując z różnymi proporcjami i metodami dodawania oraz mieszania komponentów. Praca nad recyklingiem materiałów budowlanych jest dla Budimex kluczowym obszarem zainteresowania wynikającym z założeń strategii ESG. Artykuł branżowy poświęcony temu zagadnieniu można znaleźć pod adresem: <https://inzynierbudownictwa.pl/transformacja-budownictwa-do-obiegu-zamknietego-zastosowanie-materialow-z-recyklingu/>.

Mieszanki mineralno-asfaltowe z granulatem asfaltowym

Budimex od lat z sukcesem rozwija gospodarkę materiałową i produkcyjną opartą na obiegu zamkniętym poprzez zastosowanie granulatu asfaltowego do produkcji mieszanek mineralno-asfaltowych. W ramach tych działań wykorzystywane są najnowsze technologie przy pozyskiwaniu, przetwarzaniu i ponownemu wprowadzaniu do obrotu materiałów wtórnych. Kontrolę nad procesem sprawują pracownicy laboratoriów Budimex i pracownicy Dyrekcji Usług Sprzętowo-Produkcyjnych⁴.

Asfaltowe nawierzchnie samonaprawialne

Projekt SeHePa (Self-Healing Pavement), dofinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, realizowany przez Budimex SA we współpracy z Politechniką Warszawską, polega na opracowaniu i testowaniu w realnych warunkach mieszanek mineralno-asfaltowych z dodatkiem specjalnych mikrokapsułek. Kluczową cechą takich mieszanek są właściwości samonaprawiające. Pozwalają one zwiększyć żywotność nawierzchni dróg, co przynosi wymierne korzyści ekonomiczne i redukuje negatywny wpływ na środowisko poprzez zmniejszenie częstotliwości interwencji konserwacyjnych i naprawczych oraz ograniczenie zużycia surowców.

2.11. Stosowane technologie

Budimex SA od wielu lat utrzymuje pozycję lidera branży budowlanej m.in. dzięki sięganiu po nowoczesne technologie wspierające działalność spółki w wielu obszarach, a w szczególności dzięki stałemu poszerzaniu zakresu stosowania metodyki *Building Information Modeling* (BIM, modelowanie informacji o budowaniu). Dużo uwagi poświęcamy także pilotażowym wdrożeniom technologii niestosowanych dotychczas w polskim budownictwie.

Building Information Modeling

Metodyka BIM jest przez nas wykorzystywana do optymalizacji wszystkich etapów procesu budowlanego, od projektowania przez budowę aż po utrzymanie obiektów budowlanych, a także do optymalizacji procesów wewnętrznych oraz poprawy efektywności operacyjnej. W roku 2023 kontynuowaliśmy te działania oraz poszukiwaliśmy nowych obszarów stosowania wspomnianej metodyki w naszej organizacji. Znajduje ona w firmie zastosowanie w dwóch kluczowych obszarach, które stanowią:

- nowoczesne technologie/narzędzia,

⁴ Do 1 lutego 2024 r. pod nazwą Oddział Usług Sprzętowych.

- efektywne procesy.

Jednym z podstawowych założeń omawianej metodyki jest wykorzystywanie platformy CDE (Common Data Environment) w trakcie procesu budowlanego jako centralnego systemu do zarządzania dokumentacją i modelami BIM oraz w celu usprawniania procesów, np. odbiorów robót.

W 2023 r. metodyka BIM została przez nas wykorzystana w szeregu realizacji, wśród których na szczególnie wyróżnienie zasługuje przebudowa stacji kolejowej Warszawa Zachodnia, budowa fabryki PepsiCo w Środzie Śląskiej oraz budowa gmachu Wojskowego Szpitala Klinicznego w Krakowie.

Projektowanie w oparciu o BIM

Najnowocześniejsze oprogramowanie do projektowania w oparciu o metodykę BIM pozwala nam już na wczesnym etapie procesu opracowywać projekty w postaci modeli 3D wraz z niezbędnymi informacjami materiałowymi oraz ilościowymi. Ten rodzaj projektowania polega na wykonaniu cyfrowego prototypu planowanej inwestycji i kontynuowaniu prac w świecie wirtualnym, dzięki czemu jesteśmy w stanie m.in. znaleźć błędy w projekcie przed ich wystąpieniem na placu budowy.

Skaning 3D

Innym kluczowym rozwiązaniem opartym o BIM, które powszechnie wykorzystujemy w naszej firmie, jest skaning 3D. Ta technologia umożliwia sprawną inwentaryzację obiektów kubaturowych oraz infrastrukturalnych. Jesteśmy w stanie w bardzo krótkim czasie pozyskać dane z obszaru planowanej inwestycji lub wykonać pomiary w trakcie realizowanych prac w celu weryfikacji pierwotnych założeń projektowych. Skaning 3D to pomiar geodezyjny, jednak jego wynikiem jest zbiór punktów możliwy do odzwierciedlenia w 3D.

2.11.1. Realizowane projekty innowacyjne

W strukturze spółki wyodrębniono Biuro Innowacji, które zarządza projektami innowacyjnymi oraz wdrażaniem nowych technologii.

Podejmujemy działania w kierunku wzmocnienia kultury innowacyjności. Naszym celem jest, aby każdy zatrudniony pracownik w Grupie Budimex czuł się zachęcony do proponowania nowych rozwiązań i wspierany w ich rozwijaniu. Zobowiązujemy się do tworzenia środowiska, w którym członkowie zespołów mają swobodę eksperymentowania, a kadra zarządzająca jest otwarta na zgłaszane pomysły, docenia je i dąży do ich wdrażania. Planujemy w ten sposób generować innowacje, które będą nie tylko odpowiadać na potrzeby biznesowe firmy i wyzwania stojące przed branżą budowlaną, ale także realizować aspiracje pracowników.

W 2023 r. 434 pracowników Budimex SA było zaangażowanych w 62 starannie wyselekcjonowane projekty badawczo-rozwojowe, z których część stanowiła kontynuację działań zapoczątkowanych w latach poprzednich.

Zaawansowany mobilny robot współpracujący

Przedmiotem projektu Concert, finansowanego ze środków Komisji Europejskiej w ramach programu Horizon 2020, jest rozwój robotów o wysokiej mocy i sile, mogących pracować razem z człowiekiem w różnych, często nieustrukturyzowanych i dynamicznie zmieniających się środowiskach. Celem inicjatywy jest nie tylko zwiększenie efektywności i produktywności w budownictwie, ale także torowanie drogi dla stosowania robotyki współpracującej w sektorze produkcyjnym. Przedsięwzięcie jest realizowane od 2021 r. przez konsorcjum z udziałem Budimex SA, łączące doświadczenia ekspertów z Polski, Włoch, Austrii i Niemiec.

W 2023 r. w ramach wspomnianego projektu rozpoczęliśmy testowanie robota, który może wyręczać pracowników budowlanych w najbardziej wymagających fizycznie zadaniach. Urządzenie to, napędzane przyjaznym dla środowiska silnikiem elektrycznym i kontrolowane m.in. gestami, jest w stanie pracować i bezpiecznie omijać ludzi i przeszkody w różnorodnych warunkach, co umożliwiając mu zaawansowane kamery 360 stopni, cztery koła skrętne czy system lidar. Innowacyjny „cobot” (*collaborative robot*, robot współpracujący z człowiekiem) potrafi przemieszczać się całkowicie autonomicznie, do czego może

wykorzystywać wgrany model BIM obiektu. Dzięki modułowej konstrukcji łatwo można adaptować go do różnych zastosowań.

Robot, opracowany przez międzynarodowy zespół inżynierów we współpracy z Centralnym Instytutem Ochrony Pracy, był przez nas testowany na budowie Wojskowego Szpitala Klinicznego w Krakowie, gdzie pomagał m.in. w transporcie ciężkich przedmiotów i wierceniu. W trakcie testów zaprezentowaliśmy „cobota” studentom krakowskich uczelni wyższych, w celu przybliżenia im praktycznych aspektów stosowania robotów na placach budów, zainspirowania ich do dalszego rozwoju innowacji w branży, ale także zwrócenia ich uwagi na konieczność etycznego i bezpiecznego wdrażania technologii.

Krótki film na temat prowadzonych przez nas testów można obejrzeć pod adresem <https://www.youtube.com/watch?v=9IGeOyLkgOw>, dodatkowe informacje o całym projekcie Concert można zaś znaleźć na jego stronie internetowej: <https://concertproject.eu/>.

Druk 3D z betonu

Wykorzystanie technologii druku 3D do zaprojektowania i budowy betonowych schodów na modernizowanej przez Budimex stacji kolejowej w Ełku było pierwszym w Polsce zastosowaniem tej technologii w praktyce budowlanej. Schody o długości 7 m, szerokości 80 cm i wysokości około 4,5 m, złożone z trzech elementów o łącznej wadze blisko 2 ton, stanowią doskonały przykład efektywności i elastyczności, jaką oferuje druk 3D w naszej branży.

Celem projektu było lepsze zrozumienie technologii druku 3D z betonu i ocena jej praktyczności. Rezultaty wdrożenia wskazują, że druk 3D może oferować istotne korzyści środowiskowe, takie jak zmniejszenie ilości odpadów, ograniczenie śladu węglowego oraz efektywniejsze wykorzystanie materiałów.

3. NASZE ZOBOWIĄZANIA

3.1. Wartości Grupy Budimex

[ESRS G1-1]

Misją Grupy Budimex jest realizacja inwestycji budowlanych w sposób godny lidera rynku, z poszanowaniem środowiska naturalnego i zasad etyki, z dbałością o satysfakcję klientów oraz komfort użytkowników. Wszystko to firma osiąga dzięki profesjonalizmowi wynikającemu z doświadczenia i pasji budowania, wysokiej efektywności działania, a także partnerskim relacjom z dostawcami i podwykonawcami.

Grupa Budimex jest w pełni świadoma skali działań, jakie należy podjąć w obszarze przeciwdziałania zmianie klimatu i ochrony zasobów. Równie ważne są dla niej inwestycje w kapitał ludzki oraz społeczności lokalne otaczające prowadzone przez nią inwestycje. Organizacja chce nieustannie się rozwijać. Jej trwałymi zobowiązaniami są szczególna staranność w postępowaniu etycznym, dbałość o BHP, ograniczenie wpływu na środowisko oraz zapewnianie satysfakcji klientów i najwyższej jakości dostarczanych usług. To holistyczne podejście oddaje *Strategia ESG na lata 2023–2026*, szerzej opisana w rozdziale 3.3., która dotyczy trzech obszarów: środowiska, obszaru społecznego i ładu korporacyjnego. Stanowi ona zobowiązanie do budowania z poszanowaniem środowiska naturalnego, wzmacniania pracowników i partnerów biznesowych oraz zarządzania w sposób odpowiedzialny.

Rysunek 6. Wartości Grupy Budimex

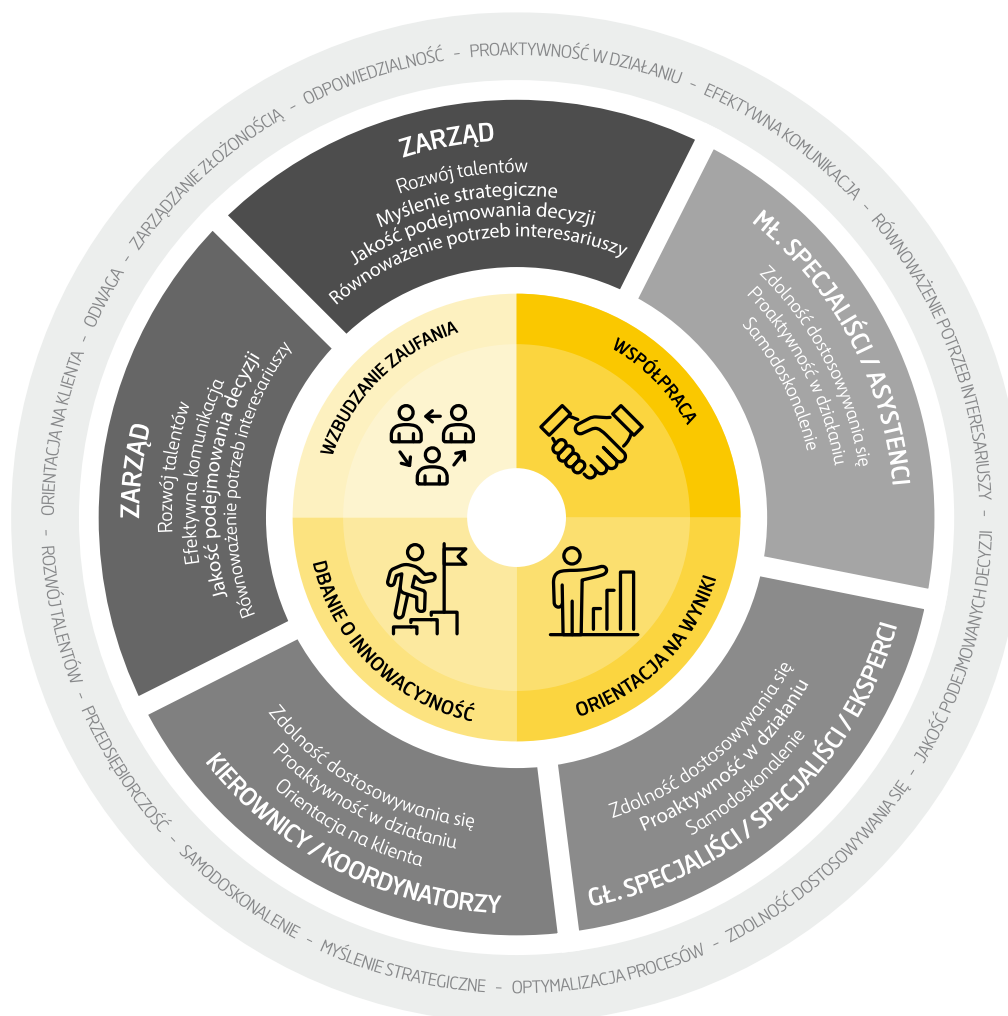
Kodeks etyki

W celu stworzenia stabilnego punktu odniesienia dla właściwego postępowania swoich pracowników Grupa Budimex opracowała i przyjęła *Kodeks etyki*. Ten wewnętrzny dokument opisuje cztery wymienione wyżej wartości Grupy, wskazuje obszary szczególnego przestrzegania wartości etycznych oraz określa wytyczne postępowania w wyszczególnionych typach relacji oraz obszarach wpływu organizacji. Na straży jego zapisów stoi Komisja ds. Etyki, w skład której wchodzi dyrektor ds. prawnych obszaru Compliance, dyrektor Pionu Zarządzania Zasobami Ludzkimi oraz dyrektor Biura Kontroli Wewnętrznej. Komisja rozpatruje przypadki łamania postanowień kodeksu i udziela wytycznych w zakresie przestrzegania zasad w nim zawartych, zachowując przy tym niezbędne standardy poufności. Wszelkie naruszenia postanowień dokumentu można zgłaszać za pomocą mechanizmów opisanych w podrozdziale 6.1.2. W Grupie FBSerwis i Mostostal Kraków SA za nadzór nad przestrzeganiem *Kodeksu etyki* odpowiadają compliance officerowie.

Model kompetencyjny

Budimex SA trwale dąży do rozwoju i osiągania jak najlepszych rezultatów. Organizacja jest zorientowana na realizację nowych, coraz bardziej ambitnych i złożonych celów. Dynamiczne otoczenie biznesowe oraz oczekiwania interesariuszy wymuszają szybkie, efektywne działania zorientowane na kolejne sukcesy. Aby sprawnie funkcjonować w takich realiach, spółka wypracowała zbiór postaw, zachowań i umiejętności zwany modelem kompetencyjnym. Zgodnie z nim każde stanowisko zostało opisane poprzez cztery kluczowe kompetencje: wzbudzanie zaufania, współpracę, orientację na wyniki i dbanie o innowacyjność, a także poprzez kompetencje stanowiskowe, charakterystyczne dla poszczególnych poziomów zaszerogowania. Każdą z kompetencji opisują konkretne zachowania, dzięki czemu są one łatwiej dostrzegalne w codziennej praktyce, co z kolei pozwala na świadomą pracę nad ich doskonaleniem.

Rysunek 7. Model kompetencyjny

3.2. Wkład Grupy Budimex w Agendę 2030

Istotnym wyznacznikiem dla działań prowadzonych przez Grupę Budimex są Cele Zrównoważonego Rozwoju (Sustainable Development Goals, SDGs). Zostały one zapisane w rezolucji Organizacji Narodów Zjednoczonych „Przekształcamy nasz świat. Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030” wraz z przypisanymi do nich 169 zadaniami. Dokument, jak podkreślono w jego preambule, stanowi plan działań do 2030 r. na rzecz ludzi, planety i dobrobytu, a jego realizacja zapewni równowagę pomiędzy trzema aspektami zrównoważonego rozwoju: gospodarczym, społecznym i środowiskowym.

W 2022 r. Budimex SA przystąpił do Partnerstwa na rzecz Realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju koordynowanego przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. W dniu 30 czerwca 2023 r. Grupa Budimex ogłosiła *Strategię ESG na lata 2023–2026*. To pierwszy tego typu dokument, w którym skonkretyzowane zostały zobowiązania firmy w obszarze środowiskowym (E), społecznym (S) i ładu korporacyjnego (G).

Strategiczne aktywności firmy pozwalają jej wносить wkład w następujące Cele Zrównoważonego Rozwoju:

Cel 3: Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt

Zapewnianie właściwych warunków pracy oraz podnoszenie świadomości w zakresie zdrowia fizycznego i psychicznego stanowi warunek dobrego samopoczucia i wysokiego poziomu motywacji pracowników. Dlatego osoby zatrudnione w Grupie Budimex mogą korzystać m.in. z prywatnego pakietu świadczeń medycznych, webinarów o tematyce zdrowotnej oraz szeregu aktywności i szkoleń podnoszących ich świadomość w obszarze bezpieczeństwa pracy.

Cel 4: Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie

Prowadzenie działalności w szybko zmieniającej się branży budowlanej, która ma istotne znaczenie dla zrównoważonego rozwoju, motywuje Grupę Budimex do ciągłego doskonalenia oraz poszerzania wiedzy. Firma oferuje pracownikom m.in. szeroki katalog kursów i szkoleń zawodowych oraz rozwojowych. Dzięki współpracy ze szkołami technicznymi i uczelniami wyższymi zwiększa liczbę osób posiadających wysokie kompetencje zawodowe.

Cel 5: Osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt

Grupa Budimex przykłada dużą wagę do zapewniania równości szans oraz niedyskryminujących warunków pracy i płacy. Firma sukcesywnie dąży do eliminacji luki w wynagrodzeniach dla obu płci oraz wspiera zatrudniane przez siebie kobiety w podnoszeniu kompetencji i obejmowaniu stanowisk menedżerskich.

Cel 7: Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie

W związku z dywersyfikacją biznesu Grupa Budimex zwiększa zaangażowanie w projekty z zakresu zielonej energii i zrównoważonego transportu. Spółki Grupy inwestują w odnawialne źródła energii, a także rozwijają krajową infrastrukturę ładowania pojazdów elektrycznych. Naszym celem jest, aby do 2026 r. 100% energii elektrycznej zużywanej przez Budimex pochodziła z energii OZE, produkowanej przez spółki z Grupy Budimex.

Cel 8: Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi

Priorytetem firmy jest tworzenie bezpiecznego i stabilnego miejsca pracy na lata. W tym celu w Grupie Budimex stale opracowywane i wdrażane są polityki i procedury z zakresu m.in. poszanowania różnorodności, przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi oraz z obszaru compliance. Ponadto firma promuje pracę w branży budowlanej wśród uczniów szkół średnich i wyższych.

Cel 9: Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność

W związku z profilem działalności Grupa Budimex wnosi fundamentalny wkład w rozbudowę w Polsce niezawodnej, zrównoważonej i odpornej infrastruktury, wspierającej zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy. Jest to możliwe m.in. dzięki kreowaniu innowacji. W firmie funkcjonuje specjalistyczna komórka zajmująca się tą tematyką.

Cel 12: Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji

Grupa Budimex wspiera transformację budownictwa do obiegu zamkniętego będąc świadomą negatywnych skutków dla środowiska, których przyczyną jest rosnące zapotrzebowanie sektora budowlanego na surowce naturalne.

Cel 13: Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom

W celu minimalizacji swojego wpływu na klimat Grupa Budimex m.in. zmniejsza energochłonność i materiałochłonność działalności oraz zwiększa udział energii pozyskiwanej ze źródeł zeroemisyjnych w miksie kupowanej energii. Aby skuteczniej ograniczać ślad węglowy, firma poszerza identyfikację emisji gazów cieplarnianych o zakres 3. Ważnym wkładem przedsiębiorstwa w adaptację do zmian klimatu jest poszukiwanie rozwiązań projektowych odpornych na ekstremalne zjawiska pogodowe.

Cel 15: Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczając pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej

Grupa Budimex podejmuje liczne działania na rzecz ochrony ekosystemów w sąsiedztwie prowadzonych inwestycji. Dotyczą one m.in. ograniczania hałasu z budów i ochrony różnorodności biologicznej.

Szczególnie istotny wkład, w związku z realizowanym modelem biznesowym, Grupa Budimex wnosi w cele 7, 8 oraz 9.

W związku ze stałym poszerzaniem zakresu swojej aktywności w obszarze zrównoważonego rozwoju Grupa Budimex w coraz większym stopniu przyczynia się także do osiągnięcia dwóch kolejnych celów przyjętych przez społeczność międzynarodową:

Cel 6: Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi

Grupa Budimex jako jedna z pierwszych firm w Polsce zmierzy swój ślad wodny, czyli wpływ na zasoby wody, aby w oparciu o naukową wiedzę opracować kompleksowy plan dalszych aktywności na rzecz ograniczenia poboru i zużycia tego cennego surowca.

Cel 11: Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu

Przedmiotem dużej części kontraktów realizowanych przez Grupę Budimex jest budowa nowoczesnych dróg, mostów, linii kolejowych i dworców, co ma kluczowe znaczenie dla poszerzania dostępu do bezpiecznych i trwałych systemów transportu, w tym transportu zbiorowego. Ponadto firma rozwija infrastrukturę samorządowych spółek komunikacyjnych, w tym odpowiadającą na wyzwania zrównoważonej przyszłości (stacje ładowania pojazdów elektrycznych).

3.3. Strategia ESG

[ESRS SBM-1]

Odpowiedzialność, uczciwość czy wrażliwość na innych to wartości, którymi Grupa Budimex kieruje się od lat. Stworzenie *Strategii CSR Grupy Budimex na lata 2021–2023* miało na celu wyłącznie uporządkowanie i przyspieszenie działań w tym zakresie i nie wymagało zmiany tożsamości czy kultury organizacyjnej firmy. By wzmocnić jej potencjał i jeszcze lepiej odpowiadać na wyzwania przyszłości oraz stawać się jeszcze bardziej wiarygodnym partnerem w biznesie, dotychczasowe doświadczenia organizacji w sferze zrównoważonego rozwoju zostały przekute w *Strategię ESG na lata 2023–2026 z perspektywą do 2050 r.* Dokument ogłoszony 30 czerwca 2023 r., którego tytuł i zarazem myśl przewodnia brzmi *Zmieniamy dla Was świat! I zmieniamy siebie*, systematyzuje podejście oraz plany Grupy Budimex w odniesieniu do środowiska (E – *environment*), odpowiedzialności społecznej (S – *social responsibility*) i ładu korporacyjnego (G – *governance*). W każdym z tych obszarów wyznaczone zostały cele strategiczne odpowiadające na kluczowe wyzwania dla sektora budowlanego oraz spójne z globalnymi Celami Zrównoważonego Rozwoju ONZ. Mają one nadać tempo działaniom organizacji oraz ułatwić mierzenie postępów. Ich wypełnianie wesprze zrównoważony rozwój spółki, w tym pozwoli jej osiągnąć w dłuższej perspektywie neutralność klimatyczną oraz przewodzić pozytywnej zmianie w całej branży budowlanej.

Za realizację zobowiązań określonych w strategii odpowiedzialni są liderzy zespołów, którzy mieli swój udział w opracowywaniu dokumentu: dyrektor Biura ESG, Jakości i Ochrony Środowiska⁵ (nadzór nad strategią), kierownik ds. ESG (obszar środowiskowy), dyrektor Pionu Zarządzania Zasobami Ludzkimi (obszar społeczny) oraz dyrektor ds. prawnych obszarów korporacyjnych (ład korporacyjny).

3.3.1. Zobowiązania i cele w obszarze środowiskowym

Budujemy z poszanowaniem **środowiska naturalnego**, bo wierzymy, że nasze odpowiedzialne decyzje mogą pozytywnie kształtować standardy branży.

Przeciwdziałamy zmianom klimatu

Wiążemy to z podjęciem szeregu działań mających doprowadzić nas do osiągnięcia neutralności klimatycznej. Oznacza to z jednej strony konieczność inwestowania w odnawialne źródła, aby zapewnić dostęp do czystej energii, z drugiej zaś obliuguje nas do podjęcia licznych przedsięwzięć służących redukcji emisji CO₂ od etapu projektowania inwestycji po jej realizację. W związku z tym planujemy optymalizować nasze procesy projektowe tak, aby uwzględniały analizę potencjałów redukcyjnych danej budowy oraz zamierzamy sukcesywnie zwiększać udział niskoemisyjnych środków transportu i maszyn ciężkich w procesie budowlanym.

Nasze cele strategiczne:

2023 Dążenie do pozyskania z rynku 100% energii elektrycznej pochodzącej z OZE

2026 100% energii produkowanej przez spółki Grupy Budimex na potrzeby Budimex pochodzi z OZE

⁵ Do lutego 2024 r. pod nazwą Biuro Zakupów, Jakości i Ochrony Środowiska.

2030 Dążenie do zredukowania emisji CO₂ pochodzącej z zakresów 1 i 2 o 20% (w porównaniu z rokiem 2020).⁶

2050 Osiągnięcie neutralności klimatycznej

Zamykamy obieg surowców

Zamykanie obiegu surowców rozpoczniemy od analizy potencjałów wdrożenia modelu cyrkularnego w całym łańcuchu wartości tak, aby w kolejnym kroku wypracować i zaimplementować politykę cyrkularności. Wynikające z niej standardy działania będą obowiązywały zarówno wewnątrz Grupy, jak i we współpracy z partnerami biznesowymi. Chcemy korzystać z surowców pochodzących z certyfikowanych źródeł oraz takich, które mają niższy ślad węglowy. Zamierzamy konsekwentnie zwiększać odsetek odpadów poddawanych odzyskowi, w tym recyklingowi oraz stosować surowce już pochodzące z recyklingu.

Nasze cele strategiczne:

2024 Poddanie recyklingowi i odzyskowi 70% odpadów gleby i ziemi

2024 Poddanie odzyskowi przynajmniej 70% odpadów innych niż niebezpieczne

2025 Opracowanie polityki cyrkularności

2026 Wykonanie analiz cyrkularności dla każdego nowego projektu

Chronimy zasoby

Jednocześnie chcemy zwiększać nasze zaangażowanie na polu ochrony zasobów naturalnych. Aby robić to w sposób świadomy i odpowiedzialny, niezbędne jest przeprowadzenie analiz wpływu na wykorzystanie zasobów wodnych oraz bioróżnorodność. Dążymy do opracowania kompleksowych planów redukcji naszego śladu w tych dwóch wymiarach. Deklarujemy, iż tego ambitnego zadania podejmiemy się z pełnym zaangażowaniem.

Nasze cele strategiczne:

2025 Przeprowadzenie oceny narażenia działalności spółki na stres wodny

2025 Przeprowadzenie analizy zależności działalności spółki od bioróżnorodności oraz wpływu spółki na bioróżnorodność

2025 Wykonanie obliczeń Corporate Biodiversity Footprint (CBF)⁷

2026 Dążenie do Biodiversity Net Positive⁸

⁶ Cel uwzględnia redukcję emisji pochodzących z floty samochodowej o 33% oraz przejście na korzystanie wyłącznie z energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

⁷ Wskaźnik mierzący skalę wpływu firmy na różnorodność biologiczną, opracowany przez Iceberg Data Lab. Więcej informacji: <https://www.icebergdatalab.com/solutions/biodiversity/>.

⁸ Tj. do osiągnięcia pozytywnego wpływu netto na różnorodność biologiczną, czyli stanu, w którym niemożliwe do uniknięcia negatywne oddziaływanie firmy na różnorodność biologiczną stają się mniejsze niż jej wkład w odbudowę ekosystemów.

3.3.2. Zobowiązania i cele w obszarze społecznym

Wzmacniamy **pracowników i partnerów biznesowych**, bo wiemy, że tylko dialog jest gwarancją zrównoważonego wzrostu.

Jesteśmy spółką, która integruje pokolenia

Nasza siła tkwi w budowaniu różnorodności. Cenimy zarówno doświadczenie, jak i innowacyjność, dlatego tworzymy zgrane, silne i wielopokoleniowe zespoły. Wierzymy w równy dostęp do pracy. Przełamujemy stereotypy, szczególnie w postrzeganiu roli kobiet w budownictwie. Od lat zwiększamy ich udział w liczbie zatrudnionych pracowników, również na stanowiskach menedżerskich. Umożliwiamy im rozwój w skrojonych na miarę programach liderek. Równocześnie dbamy o wyrównywanie szans w obszarze płac – powołaliśmy dedykowany fundusz na ten cel. Stałe budowanie kompetencji zespołów oraz silnych postaw przywódczych to jeden z filarów działalności Grupy Budimex. Rozwijając kluczowe obszary biznesowe, wspieramy naszych pracowników i motywujemy ich do osiągania sukcesów.

Nasze cele strategiczne:

- 2026** Dążenie do utrzymania współczynnika rotacji dobrowolnej na poziomie nie wyższym niż 8,5%
- 2026** Dążenie do GPGR (*gender pay gap ratio*)⁹ na poziomie poniżej 9%
- 2026** GCR (*glass ceiling ratio*) – dążenie do zwiększenia odsetka kobiet w średniej i wyższej kadrze zarządzającej na poziomie 22% (w porównaniu z 19% w 2022 r.)

Gwarantujemy bezpieczną i godną pracę

Każdego dnia robimy wszystko, by zapewnić bezpieczeństwo naszym pracownikom oraz uczestnikom realizowanych przez nas projektów i ich beneficjentom. Nasza strategia w tym obszarze opiera się na dwóch filarach: „Always Safe, Always Ready”. Jej fundamentem są odpowiedzialność, dialog w zespołach oraz nieustanne poszukiwanie i wdrażanie nowych rozwiązań, wspierających tworzenie bezpiecznego miejsca pracy. Ta idea przyświeca nie tylko nam. Promujemy ją również wśród naszych interesariuszy i środowiska biznesowego – podwykonawców i partnerów biznesowych, w ramach odbywającego się co roku Tygodnia Bezpieczeństwa.

Nasze cele strategiczne:

Co roku najwyższe kierownictwo będzie odbywało regularne wizyty bezpieczeństwa na kontraktach połączone ze spotkaniami z pracownikami firmy i partnerami biznesowymi

- corocznie** Przeprowadzenie szkoleń i programów promujących kulturę bezpieczeństwa u 100% pracowników
- corocznie** Organizacja Tygodnia Bezpieczeństwa w Grupie Budimex na przynajmniej 90% kontraktów

⁹ Wskaźnik zróżnicowania wynagrodzeń ze względu na płeć, obliczany zgodnie z metodologią przyjętą dla wszystkich spółek należących do Ferrovial.

Jesteśmy dobrym sąsiadem i umacniamy relacje

Mamy świadomość, że poprzez prowadzone projekty znacząco wpływamy na codzienność lokalnych społeczności. Naszym celem jest poprawa jakości życia ludzi, nie pozostajemy jednak obojętni na ich potrzeby – tu i teraz. Jesteśmy otwarci na dialog. Regularnie spotykamy się z lokalnymi interesariuszami, wsłuchujemy się w ich oczekiwania i dokładamy wszelkich starań, by podtrzymywać dobrosąsiedzkie stosunki. Wspieramy lokalne inicjatywy, ułatwiamy komunikację wokół prowadzonych projektów i włączamy się w działania charytatywne, budując wartościowe relacje na lata. Promując ważne dla Grupy Budimex obszary – rozwój i edukację – nawiązujemy kontakty z uczelniami i technikami w regionach, proponując programy przygotowujące do pracy w branży budowlanej. Dziękując się naszym doświadczeniem, wierzymy, że umożliwiamy młodym pokoleniom lepszy start w przyszłość.

Nasze cele strategiczne:

Przeprowadzenie programów edukacyjnych w szkołach i uczelniach technicznych dla 5000 uczniów i studentów każdego roku.

2023 Nie mniej niż 50 działań informacyjnych na wszystkich realizowanych kontraktach

3.3.3. Zobowiązania i cele w obszarze ładu zarządczego

Zarządzamy w sposób **odpowiedzialny**, bo nasze wartości stawiamy zawsze na pierwszym miejscu.

Jesteśmy spółką etyczną

Prowadzimy szereg działań umacniających kulturę etyczną zarówno wśród pracowników, jak i partnerów biznesowych. Aby dochować najwyższej staranności w przestrzeganiu standardów zrównoważonego rozwoju, podejmujemy szereg działań, w tym wdrożymy *Kodeks postępowania dla partnera biznesowego*, a także będziemy prowadzić szkolenia budujące świadomość na temat zapobiegania konfliktowi interesów i przeciwdziałania mu.

Nasze cele strategiczne:

Cykliczne kampanie informacyjne z obszaru etyki i zarządzania konfliktem interesów

2023 Rewizja i rozbudowanie zagadnień *Kodeksu etyki*

2023 Opracowanie podręcznika postępowania w sytuacjach wystąpienia lub możliwości wystąpienia konfliktu interesów

2024 Opracowanie *Kodeksu postępowania dla partnera biznesowego*

Przeciwdziałamy korupcji

Nie zgadzamy się na żadne formy korupcji w działaniach naszych pracowników w relacjach wewnętrznych oraz zewnętrznych. Regularnie przeprowadzamy szkolenia wśród naszych pracowników, aby utrzymać na wysokim poziomie ich wiedzę i wrażliwość w tym obszarze.

Nasze cele strategiczne:

Przeprowadzanie **cyklicznych** szkoleń wśród pracowników z zakresu przeciwdziałania korupcji

Świadomie zarządzamy ryzykiem

Kwestie dotyczące ESG i zagrożenia z nimi związane nie są dla nas odrębnym obszarem, niepowiązaniem ze strategią biznesową Grupy. Chcemy zarządzać ryzykiem biznesowym i ESG w sposób zintegrowany, aby dzięki temu wspierać zrównoważony rozwój oraz zapewniać stabilny i długoterminowy wzrost wartości Grupy.

Nasze cele strategiczne:

2023 Zintegrowanie ryzyk ESG z systemem zarządzania ryzykiem

Dbamy o cyberbezpieczeństwo

Zapewnienie najwyższych standardów cyberbezpieczeństwa jest dla nas priorytetem, dlatego będziemy udoskonalać ochronę systemów informatycznych i poprawiać bezpieczeństwo danych wrażliwych poprzez monitoring i zwiększony nadzór nad procesami przetwarzania danych. Jednocześnie szkolimy w tym zakresie naszych pracowników i podnosimy świadomość zagrożeń, a także umiejętność odpowiedniego reagowania na ich występowanie.

Nasze cele strategiczne:

Stale doskonalenie mechanizmów ochronnych przed cyberzagrożeniami dla systemów informatycznych Grupy Budimex.

Z naszą strategią zrównoważonego rozwoju można się zapoznać pod adresem <https://esg.budimex.pl/>.

Informacje na temat realizacji celów strategicznych firmy znajdują się w poszczególnych rozdziałach niniejszego sprawozdania.

4. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ŚRODOWISKOWA

4.1. Zarządzanie wpływem na środowisko

4.1.1. Polityki i odpowiedzialność

[GRI 3-3] [GRI 306-1] [ESRS E1-2] [ESRS E2-1] [ESRS E3-1] [ESRS E4-2] [ESRS E5-1]

BUDIMEX SA

Nadrzędnym dokumentem w Budimex SA regulującym zarządzanie wpływem na środowisko i klimat jest *Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania*. Zawiera ona zobowiązania oraz zasady dotyczące ograniczania ingerencji w środowisko naturalne, takie jak efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych oraz promowanie odpowiedzialności ekologicznej.

Spółka jest świadoma wpływu, jaki może wywierać swoją działalnością na środowisko i klimat, w wymiarze:

- lokalnym – poprzez ingerencję w funkcjonowanie ekosystemów w wyniku prac budowlanych,
- globalnym – poprzez oddziaływanie (pozytywne lub negatywne) na klimat.

W celu poprawy efektów działalności środowiskowej Budimex SA wdrożył system zarządzania środowiskowego oparty na wymaganiach normy PN-EN ISO 14001:2015. Spółka poddała się certyfikacji przez zewnętrzną, niezależną i akredytowaną jednostkę certyfikującą. W ramach systemu zarządzania opracowane zostały cele, a także wskaźniki, za pomocą których monitorowany jest wpływ firmy na środowisko. Odpowiedzialność za zarządzanie obszarem środowiskowym wynika z przyjętych procedur wewnętrznych.

MOSTOSTAL KRAKÓW SA

Nadrzędnym dokumentem w Mostostal Kraków SA regulującym zarządzanie środowiskowe jest *Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania*. Zawiera ona zobowiązania spółki dotyczące minimalizacji emisji zanieczyszczeń oraz ilości generowanych odpadów, a także systematycznego podnoszenia świadomości ekologicznej. Dodatkowo spółka deklaruje ochronę zasobów naturalnych m.in. poprzez ograniczanie zużycia wody, paliw oraz energii elektrycznej.

Mostostal Kraków SA wdrożył system zarządzania wpływem na środowisko oparty na wymaganiach normy PN-EN ISO 14001:2015. Spółka poddała się certyfikacji przez zewnętrzną, niezależną i akredytowaną jednostkę certyfikującą. Odpowiedzialność za zarządzanie obszarem środowiskowym wynika bezpośrednio z przyjętych procedur wewnętrznych.

W 2023 r. Mostostal Kraków SA zobowiązał się ograniczyć zużycie paliw poprzez wymianę floty samochodowej.

GRUPA FBSERWIS

Polityka zarządzania wpływem na środowisko w Grupie FBSerwis bazuje na wymogach *Decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/1147 z dnia 10 sierpnia 2018 r., ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów*. Konkluzje te zostały wdrożone w spółce w 2022 r. i dotyczą emisji pyłów, gazów, odorów, ścieków, odpadów i hałasu oraz zużycia energii i postępowania w przypadku awarii. Na wypadek powstawania takich emisji opracowano i wdrożono odpowiednie procedury zapobiegające. W sytuacjach, w których zapobieganie jest niemożliwe, zastosowanie mają procedury ograniczające emisje, minimalizujące ich wpływ oraz służące monitorowaniu podejmowanych działań. Odpowiedzialność za zarządzanie wpływem na środowisko wynika z procedur wewnętrznych przyjętych przez spółkę.

W Grupie FBSerwis wdrożono procedury *PO (FBS-Z)-06-02, dotyczące systemu zarządzania wpływem na środowisko w poszczególnych spółkach (FBSerwis Dolny Śląsk, FBSerwis Karpatia, FBSerwis Kamieńsk, FBSerwis Wrocław)*. Integralną częścią tych procedur są załączniki:

- Wykaz strumieni ścieków i gazów odlotowych,
- Zarządzanie strumieniem odpadów,
- Plan zarządzania w przypadku awarii,

- Plan zarządzania odorami,
- Plan zarządzania hałasem i wibracjami,
- Plan racjonalizacji zużycia energii i rejestr bilansu energetycznego.

W spółce FBService Wrocław wdrożone zostały systemy zarządzania PN-EN ISO 9001:2015 oraz ISO 14001:2015.

Zasady Polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania związane z wpływem na środowisko

W spółkach Grupy Budimex wprowadzono zindywidualizowane podejście do kwestii zarządzania wpływem na środowisko i klimat, dostosowane do modeli biznesowych tych podmiotów. Obszarem tym zarządza Dyrektor Biura ESG, Jakości i Ochrony Środowiska¹⁰.

BUDIMEX SA

W obowiązującym w Budimex SA systemie, którego osią są *Zasady polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania*, podstawowe założenia to:

- minimalizacja negatywnego wpływu działalności spółki na środowisko naturalne,
- efektywne korzystanie z zasobów naturalnych, energii i materiałów dzięki energooszczędnym rozwiązaniom oraz materiałom pochodzącym z recyklingu,
- ograniczanie ilości generowanych odpadów, zużycia wody i energii oraz emisji gazów cieplarnianych.

Budimex SA działa według przyjętych procedur, instrukcji i standardów środowiskowych. Działalność operacyjna, czyli realizacja kontraktów budowlanych, jest zgodna z procedurami zarządzania środowiskowego oraz wewnętrznymi standardami działania, m.in. w zakresie ochrony środowiska.

Standardy ochrony środowiska Budimex SA regulują zasady właściwego zabezpieczania wód, gruntu, powietrza i różnorodności biologicznej w trakcie robót budowlanych oraz procesów pomocniczych.

Standardy te dotyczą:

- magazynowania odpadów niebezpiecznych w sposób bezpieczny dla środowiska,
- bezpiecznego operowania paliwami płynnymi podczas magazynowania i tankowania sprzętu i pojazdów,
- bezpiecznego operowania substancjami niebezpiecznymi podczas ich magazynowania i użytkowania,
- wyposażania budów w tzw. apteczkę ekologiczną, w celu sprawnej likwidacji niewielkich wycieków i rozlewów,
- organizacji prac powodujących emisję pyłów do powietrza,
- organizacji prac powodujących emisję hałasu,
- organizacji prac powodujących wibracje,
- organizacji prac wykonywanych w korycie rzeki lub w basenie jeziora, stawu czy morza, a także w zbliżeniu cieków i zbiorników wodnych oraz na linii brzegowej cieków i zbiorników wodnych w sposób bezpieczny dla środowiska wodnego,
- organizacji prac związanych z odwodnieniami w sposób zapewniający ochronę wód przed emisją zawiesin,
- czyszczenia kół pojazdów z błota oraz urządzeń zanieczyszczonych betonem, mieszankami cementowo-wapiennymi lub gipsowymi w sposób bezpieczny dla środowiska wodno-gruntowego,
- zapewnienia skutecznej ochrony drzew i krzewów przed uszkodzeniem lub zniszczeniem podczas prac budowlanych,
- zapewnienia skutecznej ochrony i minimalizacji strat w populacjach ptaków podczas prac budowlanych,
- czytelnego i zrozumiałego oznakowania miejsc gromadzenia odpadów, infrastruktury chroniącej środowisko i miejsc prowadzenia monitoringu środowiskowego.

Przed rozpoczęciem prac budowlanych dokonywana jest identyfikacja aspektów środowiskowych, które podlegają nadzorowi. Identyfikowane są one według wewnętrznej procedury, która określa jednolity sposób oceny poprzez ustalenie:

- charakteru wpływu na środowisko (pozytywny/neutralny/negatywny),

¹⁰ Do lutego 2024 r. pod nazwą Biuro Zakupów, Jakości i Ochrony Środowiska

- skali oddziaływania aspektu na środowisko,
- czasu trwania wywieranego wpływu,
- intensywności oddziaływania poprzez określenie skali wpływu,
- wymagań prawnych dotyczących danego aspektu,
- prawdopodobieństwa wystąpienia.

Na podstawie zidentyfikowanych potencjalnych zagrożeń dla środowiska i wpływu na środowisko planowanych prac budowlanych uzgadniany jest wewnętrznie plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (dalej: plan BIOZ), który od 1 stycznia 2024 r. przekształcony został w plan ochrony środowiska (dalej: plan OŚ). Dokument ten zawiera plan gospodarowania odpadami, który określa sposoby selektywnego gromadzenia odpadów, oznakowanie oraz dopuszczalne sposoby zagospodarowania odpadów powstających na budowach, a także plan zadań środowiskowych, który na podstawie zidentyfikowanej działalności określa rodzaje emisji i wskazuje zagrożenia oraz działania ochronne i minimalizujące oddziaływanie na środowisko naturalne podczas prac budowlanych. Plan zadań środowiskowych określa:

- interakcję budowy z otoczeniem i sposób ograniczania uciążliwości powodowanej przez wykonywanie robót budowlanych oraz analizę otoczenia budowy i zaplecza pod kątem sąsiedztwa z infrastrukturą wrażliwą (np. szkoły, szpitale, osiedla mieszkalne), zakładem przemysłowym o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej czy zakładem o zwiększonym reżimie sanitarnym – w takich przypadkach plan wskazuje też sposób postępowania,
- funkcjonowanie socjalnych, technicznych i produkcyjnych zapleczy budów w sposób zapewniający oszczędne gospodarowanie terenem, badanie możliwości posadowienia zaplecza budowy w danym miejscu, odpowiedniego zabezpieczenia terenu a także przywrócenia terenu do stanu pierwotnego po zakończeniu budowy,
- zasady korzystania z wody i odprowadzania ścieków z uwzględnieniem najbezpieczniejszego dla danych warunków zaopatrzenia budowy w wodę i odprowadzania ścieków,
- zasady zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przy pracach budowlanych,
- prace ziemne związane z wydobywaniem mas ziemnych (w tym zanieczyszczonych) i wskazuje zabezpieczenia dla środowiska gruntowo-wodnego,
- źródła emisji odpadów ze wskazaniem sposobów postępowania ograniczających tę emisję – w tym sposobów zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed działaniem odpadów,
- źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza z określeniem sposobów minimalizacji emisji,
- źródła emisji hałasu i wibracji ze wskazaniem zabezpieczeń i sposobów jej minimalizacji,
- zużycie surowców naturalnych i materiałów z uwzględnieniem oszczędnego gospodarowania nimi i stosowania materiałów recyklingowych,
- zasady operowania substancjami niebezpiecznymi ze wskazaniem zabezpieczeń,
- wpływ na różnorodność biologiczną ze wskazaniem działań ograniczających i minimalizujących ten wpływ,
- wpływ na dziedzictwo kulturowe ze wskazaniem działań ograniczających i minimalizujących ten wpływ,
- potencjalne sytuacje awaryjne ze wskazaniem wyposażenia ratunkowego.

Dodatkowo monitorowaniu podlega zużycie paliw i energii stosowanych do napędu maszyn, pojazdów i instalacji w procesie budowlanym – ich eksploatacja powinna przebiegać w sposób oszczędny i minimalizujący emisje do środowiska.

Za realizację działań operacyjnych określonych w planie BIOZ oraz planie OŚ odpowiada każda jednostka organizacyjna Budimex SA, dla której zidentyfikowano aspekty mające wpływ na środowisko i klimat. Następnie podlegają one ocenie, w wyniku której zostają wskazane istotne zagrożenia i szanse generowane przez działalność spółki. W odniesieniu do znaczących aspektów środowiskowych określone są działania, które poddawane są analizie wpływu na środowisko. Na tej podstawie ustanawiane są cele Budimex SA w zakresie ochrony środowiska.

Aspekty znaczące, zidentyfikowane przez organizację w 2023 r., są ściśle związane z rodzajem prowadzonej działalności i dotyczą:

- emisji znacznych ilości odpadów budowlanych w postaci nieprzydatnych mas ziemnych i materiałów rozbiórkowych, powstawania odpadów niebezpiecznych oraz zagrożeń związanych z powstawaniem tych odpadów,

- odzysku odpadów prowadzonego na budowach i związanych z tym szans środowiskowych w postaci znacznego zmniejszenia ilości generowanych odpadów budowlanych oraz oszczędności surowców naturalnych,
- emisji zanieczyszczeń do powietrza w związku z wykorzystaniem sprzętu i pojazdów o napędzie spalinowym oraz z eksploatacją własnych źródeł ciepła,
- działalności zapleczy produkcyjnych budów – w tym wytwórni mas bitumicznych, węzłów betoniarskich i związanych z nimi zagrożeń dla powierzchni ziemi,
- prowadzenia prac w korytach rzek czy w basenach zbiorników wodnych oraz na liniach brzegowych cieków i zbiorników wodnych, które skutkują zmianą przepływu wód i niosą ryzyko ich zanieczyszczenia,
- wpływu na różnorodność biologiczną poprzez prowadzenie wycinki drzew i krzewów będących w kolizji z budowaną infrastrukturą (np. drogową czy kolejową),
- zużycia dużych ilości surowców, materiałów, paliw i energii.

Dla aspektów tych podjęto szereg działań minimalizujących, mających na celu ograniczenie ich negatywnego wpływu oraz maksymalizację zysków środowiskowych poprzez:

- optymalizację projektów i zbilansowanie mas ziemnych (wykop/nasyp),
- wdrażanie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym,
- stosowanie zasad dotyczących kwalifikowania i gospodarowania materiałami pozyskanymi w ramach robót, ułatwiających identyfikację materiałów, możliwości ich użycia a także wskazujących prawne aspekty takiej działalności,
- wdrożenie dokumentacji mającej na celu bezpieczne przekazanie materiału ziemnego do wykorzystania przez podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej,
- ustalanie dla każdego kontraktu, przed rozpoczęciem realizacji inwestycji, planu gospodarki odpadami określającego rodzaje przewidzianych do wytworzenia odpadów, sposób bezpiecznego i dopuszczonego w spółce gromadzenia odpadów, sposób oznakowania miejsc gromadzenia i pojemników na odpady a także sposób zagospodarowania odpadów,
- efektywną pracę sprzętu i pojazdów o napędzie spalinowym,
- wymianę starych jednostek sprzętowych na spełniające wymagania Stage IV i Euro 6,
- wdrażanie sprzętu i pojazdów o napędzie elektrycznym,
- dopuszczanie na budowy tylko sprawnych jednostek sprzętowych i pojazdów,
- organizację zapleczy budów w istniejących obiektach,
- ograniczanie strat w drzewostanie dzięki nadzorowi nad prowadzonymi pracami związanymi z usuwaniem drzew i krzewów będących w kolizji z prowadzoną inwestycją, pod kątem zgodności z dokumentacją inwestora w celu uniknięcia wycinki roślin nieprzeznaczonych do usunięcia,
- prowadzenie prac z uwzględnieniem ich specyfiki oraz specyfiki danych obszarów a także zapewnienie właściwych działań środowiskowych (np. nadzoru przyrodniczego, sprawdzania drzew i krzewów pod kątem występowania w nich gniazd ptaków i nietoperzy),
- dodatkowe, dobrowolne nasadzenia roślinności, w tym akcję sadzenia drzew (w ramach kampanii „Zielony Kwiecień” – więcej w podrozdziale 4.1.6.).

Stosowane standardy działania dla Budimex SA dotyczą:

- bezpiecznego magazynowania odpadów niebezpiecznych,
- bezpiecznego operowania paliwami płynnymi podczas magazynowania i tankowania sprzętu i pojazdów,
- bezpiecznego operowania substancjami niebezpiecznymi podczas magazynowania i użytkowania tych substancji,
- wyposażenia budów w ekologiczny zestaw ratunkowy, w celu sprawnej likwidacji niewielkich wycieków i rozlewów, aby zapobiec zanieczyszczeniu środowiska naturalnego,
- systemu oznakowania środowiskowego, wprowadzającego czytelne i zrozumiałe oznakowanie miejsc gromadzenia odpadów, infrastruktury chroniącej środowisko i miejsc prowadzenia monitoringu środowiskowego,
- redukcji uciążliwości hałasowej i pyłowej, m.in. przy prowadzeniu odzysku odpadów.

Wpływ spółki na środowisko generują w znacznej części dostawcy usług i wyrobów, dlatego dla Budimex SA istotne są porozumienie i współpraca z partnerami biznesowymi również w kwestii ochrony środowiska naturalnego. Partnerzy biznesowi poddawani są kwalifikacji wstępnej – weryfikowana jest ich działalność pod kątem zgodności z przepisami ochrony środowiska. Dostawcy, decydując się na współpracę,

zobowiązują się do postępowania zgodnie z zasadami obowiązującymi w spółce (procedury, instrukcje, standardy i inne wewnętrzne regulacje). Podwykonawcy działający na terenie prowadzonych przez firmę inwestycji przechodzą szkolenia dotyczące gospodarowania odpadami oraz postępowania w przypadku awarii w środowisku. Oceniane jest doświadczenie dostawcy i jego odpowiedzialność m.in. w dziedzinie wpływu na środowisko. Więcej informacji na temat odpowiedzialnego kształtowania łańcucha dostaw można znaleźć w rozdziale 7.5.

MOSTOSTAL KRAKÓW SA

Podstawowymi zasadami *Polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania* w obszarze wpływu na środowisko w Mostostal Kraków SA są:

- ciągle zmniejszanie wpływu działalności firmy na środowisko naturalne,
- spełnianie wymagań i zobowiązań wynikających z obowiązujących przepisów prawnych i norm,
- minimalizacja powstawania odpadów oraz emisji substancji niebezpiecznych,
- systematyczne podnoszenie świadomości środowiskowej pracowników oraz dostawców,
- ochrona zasobów naturalnych poprzez ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów oraz zużycia wody, energii elektrycznej i paliw.

Odpowiedzią spółki na powyższe wyzwania są opracowane i wdrożone procedury, takie jak:

- Organizacja i zarządzanie środowiskiem na kontrakcie,
- Identyfikacja i kwalifikacja aspektów środowiskowych,
- Sprawozdawczość emisyjna i monitoring efektu ekologicznego,
- Instrukcja kwalifikowania i gospodarowania materiałami pozyskiwanymi w ramach robót,
- Szczegółowe zasady ewidencji środków trwałych i przedmiotów niskocennych – zawierających substancje kontrolowane,
- Monitorowanie i pomiary środowiskowe,
- Awarie i incydenty środowiskowe.

Wpływ Mostostal Kraków SA na środowisko związany jest w dużym stopniu z funkcjonowaniem Wytwórni Konstrukcji Stalowych w Krakowie i Kleszczowie. Na tym terenie prace realizowane są zarówno przez siły własne firmy, jak przez i partnerów biznesowych. Dostawcy usług przechodzą szkolenie z obowiązujących w spółce procedur dotyczących ochrony środowiska, w tym z zasad postępowania w przypadku awarii w środowisku.

GRUPA FBSERWIS

Podstawowymi aspektami obowiązującej w firmie *Polityki ochrony środowiska* są:

- zobowiązanie do ochrony środowiska, w tym zapobiegania awariom, zanieczyszczeniom i wypełniania zobowiązań zgodności,
- ciągle doskonalenie systemu zarządzania jakością i środowiskiem, w celu poprawy efektów działalności środowiskowej,
- ciągle podwyższanie efektywności środowiskowej instalacji.

Zasady polityki systemu zarządzania wpływem na środowisko, które wynikają z wymogów *Decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/1147 z dnia 10 sierpnia 2018 r., ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów*, dotyczą:

- działań kontrolnych, ograniczających i ochronnych w związku z powstawaniem emisji pyłów i gazów, odorów, ścieków oraz hałasu,
- monitoringu i zarządzania strumieniami odpadów od momentu ich przyjęcia, poprzez proces przetwarzania, do końcowego zagospodarowania pozostałości z przetwarzania,
- działań zapobiegających i ograniczających skutki wystąpienia potencjalnych awarii mających negatywny wpływ na środowisko,
- działań monitorujących i ograniczających zużycie energii.

Odpowiedzią firmy na te wyzwania są opracowane i wdrożone procedury:

- procedura kontroli i sposobów ograniczania odprowadzanych do środowiska zanieczyszczeń w postaci emisji gazów, pyłów oraz ścieków,
- procedura postępowania z odpadami,
- plan zarządzania w przypadku awarii,
- plan zarządzania odorami,

- plan zarządzania hałasem,
- plan racjonalizacji zużycia energii.

Zmiany w zarządzaniu obszarem środowiskowym

BUDIMEX SA

W roku 2023 spółka prowadziła stały nadzór nad swoim wpływem na środowisko i monitorowała aspekty środowiskowe. W związku z tym dokonano gruntownej analizy dokumentacji środowiskowej, pomagającej w identyfikacji zagrożeń i szans dla środowiska naturalnego. Od 2024 r. wdrożono nową/zaktualizowaną dokumentację środowiskową. Tym samym wyłączono dokumentację środowiskową ze struktur BHP i opracowano oddzielny zestaw dokumentów, dotyczący zagadnień środowiskowych. Zmodyfikowano procedurę operacyjną *Zarządzanie środowiskowe* oraz kwestionariusz identyfikujący aspekty i wymagania środowiskowe dla jednostek organizacyjnych. Wdrożono i rozbudowano plan OŚ, będący wcześniej częścią planu BIOZ, oraz zmodyfikowano proces oceny aspektów środowiskowych. Poddano aktualizacji 14 standardów ochrony środowiska Budimex SA ułatwiających budowom bezpieczne działanie. Rozbudowano katalog oznakowania środowiskowego, ułatwiający pracownikom na budowach prawidłowe gromadzenie odpadów. Ponadto w 2023 r. wdrożono formularz przyjęcia materiału nasypowego, ułatwiający identyfikację przyjmowanego materiału w celu uniknięcia wbudowania odpadów.

Spółka w trosce o efektywne zarządzanie środowiskiem podjęła decyzję o wdrożeniu europejskiego standardu ek zarządzenia – EMAS. Jest to usankcjonowany prawnie system Unii Europejskiej, wspierający ideę dobrowolnego podejmowania działań w dziedzinie ochrony środowiska. Podstawowym celem programu jest rozpoczęcie takich procesów, które pomogą sukcesywnie ograniczać negatywny wpływ na środowisko, wdrażać czyste technologie, dążyć do gospodarki o obiegu zamkniętym, a także informować społeczność lokalną o możliwym oddziaływaniu na ekosystemy. Wdrożenie standardu EMAS poszerzy spektrum narzędzi pomagających postępować z należytą starannością w stosunku do środowiska naturalnego w całym łańcuchu wartości Budimex SA. Analiza i aktualizacja dokumentacji środowiskowej uwzględniły także dodatkowe wymagania niniejszego systemu.

MOSTOSTAL KRAKÓW SA

W 2023 r. nie wystąpiły zmiany w zarządzaniu wpływem na środowisko.

GRUPA FBSERWIS

W 2023 r. nie wystąpiły zmiany w zarządzaniu wpływem na środowisko.

4.1.2. Identyfikacja i zarządzanie ryzykami ESG, w tym związanymi z klimatem

[GRI 201-2] [ESRS SBM-3]

Całościowa ocena ryzyk ESG, w tym związanych z klimatem, po raz pierwszy została przeprowadzona w 2023 r., we współpracy z zewnętrzną firmą doradczą. W ramach analizy podwójnej istotności, spójnej z *Dyrektywą o sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD)* i szerzej opisanej w rozdziale 8.1., zidentyfikowano ryzyka ESG, w tym związane z klimatem. Identyfikacja ryzyk nastąpiła w ramach następujących procesów:

- analizy dokumentacji Grupy Budimex, raportów specjalistycznych i branżowych,
- warsztatu diagnostycznego z interesariuszami wewnętrznymi,
- warsztatu eksperckiego z interesariuszami zewnętrznymi,
- analizy gotowej biblioteki ryzyk oraz wyników przeprowadzonej przez firmę w latach 2021-2022 analizy ryzyk związanych z klimatem,
- benchmarku branżowego raportowania ESG w zakresie ryzyk,
- konsultacji specjalistycznych wewnątrz zespołu agencji doradczej.

W efekcie analizy poszczególnym ryzykom przypisano prawdopodobieństwo materializacji zgodnie z czterostopniową skalą:

- wysokie,
- średnie,
- małe,
- bardzo małe,

oraz jeden z czterech poziomów dotkliwości/wpływu:

- bardzo poważny,
- poważny,
- umiarkowany,
- mało istotny.

Procesowi poddano łącznie 37 ryzyk zaprezentowanych w tabeli 9.

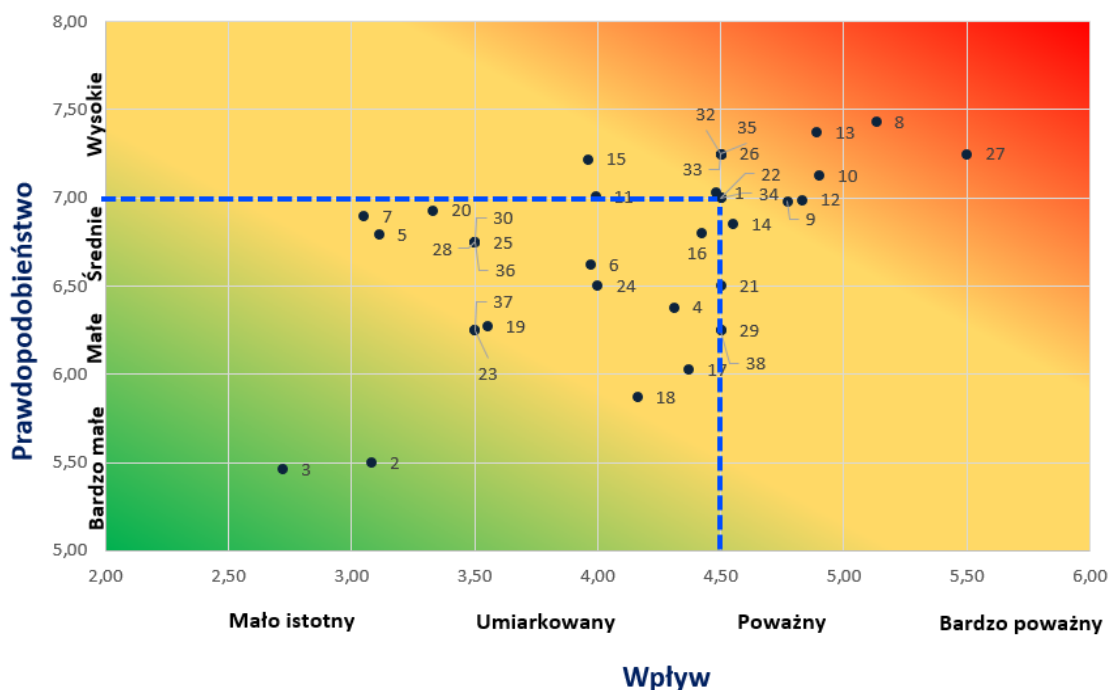
Tabela 9. Ryzyka ESG

1	Ryzyka klimatyczne (fizyczne)	Ryzyko związane z globalnym zjawiskiem zmian klimatycznych obejmujące zagrożenie wpływem wzrostu średnich temperatur na warunki pracy na kontraktach
2		Ryzyko związane z globalnym zjawiskiem zmian klimatycznych obejmujące zagrożenie działalności operacyjnej Grupy przez częstsze występowanie pożarów
3		Zagrożenie związane z wpływem zmiany wzorców pogodowych na dostępność energii ze źródeł odnawialnych (mniejsza intensywność wiatru)
4		Zagrożenie wpływem wzrostu średnich temperatur na możliwość wykorzystania dotychczasowych rozwiązań w budownictwie
5		Zagrożenie zalaniem zakładów produkcyjnych dostawców lub infrastruktury transportowej położonej blisko linii brzegowej morza
6		Zagrożenie wzrostem częstotliwości występowania epidemii i pandemii
7		Gwałtowne zmiany pogodowe takie jak huragany, nawałnice, burze
8	Ryzyka klimatyczne (przejęciowe)	Zagrożenie wzrostem kosztów spowodowanym wprowadzeniem podatku, cła lub innych opłat węglowych
9		Zagrożenie wzrostem cen energii w wyniku wysokoemisyjnego miksu energii elektrycznej w Polsce lub w innych krajach
10		Zagrożenie zaostrzeniem przepisów dotyczących efektywności energetycznej budynków
11		Ograniczenia infrastrukturalne dla elektromobilności
12		Zagrożenie wzrostem kosztów surowców, materiałów i usług spowodowanym przez inne ryzyka związane z klimatem
13		Zagrożenie koniecznością kalkulacji i raportowania śladu węglowego budynków
14		Zagrożenie koniecznością kalkulacji śladu węglowego wszystkich produktów i usług w całym cyklu życia
15		Zagrożenie brakiem lub ograniczeniem dostępu do finansowania w przypadku niespełnienia oczekiwań banków lub funduszy inwestycyjnych lub ubezpieczycieli w zakresie przeciwdziałania kryzysowi klimatycznemu
16		Zagrożenie wprowadzeniem przepisów dotyczących adaptacji do zmian klimatu
17		Zagrożenie pozwami z tytułu przyczyniania się spółki do kryzysu klimatycznego
18		Zagrożenie pozwami z tytułu braku właściwej adaptacji budynków do zmian klimatu
19		Zagrożenie niską efektywnością energetyczną budynków, pojazdów i maszyn
20		Zagrożenie utrzymywaniem się w Polsce lub w innych krajach wysokoemisyjnego miksu energii elektrycznej
21		Rosnące koszty ubezpieczenia inwestycji ze względu na presję interesariuszy
22		Zanieczyszczenie
23	Utrudnienia w realizacji inwestycji zgodnie z przyjętym harmonogramem prac	

24	Gospodarka o obiegu zamkniętym	Zaostrzenie regulacji dotyczących odpadów i niebezpiecznych substancji oraz niedostosowanie się do nich
25		Regulacyjne utrudnienia na rynku polskim w kontekście wdrażania gospodarki o obiegu zamkniętym
26	Woda i zasoby morskie	Zagrożenie wprowadzeniem regulacji podnoszących ceny wody
27		Skurczenie się zasobów wodnych dostępnych do komercyjnego wykorzystania
28	Różnorodność biologiczna i ekosystemy	Negatywny wpływ inwestycji na bioróżnorodność
29	Pracownicy organizacji	Wystąpienie dyskryminacji na tle etnicznym bądź obywatelskim
30		Ryzyko wizerunkowe związane z zaniedbaniem kwestii różnorodności w firmie
31	Pracownicy w łańcuchu wartości	Wystąpienie wypadku poważnego/śmiertelnego na budowie lub podczas wykonywania zleconych zadań
32		Starzenie się społeczeństwa
33	Konsumenci i użytkownicy końcowi	Konkurencja firm spoza Unii Europejskiej
34	Prowadzenie działalności gospodarczej	Zmiany regulacyjne w obszarze ESG i Compliance
35		Cyberzagrożenia
36		Nieprawidłowa lub nieskuteczna weryfikacja kluczowych kontrahentów
37		Wystąpienie incydentów korupcji

Matryca wyników przeprowadzonej analizy przedstawia się następująco:

Rysunek 8. Matryca ryzyk ESG

Ryzyka, które agencja doradcza zarekomendowała do objęcia zarządzaniem i monitorowaniem, podsumowano w tabeli 10.

Tabela 10. Kluczowe ryzyka ESG

Obszar	Opis ryzyka	Dotkliwość/ wpływ	Prawdopo- dobieństwo	Perspektywa czasowa	Zmiana prawdopodobieństw a w horyzoncie czasowym
Łagodzenie zmiany klimatu	Ryzyko związane z globalnym zjawiskiem zmian klimatycznych obejmujące zagrożenie wpływem wzrostu średnich temperatur na warunki pracy na kontraktach	Bardzo poważny	Wysokie	Średnioterminowa (do 5 lat)	▲
	Zagrożenie wzrostem kosztów spowodowanym wprowadzeniem podatku, cła lub innych opłat węglowych	Bardzo poważny	Wysokie	Średnioterminowa (do 5 lat)	=
	Zagrożenie wzrostem cen energii w wyniku wysokoemisyjnego miksowania energii elektrycznej w Polsce lub w innych krajach	Umiarkowany	Średnie	Krótkoterminowa (do 1 roku)	=
	Zagrożenie zaostreniem przepisów dotyczących efektywności energetycznej budynków	Poważny	Wysokie	Średnioterminowa (do 5 lat)	=
	Ograniczenia infrastrukturalne dla elektromobilności	Umiarkowany	Wysokie	Średnioterminowa (do 5 lat)	=
	Zagrożenie wzrostem kosztów surowców, materiałów i usług spowodowanym przez inne ryzyka klimatyczne	Bardzo poważny	Wysokie	Średnioterminowa (do 5 lat)	▲
	Zagrożenie koniecznością kalkulacji i raportowania śladu węglowego budynków	Bardzo poważny	Wysokie	Średnioterminowa (do 5 lat)	=
	Zagrożenie koniecznością kalkulacji śladu	Poważny	Średnie	Średnioterminowa (do 5 lat)	=

Obszar	Opis ryzyka	Dotkliwość/ wpływ	Prawdopo- dobieństwo	Perspektywa czasowa	Zmiana prawdopodobieństw a w horyzoncie czasowym
	węglowego wszystkich produktów i usług w całym cyklu życia				
	Zagrożenie brakiem lub ograniczeniem dostępu do finansowania w przypadku niespełnienia oczekiwań banków lub funduszy inwestycyjnych lub ubezpiezcycieli w zakresie przeciwdziałania kryzysowi klimatycznemu	Umiarkowany	Wysokie	Krótkoterminowa (do 1 roku)	▲
	Rosnące koszty ubezpieczenia inwestycji ze względu na presję interesariuszy	Poważny	Średnie	Średnioterminow a (do 5 lat)	▲
Zanieczyszczeni e	Redukcja zanieczyszczeń emitowanych podczas prac budowlanych	Poważne	Wysokie	Średnioterminow a (do 5 lat)	—
Woda i zasoby morskie	Zagrożenie wprowadzeniem regulacji podnoszących ceny wody	Poważny	Wysokie	Długoterminowa (powyżej 5 lat)	—
	Skurczenie się zasobów wodnych dostępnych do komercyjnego wykorzystania	Bardzo poważny	Wysokie	Długoterminowa (powyżej 5 lat)	—
Pracownicy organizacji	Wystąpienie dyskryminacji na tle etnicznym bądź obywatelskim	Poważne	Małe	Średnioterminow a (do 5 lat)	—
Pracownicy w łańcuchu wartości	Starzenie się społeczeństwa	Poważna	Wysokie	Długoterminowa (powyżej 5 lat)	—
Konsumenci i użytkownicy końcowi	Konkurencja firm spoza Unii Europejskiej	Poważna	Średnie/Wyso kie	Średnioterminow a (do 5 lat)	—
Prowadzenie działalności gospodarczej	Zmiany regulacyjne w obszarze ESG i Compliance	Poważna	Średnie/Wyso kie	Średnioterminow a (do 5 lat)	—
	Cyberzagrożenia	Umiarkowana	Średnie	Średnioterminow a (do 5 lat)	—

4.1.3. Kluczowe wskaźniki

Surowce

Przemysł budowlany zużywa znaczące ilości surowców naturalnych i materiałów budowlanych. Najczęściej wykorzystywanymi w procesie budowlanym są: beton, cement, stal, asfalty i kruszywa. Jedną z metod ograniczania zużycia surowców przez firmę jest odzysk materiałów budowlanych. Grupa Budimex stawia sobie konkretne cele w tym obszarze, które zostały przedstawione w rozdziale 3.3.

W 2022 r. wprowadzono zmianę w podejściu do raportowania zakupionych surowców. W zestawieniu wyodrębniono podział kruszyw na sztuczne i naturalne oraz materiały wtórne. Podejście to było kontynuowane w roku objętym raportem. Ponadto w 2023 r., na potrzeby realizacji celów środowiskowych wynikających ze strategii ESG, wyodrębniono pozycję „materiały z odzysku i recyklingu”.

Tabela 11. Zużyte surowce i materiały

[GRI 301-1] [ESRS E5-4]

Materiały i surowce nieodnawialne	Jednostka	Budimex SA			Grupa Budimex
		2022	2023	Zmiana r/r	2023
Beton	m ³	593 840,3	411 447,0	-31%	416 212,0
Cement	Mg	67 191,7	52 242,8	-22%	56 699,9
Stal	Mg	52 811,0	35 028,8	-34%	42 798,6
Asfalt	Mg	39 046,1	28 111,9	-28%	28 734,5
Kruszywa naturalne	Mg	4 336 095,2	4 679 193,9	8%	4 787 366,6
Kruszywa sztuczne	Mg	239 823,3	172 400,0	-28%	172 400,0
Materiały z odzysku i recyklingu	Mg	1 102 260,1	1 272 501,5	15%	1 281 712,6

Podczas analizy tabeli 11 zwraca uwagę spadek zużycia betonu, cementu, stali, asfaltu i kruszyw sztucznych w przedziale 22% - 34% względem 2022 r. pomimo wzrostu przychodów ze sprzedaży w segmencie działalności budowlanej o 12,8%. Spadek zużycia materiałów budowlanych wynika ze struktury kontraktów Budimex SA, a konkretnie ze znaczącego udziału inwestycji infrastrukturalnych w początkowej fazie realizacji, z przewagą robót ziemnych. Ten sam czynnik odpowiada za wzrost o 15% zużycia materiałów z odzysku i recyklingu. Spodziewamy się, że w 2024 r. wzrośnie zużycie głównych materiałów, co będzie bezpośrednim wynikiem zmiany struktury realizowanych kontraktów.

Tabela 12. Zużyte surowce i materiały w Mostostal Kraków SA

[GRI 301-1] [ESRS E5-4]

Materiały i surowce	Jednostka	2022	2023	Zmiana r/r
Stal	Mg	13 734,00	7 098,70	-48%

Tabela 13. Odsetek surowców/materiałów początkowych pochodzących z recyklingu użytych do wytworzenia podstawowych produktów i usług

[GRI 301-2] [ESRS E5-4]

	Budimex SA	Grupa Budimex	
	2023	2023	
	Masa [t]	Masa [t]	Objętość [m ³]
Łączna masa lub objętość wykorzystanych surowców/materiałów	6 239 478,59	6 369 453,95	513 906,49
Masa lub objętość wykorzystanych przetworzonych surowców/materiałów początkowych	1 272 501,45	1 281 453,85	97 636,00
Odsetek wykorzystanych przetworzonych surowców/materiałów początkowych	20%	20%	19%

W 2023 r. ujawnione zostały po raz pierwszy łączne masy i objętości wykorzystywanych surowców i materiałów początkowych z recyklingu, zgodnie z wymaganiami ESRS E5-4. W 2023 r. zarówno w Budimex SA, jak i w Grupie Budimex surowce i materiały przetworzone stanowiły 20% łącznej masy materiałów wykorzystanych w procesie budowlanym.

Odpady

Tabela 14. Wytworzone odpady w ujęciu rok do roku

[GRI 306-3] [ESRS E5-5]

Odpady wytworzone [Mg]	Budimex SA			FBSerwis			Grupa Budimex		
	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r
Inne niż niebezpieczne	2 431 166,66	1 951 370,64	-20%	430 353,45	509 671,06	18%	2 878 331,90	2 480 186,98	-14%
Niebezpieczne	3 344,14	3 818,59	14%	10,93	7,77	-29%	3 373,63	3 855,75	14%
Łącznie	2 434 510,80	1 955 189,23	-20%	430 364,38	509 678,83	18%	2 881 705,53	2 484 042,73	-14%

W 2023 r. masa wytworzonych odpadów w Budimex SA zmniejszyła się o 20% względem 2022 r., w tym zanotowano 20% spadek masy odpadów innych niż niebezpieczne oraz 14% wzrost masy odpadów niebezpiecznych. Wzrost ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych wynika z identyfikacji destruktu asfaltowego w ramach tej kategorii. Podobny trend zaobserwowano dla Grupy Budimex, dla której spadek masy wytworzonych odpadów wyniósł 14%.

Tabela 15. Odpady poddane odzyskowi

[GRI 306-4] [ESRS E5-5]

Odpady poddane odzyskowi [Mg]	Budimex SA			FBSerwis			Grupa Budimex		
	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r
Inne niż niebezpieczne	1 789 384,59	1 904 035,29	6%	195 624,11	265 855,12	36%	1 985 008,70	2 181 840,89	10%
Niebezpieczne	846,63	2 316,39	174%	10,43	7,77	-25%	857,06	2 326,06	171%
Łącznie	1 790 231,22	1 906 351,68	6%	195 634,54	265 862,89	36%	1 985 865,76	2 184 166,94	10%

Masa odpadów skierowanych do odzysku w 2023 r. przez Budimex SA wzrosła o 6%, podczas gdy w całej grupie odnotowano wzrost o 10% w stosunku do roku 2022.

Tabela 16. Odpady poddane odzyskowi w Budimex SA, z podziałem na sposób zagospodarowania

Odpady przetworzone w procesach odzysku [Mg]	Przetworzone przez Budimex SA			Przetworzone poza terenem Budimex SA		
	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r
Inne niż niebezpieczne	1 102 260,14	1 273 851,45	16%	687 124,45	630 183,84	-8%
Przygotowanie do ponownego użycia	0	0	-	0	0	-
Recykling	141 682,94	72 788,09	-49%	568 718,90	622 840,33	10%
Inne metody odzyskiwania	960 577,20	1 201 063,36	25%	118 405,55	7 343,51	-94%
Niebezpieczne	0	0	-	846,63	2 316,39	174%
Przygotowanie do ponownego użycia	0	0	-	0	0	-
Recykling	0	0	-	13,39	1 766,01	13 089%
Inne metody odzyskiwania	0	0	-	833,24	550,38	-34%
Łącznie	1 102 260,14	1 273 851,45	16%	687 971,08	632 500,23	-8%

Łączna masa odpadów innych niż niebezpieczne i niebezpiecznych skierowanych do odzysku w 2023 r. przez Budimex SA wzrosła o 6%. Odzysk prowadzony był w procesach recyklingu (R5) oraz odzysku (R12 i R13).

Spadek ilości odpadów przeznaczonych do unieszkodliwiania, zarówno niebezpiecznych, jak i innych niż niebezpieczne, nastąpił zarówno dzięki rozwijaniu przez Budimex SA procesów odzysku i recyklingu, jak i w wyniku identyfikacji procesów zagospodarowania odpadów u odbiorców zewnętrznych. Odpady o niezidentyfikowanym procesie zagospodarowania ujmowane są w zestawieniu (tabela 19) jako odpady

poddane unieszkodliwieniu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, podmiot odbierający odpady nie ma obowiązku udzielenia informacji o sposobie ich zagospodarowania.

Tabela 17. Odpady skierowane do odzysku w FBSerwis, z podziałem na sposób zagospodarowania

Odpady przetworzone w procesach odzysku [Mg]	Przetworzone przez FBSerwis			Przetworzone poza terenem FBSerwis		
	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r
Inne niż niebezpieczne	96 384,04	118 555,23	23%	99 240,07	147 299,89	48%
Przygotowanie do ponownego użycia	0	0	-	0	0	-
Recykling	0	0	-	18 648,95	19 582,03	5%
Inne metody odzyskiwania	96 384,04	118 555,23	23%	80 591,12	127 717,86	58%
Niebezpieczne	0	0	-	10,43	7,77	-26%
Przygotowanie do ponownego użycia	0	0	-	0	0	-
Recykling	0	0	-	0	0	-
Inne metody odzyskiwania	0	0	-	10,43	7,77	-26%
Łącznie	96 384,04	118 555,23	23%	99 250,50	147 307,66	48%

W 2023 r. zmianie uległa struktura odpadów poddanych odzyskowi. Nastąpił spadek o 26% masy odzyskanych odpadów niebezpiecznych i wzrost o 48% masy odzyskanych odpadów innych niż niebezpieczne.

Tabela 18. Odpady skierowane do unieszkodliwienia

[GRI 306-5] [ESRS E5-5]

Odpady poddane unieszkodliwieniu [Mg]	Budimex SA			FBSerwis			Grupa Budimex		
	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r
Inne niż niebezpieczne	641 782,07	26 612,52	-96%	234 651,52	243 815,94	4%	893 323,20	270 471,93	-70%
Niebezpieczne	2 497,52	1 333,56	-47%	0,5	0	-100%	2 516,57	1 353,48	-46%
Łącznie	644 279,59	27 946,08	-96%	234 652,02	243 815,94	4%	895 839,77	271 825,41	-70%

Tabela 19. Odpady skierowane do unieszkodliwienia z podziałem na metodę unieszkodliwiania

Odpady inne niż niebezpieczne skierowane do unieszkodliwienia [Mg]	Budimex SA			FBSerwis			Grupa Budimex		
	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r
Spalanie (z odzyskiem energii)	0	10,59	100%	43 167,56	85 454,67	98%	43 167,56	85 465,26	98%
Spalanie (bez odzysku energii)	0	0	-	57 503,92	0	-100%	57 503,92	0	-100%
Składowanie	1 194,11	2 232,80	87%	126 354,92	158 361,27	25%	127 626,87	160 608,24	26%
Inne metody unieszkodliwiania	640 587,96	24 369,13	-96%	7 625,12	0	-100%	665 024,85	24 398,43	-96%
Łącznie odpady inne niż niebezpieczne	641 782,07	26 612,52	-96%	234 651,52	243 815,94	4%	893 323,20	270 471,93	-70%
Odpady niebezpieczne skierowane do unieszkodliwienia [Mg]	Budimex SA			FBSerwis			Grupa Budimex		
	2022	2023	Zmiana r/r	2023	2022	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r
Spalanie (z odzyskiem energii)	914,5	879,55	-4%	0	0	-	914,50	879,55	-4%
Spalanie (bez odzysku energii)	6,92	2,66	-62%	0	0	-	6,92	2,66	-62%
Składowanie	0	0,12	100%	0,50	0	-100%	0,50	20,04	3 908%
Inne metody unieszkodliwiania	1 576,10	451,23	-71%	0	0	-	1 594,65	451,23	-72%
Łącznie odpady niebezpieczne	2 497,52	1 333,56	-47%	0,50	0	-100%	2 516,57	1 353,48	-46%

W 2023 r. o 96% zmniejszyła się masa odpadów skierowanych przez Budimex SA do unieszkodliwiania. Spadek ilości odpadów przeznaczonych do unieszkodliwiania nastąpił zarówno dzięki rozwijaniu przez Budimex SA procesów odzysku i recyklingu, jak i w wyniku identyfikacji procesów zagospodarowania odpadów u odbiorców zewnętrznych.

W celu ograniczenia wytwarzania odpadów Budimex SA z roku na rok zwiększa swój potencjał odzysku odpadów budowlanych na podstawie posiadanych zezwoleń, co wpisuje się w promowaną przez spółkę ideę gospodarki o obiegu zamkniętym.

Woda

Woda współcześnie rozumiana jest jako surowiec naturalny i dobro wspólne, którym należy oszczędnie gospodarować. Surowiec ten ma wartość ekonomiczną i jest ważnym czynnikiem procesów produkcyjnych. Zestawienie poboru wody przedstawia tabela 20.

Tabela 20. Pobór wody

[GRI 303-3] [ESRS E3-4]

Jednostka		Budimex SA			Grupa Budimex		
		2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r
Woda zakupiona	m ³	111 861,10	106 575,58	-5%	143 303,10	174 841,39	22%
Woda z ujęć własnych	m ³	58 956,10	1 460,00	-98%	65 252,10	7 437,00	-89%
Woda opadowa	m ³	6 530,00	0	-100%	6 530,00	0	-100%
Pobór wody łącznie	m ³	177 347,20	108 035,58	-39%	215 085,10	182 278,39	-15%
Pobór wody w przeliczeniu na przychody ze sprzedaży	m ³ /mln zł	23,6	12,8	-46%	25,0	18,6	-26%

W Budimex SA woda pobierana jest głównie do celów socjalno-bytowych oraz częściowo do celów produkcyjno-technologicznych. Głównym źródłem poboru wody są istniejące sieci wodociągowe, rzadziej studnie głębinowe. Z ujęć własnych (studnie głębinowe) woda pobierana jest wyłącznie na podstawie odpowiednich zezwoleń. W okresie objętym sprawozdaniem nastąpił spadek poboru wody o 39% i 15 % w Grupie Budimex.

Ścieki

Ścieki to wody zużywane w trakcie działalności człowieka do celów bytowych i produkcyjnych. Dane dotyczące odprowadzonych w 2023 r. ścieków zestawiono w tabeli 21.

Tabela 21. Odprowadzanie ścieków

[GRI 303-4]

	Budimex SA			Grupa Budimex		
	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r
Ścieki komunalne odprowadzone do sieci [m ³]	37 413,10	53 399,81	43%	44 460,10	69 848,10	157%
Ścieki przemysłowe odprowadzone do sieci [m ³]	238 640,10	2 017,00	-99%	288 281,40	48 994,20	17%
Odprowadzone ścieki łącznie [m ³]	276 053,20	55 416,81	-80%	332 741,50	118 842,30	36%
Odprowadzone ścieki w przeliczeniu na przychody ze sprzedaży [m ³ /mln zł]	36,8	6,5	-82%	38,6	12,1	-69%

Ścieki generowane przez Budimex SA to głównie ścieki socjalno-bytowe. Jedynie 4% ścieków wytwarzanych przez spółkę stanowią ścieki przemysłowe, a w przypadku grupy współczynnik ten wynosi 41%. Ścieki odprowadzane są do sieci kanalizacyjnych. W przypadku braku infrastruktury gromadzone są one w szczelnych zbiornikach bezodpływowych i przekazywane uprawnionym podmiotom do zagospodarowania. Analogiczne postępowanie dotyczy z spółek Grupy Budimex.

Energia i paliwa

Energia i paliwa stanowią istotne elementy procesu budowlanego. Ich zużycie wpływa na środowisko. Budimex SA jako spółka odpowiedzialna społecznie wyznaczył sobie ambitne cele w zakresie redukcji emisji pochodzących ze spalania paliw kopalnych. Są one elementem strategii ESG firmy i zostały omówione w rozdziale 3.3.

Należy podkreślić, że cały wolumen zakupionej przez Budimex SA w 2023 r. energii elektrycznej posiadał gwarancje pochodzenia ze źródeł odnawialnych, dzięki czemu znacząco ograniczyliśmy emisję do środowiska.

W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące zużycia paliw i energii w Budimex SA oraz w całej Grupie Budimex.

Tabela 22. Zużycie energii w organizacji

[GRI 302-1]

	Budimex SA				Grupa Budimex		
	Jednostka	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r
Paliwo zużyte w budynkach i instalacjach							
Lekki olej opałowy	GJ	28 291,50	20 957,77	-26%	28 809,30	23 594,67	-18%
Olej opałowy ciężki (LSC)	GJ	0	0	-	0	0	-
Pył węglowy węgla brunatnego	GJ	226 432,20	169 231,61	-25%	226 432,20	169 231,61	-25%
Gaz ziemny sieciowy	GJ	1 492,90	2 950,42	98%	5 258,00	10 436,32	98%
LPG	GJ	0	0	-	0	0	-
Propan	GJ	0	214,82	100%	3 156,00	214,82	-93%
Propan-butan	GJ	0	47,38	100%	0	47,38	100%
Ekogroszek	GJ	0	82,80	100%	0	82,80	100%
Paliwa zużyte w transporcie pojazdami własnymi							
Benzyna	GJ	54 791,20	66 100,92	21%	118 908,60	81 322,40	-32%
Olej napędowy	GJ	72 077,20	69 580,26	-3%	145 530,00	188 006,09	29%
LPG	GJ	0	0	-	539,60	62,45	-88%
CNG	GJ	0	0	-	5 015,00	4 496,98	-10%
Paliwa zużyte do napędu parku maszynowego							
Benzyna	GJ	5 915,60	5 432,07	-8%	6 046,50	6 682,61	11%
Olej napędowy	GJ	181 794,30	189 299,76	4%	230 668,80	654 738,03	184%
LPG	GJ	145,50	0	-100%	259,9	6 919,42	2562%
Propan	GJ	0	0	-	35,30	2 254,80	6 288%
Propan-butan	GJ	0	3,54	100%	471,5	117,74	-75%
Inne gazy: acetylen, tlen itd.	GJ	-	-	-	-	-	-
Wytworzona energia							
Energia elektryczna wytworzona ze źródeł odnawialnych	GJ	289,3	567,88	96%	703,8	30 159,45	4 185%
Zakupiona energia							
Energia elektryczna	GJ	69 553,20	68 353,91	-2 %	101 071,10	106 827,10	6%
Energia ciepła	GJ	31 304,50	19 725,57	-37%	31 677,40	20 055,19	-37%

	Budimex SA			Grupa Budimex			
	Jednostka	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r
Źródła paliw i energii							
Energia ze wszystkich źródeł odnawialnych (pochodząca z paliw i zakupiona)	GJ	64 754,10	68 354,00	6 %	65 168,70	88 578,00	36 %
Odsetek energii ze źródeł odnawialnych	%	0,10	0,11	0 %	0,07	0,07	0%
Energia ze wszystkich źródeł nieodnawialnych (pochodząca z paliw i zakupiona)	GJ	607 471,20	543 627,00	-11 %	839 414,40	1 186 512,00	41 %
Odsetek energii ze źródeł nieodnawialnych	%	0,90	0,89	-1%	0,93	0,93	0%
Łącznie energia ze wszystkich źródeł	GJ	672 225,30	611 981,00	-9%	904 583,10	1 275 090,00	41%
Całkowite zużycie energii (suma zużycia paliw, zakupionej energii cieplnej i elektrycznej oraz zużytej energii wytworzonej ze źródeł odnawialnych w ramach własnych instalacji)	GJ	672 225,30	611 981,00	-9 %	904 583,10	1 275 090,00	41%

Do kalkulacji zostały wykorzystane wskaźniki konwersji pochodzące z KOBIZE i Bazy DEFRA.

BUDIMEX SA

Zapotrzebowanie na energię i emisyjność prac budowlanych są ściśle związane z etapem realizacji inwestycji oraz czynnikami takimi jak produkcja mieszanek mineralno-asfaltowych, transport i zaangażowany sprzęt budowlany. Zmienność w zamówieniach oraz długi czas trwania procesu budowlanego sprawiają, że porównywanie zużycia energii i emisyjności w skali rocznej może być nieprecyzyjne: wyniki mogą być bardziej zależne od aktualnych postępów w realizacji zamówień niż od zmian w sposobie działania. Niemniej jednak Grupa Budimex, w tym Budimex SA, podejmuje wiele działań mających na celu trwałe zmniejszenie zużycia energii i emisji, takich jak wymiana sprzętu budowlanego, inwestycje w energię ze źródeł odnawialnych, szkolenia i inicjatywy na rzecz poprawy efektywności energetycznej. Przyczyniają się one do zmniejszenia całkowitego zużycia energii w porównaniu z poprzednimi latami. Budimex SA wprowadził system zarządzania energią, który identyfikuje obszary wymagające poprawy efektywności energetycznej. Spółka posiada politykę poprawy efektywności energetycznej, której realizację monitoruje Komitet ds. Zarządzania Energią.

MOSTOSTAL KRAKÓW SA

Zużycie energii i emisje w wytwórniach konstrukcji stalowych związane są z fazą prac oraz ilością wyprodukowanych w danym roku konstrukcji oraz odległością, na jaką są transportowane. Zróżnicowanie tych czynników powoduje, że porównywanie zużycia energii i wydajności energetycznej w skali rocznej może być niemiernodajne.

GRUPA FBSERWIS

W Grupie FBSerwis wprowadzono plany racjonalizacji zużycia energii, które obejmują szereg działań, takich jak wyłączanie pojedynczych maszyn i urządzeń podczas przestojów technologicznych, przeglądy i serwisowanie linii technologicznych w celu eliminacji punktów o nadmiernym zużyciu energii, stosowanie wysokiej jakości urządzeń o niskim zużyciu energii elektrycznej oraz automatyczne sterowanie parametrami procesu biologicznego przetwarzania odpadów. W zakładach Grupy FBSerwis prowadzone są bilanse energetyczne, które uwzględniają informacje dotyczące zużycia i przepływu energii.

4.1.4. Komitet ds. Zarządzania Energią

W Budimex SA za wskazywanie kierunków działań związanych z systemem zarządzania energią, a także za wytyczanie i opiniowanie celów w tym zakresie odpowiada specjalnie powołany Komitet ds. Zarządzania Energią. Podmiot ten monitoruje realizację celów organizacji dotyczących zarządzania energią, a także śledzi związane z tym obszarem polityki i wytyczne – zarówno na poziomie Polski, jak i Unii Europejskiej. Mając na uwadze trwającą transformację energetyczną kraju, a także nowe segmenty działalności biznesowej Budimex SA związane z zieloną energią, komitet w swoich rozważaniach uwzględnia perspektywę rozwoju elektromobilności, dekarbonizacji opartej m.in. na OZE oraz analizuje możliwość wdrażania nowych technologii. Rezultatem prac zespołu jest rewizja działań spółki w tym zakresie, a także weryfikacja dotychczasowych i opracowywanie nowych założeń strategicznych w obszarze ESG. Spotkania komitetu odbywają się raz na kwartał. W jego skład wchodzi:

- kierownik ds. ESG,
- dyrektor Budownictwa Infrastrukturalnego,
- dyrektor ds. technicznych,
- dyrektor ds. administracji,
- pełnomocnik Zarządu ds. systemów zarządzania,
- dyrektor Budownictwa Branżowego,
- dyrektor Dyrekcji Inwestycji i Rozwoju,
- główny specjalista ds. automatyki,
- dyrektor ds. zakupów.

4.1.5. Emisje gazów cieplarnianych

Granice raportowanych emisji

Zakres inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych Grupy Budimex obejmuje jednostki zależne i spółkę dominującą. Z kalkulacji wyłączono spółki, które na przestrzeni 2023 r. nie prowadziły istotnej działalności operacyjnej wpływającej na powstanie istotnego zużycia paliw i energii. Ponadto dodatkowo odrębnie przedstawiono kalkulację dla spółki dominującej, tj. Budimex SA.

Największymi emitentami gazów cieplarnianych w Grupie Budimex pozostają: Budimex SA, Grupa FBService oraz Mostostal Kraków SA. Emisje z zakresu 1 i zakresu 2 powstałe w wyniku działalności pozostałych spółek w Grupie nie przekraczają łącznie progu 10% udziału w całkowitej sumie emisji w zakresie 1 i zakresie 2 (*market-based*).

Zakres raportowanych emisji

Grupa Budimex raportuje emisje z zakresu 1 i zakresu 2, zgodnie ze standardem GHG Protocol¹¹. Wdrożenie procesu kompleksowej kalkulacji emisji z zakresu 3 znajduje się w fazie przygotowania.

- **Emisje bezpośrednie (zakres 1)** powstają wskutek spalania paliw w źródłach stacjonarnych lub mobilnych będących własnością firmy bądź przez nią kontrolowanych oraz w wyniku procesów technologicznych czy ulatniania się do atmosfery czynników chłodniczych.
- **Emisje pośrednie (zakres 2)** są związane z produkcją zakupionej energii elektrycznej i ciepłej. Emisje w zakresie 2 są obliczane według dwóch metod. Metoda *location-based* uwzględnia średnie wskaźniki emisji związane z wytwarzaniem energii dla określonych lokalizacji geograficznych, metoda *market-based* jest oparta o wskaźniki emisji specyficzne dla dostawców energii i odzwierciedla świadome wybory podejmowane przez spółkę.

Metodyka kalkulacji i przyjęte założenia

- Emisje zostały obliczone zgodnie z metodyką GHG Protocol. Obliczenia dotyczyły sześciu gazów cieplarnianych (CO₂, CH₄, N₂O, HFCs, PFCs, SF₆). Wartości emisji podawane są w tonach (Mg) metrycznych ekwiwalentu dwutlenku węgla (CO_{2e}).
- Wielkość emisji z wytwarzania zakupionej energii według metody *market-based* obliczono na podstawie wskaźników publikowanych przez dostawców energii (tam, gdzie znany był dostawca). Dla energii elektrycznej z OZE potwierdzonej gwarancjami pochodzenia przyjęto wskaźnik równy 0 kg CO_{2e}/kWh.
- W przypadku, kiedy dostawca energii ciepłej nie udostępniał danych, przyjęte zostały wskaźniki zgodnie z danymi raportowanymi dla Polski przez Urząd Regulacji Energetyki w dokumencie *Energetyka ciepła w liczbach – 2022*, Warszawa, październik 2023 r. (zastosowane również w przypadku obliczeń metodą *location-based*).
- Współczynniki tworzenia efektu cieplarnianego (ang. GWP, *global warming potential*) użyte w kalkulacjach są zgodne z *Piątym Raportem IPCC (AR5, The Fifth Assessment Report of the IPCC)*.
- Nie stwierdzono emisji biogenicznych.
- Za rok bazowy przyjęto 2021 r.

Emisje z zakresu 1 i 2

[GRI 305-1] [GRI 305-2] [GRI 305-4] [GRI 305-5]

W kalkulacji emisji z zakresu 2 *location-based* zastosowano wskaźnik EFC (*emissions factor at consumption*) ze względu na przyjęte podejście ostrożnościowe. Zastosowanie wymienionego wskaźnika zapewnia włączenie do kalkulacji emisji gazów cieplarnianych wynikających ze strat na przesyle.

W zestawieniu danych i w kalkulacji dotyczącej zakresu 2 bazowano na rzeczywistym zużyciu energii.

¹¹ GHG Protocol. Corporate Accounting and Reporting Standard, Revised Edition, World Resources Institute and World Business Council for Sustainable Development.

Poniżej, w tabeli 23 zestawiono emisje gazów cieplarnianych z zakresu 1 i 2.

Tabela 23. Emisje gazów cieplarnianych z zakresu 1 i 2

Zakres	Jednostka	Budimex SA				Grupa Budimex			
		2021	2022	2023	Zmiana r/r	2021	2022	2023	Zmiana r/r
Zakres 1									
Emisje będące skutkiem zużycia paliw w budynkach i instalacjach	Mg CO ₂ e	26 216,6	23 606,1	18 228,0	-23%	28 342,7	24 060,6	18 803,7	-22%
Emisje będące skutkiem zużycia paliw w transporcie	Mg CO ₂ e	8 361,9	9 267,2	9 736,7	5%	16 672,8	19 613,4	19 820,0	1%
Emisje będące skutkiem zużycia paliw w parku maszynowym	Mg CO ₂ e	20 882,9	14 047,1	14 403,8	3%	23 345,5	17 748,4	49 132,4	177%
Łącznie emisje GHG w zakresie 1	Mg CO ₂ e	55 461,4	46 920,3	42 368,4	-10%	68 361,0	61 422,4	87 756,2	43%
Emisje w zakresie 1 w przeliczeniu na przychody ze sprzedaży	Mg CO ₂ e/mln zł	7,9	6,2	5,0	-19%	8,6	7,1	9,0	27%
Zakres 2 location-based									
Emisje będące skutkiem zakupu energii elektrycznej	Mg CO ₂ e	15 041,6	13 678,8	12 356,9	-10%	21 648,2	19 877,3	19 312,0	-3%
Emisje będące skutkiem zakupu energii cieplnej	Mg CO ₂ e	3 861,4	3 191,3	1 982,8	-38%	3 883,8	3 229,3	2 015,9	-38%
Łącznie emisje GHG w zakresie 2 location-based	Mg CO ₂ e	18 903,0	16 870,1	14 339,7	-15%	25 532,1	23 106,7	21 328,0	-8 %
Emisje w zakresie 2 location-based w przeliczeniu na przychody ze sprzedaży	Mg CO ₂ e/mln zł	2,7	2,2	1,7	-23%	3,2	2,7	2,2	-19%

Zakres	Jednostka	Budimex SA				Grupa Budimex			
		2021	2022	2023	Zmiana r/r	2021	2022	2023	Zmiana r/r
Zakres 2 market-based									
Łącznie emisje GHG w zakresie 2 market-based	Mg CO ₂ e	12 998,3	4 118,2	1 982,8	-52%	19 913,9	9 958,0	5 315,0	-47%
Emisje w zakresie 2 market-based w przeliczeniu na przychody ze sprzedaży	Mg CO ₂ e/mln zł	1,8	0,5	0,2	-60%	2,5	1,2	0,2	-58%
Zakres 1+2 location-based									
Łącznie emisje GHG w zakresach 1 i 2 location-based	Mg CO ₂ e	74 364,4	63 790,4	56 708,2	-11%	93 893,0	84 529,0	109 084,1	29%
Emisje w zakresie 1 i 2 location-based w przeliczeniu na przychody ze sprzedaży	Mg CO ₂ e/mln zł	10,6	8,5	6,7	-21%	11,9	9,8	11,1	13%
Zakres 1+2 market-based									
Łącznie emisje GHG w zakresie 1 i 2 market-based	Mg CO ₂ e	68 459,8	51 039,6	44 351,3	-13%	88 274,9	71 380,5	93 071,2	30%
Emisje w zakresie 1 i 2 market-based w przeliczeniu na przychody ze sprzedaży	Mg CO ₂ e/mln zł	9,7	6,8	5,2	-24%	11,2	8,3	9,5	14%

Istotne zmiany w raportowanych emisjach

Odnotowano zmiany wielkości emisji rok do roku w obu zakresach monitorowanych przez Grupę Budimex. W zakresie 1 odnotowano wzrost emisji wynikającej z zużycia paliw w kategorii park maszynowy dla Grupy Kapitałowej o 177% względem roku poprzedniego, na który kluczowy wpływ miał wzrost zużycia oleju napędowego w spółce Budimex Kolejnictwo.

Emisje będące skutkiem zużycia paliw w budynkach i instalacjach są niższe o 22% oraz w transporcie są wyższe o 1%, co ostatecznie przekłada się na sumaryczny wzrost bezwzględnej emisji w zakresie 1 o 43%.

Na wyniki osiągnięte w zakresie 1 wpływ mają: bieżąca energochłonność i charakterystyka prowadzonych prac budowlanych oraz zmiany w strukturze wykorzystywanych paliw.

W ramach zakresu 2 (market-based) znacząca redukcja emisji GHG została osiągnięta poprzez zakup przez Budimex SA gwarancji pochodzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych dla całego wolumenu zakupionej energii. To działanie, wraz z pozyskaniem energii ze źródeł odnawialnych również części energii cieplnej, pozwoliło na redukcję emisji całkowitej w zakresie 2 (market-based) dla Budimex SA o 52% oraz o 47% dla Grupy Kapitałowej.

Dodatkowe informacje

Kontynuowanie działań mających na celu zwiększanie dokładności raportowania informacji dotyczących emisji gazów cieplarnianych przez Grupę Budimex, poza przygotowaniem do raportowania emisji w zakresie 3, spowodowało zastąpienie dotychczas używanych do obliczeń wskaźników emisji dla wybranych paliw *UK Government Conversion Factors for greenhouse gas (GHG) reporting*, publikowanych przez Departament Środowiska, Żywności i Spraw Wiejskich Zjednoczonego Królestwa (UK DEFRA), krajowymi wskaźnikami *Wartości opałowe (WO) i wskaźniki emisji CO₂ (WE) w roku 2020 do raportowania w ramach Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji za rok 2023*, publikowanymi przez KOBIZE, które bardziej adekwatnie oddają charakterystykę paliw używanych przez Grupę Budimex.

Do kalkulacji emisji w zakresie 2 metodą *location-based* wykorzystano najnowsze wskaźniki z dokumentu *Wskaźniki emisyjności CO₂, SO₂, NO_x, CO i pyłu całkowitego dla energii elektrycznej na podstawie informacji zawartych w Krajowej bazie o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji za 2022 rok*, opublikowane przez KOBIZE w grudniu 2023 r., dostosowane do wymagań Standardu.

Powyższe zmiany jedynie zwiększają dokładność, nie powodują konieczności przeliczenia roku bazowego, jak również nie wpływają na spójność raportowania.

Pozostałe emisje

W związku z koniecznością zapewnienia ciągłości działania Budimex SA eksploatuje wytwórnie mas bitumicznych oraz zbiorniki paliw umożliwiające płynną działalność produkcyjną. Z wytwórni oraz zbiorników paliw emitowane są lotne związki organiczne, tlenki azotu i benzo(a)piren wchodzący w skład trwałych związków organicznych (POP), a także tlenki siarki i pyły.

Tabela 24. Emisje pyłów i innych substancji

[GRI 305-7]

Substancja [kg]	Budimex SA			Grupa Budimex		
	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r
Lotne związki organiczne (LZO)	7 493,20	5 510,86	-26%	-	73 778,87	-
NO _x	29 434,63	16 314,30	-45%	-	16 446,97	-
SO _x	25 053,49	10 056,42	-60%	-	10 146,86	-
Trwałe zanieczyszczenia organiczne (POP)	0,2	0,26	30%	-	13 369,93	-
Pyły ogółem	17 925,92	10 093,94	-44%	-	10 659,52	-
CO ₂ *	-	-	-	-	89 877,09	-
CO	-	-	-	-	38,33	-
WWA	-	-	-	-	183,06	-
Amoniak (NH ₃)	-	-	-	-	398,1	-
Inne związki organiczne	-	-	-	-	626,35	-

* Emisja z własnej kotłowni nieujęta we wskaźniku 305-1 i 305-2

Spadek emisji pyłów o 44%, tlenków azotu o 45% i tlenków siarki o 60% oraz lotnych związków organicznych o 26% jest wynikiem spadku produkcji mieszanek mineralno-asfaltowych w roku 2023. W 2024 r. spodziewany jest odwrotny trend.

Analizując ładunki zanieczyszczeń zidentyfikowanych za niebezpieczne lotne związki wskazane w wymogu GRI 305-7 a V nie stanowią one istotnej pozycji wśród ładunku zanieczyszczeń jednostki raportującej.

4.1.6. Różnorodność biologiczna

Różnorodność biologiczna oznacza zróżnicowanie ekosystemów i gatunków. Jest ona niezbędna dla środowiska i człowieka, ponieważ zapewnia funkcje podtrzymujące ekosystemy.

Budimex SA

[GRI 3-3]

Budimex SA, realizując inwestycje zlecone przez inwestorów (np. Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad, PKP Polskie Linie Kolejowe), opiera się ściśle na przekazanej przez nich dokumentacji kontraktowej (np. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji lokalizacyjnej, projekcie). Spółka nie uczestniczy w decyzjach dotyczących przebiegu i lokalizacji inwestycji, zatem nie ma wpływu na to, czy dana inwestycja realizowana jest na terenach chronionych, czy nie. Nie ma także wpływu na liczbę drzew przeznaczonych do wycięcia w związku np. z budową nowej drogi, nie decyduje też o liczbie zaplanowanych przejść dla zwierząt. Niemniej jednak podejmuje działania w celu minimalizacji strat w potencjale naturalnym terenów, na których realizuje daną budowę. W tym celu wdrożone zostały standardy Budimex SA dotyczące:

- zapewnienia skutecznej ochrony drzew i krzewów przed uszkodzeniem lub zniszczeniem podczas prac budowlanych,
- zapewnienia skutecznej ochrony i minimalizacji strat w populacji płazów podczas prac budowlanych,
- organizacji prac w zbliżeniu cieków i zbiorników wodnych w celu bezpiecznego dla środowiska wodnego sposobu wykonywania prac w korycie rzeki lub w basenie jeziora, stawu czy morza, a także na linii brzegowej cieków i zbiorników wodnych,
- organizacji prac związanych z odwodnieniem w celu ochrony wód przed emisją zawiesin.

Ponadto przy wycince drzew i krzewów kolidujących z inwestycją prowadzony jest nadzór pod kątem zgodności z dokumentacją inwestora. Ma to na celu uniknięcie wycinki roślin nieprzeznaczonych do usunięcia. Spółka prowadzi także działania zmierzające do poprawy różnorodności biologicznej poprzez prowadzenie dobrowolnych – nieobjętych dokumentacją kontraktową – nasadzeń roślinności, montaż budek lęgowych dla ptaków czy nietoperzy, tworzenie punktów schronienia dla jaszczurek, stawianie płotków herpetologicznych ograniczających straty w populacjach płazów czy montowanie pływaków wysp dla zwierząt wodno-łądowych – w zależności od ingerencji i potrzeb środowiska.

W celu ochrony najcenniejszych obszarów przyrodniczych Budimex SA w 2023 r. uchwałą Zarządu zobowiązał się nie prowadzić prac budowlano-montażowych na obszarach wpisanych na listę światowego dziedzictwa UNESCO według kryterium IX i X.

U C H W A Ł A Nr 25/2023
Zarządu Budimex S.A.
z dnia 11 września 2023 roku

w sprawie: powstrzymania się Budimex S.A. od realizacji inwestycji / prac budowlano – montażowych zlokalizowanych na obszarach wpisanych na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, jako obiekty przyrodnicze, zgodnie z kryterium IX i X klasyfikacji Komitetu Światowego Dziedzictwa.

Działając na podstawie § 17 ust. 1 Statutu Spółki Budimex S.A. oraz §8 ust. 1 Regulaminu Zarządu Budimex S.A. uchwała się, co następuje:

§ 1.

Zarząd Budimex S.A. mając na względzie zgłoszone spółce wątpliwości, dotyczące udziału Budimex S.A. w realizacji inwestycji, związanej z budową zabezpieczenia na granicy polsko – białoruskiej, jako inwestycji budzącej kontrowersje zarówno od strony etycznej jak i środowiskowej, a nadto, biorąc pod uwagę cele postawione spółce przez Zarząd w ramach przyjętej Strategii ESG, obejmującej obszar środowiskowy (**Environmental**) i zobowiązanie w zakresie realizacji przez spółkę inwestycji z poszanowaniem środowiska naturalnego, z zastrzeżeniem § 2 niniejszej Uchwały,

podejmuje decyzję o powstrzymaniu się Spółki od brania udziału w realizacji inwestycji / robót budowlano – montażowych zlokalizowanych na obszarach geograficznych wpisanych, jako obiekty przyrodnicze, na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO według kryterium IX i X, znajdujących się na terenie Polski oraz na terenie innych państw, w których Budimex S.A. (samodzielnie lub za pośrednictwem spółek z Grupy Budimex S.A.) realizuje albo będzie realizował projekty budowlane.

W szczególności Budimex S.A. powstrzyma się od ubiegania o udział w realizacji kolejnych etapów zabezpieczenia na granicy państwowej polsko – białoruskiej, zarówno jako Generalny Wykonawca jak i podwykonawca innych podmiotów.

§ 2.

Celem wyeliminowania wątpliwości Zarząd Budimex S.A. precyzuje, iż spółka może uczestniczyć w realizacji inwestycji obejmujących szeroko rozumiane prace budowlano – montażowe wykonywane w ramach albo w najbliższym sąsiedztwie obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, jako obiekty kulturalne albo kulturalno – przyrodnicze według klasyfikacji Komitetu Światowego Dziedzictwa I-VIII, jeżeli celem inwestycji / prac jest w szczególności:

1. konserwacja albo zabezpieczenie tak określonych obiektów przed ich uszkodzeniem albo zniszczeniem,
2. odtworzenie całości albo części obiektów,
3. doposażenie obiektów w systemy ochronne,
4. modernizacja, rozbudowa albo przebudowa obiektów, prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami i pod wymaganym prawem nadzorem,
5. konieczność czasowego przystosowania obiektów na cele związane z obronnością państwa albo bezpieczeństwem obywateli (szpitale tymczasowe itp.)

Sytuacja, w której Budimex S.A., na podstawie odrębnie wydanych wobec spółki decyzji administracyjnych zostanie zobowiązany do przekazania swoich zasobów, w postaci udostępnienia materiałów, sprzętu lub delegowania pracowników, na potrzeby realizacji inwestycji zlokalizowanych w obszarach, o których mowa w § 1 niniejszej Uchwały, nie będzie uznawana za udział spółki w realizacji tak określonych inwestycji.

§ 3.

Zarząd Spółki, jeżeli będzie tego wymagał interes Spółki albo jej akcjonariuszy, w szczególności w celu wykazania przestrzegania przez Spółkę strategii ESG oraz wewnętrznych instrukcji i procedur obowiązujących w spółce, a dotyczących ochrony środowiska naturalnego może udzielać informacji w zakresie deklarowanego powstrzymywania się od realizacji inwestycji wskazanych w § 1 niniejszej Uchwały o treści zasadniczo zbieżnej z deklaracją stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik

Treść Deklaracji.

Zarząd Budimex S.A.

prezes Zarządu

Artur Popko

TAK

NIE

WSTRZYMUJĘ SIĘ

członek Zarządu

Jacek Daniewski

TAK

NIE

WSTRZYMUJĘ SIĘ

członek Zarządu

Anna Karyś-Sosińska

TAK

NIE

WSTRZYMUJĘ SIĘ

członek Zarządu

Cezary Lysenko

TAK

NIE

WSTRZYMUJĘ SIĘ

członek Zarządu

Maciej Olek

TAK

NIE

WSTRZYMUJĘ SIĘ

członek Zarządu

Marcin Węglowski

TAK

NIE

WSTRZYMUJĘ SIĘ

[GRI 304-1] [GRI 304-2] [ESRS E4-5]

BUDIMEX SA

W 2023 r. Budimex SA realizował ponad 200 kontraktów. W 58 przypadkach inwestycje wkraczały w tereny objęte jedną z form ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody (4 przypadki),
- park narodowy (3 przypadki),
- park krajobrazowy (6 przypadków),
- obszar chronionego krajobrazu (10 przypadków),
- obszar Natura 2000 (29 przypadków),
- obszar objęty ochroną gatunkową roślin (2 przypadki),
- obszar objęty ochroną gatunkową zwierząt (1 przypadek),
- zespół przyrodniczo- krajobrazowy (1 przypadek),
- pomnik przyrody (1 przypadek),
- użytek ekologiczny (1 przypadek).

W 9 przypadkach prace prowadzone były w bezpośrednim sąsiedztwie działek, na których wytyczone zostały obszary chronione:

- park narodowy (1 przypadek),
- park krajobrazowy (1 przypadek),
- obszar chronionego krajobrazu (1 przypadek),
- obszar Natura 2000 (5 przypadków),
- pomnik przyrody (1 przypadek).

Budimex jako generalny wykonawca nie ma wpływu na lokalizację inwestycji, niemniej jednak podejmuje działania mitygujące wpływ procesu budowlanego na tereny chronione. Działania swoje realizuje poprzez:

- realizację prac zgodnie z obowiązującymi standardami w obszarze ochrony środowiska (zostały one opisane w rozdziale 4.1),
- wdrażanie wewnętrznego i zewnętrznego nadzoru przyrodniczego,
- szkolenia dla pracowników własnych i partnerów biznesowych,
- kampanie informacyjne budujące świadomość ekologiczną.

Nadzór nad tym obszarem w spółce sprawuje Biuro ESG, Jakości i Ochrony Środowiska.¹²

MOSTOSTAL KRAKÓW SA

Mostostal Kraków SA w swojej działalności stara się minimalizować negatywny wpływ na środowisko, otoczenie oraz różnorodność biologiczną. Podobnie jak w Budimex SA, podczas prac przestrzegane są przepisy krajowe (w tym zapisy *Ustawy o odpadach* oraz ustawy *Prawo ochrony środowiska*), jak również wewnętrzne instrukcje postępowania oraz *Standardy ochrony środowiska*. Przykładami takich instrukcji są:

- Instrukcja postępowania z odpadami na budowie i WKS.¹³,
- Awarie i incydenty środowiskowe.

W 2023 r. w ramach działalności prowadzonej przez Mostostal Kraków SA wystąpił 1 przypadek prowadzenia prac w pobliżu obszarów Natura 2000. Spółka występowała tam jako podwykonawca Budimex SA.

¹² Do lutego 2024 r. pod nazwą Biuro Zakupów, Jakości i Ochrony Środowiska.

¹³ WKS – Wytwórnia Konstrukcji Stalowych.

GRUPA FBSERWIS

Grupa FBService stara się jak najmocniej ograniczać negatywny wpływ działalności na środowisko naturalne, różnorodność biologiczną oraz społeczności lokalne. W tym celu rygorystycznie przestrzega zapisów obowiązujących aktów prawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zapisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*, *Ustawy o odpadach*, ustawy *Prawo wodne* oraz wynikających z nich rozporządzeń, które regulują m.in. magazynowanie odpadów czy szczególne wymagania w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Grupa stosuje się także do aktów prawa miejscowego.

4.1.7. Odpowiedzialna ekologicznie realizacja usług

BUDIMEX SA

[GRI 3-3]

Budimex SA dąży do zminimalizowania swojego wpływu na otoczenie, w tym różnorodność biologiczną. W tym celu prowadzi liczne działania związane z ochroną roślin i zwierząt oraz ograniczaniem hałasu. Prace realizowane są zgodnie z obowiązującymi w poszczególnych spółkach standardami.

Spółka wyznacza standardy w zakresie należytej staranności, również względem środowiska naturalnego, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodności biologicznej. Realizuje je na każdym etapie inwestycji, w współpracy z podmiotami z całego łańcucha wartości.

Dostawca zobowiązany jest do zawarcia umowy/przyjęcia zamówienia, którego integralną częścią jest załącznik *Wymagania dotyczące ochrony środowiska*. Wyraża tym samym pełną gotowość do współdziałania z Budimex SA w dziedzinie ochrony środowiska w procesie przygotowania i realizacji budowy.

Każdy dostawca jest na podstawie umowy zobligowany do współpracy z Budimex SA w zakresie: gospodarki odpadami, ochrony środowiska gruntowo-wodnego i akustycznego, ochrony flory i fauny. Przed rozpoczęciem dostaw lub robót budowlanych przeprowadzane jest szkolenie z wymagań środowiskowych. Spełnienie tych wymagań jest poddane weryfikacji podczas audytów przeprowadzanych na kontraktach przez Biuro ESG, Jakości i Ochrony Środowiska¹⁴, Biuro Audytu Wewnętrznego Budimex SA oraz zewnętrznych weryfikatorów. Dostawcy oceniani są według kryteriów ochrony środowiska, BHP i kryteriów społecznych (tabela 25).

Tabela 25. Kontrahenci oceniani z wykorzystaniem kryteriów środowiskowych i społecznych przez Budimex SA

[GRI 308-1]

	2022	2023
Liczba kontrahentów ocenionych na podstawie procedur Budimex SA	2 507	2 652
Liczba kontrahentów ocenionych według kryteriów środowiskowych	1 843	1 990
Liczba kontrahentów ocenionych według kryteriów społecznych	2 507	2 652

W 2023 r. odnotowaliśmy 6% wzrostu ogólnej liczby ocenianych kontrahentów według kart ocen. Ponadto w 2023 r. zmieniliśmy podejście do raportowania kwestii oceny kontrahentów pod kątem kryteriów społecznych, przyjmując zasady analogiczne jak w przypadku raportowania oceny kontrahentów pod kątem kryteriów środowiskowych, z czym wiąże się korekta opublikowanych danych za 2022 r.

¹⁴ Do lutego 2024 r. pod nazwą Biuro Zakupów, Jakości i Ochrony Środowiska.

4.1.8. Budowanie świadomości w obszarze ochrony środowiska (E)

Ważnym elementem zrównoważonych działań Grupy Budimex jest wzmacnianie świadomości pracowników w obszarze wpływu na środowisko. Rozwój oraz edukacja wpisane są w tożsamość oraz wartości korporacyjne firmy. Jednocześnie aktywności te są zgodne z celami określonymi w Agendzie 2030 ONZ i planowane na ich podstawie.

W Grupie Budimex promowane są postawy proekologiczne w miejscu pracy i w życiu prywatnym oraz wrażliwość na kwestię ochrony klimatu. Firma buduje wśród pracowników zrozumienie strategii ESG oraz włącza ich w jej realizację. Projekty służące tym celom to m.in.:

- **Kampania „Jesień pod znakiem ESG”** – w październiku i listopadzie 2023 r. w Budimex SA zorganizowano szkolenie dostępne dla całej kadry. Kurs składający się z pięciu modułów został przeprowadzony przez specjalistów z kancelarii CMS i kierownika ds. ESG. W czasie spotkań uczestnicy mogli rozszerzyć wiedzę na temat regulacji ESG dotyczących sektora budowlanego, Taksonomii UE oraz technicznych kryteriów kwalifikacji, a także innych zagadnień istotnych z perspektywy raportowania zrównoważonego rozwoju. W szkoleniu w formie stacjonarnej i online wzięło udział łącznie 613 osób zatrudnionych na różnych szczeblach organizacji.
- **Witaj w Grupie** – w ramach programu szkoleniowego dla nowo zatrudnionych pracowników przedstawiono i omówiono kluczowe zagadnienia z obszaru ESG o szczególnym znaczeniu dla Grupy Budimex. Przeszkolono w sumie 192 osoby.
- **„Gospodarowanie odpadami”** – pracownicy wzięli udział w cyklu szkoleń na temat bezpiecznego dla środowiska naturalnego i zgodnego z przepisami sposobu gospodarowania odpadami na budowach, z podkreśleniem znaczenia i korzyści wynikających z procesów recyklingowych. W zakresie gospodarowania odpadami przeszkolono 139 osób.
- **„System zarządzania środowiskowego EMAS”** – w ramach projektu przeprowadzono cykl szkoleń mający na celu wprowadzenie pracowników w tematykę europejskiego systemu ekozarządzania i audytu oraz poszerzono wiedzę o funkcji audytu wewnętrznego zgodnie z wymaganiami EMAS. Przeszkolono w sumie 258 osób.

W ramach budowania świadomości ekologicznej nowo zatrudnieni pracownicy zapoznawani są z zasadami ochrony środowiska panującymi w Mostostal Kraków SA w dniu przyjęcia do pracy. Zapoznanie to odbywa się po obowiązkowym szkoleniu wstępnym BHP.

Uzupełnieniem procesów edukacyjnych są kampanie informacyjne skierowane do zespołów Grupy Budimex. W 2023 r. ochrona środowiska była tematem dwóch projektów wewnętrznych. Obejmowały one szereg aktywności organizowanych centralnie oraz w oddziałach regionalnych i na budowach – była to wspomniana „Jesień pod znakiem ESG” oraz „Zielony Kwiecień”.

Zielony Kwiecień

Obchodzony 22 kwietnia Światowy Dzień Ziemi zainspirował nas do ogłoszenia kwietnia 2023 r. Zielonym Miesiącem. W ramach kampanii, zorganizowanej przez Budimex SA wspólnie z Grupą FBSerwis oraz Mostostal Kraków SA, miały miejsce liczne inicjatywy, których celem było wzmocnienie świadomości ekologicznej pracowników oraz działania na rzecz ochrony środowiska:

- zespoły uczestniczące w budowie obwodnicy Oświęcimia wzięły udział w inicjatywie „Kręci nas recykling”, by wspólnie z innymi zaangażowanymi osobami posprzątać przestrzeń tego miasta,
- w ramach akcji „Eko-Grant na wolontariat” pracownicy Grupy Budimex mogli otrzymać dofinansowanie realizacji swoich pomysłów na działania proekologiczne. Efektem inicjatywy były 3 wydarzenia zrealizowane przez 13 wolontariuszy dzięki wsparciu w wysokości 36 000 zł,
- jako partner tytułowy projektu „StomilLOVE Budimexowe sprzątanie terenów sportowych Olsztyna” razem z graczami klubu piłkarskiego Stomil Olsztyn, sztabem trenerskim i kibicami, zespół kontraktowy Budimex SA udał się na wspólny spacer, by uporządkować zielone tereny wokół miasta,
- zespół FBSerwis Dolny Śląsk zaprosił uczniów czterech szkół podstawowych z gminy Radków oraz resztę społeczności lokalnej do zbierania odpadów z terenu gminy. Wspólnie udało się zebrać ponad tonę odpadów,

- reprezentacja Biura ESG, Jakości i Ochrony Środowiska¹⁵ Budimex SA zasadziła 2300 sosen w Nadleśnictwie Celestynów. Pod siedzibą Grupy Budimex w Krakowie rozdano ponad 500 sadzonek kwiatów i krzewów. Ponadto wspólnie z Zarządem Zieleni Miejskiej zasadzono krzewy bzu na pustych obszarach znajdujących się pod zrealizowaną przez firmę estakadą łączącą stacje Zabłocie oraz Krzemionki,
- na terenie należącej do Mostostal Kraków SA Wytwórni Konstrukcji Stalowych w Kleszczowie zamontowano budki lęgowe dla ptaków, które zostaną otoczone łąkami kwiatnymi,
- centrala firmy zlokalizowana w Warszawie zorganizowała zbiórkę makulatury i elektrośmieci z budów prowadzonych przez Budimex SA oraz okolicznych biur. Osoby przekazujące odpady otrzymywały w zamian kwiaty doniczkowe,
- specjaliści z FBSerwis opublikowali w intranecie artykuł i film instruktażowy z poradami na temat poprawnego segregowania odpadów oraz wypracowywania przyjaznych środowisku codziennych nawyków,
- w dwóch odsłonach, wiosennej i jesiennej, zorganizowano akcję „Przystanek Zieleń 2023”, adresowaną do wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych z warszawskich dzielnic Mokotów oraz Wilanów, zlokalizowanych najbliżej realizowanej przez Budimex SA trasy tramwajowej. W ramach projektu w 34 wspólnotach/spółdzielniach zasadzono 280 drzew. Zorganizowano także 3 pikniki sąsiedzkie, w których wzięło udział ponad 500 osób.

Grupa FBSerwis promuje postawy proekologiczne organizując konkursy i warsztaty dla uczniów szkół podstawowych i przedszkoli oraz angażując ich w działania na rzecz ochrony środowiska.

W 2023 r. firma zrealizowała w tej sferze następujące inicjatywy:

- konkurs „Bądźmy EKO dla Wrocławia” skierowany do uczniów wrocławskich szkół podstawowych, do którego zgłoszono ponad 200 prac (plakatów i spotów/filmów),
- warsztaty pszczelarskie dla dzieci w Kamieńsku i Gorzędowie, podczas których najmłodszy dowiedzieli się, jak ważną funkcję w przyrodzie pełnią pszczoły. Spółki z Grupy FBSerwis opiekują się własną kameralną pasieką w Kamieńsku, z której pozyskiwanych jest ok. 50 litrów miodu rocznie i mają tym samym wkład w zachowanie różnorodności biologicznej powiatu radomszczańskiego w województwie łódzkim,
- adopcję symboliczną jeży uszaty z wrocławskiego zoo, której celem było zwrócenie uwagi na kwestię bezpieczeństwa dzikich jeży, żyjących w Polsce pod ochroną,
- udział w wydarzeniach promujących ochronę środowiska, takich jak rodzinny ekopiknik na terenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przy ul. Kazimierza Michalczyka we Wrocławiu, sprzątanie świata z okazji Dnia Ziemi w partnerstwie z gminą Radków oraz organizacja XIV Ogólnopolskiego Edukacyjnego Pikniku Ekologicznego Pobiedziska 2023.

Jesień pod znakiem ESG

Założenia strategii *Zmieniamy dla Was świat! I zmieniamy siebie* (zob. rozdział 3.3.), ogłoszonej w czerwcu 2023 r., były promowane wśród pracowników Grupy Budimex w ramach dwumiesięcznej kampanii informacyjno-edukacyjnej „Jesień pod znakiem ESG”. Akcja miała na celu nie tylko zaznajomienie zespołów z priorytetami firmy zapisanymi w dokumencie, ale także podniesienie ich świadomości w kwestiach związanych ze zrównoważonym rozwojem.

Część edukacyjna projektu obejmowała kurs składający się z pięciu modułów. Uczestnicy mogli poszerzyć wiedzę na temat regulacji z obszaru ESG oraz dokładnie poznać najważniejsze zobowiązania podjęte we wspomnianej strategii, a także ich wpływ na bieżącą działalność firmy.

Ważną część kampanii stanowiło publikowanie w firmowym intranecie materiałów prezentujących przykłady zaangażowania Grupy Budimex w zrównoważony rozwój. Treści te były poświęcone m.in. działalności spółki BXF Energia, zajmującej się rozwojem odnawialnych źródeł energii, programom z zakresu wyrównywania szans i promowania różnorodności, a także politykom i obowiązującym zasadom zapewniania zgodności z prawem, regulacjami wewnętrznymi i etyką.

¹⁵ Do lutego 2024 r. pod nazwą Biuro Zakupów, Jakości i Ochrony Środowiska.

4.2. Zgodność z Taksonomią Unii Europejskiej

Czym jest Taksonomia UE?

Taksonomia UE jest systemem klasyfikacji ustanawiającym kryteria, które musi spełnić działalność gospodarcza, żeby mogła być uznana za zrównoważoną środowiskowo. Stanowi ona zbiór ogólnoeuropejskich zasad i technicznych wskaźników, które odzwierciedlają cele i ambicje klimatyczne UE dla poszczególnych obszarów gospodarki. Jej zadaniem jest przekierowanie przepływów kapitałowych w kierunku bardziej zrównoważonej działalności celem realizacji polityki klimatycznej i szerszej polityki środowiskowej Unii w horyzoncie 2030 r. i później. Taksonomia dostarcza firmom, inwestorom i decydom przejrzyste i jednolite definicje działalności zrównoważonych środowiskowo. W ten sposób pomaga chronić firmy i inwestorów m.in. przed zjawiskiem greenwashingu.

Zrównoważona środowiskowo działalność gospodarcza to działalność, która spełnia następujące kryteria:

- wnosi istotny wkład w realizację co najmniej jednego z celów środowiskowych,
- nie wyrządza poważnych szkód dla żadnego z celów środowiskowych,
- jest prowadzona zgodnie z minimalnymi gwarancjami,
- spełnia techniczne kryteria kwalifikacji.

Do celów środowiskowych zgodnych z taksonomią zaliczamy:

- łagodzenie zmian klimatu,
- adaptację do zmian klimatu,
- zrównoważone wykorzystanie i ochronę zasobów wodnych i morskich,
- przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrolę,
- ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Taksonomii¹⁶ Grupa ujawnia w sprawozdaniu nt. informacji niefinansowych:

- udział procentowy obrotu pochodzący z produktów lub usług związanych z działalnością zrównoważoną środowiskowo,
- udział procentowy nakładów inwestycyjnych (CAPEX) odpowiadający aktywom lub procesom związanym z działalnością zrównoważoną środowiskowo,
- udział procentowy wydatków operacyjnych (OPEX) odpowiadający aktywom lub procesom związanym z działalnością zrównoważoną środowiskowo.

Szczegółowe wymogi dotyczące kalkulacji i ujawniania ww. wskaźników zostały określone w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2021/2178¹⁷), tzw. akcie delegowanym do art. 8.

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu i Rady (UE) 2020/852 z 18 dnia czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje.

¹⁷ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2178 z dnia 6 lipca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 przez sprecyzowanie treści i prezentacji informacji dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, które mają być ujawniane przez przedsiębiorstwa podlegające art. 19a lub 29a dyrektywy 2013/34/UE, oraz określenie metody spełnienia tego obowiązku ujawniania informacji.

Proces badania zgodności z Taksonomią w Grupie Budimex

Celem weryfikacji zgodności z systematyką przeprowadzony został czteroetapowy proces:

1. Identyfikacja

Etap polegał na przeglądzie całej działalności prowadzonej przez Grupę Budimex i ustaleniu, które rodzaje działalności kwalifikują się do systematyki zgodnie z Taksonomią UE. Przeglądowi podlegały uzyskiwane przez spółki przychody, nakłady inwestycyjne i wydatki operacyjne. Do identyfikacji poszczególnych rodzajów działalności wykorzystano ich opisy zawarte w załącznikach do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2139 z późniejszymi zmianami (tj. uzupełnionego przez rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2485) oraz rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2023/2486. W przypadku niedostatecznej jednoznaczności kwalifikacji działalności skorzystano pomocniczo z systematyki kodów NACE¹⁸.

Ocenę kwalifikowalności przeprowadzono względem wszystkich sześciu celów środowiskowych, dla których zostały opublikowane listy działalności kwalifikowalnych:

CEL I - Łagodzenie zmian klimatu (CCM) – wg Załącznika I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2139 oraz dla nowych działalności dodanych do katalogu działalności wspierających realizację celu I zdefiniowanych w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2023/2485,

CEL II - Adaptacja do zmian klimatu (CCA) – wg Załącznika II do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2139 oraz dla nowych działalności dodanych do katalogu działalności wspierających realizację celu II zdefiniowanych w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2023/2485.

Dla pozostałych czterech celów środowiskowych określonych w odpowiednich załącznikach do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2023/2486:

CEL III – Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich (WTR),

CEL IV – Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym (CE),

CEL V – Zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola (PPC),

CEL VI – Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów (BIO).

Grupa zidentyfikowała w poprzednim i w bieżącym okresie sprawozdawczym działalności kwalifikujące się do pierwszych dwóch celów środowiskowych. W odniesieniu do bieżącego okresu sprawozdawczego Grupa potwierdziła, że działalności gospodarcze dotyczące Grupy i kwalifikujące się do pozostałych czterech celów środowiskowych pokrywają się z działalnościami gospodarczymi zidentyfikowanymi już jako kwalifikujące się do dwóch pierwszych celów środowiskowych.

2. Alokacja

Etap alokacji polegał na przypisaniu do poszczególnych, zidentyfikowanych działalności kwalifikujących się do Taksonomii UE wartości obrotu, nakładów inwestycyjnych i wydatków operacyjnych. Szczegóły zastosowanych metod alokacji zostały opisane w sekcji „Zasady rachunkowości”.

¹⁸ NACE (fr. Nomenclature statistique des Activités économiques dans la Communauté Européenne, statystyczna klasyfikacja działalności gospodarczych w Unii Europejskiej) – klasyfikacja zbudowana z szeregu liter i cyfr odpowiadających pięciu poziomom klasyfikacji.

3. Weryfikacja zgodności

Na etapy weryfikacji zgodności z Taksonomią UE składały się dwa poziomy oceny, zgodnie z poniższym opisem:

- W przypadku działalności dotyczących dwóch pierwszych celów środowiskowych (CEL I i CEL II) przeprowadzono ocenę kryteriów istotnego wkładu i niewyrządzenia poważnych szkód z wykorzystaniem technicznych kryteriów kwalifikacji określonych w załącznikach do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2139. Szczegóły oceny są przedstawione w sekcji „Weryfikacja zgodności z technicznymi kryteriami kwalifikacji”,
- W zakresie spełniania minimalnych gwarancji bazowano na ocenie przeprowadzonej w 2022 r. oraz rekomendacjach wdrożonych w 2023 r. Szczegóły przeprowadzonej oceny zostały przedstawione w sekcji „Minimalne gwarancje”.

Zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2021/2178 (zmienionym przez rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2486) Grupa Budimex będzie oceniać kwalifikowalność oraz zgodność dla pozostałych działalności (tj. dla nowych działalności w zakresie dwóch pierwszych celów oraz dla działalności w ramach pozostałych czterech celów środowiskowych) począwszy od ujawnień publikowanych za rok 2024.

4. Kalkulacja

Proces polegał na wykorzystaniu wyników weryfikacji z etapu drugiego i trzeciego w celu sporządzenia tabel zawierających wymagane dane zgodnie z wymogami załączników I i II do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2178 z późniejszymi zmianami.

Weryfikacja została przeprowadzona przez przedstawicieli Biura ESG, Jakości i Ochrony Środowiska¹⁹, przedstawicieli Biura Kontrolingu oraz przedstawicieli kontraktów spółek z Grupy Kapitałowej.

Weryfikacja zgodności z technicznymi kryteriami kwalifikacji

Weryfikacja zgodności z technicznymi kryteriami kwalifikacji była prowadzona dla wszystkich rodzajów działalności kwalifikujących się do systematyki i polegała na analizie poszczególnych kryteriów istotnego wkładu i niewyrządzenia poważnych szkód w odniesieniu do celów: CEL I i CEL II oraz sprawdzeniu, w jakim stopniu dany rodzaj działalności jest zgodny z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w aneksach I i II do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2139²⁰, rozszerzonego rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2022/1214²¹. Grupa kapitałowa przeprowadziła ocenę taksonomii na bazie czynnych kontraktów, znajdujących się w fazie realizacji (w przypadku Budimex SA analizie poddano projekty, które prowadziły działalność operacyjną; nie przeprowadzono analizy technicznych kryteriów kwalifikacji dla kontraktów znajdujących się w fazie projektowania). W trakcie procesu weryfikacji technicznych kryteriów kwalifikacji dla działalności w których stwierdzono niespełnienie kryterium istotnego wkładu, nie przeprowadzano analizy kryteriów niewyrządzenia poważnych szkód.

¹⁹ Do lutego 2024 Biuro Zakupów, Jakości i Ochrony Środowiska.

²⁰ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych.

²¹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1214 z dnia 9 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2139 w odniesieniu do działalności gospodarczej w niektórych sektorach energetycznych oraz rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2178 w odniesieniu do publicznego ujawniania szczególnych informacji w odniesieniu do tych rodzajów działalności gospodarczej.

Głównymi typami działalności prowadzonymi w Grupie Kapitałowej są działalności ujęte w systematyce jako 6.14 Infrastruktura na potrzeby transportu kolejowego, 6.16 Infrastruktura wspomagająca niskoemisyjny transport wodny, 7.1 Budowa nowych budynków, 7.2 Renowacja istniejących budynków, 5.5 Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne we frakcjach segregowanych u źródła i 5.9 Odzysk materiałów z odpadów innych niż niebezpieczne.

Badanie zgodności z technicznymi kryteriami kwalifikacji zostało wykonane w okresie od października 2023 do grudnia 2023 r. przez przedstawicieli Biura ESG, Jakości i Ochrony Środowiska²² Budimex SA w ramach prac określonych w kontraktach dotyczących usług świadczonych przez Grupę dla swoich kontrahentów. Do weryfikacji wykorzystane zostały narzędzia w formie list kontrolnych zgodności implementowane od Grupy Ferrovial, która jest inwestorem większościowym Grupy Budimex. W szczególności, analizie pod kątem oceny spełnienia kryteriów DNSH podlegały dokumenty takie jak: oceny oddziaływania na środowisko, plany monitoringu środowiskowego, raporty wskaźnika odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych, plany zarządzania florą i fauną, a także plany działań naprawczych w zakresie łagodzenia m.in. hałasu, zapylenia.

Analiza została przeprowadzona na bazie kontraktów czynnych, generujących obroty w roku 2023 lub na bazie aktywnych kontraktów lub posiadanych przez Grupę aktywów generujących nakłady inwestycyjne lub wydatki operacyjne. W ten sposób dla każdego z rodzajów działalności ustalony został procentowy udział obrotu, nakładów inwestycyjnych oraz wydatków operacyjnych zgodnych z technicznymi kryteriami kwalifikacji, które raportowane są w tabelach w niniejszej części sprawozdania nt. informacji niefinansowych.

Weryfikacja zgodności z minimalnymi gwarancjami

Zgodnie z art. 18 rozporządzenia 2020/852:

Minimalnymi gwarancjami, o których mowa w art. 3 lit. c), są procedury stosowane przez przedsiębiorstwo prowadzące działalność gospodarczą, które mają zapewnić przestrzeganie *Wytycznych OECD²³ dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka*, w tym zasad i praw określonych w ośmiu podstawowych konwencjach wskazanych w *Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy* oraz zasad i praw określonych w *Międzynarodowej karcie praw człowieka*.

W zakresie spełniania minimalnych gwarancji bazowano na ocenie przeprowadzonej w 2022 r. oraz zaleceniach wdrożonych w 2023 r. Badanie zgodności z minimalnymi gwarancjami przeprowadzono zgodnie z rekomendacjami zamieszczonymi w *Final Report on Minimum Safeguards* autorstwa Platform on Sustainable Finance.

Zgodnie z rekomendacjami niespełnieniem minimalnych gwarancji jest jedna z czterech przesłanek:

- nieodpowiednie lub nieistniejące procesy należytej staranności w zakresie praw człowieka, w tym praw pracowniczych, korupcji, opodatkowania i uczciwej konkurencji,
- spółka została ostatecznie pociągnięta do odpowiedzialności lub uznana za naruszającą prawo pracy lub prawa człowieka w niektórych rodzajach spraw sądowych z zakresu prawa pracy lub praw człowieka,
- brak współpracy z Krajowym Punktem Kontaktowym OECD (dalej KPK OECD) w sprawie zgłoszenia przyjętego przez KPK OECD,
- Business and Human Rights Resource Centre (BHRRRC) wysunęło zarzut wobec firmy, a firma nie odpowiedziała na niego w ciągu 3 miesięcy.

²² Do lutego 2024 Biuro Zakupów, Jakości i Ochrony Środowiska.

²³ The Organisation for Economic Co-operation and Development.

W procesie weryfikacji w Grupie Budimex niezgodność z wyżej wymienionymi przesłankami została zbadana w następujący sposób:

- **Przesłanka 1:** Weryfikacja kompletności procesów należytej staranności odbywała się na podstawie wewnętrznej weryfikacji istnienia i działania elementów procesu należytej staranności wynikających z ram tychże procesów zawartych w dokumentach wymienianych w definicji minimalnych gwarancji. Na kształt procesów należytej staranności w ujęciu definicyjnym proponowanym w art. 3 lit. c) *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088* wpływ mają przede wszystkim zapisy *Wytycznych ONZ dla biznesu i praw człowieka* oraz *Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych*. Weryfikacja zgodności odbyła się z użyciem narzędzia do oceny zgodności wykorzystującego metodykę oceny proponowaną przez Platform on Sustainable Finance: World Benchmark Alliance Core UNGP²⁴ Indicators. W wyniku przeprowadzonej analizy określono, że w organizacji istnieje i funkcjonuje kompletny proces należytej staranności wypełniający założenia wytycznych,
- **Przesłanka 2:** Przesłanka ta została zweryfikowana w procesie uzupełniania odpowiedzi do przesłanki 1 poprzez sprawdzenie, czy w stosunku do osób wymienionych w treści przesłanki, w okresie którego dotyczy weryfikacja, nie zapadły prawomocne wyroki skazujące. W wyniku przeprowadzonej weryfikacji stwierdzono brak informacji kwalifikujących Grupę do spełnienia warunków przesłanki 2,
- **Przesłanka 3:** Przeprowadzono weryfikację bazy²⁵ zgłoszeń KPK OECD, która wykazała brak zaistniałych zgłoszeń w stosunku do Grupy w okresie, którego dotyczyła weryfikacja,
- **Przesłanka 4:** Przeprowadzono weryfikację bazy²⁶ zgłoszeń BHRRC, która wykazała brak zaistniałych zgłoszeń w stosunku do Grupy w okresie, którego dotyczyła weryfikacja.

W wyniku przeprowadzonego procesu weryfikacji ustalono, że działalność Grupy prowadzona jest zgodnie z minimalnymi gwarancjami.

Zasady rachunkowości

W celu obliczenia odsetka obrotu, nakładów inwestycyjnych (CAPEX) i wydatków operacyjnych (OPEX) kwalifikujących się do systematyki oraz kwalifikujących się i zgodnych z systematyką zastosowano następujące zasady:

Obrót

Mianownik wskaźników taksonomicznych dotyczących obrotu stanowią całkowite skonsolidowane przychody Grupy Budimex w 2023 r., ujawnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z umów z klientami”. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów opisane zostały w nocie 30.

Do licznika wskaźnika obrotu kwalifikującego się do Taksonomii UE przypisano przychody z działalności kwalifikującej się do systematyki (zgodnych i niezgodnych z kryteriami technicznymi). Do licznika wskaźnika obrotu zgodnego z Taksonomią UE przypisano tę część przychodów, która wynika z działalności zgodnych z kryteriami technicznymi.

²⁴ United Nations Guiding Principles.

²⁵ Baza jest dostępna pod adresem: <https://mneguidelines.oecd.org/database/>.

²⁶ Baza jest dostępna pod adresem: <https://www.business-humanrights.org/en/companies>.

Nakłady inwestycyjne (CAPEX)

Mianownik wskaźników taksonomicznych dla nakładów inwestycyjnych (CAPEX) stanowią nakłady inwestycyjne poniesione we wszystkich spółkach Grupy Kapitałowej, które zostały wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w ramach działalności inwestycyjnej w pozycji „Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych”.

Do licznika wskaźnika nakładów kwalifikowalnych do Taksonomii UE przypisano tę część CAPEX, która dotyczy rodzajów działalności kwalifikujących się do systematyki (zgodnych i niezgodnych z kryteriami technicznymi). Do licznika wskaźnika nakładów zgodnych z Taksonomią UE przypisano tę część CAPEX, która dotyczy rodzajów działalności zgodnych z kryteriami technicznymi.

Główne nakłady inwestycyjne w analizowanym roku dotyczyły Budimex SA oraz spółek z Grupy FBSerwis. W przypadku nakładów inwestycyjnych ponoszonych na pojazdy, sprzęt, maszyny, rozbudowę baz przeładunkowych oraz składowisk zastosowano metodę alokacji bezpośredniej do typu działalności, w ramach której będą używane nabywane aktywa. W zakresie pozostałych nakładów, niedających się przyporządkować bezpośrednio do typów działalności taksonomicznych, zastosowano metodę alokacji proporcjonalnej, ponieważ będą one wykorzystywane przy realizacji różnych kontraktów, zarówno związanych z działalnością kwalifikującą się do systematyki, jak i niekwalifikującą się.

Wydatki operacyjne (OPEX)

Mianownik wskaźników taksonomicznych dla wydatków operacyjnych (OPEX) stanowią (zgodnie z wymogiem określonym w Załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2178) wszystkie bezpośrednie, nieskapitalizowane koszty związane z pracami badawczo-rozwojowymi, działaniami w zakresie renowacji budynków, leasingiem krótkoterminowym, konserwacją i naprawami oraz wszelkie inne bezpośrednie wydatki związane z bieżącym utrzymaniem składników rzeczowych aktywów trwałych Grupy w dobrym stanie.

Do licznika wskaźnika kosztów kwalifikowalnych do Taksonomii UE przypisano tę część OPEX, która dotyczy rodzajów działalności kwalifikujących się do systematyki (zgodnych i niezgodnych z kryteriami technicznymi). Do licznika wskaźnika kosztów zgodnych z Taksonomią UE przypisano tę część OPEX, która dotyczy rodzajów działalności zgodnych z kryteriami technicznymi.

W przypadku wydatków operacyjnych na maszyny budowlane i bazy sprzętowe zastosowano metodę alokacji bezpośredniej w sposób analogiczny jak w opisanym powyżej przypadku CAPEX. W przypadku pozostałych wydatków operacyjnych niedających się przyporządkować bezpośrednio do typów działalności zastosowano metodę alokacji pośredniej.

Pozostałe informacje

Dane wykorzystane do obliczeń pochodziły z systemu finansowo-księgowego Grupy Budimex i z systemów finansowo-księgowych poszczególnych spółek zależnych wchodzących w skład Grupy.

Grupa uniknęła podwójnego liczenia podczas przypisywania obrotu i nakładów inwestycyjnych poprzez dokonanie stosownych wyłączeń konsolidacyjnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami rachunkowości. W przypadku wydatków operacyjnych, które w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2021/2178 definiowane są w sposób nieodnoszący się do międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej, dokonano przeglądu wszystkich kont w systemie rachunkowym Grupy, a następnie zidentyfikowane pozycje spełniające definicję OPEX przypisano każdorazowo do danego rodzaju działalności kwalifikującej się do systematyki.

Grupa ujawnia w niniejszym sprawozdaniu po raz drugi udział działalności zgodnej z systematyką i po raz trzeci udział działalności kwalifikującej się do systematyki. Ujawnienie w niniejszym sprawozdaniu dotyczy ostatniego roku obrotowego, tj. okresu 1.01-31.12.2023.

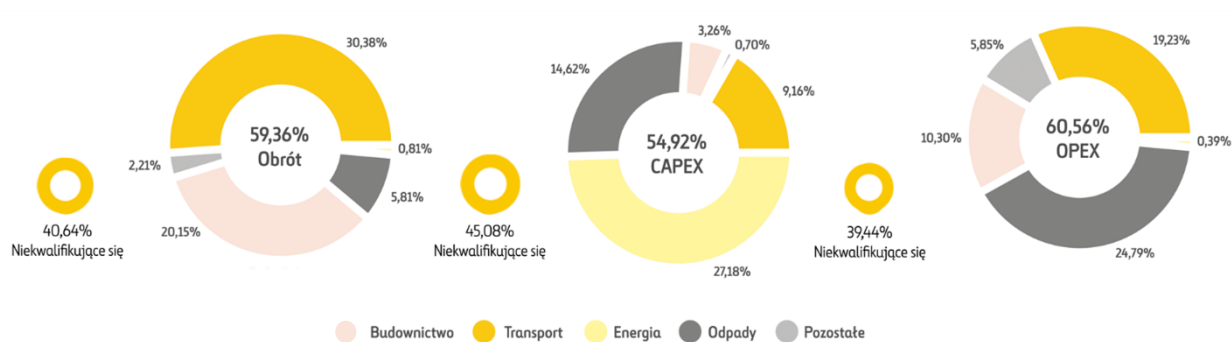
Analiza wykazała brak konieczności szczegółowej dezagregacji kluczowych wskaźników wyników pomiędzy poszczególne jednostki operacyjne Grupy zgodnie z pkt. 1.2.2.3. Załącznika I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2178. Więcej informacji na ten temat znajduje się w komentarzach do poszczególnych kluczowych wskaźników wyników.

Grupa nie prowadzi, nie finansuje ani nie ma ekspozycji na rodzaje działalności, o których mowa w sekcjach 4.26–4.31 załączników I i II do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2139 (rodzaje działalności związane z wytwarzaniem energii w ramach procesów jądrowych i produkcji energii z gazowych paliw kopalnych). W związku z tym Grupa ujawnia w tym zakresie jedynie poniższy jakościowy wzór regulacyjny i nie ujawnia pozostałych tabel ilościowych określonych w Załączniku XII do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2178, gdy wszystkie te tabele ilościowe zawierałyby zerowe wartości w zakresie działalności związanych z gazami kopalnymi lub energią jądrową.

WYNIKI ANALIZY TAKSONOMICZNEJ

Wyniki analiz taksonomicznych zostały przedstawione na schematach graficznych (Rysunek 9. i Rysunek 10.).

Rysunek 9. Działalność kwalifikująca się do systematyki

Rysunek 10. Działalność zgodna z systematyką

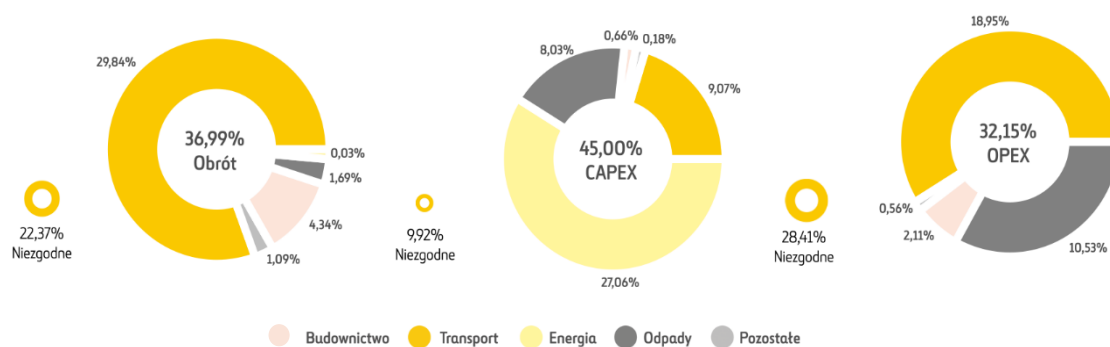

Tabela 26. Działalność związana z energią jądrową

Wiersz	Działalność związana z energią jądrową	
1	Przedsiębiorstwo prowadzi badania, rozwój, demonstrację i rozmieszczenie innowacyjnych instalacji wytwarzania energii elektrycznej wytwarzających energię w ramach procesów jądrowych przy minimalnej ilości odpadów z cyklu paliwowego, finansuje tę działalność lub jest ma na nią ekspozycję.	NIE
2	Przedsiębiorstwo prowadzi budowę i bezpieczną eksploatację nowych obiektów jądrowych w celu wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła technologicznego, w tym na potrzeby systemu ciepłowniczego lub procesów przemysłowych, takich jak produkcja wodoru, a także ich modernizację pod kątem bezpieczeństwa, z wykorzystaniem najlepszych dostępnych technologii, finansuje tę działalność lub ma na nią ekspozycję.	NIE
3	Przedsiębiorstwo prowadzi bezpieczną eksploatację istniejących obiektów jądrowych wytwarzających energię elektryczną lub ciepło technologiczne, w tym na potrzeby systemu ciepłowniczego lub procesów przemysłowych, takich jak produkcja wodoru z energii jądrowej, a także ich modernizację pod kątem bezpieczeństwa, finansuje tę działalność lub ma na nią ekspozycję.	NIE
4	Przedsiębiorstwo prowadzi budowę lub eksploatację instalacji do wytwarzania energii elektrycznej z wykorzystaniem gazowych paliw kopalnych, finansuje tę działalność lub ma na nią ekspozycję.	NIE
5	Przedsiębiorstwo prowadzi budowę, modernizację i eksploatację instalacji do skojarzonego wytwarzania energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z wykorzystaniem gazowych paliw kopalnych, finansuje tę działalność lub ma na nią ekspozycję.	NIE
6	Przedsiębiorstwo prowadzi budowę, modernizację i eksploatację instalacji do wytwarzania ciepła wytwarzających energię cieplną/chłodniczą z wykorzystaniem gazowych paliw kopalnych, finansuje tę działalność lub ma na nią ekspozycję.	NIE

Szczegółowe wyniki analizy zostały zamieszczone w tabelach od 27 do 29.

Tabela 27. Obrót

Działalność gospodarcza	Kody	Obrót (mln PLN)	Część obrotu rok 2023 (%)	Kryteria dotyczące istotnego wkładu					
				Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Zanieczyszczenie	Gospodarka o obiegu zamkniętym	Bioróżnorodność
A. DZIAŁALNOŚĆ KWALIFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI									
A.1. Rodzaje działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodnej z systematyką)									
Produkcja energii elektrycznej z energii wiatrowej	CCM* 4.3	2,91	0,03%	Y	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków	CCM* 5.3	106,49	1,09%	Y	N/EL	N**	N/EL	N/EL	N/EL
Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne we frakcjach segregowanych u źródła	CCM* 5.5	136,06	1,39%	Y	N/EL	N/EL	N**	N**	N/EL
Odzysk materiałów z odpadów innych niż niebezpieczne	CCM* 5.9	28,98	0,30%	Y	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Infrastruktura na potrzeby mobilności osobistej, logistyka rowerowa	CCM* 6.13	83,06	0,85%	Y	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Infrastruktura na potrzeby transportu kolejowego	CCM* 6.14	2 503,29	25,54%	Y	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Infrastruktura wspomagająca niskoemisyjny transport wodny	CCM* 6.16	338,59	3,45%	Y	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Budowa nowych budynków	CCM* 7.1	357,00	3,64%	Y	N/EL	N/EL	N/EL	N**	N/EL
Renowacja istniejących budynków	CCM* 7.2	68,47	0,70%	Y	N/EL	N/EL	N/EL	N**	N/EL
Montaż, konserwacja i naprawa stacji ładowania pojazdów elektrycznych w budynkach (i na parkingach przy budynkach)	CCM* 7.4	0,34	0,00%	Y	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Obrót z tytułu działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodnej z systematyką) (A.1)		3 625,19	36,99%	36,99%	0,0%	0%	0%	0%	0%
W tym wspomagająca		2 924,94	80,68%	80,68%					
W tym na rzecz przejścia		68,47	1,89%	1,89%					
A.2. Działalność kwalifikująca się do systematyki, ale niezrównoważona środowiskowo (działalność niezgodna z systematyką)									
Produkcja energii elektrycznej z energii wiatrowej	CCM* 4.3	0,48	0,01%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Przesył i dystrybucja energii elektrycznej	CCM* 4.9	74,95	0,77%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków	CCM* 5.3/ WTR* 2.2	40,78	0,42%	EL	N/EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL
Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne we frakcjach segregowanych u źródła	CCM* 5.5 CE* 2.3/ PPC* 2.1	95,55	0,98%	EL	N/EL	N/EL	EL	EL	N/EL
Odzysk materiałów z odpadów innych niż niebezpieczne	CCM* 5.9	307,99	3,14%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Infrastruktura na potrzeby mobilności osobistej, logistyka rowerowa	CCM* 6.13	-	0,00%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Infrastruktura na potrzeby transportu kolejowego	CCM* 6.14	-	0,00%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Infrastruktura wspomagająca niskoemisyjny transport wodny	CCM* 6.16	53,24	0,54%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Budowa nowych budynków	CCM* 7.1 / CE* 3.1	1523,51	15,54%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL
Renowacja istniejących budynków	CCM* 7.2 / CE* 3.2	26,80	0,27%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL
Montaż, konserwacja i naprawa instrumentów i urządzeń do pomiaru, regulacji i kontroli charakterystyki energetycznej budynku	CCM* 7.5	68,86	0,70%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL
Obrót z tytułu działalności kwalifikującej się do systematyki, ale niezrównoważonej środowiskowo (działalności niezgodnej z systematyką) (A.2)		2 192,16	22,37%	22,37%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
A. Obrót z tytułu działalności kwalifikującej się do systematyki (A.1+A.2)		5 817,35	59,36%	59,36%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
B. DZIAŁALNOŚĆ NIEKWALIFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI									
Obrót z tytułu działalności niekwalifikującej się do systematyki		3 984,17	40,64%						
OGÓŁEM		9 801,52	100,00%						

*CCM – Łagodzenie zmian klimatu
*WTR – Zasoby wodne i morskie
*CE – Gospodarka o obiegu zamkniętym
*PPC – Zanieczyszczenie
*CCA – Adaptacja do zmian klimatu
*BIO – Bioróżnorodność

**Analiza zgodności z kryteriami technicznymi dla działalności kwalifikujących się do pozostałych czterech celów środowiskowych będzie przeprowadzona po raz pierwszy za rok finansowy 2024

Kryteria dotyczące zasady DNSH ("nie czyni poważnych szkód")

Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Zanieczyszczenie	Gospodarka o obiegu zamkniętym	Bioróżnorodność	Minimalne gwarancje	Udział działalności zgodnej z systematyką (A.1.) lub kwalifikującej się do systematyki (A.2), obrót rok 2022 (%)	Kategoria Działalność wspomagająca	Kategoria Działalność na rzecz przejścia
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,00%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	2,57%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	6,29%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,00%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,00%	F	
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	21,06%	F	
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	3,70%	F	
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	1,47%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,00%		T
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,00%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	35,09%		
							70,56%	F	
							0,00%		T
							0,17%		
							0,00%		
							0,00%		
							0,00%		
							0,00%		
							0,00%		
							0,00%		
							0,67%		
							17,89%		
							0,00%		
							18,73%		
							53,82%		

Y - Działalność kwalifikująca się do systematyki i zgodna z systematyką w przypadku odpowiedniego celu środowiskowego
 N - Działalność kwalifikująca się do systematyki, ale niezgodna z systematyką w przypadku odpowiedniego celu środowiskowego

N/EL- Nie kwalifikuje się, działalność niekwalifikująca się do systematyki w przypadku odpowiedniego celu środowiskowego
 EL - Działalność kwalifikująca się do systematyki w przypadku odpowiedniego celu

Tabela 28. CAPEX

Działalność gospodarcza	Kody	Nakłady inwestycyjne (mln PLN)	Odsetek nakładów inwestycyjnych rok 2023 (%)	Kryteria dotyczące istotnego wkładu						
				Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Zanieczyszczenie	Gospodarka o obiegu zamkniętym	Bioróżnorodność	
A. DZIAŁALNOŚĆ KWALIFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI										
A.1. Rodzaje działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodnej z systematyką)										
Produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej	CCM* 4.1	13,94	9,83%	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Produkcja energii elektrycznej z energii wiatrowej	CCM* 4.3	16,23	11,43%	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków	CCM* 5.3	0,25	0,18%	Y	N	N**	N/EL	N/EL	N/EL	
Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne we frakcjach segregowanych u źródła	CCM* 5.5	8,88	6,25%	Y	N	N/EL	N**	N**	N/EL	
Odzysk materiałów z odpadów innych niż niebezpieczne	CCM* 5.9	2,52	1,78%	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Infrastruktura na potrzeby mobilności osobistej, logistyka rowerowa	CCM* 6.13	0,19	0,14%	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Infrastruktura na potrzeby transportu kolejowego	CCM* 6.14	11,88	8,37%	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Infrastruktura wspomagająca niskoemisyjny transport wodny	CCM* 6.16	0,80	0,56%	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Budowa nowych budynków	CCM* 7.1	0,86	0,60%	Y	N	N/EL	N/EL	N**	N/EL	
Renowacja istniejących budynków	CCM* 7.2	0,09	0,06%	Y	N	N/EL	N/EL	N**	N/EL	
Montaż, konserwacja i naprawa stacji ładowania pojazdów elektrycznych w budynkach (i na parkingach przy budynkach)	CCM* 7.4	8,23	5,80%	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Nakłady inwestycyjne z tytułu działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodnej z systematyką) (A.1)		63,87	45,00%	45,00%	0,0%	0%	0%	0%	0%	
W tym wspomagająca		12,87	20,15%	20,15%						
W tym na rzecz przejścia		0,09	0,14%	0,14%						
A.2. Działalność kwalifikująca się do systematyki, ale niezrównoważona środowiskowo (działalność niezgodna z systematyką)										
Produkcja energii elektrycznej z energii wiatrowej	CCM* 4.3	-	0,00%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Przesył i dystrybucja energii elektrycznej	CCM* 4.9	0,18	0,12%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków	CCM* 5.3/ WTR* 2.2	0,10	0,07%	EL	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne we frakcjach segregowanych u źródła	CCM* 5.5 CE* 2.3/ PPC* 2.1	2,09	1,47%	EL	EL	N/EL	EL	EL	N/EL	
Odzysk materiałów z odpadów innych niż niebezpieczne	CCM* 5.9	7,27	5,12%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Infrastruktura na potrzeby mobilności osobistej, logistyka rowerowa	CCM* 6.13	-	0,00%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Infrastruktura na potrzeby transportu kolejowego	CCM* 6.14	-	0,00%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Infrastruktura wspomagająca niskoemisyjny transport wodny	CCM* 6.16	0,12	0,09%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Budowa nowych budynków	CCM* 7.1/ CE* 3.1	3,65	2,57%	EL	EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL	
Renowacja istniejących budynków	CCM* 7.2/ CE* 3.2	0,04	0,03%	EL	EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL	
Montaż, konserwacja i naprawa instrumentów i urządzeń do pomiaru, regulacji i kontroli charakterystyki energetycznej budynku	CCM* 7.5	0,64	0,45%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Nakłady inwestycyjne z tytułu działalności kwalifikującej się do systematyki, ale niezrównoważonej środowiskowo (działalności niezgodnej z systematyką) (A.2)		14,09	9,92%	9,92%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
A. Nakłady inwestycyjne z tytułu działalności kwalifikującej się do systematyki (A.1+A.2)		77,96	54,92%	54,92%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
B. DZIAŁALNOŚĆ NIEKWALIFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI										
Nakłady inwestycyjne z tytułu działalności niekwalifikującej się do systematyki		63,99	45,08%							
OGÓŁEM		141,95	100,00%							

*CCM – Łagodzenie zmian klimatu
*WTR – Zasoby wodne i morskie
*CE – Gospodarka o obiegu zamkniętym
*PPC – Zanieczyszczenie
*CCA – Adaptacja do zmian klimatu
*BIO – Bioróżnorodność

**Analiza zgodności z kryteriami technicznymi dla działalności kwalifikujących się do pozostałych czterech celów środowiskowych będzie przeprowadzona po raz pierwszy za rok finansowy 2024

Kryteria dotyczące zasady DNSH ("nie czyni poważnych szkód")							Udział działalności zgodnej z systematyką (A.1.) lub kwalifikującej się do systematyki (A.2), nakłady inwestycyjne rok 2022 (%)	Kategoria Działalność wspomagająca	Kategoria Działalność na rzecz przejścia
Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Zanieczyszczenie	Gospodarka o obiegu zamkniętym	Bioróżnorodność	Minimalne gwarancje			
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,00%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	25,82%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,55%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	24,63%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,00%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,00%	F	
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	25,84%	F	
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,80%	F	
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,32%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,00%		T
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,00%		T
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	77,96%		
							34,17%	F	
							0,00%		T
							0,00%		
							0,00%		
							0,00%		
							0,00%		
							0,00%		
							0,00%		
							0,16%		
							6,30%		
							0,00%		
							0,00%		
							6,46%		
							84,42%		

Y - Działalność kwalifikująca się do systematyki i zgodna z systematyką w przypadku odpowiedniego celu środowiskowego
N - Działalność kwalifikująca się do systematyki, ale niezgodna z systematyką w przypadku odpowiedniego celu środowiskowego

N/EL- Nie kwalifikuje się, działalność niekwalifikująca się do systematyki w przypadku odpowiedniego celu środowiskowego
EL - Działalność kwalifikująca się do systematyki w przypadku odpowiedniego celu

Tabela 29. OPEX

Działalność gospodarcza	Kody	Wydatki operacyjne (mln PLN)	Odsetek wydatków operacyjnych rok 2023 (%)	Kryteria dotyczące istotnego wkładu						
				Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Zanieczyszczenie	Gospodarka o obiegu zamkniętym	Bioróżnorodność	
A. DZIAŁALNOŚĆ KWALIFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI										
A.1. Rodzaje działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodnej z systematyką)										
Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków	CCM* 5.3	0,52	0,56%	Y	N	N**	N/EL	N/EL	N/EL	
Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne we frakcjach segregowanych u źródła	CCM* 5.5	7,69	8,32%	Y	N	N/EL	N**	N**	N/EL	
Odzysk materiałów z odpadów innych niż niebezpieczne	CCM* 5.9	2,04	2,21%	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Infrastruktura na potrzeby mobilności osobistej, logistyka rowerowa	CCM* 6.13	0,40	0,43%	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Infrastruktura na potrzeby transportu kolejowego	CCM* 6.14	15,47	16,75%	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Infrastruktura wspomagająca niskoemisyjny transport wodny	CCM* 6.16	1,64	1,77%	Y	N	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Budowa nowych budynków	CCM* 7.1	1,76	1,91%	Y	N	N/EL	N/EL	N**	N/EL	
Renowacja istniejących budynków	CCM* 7.2	0,18	0,20%	Y	N	N/EL	N/EL	N**	N/EL	
Wydatki operacyjne z tytułu działalności zrównoważonej środowiskowo (zgodnej z systematyką) (A.1)		29,70	32,15%	32,15%	0,0%	0%	0%	0%	0%	
W tym wspomagająca		17,51	58,96%	58,96%						
W tym na rzecz przejścia		0,18	0,61%	0,61%						
A.2. Działalność kwalifikująca się do systematyki, ale niezrównoważona środowiskowo (działalność niezgodna z systematyką)										
Produkcja energii elektrycznej z energii wiatrowej	CCM* 4.3	-	0,00%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Przesył i dystrybucja energii elektrycznej	CCM* 4.9	0,36	0,39%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków	CCM* 5.3/ WTR* 2.2	0,20	0,21%	EL	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne we frakcjach segregowanych u źródła	CCM* 5.5 CE* 2.3/ PPC* 2.1	5,72	6,20%	EL	EL	N/EL	EL	EL	N/EL	
Odzysk materiałów z odpadów innych niż niebezpieczne	CCM* 5.9	7,45	8,06%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Infrastruktura na potrzeby mobilności osobistej, logistyka rowerowa	CCM* 6.13	-	0,00%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Infrastruktura na potrzeby transportu kolejowego	CCM* 6.14	-	0,00%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Infrastruktura wspomagająca niskoemisyjny transport wodny	CCM* 6.16	0,26	0,28%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Budowa nowych budynków	CCM* 7.1 / CE* 3.1	7,50	8,11%	EL	EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL	
Renowacja istniejących budynków	CCM* 7.2 / CE* 3.2	0,07	0,08%	EL	EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL	
Montaż, konserwacja i naprawa stacji ładowania pojazdów elektrycznych w budynkach (i na parkingach przy budynkach)	CCM* 7.4	-	0,00%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Montaż, konserwacja i naprawa instrumentów i urządzeń do pomiaru, regulacji i kontroli charakterystyki energetycznej budynku	CCM* 7.5	4,69	5,08%	EL	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	
Wydatki operacyjne z tytułu działalności kwalifikującej się do systematyki, ale niezrównoważonej środowiskowo (działalności niezgodnej z systematyką) (A.2)		26,25	28,41%	28,41%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
A. Wydatki operacyjne z tytułu działalności kwalifikującej się do systematyki (A.1+A.2)		55,95	60,56%	60,56%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
B. DZIAŁALNOŚĆ NIEKWALIFIKUJĄCA SIĘ DO SYSTEMATYKI										
Wydatki operacyjne z tytułu działalności niekwalifikującej się do systematyki		36,42	39,44%							
OGÓŁEM		92,37	100,00%							

*CCM – Łagodzenie zmian klimatu
*WTR – Zasoby wodne i morskie
*CE – Gospodarka o obiegu zamkniętym
*PPC – Zanieczyszczenie
*CCA – Adaptacja do zmian klimatu
*BIO – Bioróżnorodność

**Analiza zgodności z kryteriami technicznymi dla działalności kwalifikujących się do pozostałych czterech celów środowiskowych będzie przeprowadzona po raz pierwszy za rok finansowy 2024

Kryteria dotyczące zasady DNSH ("nie czyni poważnych szkód")							Udział działalności zgodnej z systematyką (A.1.) lub kwalifikującej się do systematyki (A.2), wydatki operacyjne rok 2022 (%)	Kategoria Działalność wspomagająca	Kategoria Działalność na rzecz przejścia
Łagodzenie zmian klimatu	Adaptacja do zmian klimatu	Zasoby wodne i morskie	Zanieczyszczenie	Gospodarka o obiegu zamkniętym	Bioróżnorodność	Minimalne gwarancje			
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	1,05%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	38,85%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,00%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,00%	F	
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	12,25%	F	
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	1,47%	F	
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,52%		
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0,00%		T
Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	54,14%		
							25,34%	F	
							0,00%		T
							0,10%		
							0,21%		
							7,12%		
							7,43%		
							61,57%		

Y - Działalność kwalifikująca się do systematyki i zgodna z systematyką w przypadku odpowiedniego celu środowiskowego
N - Działalność kwalifikująca się do systematyki, ale niezgodna z systematyką w przypadku odpowiedniego celu środowiskowego

N/EL- Nie kwalifikuje się, działalność niekwalifikująca się do systematyki w przypadku odpowiedniego celu środowiskowego
EL - Działalność kwalifikująca się do systematyki w przypadku odpowiedniego celu

Grupa uzyskuje przychody z kilku segmentów działalności, z których większość jest ujęta w systematyce w zakresie załączników I i II do aktu delegowanego w sprawie klimatu (rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139).

Głównymi pozycjami przychodów z działalności zgodnej z systematyką w 2023 r. były:

- przychody z realizacji kontraktów w zakresie budownictwa infrastrukturalnego dotyczące transportu w wysokości 2924,94 mln zł, dotyczące budowy infrastruktury na potrzeby mobilności osobistej, logistyki rowerowej (83,06 mln zł), budowy infrastruktury na potrzeby transportu kolejowego (2503,29 mln zł) i infrastruktury wspomagającej niskoemisyjny transport wodny (338,59 mln zł),
- przychody z realizacji kontraktów na budowę nowych budynków w wysokości 357,00 mln zł,
- przychody związane budową, rozbudową i eksploatacją systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków w wysokości 106,49 mln zł,
- przychody segmentu Grupy odpowiedzialnego za gospodarkę odpadami w wysokości 136,06 mln zł,

Część uzyskiwanych przychodów dotyczących ww. działalności nie spełniła technicznych kryteriów kwalifikacji, w związku z czym zostały one uznane za kwalifikujące się do systematyki, ale niezgodne z nią. W szczególności dotyczyło to przychodów z budowy nowych budynków (1523,51 mln zł).

3984,17 mln zł przychodów pochodziło z działalności niekwalifikujących się do systematyki.

Udział obrotu kwalifikującego się do systematyki w całości obrotu wyniósł w 2023 r. 59,36%, w tym udział obrotu zgodnego z systematyką – 36,99%, a udział obrotu kwalifikującego się, ale niezgodnego z systematyką – 22,37%.

Nakłady inwestycyjne (CAPEX) są związane z realizacją planów inwestycyjnych przyjętych przez Zarząd. Nakłady inwestycyjne zgodne z systematyką w 2023 r. były ponoszone przede wszystkim na:

- budowę instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych, w tym z energii wiatrowej (16,23 mln zł) i z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej (13,94 mln zł),
- inwestycje związane z gospodarką odpadami (8,88 mln zł),
- montaż, konserwację i naprawę stacji ładowania pojazdów elektrycznych (8,23 mln zł),
- pozostałe nakłady inwestycyjne związane z rodzajami działalności, z których uzyskiwane były zgodne z systematyką przychody z działalności budowlanej (16,59 mln zł).

Część nakładów inwestycyjnych (14,09 mln zł) była ponoszona w związku z prowadzeniem działalności budowlanej dotyczącej rodzajów działalności kwalifikującej się, ale niezgodnej z systematyką.

Ponadto Grupa ponosiła w 2023 r. nakłady inwestycyjne w wysokości 63,99 mln zł związane z rodzajami działalności niekwalifikującymi się do systematyki.

Udział nakładów inwestycyjnych kwalifikujących się do systematyki w całości nakładów inwestycyjnych wyniósł w 2023 r. 54,92%, w tym udział nakładów inwestycyjnych zgodnych z systematyką – 45,00%, a udział nakładów inwestycyjnych kwalifikujących się, ale niezgodnych z systematyką – 9,92%.

Wydatki operacyjne (OPEX) zgodne z systematyką w 2023 r. wyniosły 29,70 mln zł i były ponoszone w celu utrzymania we właściwym stanie maszyn, urządzeń, pojazdów i innych aktywów niezbędnych do prowadzenia działalności zgodnej z systematyką. Największa pozycja dotyczyła utrzymania aktywów niezbędnych do budowy infrastruktury na potrzeby transportu kolejowego (15,47 mln zł).

Ponadto Grupa ponosiła w 2023 r. wydatki operacyjne w wysokości 36,42 mln zł związane z rodzajami działalności niekwalifikującymi się do systematyki.

Udział wydatków operacyjnych kwalifikujących się do systematyki w całości nakładów inwestycyjnych wyniósł w 2023 r. 60,56%, w tym udział wydatków operacyjnych zgodnych z systematyką – 32,15%, a udział wydatków operacyjnych kwalifikujących się, ale niezgodnych z systematyką – 28,41%.

4.3. Podsumowanie realizacji celów z obszaru środowiskowego (E) w 2023 r.

Przejawem odpowiedzialności za ograniczanie rzeczywistego i potencjalnego wpływu działalności Grupy Budimex na środowisko są działania podejmowane na rzecz ochrony przyrody i zasobów naturalnych. Realizowane aktywności wynikają z przyjętych przez Grupę wartości oraz z celów zapisanych w jej strategii ESG, a także z wyznaczonych przez ONZ globalnych Celów Zrównoważonego Rozwoju w zakresie energetyki (cel 7), odpowiedzialnej produkcji i konsumpcji (cel 12), ochrony klimatu (cel 13) oraz ochrony ekosystemów (cel 15).

Dążąc do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, w 2023 r. Grupa Budimex podejmowała wysiłki na rzecz wzrostu swojego zaangażowania w produkcję zielonej energii elektrycznej. W kwietniu ub.r. Budimex SA i Ferrovial EG SE powołały nową spółkę joint-venture, BXF Energia, której celem jest akwizycja projektów fotowoltaicznych i farm wiatrowych o łącznej mocy ok. 305 MW (na koniec 2023 r.). BXF Energia kontynuuje pozyskane przez Budimex SA projekty Magnolia i Kamelia, a ponadto analizuje inwestycje o łącznej mocy ok. 800 MW. Do 2028 r. spółka planuje zbudować portfolio projektów wiatrowych i słonecznych, w fazie budowy i eksploatacji, o łącznej mocy ok. 500 MW. Celem Grupy wynikającym z przyjętej strategii ESG jest wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych. W 2023 r. 100% energii pozyskanej od zewnętrznych dostawców pochodziło z takich źródeł, co oznaczało realizację celu strategicznego. Budimex SA nadzoruje realizację celów związanych z energią w ramach funkcjonującego w jego strukturach Komitetu ds. Zarządzania Energią.

Budimex SA, będąc spółką odpowiedzialną w obszarze ochrony środowiska, w ostatnim roku intensyfikował działalność związaną z ponownym wykorzystaniem odzyskanych odpadów budowlanych. Tym samym spełnione zostało kryterium dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym zdefiniowane w Taksonomii UE oraz osiągnięto jeden ze strategicznych celów ESG, pierwotnie planowany do realizacji w 2024 r.

Rozumiejąc siłę wpływu biznesu oraz potrzeby pracowników w zakresie ekozaangażowania, firma dążyła do podnoszenia świadomości własnej kadry i zespołów swoich partnerów biznesowych w kwestiach związanych z ochroną środowiska naturalnego. Jedną z takich inicjatyw, które miały miejsce w 2023 r., był program grantowy umożliwiający pracownikom pozyskanie środków finansowych na realizację oddolnych projektów ze sfery edukacji ekologicznej czy przeciwdziałania zmianom klimatu. Odbyły się dwie kampanie edukacyjne: „Zielony Kwiecień” – akcja mającą na celu zachęcanie osób zatrudnionych w firmie do podejmowania działań proekologicznych, oraz „Jesień pod znakiem ESG” – cykl aktywności, także szkoleniowych, mających przybliżyć pracownikom zagadnienia zrównoważonego rozwoju.

Reasumując, wszystkie cele z obszaru środowiskowego strategii ESG wyznaczone na rok 2023 zostały zrealizowane.

5. SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ W BIZNESIE

5.1. Polityki i odpowiedzialność

[GRI 2-23] [GRI 2-30] [ESRS S1-1]

Źródłem sukcesu naszej firmy są jej pracownicy – ich wiedza, umiejętności i doświadczenie, ale także postawy odzwierciedlające wartości, które stanowią fundament kultury organizacyjnej Grupy Budimex (zob. rozdział 3.1.).

W ramach realizacji strategii ESG wobec kadry spółki postawiono przede wszystkim na budowanie zaangażowania, rozwój talentów oraz mobilność umożliwiającą ekspansję na rynki zagraniczne. Działania te wzmocnione są budowaniem atrakcyjnej oferty dla pracowników i kandydatów do pracy (wynagrodzenia, benefity, oferta rozwojowa) oraz efektywną komunikacją z tymi grupami, a także promowaniem różnorodności w zatrudnieniu.

Sposób, w jaki pracujemy, wynika z *Regulaminu organizacyjnego Budimex SA*. Zapisano w nim nie tylko schemat organizacyjny Budimex SA, ale także zakresy odpowiedzialności i zadania realizowane przez poszczególne biura.

Do najważniejszych dokumentów wewnętrznych, które mają znaczenie dla kształtowania warunków pracy w Grupie Kapitałowej Budimex, zaliczamy regulaminy pracy, regulaminy wynagradzania i premiowania oraz zakładowe układy zbiorowe pracy, które obowiązują w Budimex SA oraz Mostostal Kraków i którymi objętych jest łącznie 5007.²⁷ pracowników, czyli 78% ogółu kadry Grupy zatrudnionej na rynku polskim. Zasadnicze znaczenie mają także dokumenty z zakresu gwarantowania praw człowieka oraz zarządzania różnorodnością, opisane odpowiednio w rozdziałach 5.2 oraz 5.3. W Grupie Budimex funkcjonują ponadto procedury i instrukcje operacyjne, regulujące m.in. kwestie związane z rekrutacją i zwalnianiem pracowników oraz organizacją i realizacją szkoleń i innych działań rozwojowych.

Zapewniamy funkcjonującym w Grupie związkom zawodowym, tj. Międzyzakładowej Organizacji Związkowej NSZZ „Solidarność”, pełną swobodę w korzystaniu z przysługujących im praw, a także ściśle współpracujemy z nimi w kształtowaniu wewnętrznych regulacji z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi. Uwzględniamy także opinie zgłaszane bezpośrednio przez zatrudnionych, jak również wyniki badań ich zaangażowania. Kolejne takie badanie, przeprowadzone przez niezależnego dostawcę zewnętrznego zgodnie z opracowaną przez niego metodologią, odbyło się 2023 r.

Badanie zaangażowania pracowników 2023

Do badania, poprzedzonego kampanią informacyjną, zaproszono 6704 pracowników Grupy Budimex z Polski, Czech, Słowacji i Niemiec. Mimo że ankieta miała wyłącznie formę elektroniczną, odpowiedziało na nią ponad 4200 osób, co oznacza frekwencję na poziomie 63% (wśród pracowników umysłowych wyniosła ona 75%, wśród pracowników fizycznych 47%). Wskaźnik zaangażowania, a więc odsetek pracowników Grupy, którzy czują się zmotywowani do mówienia dobrze o firmie, kontynuowania zatrudnienia w niej oraz dawania z siebie więcej niż jest oczekiwane, wyniósł 39%.

Za mocne strony swojego miejsca pracy zatrudnieni uznali m.in. przywiązywanie przez pracodawcę dużej wagi do BHP oraz szybkie i skuteczne reagowanie na problemy w tej sferze. Ponadto pracownicy doceniają etyczne prowadzenie biznesu, relacje z bezpośrednimi przełożonymi (otwartą komunikację, sprawiedliwe traktowanie czy udzielanie koniecznego wsparcia) oraz relację w zespołach (dzielenie się wiedzą i doświadczeniem, współpracę w realizacji celów). Obszary wskazane jako wymagające poprawy to m.in. dostęp do informacji o kierunkach działania, planach i wynikach, spójność celów w ramach różnych obszarów oraz zachowanie równowagi między pracą i życiem prywatnym. Po badaniu powołano trzy ogólnofirmowe grupy projektowe, a dodatkowo przeprowadzane są warsztaty pogłębiające wyniki ankiety, co umożliwi dobór optymalnych działań korygujących na poziomie lokalnym i centralnym.

²⁷ Wszelkie dane dotyczące zatrudnienia przywołane w niniejszym raporcie wyrażone są w liczbie osób (stan na 31.12.2023 r.).

5.2. Należyta staranność w zakresie praw człowieka

[GRI 2-23] [GRI 2-24] [GRI 2-25] [GRI 2-26] [GRI 2-27] [ESRS SBM-3] [ESRS S1-3]

Dokumentami, które na poziomie operacyjnym zapewniają przestrzeganie praw człowieka w codziennym funkcjonowaniu naszych spółek, są zatwierdzone przez Zarząd: *Kodeks etyki, Zbiór zasad postępowania dla kontrahentów/Kodeks etyki dla kontrahentów, Polityka compliance* oraz instrukcja *Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji*. Stanowią one punkty odniesienia dla pracowników i kontrahentów Grupy Budimex, m.in. opisując zasady i wytyczne postępowania w wyszczególnionych typach relacji oraz obszarach wpływu firmy. Ważnym elementem należytej staranności Grupy w odniesieniu do praw człowieka są istniejące mechanizmy zgłaszania nieprawidłowości, opisane w rozdziale 6.1.

W ramach realizacji celów strategicznych związanych ze zrównoważonym rozwojem Grupa Budimex planuje rozszerzanie procedur należytej staranności w łańcuchu dostaw. Obecnie obowiązujące zasady egzekwowania od partnerów biznesowych przestrzegania praw człowieka opisano w rozdziale 7.5.

Odpowiedzialność i zasoby zaangażowane w zarządzanie tematyką praw człowieka

Odpowiedzialność za podejmowanie i wdrażanie decyzji w obszarze praw człowieka jest przypisana do Zarządu Budimex SA (decyzje strategiczne) oraz poszczególnych komórek operacyjnych i stanowisk. Na straży przestrzegania postanowień *Kodeksu etyki* w Budimex SA stoi Komisja ds. Etyki (więcej informacji na jej temat znajduje się w rozdziale 6.4.). Ponadto w Budimex SA, Mostostal Kraków oraz FBSerwis wyodrębniono funkcję compliance, która odpowiada m.in. za zapewnianie zgodności funkcjonowania spółek z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi, w tym z obszaru praw człowieka (np. dotyczącymi przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji).

W każdym niezbędnym przypadku związanym z zarządzaniem istotnymi kwestiami dotyczącymi praw człowieka istnieje możliwość konsultacji pomiędzy Budimex SA a spółkami zależnymi, np. w zakresie dzielenia się wiedzą i wymiany doświadczeń – przykładowo w zakresie dostosowania wewnętrznych regulacji spółek do zapisów dyrektywy o sygnalistach²⁸.

Identyfikacja i ocena ryzyk oraz wpływów związanych z prawami człowieka

Grupa Budimex na bieżąco identyfikuje ryzyka i wpływy związane z prawami człowieka i w razie potrzeby odpowiednio dostosowuje wewnętrzne regulacje. Pod tym kątem analizowane są nie tylko zdarzenia o kluczowym znaczeniu dla działalności spółek (np. zmiana polityki, wejście na rynek, nowe projekty), ale także zmiany zachodzące na rynku pracy. Przykładem może być wzrost udziału pracowników zagranicznych w polskim rynku pracy, co może powodować zwiększone ryzyko zachowań ksenofobicznych.

Ryzyka związane z przestrzeganiem praw człowieka identyfikowane są w kontekście praw pracowniczych, ochrony danych osobowych, ochrony informacji, BHP, w obszarze zakupów, a także w działalności operacyjnej w ramach realizowanych kontraktów. Proces identyfikacji ryzyk i wpływów obejmujący tematykę praw człowieka jest realizowany zarówno w odniesieniu do własnych operacji, jak i istotnych relacji biznesowych, w tym w kluczowych elementach łańcucha dostaw. Odbywa się on na podstawie *Procedury zarządzania ryzykiem*, która obejmuje konsultacje z zainteresowanymi stronami, odbywające się z udziałem ekspertów wewnętrznych reprezentujących poszczególne obszary działalności organizacji. Ponadto w zakresie ochrony praw człowieka prowadzona jest regularna komunikacja ze związkami zawodowymi. Dialog z interesariuszami narażonymi na wystąpienie negatywnego wpływu podejmowany jest reaktywnie i indywidualnie. W odniesieniu do realizowanych inwestycji odbywa się on w ramach procesu komunikacji kontraktu, opisanego w *Polityce współpracy ze społecznościami lokalnymi*.

Procedura identyfikacji ryzyk i wpływów na prawa człowieka jest automatycznie uruchamiana w przypadku nawiązania nowych relacji biznesowych. W Budimex SA oraz w FBSerwis funkcjonuje proces due diligence w stosunku do podmiotów zdefiniowanych jako partnerzy konsorcjalni, którzy uzupełniają ankietę partnera konsorcjalnego, stanowiącą załącznik do instrukcji operacyjnej *Due diligence partnera biznesowego*.

²⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii.

Grupa Budimex prowadzi rejestr ryzyk, do którego trafiają także ryzyka z obszaru praw człowieka zidentyfikowane przez jednostki organizacyjne. W ramach istniejącego systemu oceny ryzyk i wpływów nie został zidentyfikowany, wykryty ani zgłoszony negatywny wpływ Grupy na prawa człowieka ani naruszenia w tym obszarze.

Ogólne informacje na temat systemu zarządzania ryzykiem można znaleźć w rozdziale 6.2.

Działania podejmowane w związku z oceną ryzyk i wpływów w zakresie praw człowieka

Odpowiedzialność za konkretne obszary zarządzania ryzykiem została rozdzielona pomiędzy ekspertów, menedżerów i dyrektorów. Do ich kompetencji należy identyfikacja ryzyk uwzględnionych w rejestrze oraz ich ocena i priorytetyzacja – z uwzględnieniem wymogu angażowania interesariuszy, w tym grup narażonych na negatywne wpływy. W przypadku zidentyfikowania istotnych negatywnych wpływów na prawa człowieka podejmowane są odpowiednie działania korygujące. System zapobiegania, łagodzenia wpływów i wdrażania działań naprawczych dla istotnych wpływów związanych z prawami człowieka obejmuje również łańcuch dostaw – więcej informacji na ten temat znajduje się w rozdziale 7.5.

Monitoring i komunikacja o wpływach na prawa człowieka

Grupa Budimex monitoruje i ocenia skuteczność działań podejmowanych w odpowiedzi na zagrożenia i wpływy na prawa człowieka oraz wykorzystuje te informacje do ciągłego ulepszania procesów i systemów. Obejmuje to angażowanie interesariuszy i grup wrażliwych w ocenę skuteczności wszelkich podjętych kroków. W odniesieniu do realizowanych inwestycji odbywa się to w oparciu o obowiązującą w Budimex SA instrukcję *Współpraca ze społecznościami lokalnymi na kontraktach*.

Na podstawie danych z systemu służącego do powiadamiania o nieprawidłowościach powstają kwartalne raporty dotyczące m.in. potencjalnych naruszeń praw człowieka. W 2023 r. nie odnotowano żadnych takich zgłoszeń.

Zobowiązanie do prowadzenia działań naprawczych

Grupa Budimex zobowiązuje się do samodzielnego działania lub współpracy w zakresie działań naprawczych na rzecz podmiotów, np. pracowników i społeczności, w przypadku których wywiera lub przyczynia się do wywarcia negatywnego wpływu w obszarze praw człowieka.

5.3. Wspieranie różnorodności

[GRI 3-3] [GRI 2-10] [GRI 405-2] [ESRS S1-1] [ESRS S1-16]

Zagadnienia związane z różnorodnością zostały jednoznacznie uregulowane w dokumentach korporacyjnych, które odnoszą się do wszystkich spółek wchodzących w skład Grupy Budimex. Są to m.in. *Zasady polityki odpowiedzialności spółki* opracowane na poziomie Grupy Ferrovial. Zobowiązują one wszystkich pracowników spółki m.in. do poszanowania podstawowych praw człowieka, sprzyjania równości i różnorodności oraz dbania o równowagę między pracą a życiem prywatnym. Drugim dokumentem obowiązującym w całej Grupie Ferrovial jest *Polityka ochrony praw człowieka*, dotycząca unikania dyskryminacji, promowania równych szans w zatrudnieniu, a także dostrzegania wartości różnorodności w miejscu pracy. Z kolei opracowany przez Grupę Budimex *Kodeks etyki* wdraża założenia wskazanych polityk i przeciwdziała dyskryminacji w sferze zatrudnienia. Na poziomie spółek obowiązuje ponadto instrukcja *Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji*.

Wdrożona przez Budimex SA i Mostostal Kraków SA *Polityka różnorodności* skupia się na:

- aktywnym zarządzaniu różnorodnością w ramach prowadzonej polityki zarządzania zasobami ludzkimi,
- tworzeniu otwartego i różnorodnego środowiska pracy,
- przeciwdziałaniu wszelkim formom dyskryminacji,
- zapewnianiu równych szans w dostępie do edukacji i awansu,
- zapewnianiu uczciwej i obiektywnej oceny pracowniczej,
- zapewnianiu równych szans w dostępie do informacji o obowiązujących w Grupie standardach etycznych,
- osiągnięciu równości wynagrodzeń mierzonej wskaźnikiem *gender pay gap*,

- utrzymaniu poziomu reprezentacji kobiet w całkowitej liczbie pracowników Budimex SA na poziomie powyżej średniej dla sektora budowlanego,
- utrzymaniu poziomu reprezentacji kobiet w wyższej kadrze zarządzającej oraz pośród kierowników na poziomie co najmniej równym poziomowi reprezentacji kobiet w całkowitej liczbie pracowników Grupy Budimex,
- promocji różnorodności i edukacji we współpracy z interesariuszami organizacji.

Postanowienia dokumentu obejmują również obszary: rekrutacji, wynagrodzeń, godzenia obowiązków zawodowych z życiem prywatnym oraz ochrony przed mobbingiem, dyskryminacją i nieuzasadnionym zwolnieniem. W celu sprawnego zarządzania wspomnianą polityką wprowadzono tzw. monitoring antydyskryminacyjny oraz antymobbingowy, a także system narzędzi edukacyjnych, szkoleń i warsztatów. Corocznie rezultaty jej realizacji są raportowane do Zarządu Budimex SA.

Polityka różnorodności odnosi się do całej struktury zatrudnienia w Grupie Budimex. Z uwagi na istotność wpływu, jaki wywiera na resztę kadry przestrzeganie zasad różnorodności na najwyższych szczeblach organizacji, w 2021 r. przyjęta została *Polityka różnorodności Zarządu spółki Budimex SA*. Jej celem jest zapewnienie przestrzegania zasad równego traktowania i różnorodności na poziomie zarządczym Grupy Budimex. Polityka ta wyznacza kierunek działań organizacji w dążeniu do spełnienia najlepszych praktyk w zakresie różnorodności, w tym zapisanych w opracowanych przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie *Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW 2021. Polityka różnorodności Zarządu Spółki Budimex SA* wprowadza minimalny poziom reprezentacji płci w procesie rekrutacji na stanowiska w Zarządzie wynoszący 30% wszystkich osób podchodzących do finalnego etapu rekrutacji, jeżeli osoby te są reprezentowane w puli kandydatów ubiegających się o dane stanowisko, a ich kompetencje są co najmniej równe kompetencjom innych kandydatów.

Od 2022 r. obowiązuje ponadto *Polityka różnorodności Rady Nadzorczej spółki Budimex SA*²⁹. Jej celem jest:

- uwzględnianie zasad różnorodności w procesie wyboru Rady Nadzorczej spółki,
- zobowiązanie Walnego Zgromadzenia do kierowania się w procesie powoływania członków Rady Nadzorczej obiektywnymi kryteriami wyboru,
- wspieranie realizacji inicjatyw dążących do zapewnienia równych szans w dostępie do szkoleń, awansów oraz benefitów,
- stosowanie obiektywnych kryteriów oceny działań Rady Nadzorczej.

Grupa Budimex przełamuje bariery związane ze stanem zdrowia pracowników, zatrudniając osoby z niepełnosprawnościami. W ramach systemu myBenefit przewidziano dodatkowe świadczenia dla pracowników z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz pracowników posiadających członka rodziny z niepełnosprawnością.

Nasze przedsiębiorstwo jest sygnatariuszem międzynarodowej *Karty różnorodności* – dobrowolnego zobowiązania do równego traktowania wszystkich pracowników, zapobiegania jakiegokolwiek formie dyskryminacji w miejscu pracy oraz tworzenia warunków sprzyjających różnorodności. Dokument ten wyraża gotowość organizacji do angażowania wszystkich grup jej interesariuszy w działania na rzecz ochrony i propagowania różnorodności.

W 2023 r. w Budimex SA organizowane były Tygodnie Różnorodności. Celem wydarzeń było szerzenie wiedzy i promowanie tematów związanych z określonymi aspektami różnorodności. W ramach każdego z nich odbyły się webinary, konkursy i inne aktywności dla pracowników. Tygodnie Różnorodności w 2023 r. dotyczyły różnic międzypłciowych, międzypokoleniowych, niepełnosprawności (zorganizowane we współpracy z fundacją TAKpełnosprawni) oraz różnic międzykulturowych.

Potwierdzeniem jakości praktyk Budimex SA związanych z zarządzaniem różnorodnością są ogłoszone w listopadzie 2023 r. wyniki zleconych przez „Financial Times” globalnych badań na temat wspierania przez firmy różnorodności i rozwoju zawodowego kobiet. W rankingu Diversity Leader 2024, opartym na badaniach ankietowych pracowników oraz wskaźnikach HR takich jak liczba kobiet na stanowiskach kierowniczych czy komunikacja różnorodności w organizacji, nasza spółka zdobyła 71,6 na 100 możliwych

²⁹ Wszystkie trzy wdrożone w firmie polityki różnorodności można znaleźć na stronie: <https://www.budimex.pl/pl/o-budimex/lad-korporacyjny>.

punktów. Tym samym Budimex SA wyprzedził wielu czołowych graczy na rynku międzynarodowym i znalazł się na 10. miejscu wśród przedsiębiorstw budowlanych na świecie oraz na 363. miejscu w klasyfikacji ogólnej (na 850 firm uwzględnionych w badaniach).

Warto wspomnieć, że według danych na 31 grudnia 2023 r., w Budimex SA kobiety stanowią aż 55% zatrudnionych na stanowisku inżyniera budowy – w 2012 r. odsetek ten wynosił 31%.

Zapobieganie dyskryminacji kobiet

Grupa Budimex aktywnie zapobiega dyskryminacji ze względu na płeć. W tym celu regularnie analizuje poziom współczynnika GPGR, *gender pay gap ratio* (tzw. nieskorygowaną lukę płacową), odzwierciedlającego różnice w wynagrodzeniach osób zatrudnionych w organizacji. Stanowi on różnicę średniego wynagrodzenia kobiet i mężczyzn w poszczególnych grupach stanowiskowych i jest wyliczany zgodnie z metodologią ustaloną dla całej Grupy Ferrovial, w oparciu o całkowite wynagrodzenie, uwzględniające premie, jak również w oparciu o wynagrodzenie stałe. W 2023 r. GPGR wyliczany w oparciu o całkowite wynagrodzenie, uwzględniające premie osiągnął -1,7%, podczas gdy w 2022 r. wyniósł -1,9%. Z perspektywy płacy zasadniczej i stałych składników wynagrodzenia, luka płacowa nie wystąpiła w 2023 r. (wyniosła dokładnie 0,02%).

Tabela 30. Wyniki kalkulacji nieskorygowanej luki płacowej dla Grupy Budimex za rok 2023 (całkowite wynagrodzenie)

[GRI 405-2]

Grupa zawodowa (łącznie dane dla Grupy Budimex)	Płeć	% załogi	GPG* 2022	GPG* 2023
Wyższa kadra zarządzająca	Kobiety	0,3%	-16%	-13%
	Mężczyźni	2,1%		
Menedżerowie i kierownicy	Kobiety	4,2%	-10%	-12%
	Mężczyźni	17,2%		
Pozostali	Kobiety	18,4%	Eksperti i specjaliści: -8% Administracja i wsparcie: -13% Pracownicy na stanowiskach robotniczych: -11%	Eksperti i specjaliści: -5% Administracja i wsparcie: -9% Pracownicy na stanowiskach robotniczych: -10%
	Mężczyźni	57,8%		
Średnia dla Grupy Budimex	Kobiety	22,9%	-2%	-2%
	Mężczyźni	77,1%		

* Analiza porównawcza na bazie całkowitego wynagrodzenia z uwzględnieniem premii w przeliczeniu na pełne etaty.

Tabela 31. Wyniki kalkulacji nieskorygowanej luki płacowej dla Grupy Budimex za rok 2023 (stałe składniki wynagrodzenia)

Grupa zawodowa (łącznie dane dla Grupy Budimex)	Płeć	% załogi	GPG* 2023
Wyższa kadra zarządzająca	Kobiety	0,3%	-12%
	Mężczyźni	2,1%	
Menedżerowie i kierownicy	Kobiety	4,2%	-13%
	Mężczyźni	17,2%	
Pozostali	Kobiety	18,4%	Eksperti i specjaliści: -5% Administracja i wsparcie: -7% Pracownicy na stanowiskach robotniczych: -12%
	Mężczyźni	57,8%	
Średnia dla Grupy Budimex	Kobiety	22,9%	0,02%
	Mężczyźni	77,1 %	

* Analiza porównawcza na bazie stałych składników wynagrodzenia (tj. bez ponadpodstawowych premii i nagród, dodatków i nadgodzin, w przeliczeniu na pełne etaty).

W Polityce różnorodności zapisane jest zobowiązanie do osiągnięcia pełnej równości wynagrodzeń w poszczególnych grupach w perspektywie najbliższych lat. Aby osiągnąć ten cel, w Grupie Budimex podwyżki wynagrodzeń przyznawane są z uwzględnieniem zasady równouprawnienia płci, a od 2023 r. wszystkie spółki część swoich budżetów podwyżkowych przeznaczają wprost na podwyżki związane z wyrównywaniem wynagrodzeń.

Przywiązujemy również dużą wagę do braku dyskryminacji w procesie rekrutacji, m.in. ze względu na płeć, a także do transparentności decyzji o wyborze poszczególnych kandydatów. Innymi działaniami nakierowanymi na wyrównywanie szans zawodowych kobiet jest adresowany do nich program rozwojowy Murowany Sukces (szerzej opisany w podrozdziale 5.1.6.) oraz program Mama na macierzyńskim.

5.4. Struktura zatrudnienia³⁰

[GRI 2-7] [GRI 2-8] [GRI 405-1] [GRI 401-1] [GRI 401-3]

W związku z rozwojem Grupy Budimex na rynkach zagranicznych oraz na rynku rodzimym (m.in. zakup spółki Konstalex, rozwój na rynku odnawialnych źródeł energii), liczba jej pracowników sukcesywnie rośnie i 31 grudnia 2023 r. wynosiła 7337 osób zatrudnionych na umowę o pracę, w określonym i nieokreślonym wymiarze czasowym. Tym samym była wyższa o 4,5% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Tabela 32. Pracownicy zatrudnieni na umowach na czas nieokreślony i określony w ujęciu rok do roku w Budimex SA

[GRI 2-7]

W przeliczeniu na osoby	2022			2023			Zmiana r/r		
	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M
Budimex SA	1 265	3 811	5 076	1346	3771	5117	6%	-1%	1%
Zatrudnieni na czas określony	237	1204	1441	279	1174	1453	18%	-2%	1%
Zatrudnieni na czas nieokreślony	1028	2607	3635	1067	2597	3664	4%	0%	1%
Zatrudnieni w wymiarze pełnego etatu	1242	3795	5037	1322	3754	5076	6%	-1%	1%
Zatrudnieni w wymiarze niepełnego etatu	23	16	39	24	17	41	4%	6%	5%
W wieku od 51 lat	82	766	848	80	774	854	-2%	1%	1%
W wieku 31-50 lat	765	2414	3179	824	2391	3215	8%	-1%	1%
W wieku do 30 lat	418	631	1049	442	606	1048	6%	-4%	0%

³⁰ Wszystkie dane ilościowe przywoływane w niniejszym rozdziale jako odnoszące się do Budimex SA obejmują także pracowników zatrudnionych w zagranicznych oddziałach spółki.

Tabela 33. Pracownicy zatrudnieni na umowach na czas nieokreślony i określony w ujęciu rok do roku w Grupie Budimex

W przeliczeniu na osoby	2022			2023			Zmiana r/r		
	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M
Grupa Budimex*	1 551	5 471	7 022	1 681	5 656	7 337	8%	3%	4%
Zatrudnieni na czas określony	330	1 909	2 239	367	1 930	2 297	11%	1%	3%
Zatrudnieni na czas nieokreślony	1 221	3 562	4 783	1 314	3 726	5 040	8%	5%	5%
Zatrudnieni w wymiarze pełnego etatu	1 521	5 446	6 967	1 645	5 631	7 276	8%	3%	4%
Zatrudnieni w wymiarze niepełnego etatu	30	25	55	36	25	61	20%	0%	11%
w wieku od 51 lat	102	1 323	1 425	108	1 405	1 513	6%	6%	6%
W wieku 31-50 lat	947	3 251	4 198	1 033	3 350	4 383	9%	3%	4%
W wieku do 30 lat	502	897	1 399	540	901	1 441	8%	0%	3%
Rynek niemiecki**	11	895	906	13	848	861	18%	-5%	-5%
Zatrudnieni na czas określony	4	867	871	2	794	796	-50%	-8%	-9%
Zatrudnieni na czas nieokreślony	7	28	35	11	54	65	57%	93%	86%
Zatrudnieni w wymiarze pełnego etatu	10	895	905	12	848	860	20%	-5%	-5%
Zatrudnieni w wymiarze niepełnego etatu	1	0	1	1	0	1	-	-	-
W wieku od 51 lat	3	297	300	5	289	294	67%	-3%	-2%
W wieku 31-50 lat	8	475	483	7	453	460	-13%	-5%	-5%
W wieku do 30 lat	0	123	123	1	106	107	100%	-14%	-13%

* Obejmuje wszystkich pracowników zatrudnionych w Grupie Kapitałowej (rynek polski i rynki zagraniczne)

** Rynek niemiecki został wyszczególniony, ponieważ ma najistotniejszy udział (wielkość zatrudnienia) w stosunku do pozostałych rynków zagranicznych.

Na 31 grudnia 2023 r. łączny stan zatrudnienia w spółkach Grupy Budimex wyniósł 7337 pracowników, w tym na rynku polskim – 6431, a na rynkach zagranicznych – 906 (rynek czeski – 11 pracowników, rynek słowacki – 34 pracowników oraz rynek niemiecki – 861 pracowników).

Tabela 34. Dane o osobach świadczących pracę na umowach innych niż umowa o pracę w Budimex SA

[GRI 2-8]

W przeliczeniu na osoby	2022			2023			Zmiana r/r		
	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M
Budimex SA	93	113	206	111	116	227	19%	3%	10%
Liczba osób współpracujących w oparciu o umowy cywilnoprawne (zlecenia i o dzieło)	86	74	160	101	82	183	17%	17%	14%
Osoby współpracujące w oparciu o umowę o współpracy (B2B)	2	9	11	0	8	8	-100%	-11%	-27%
Osoby współpracujące w oparciu o umowy powołania	1	9	10	0	0	0	-100%	-100%	-100%
Osoby współpracujące w formie outsourcingu	4	21	25	10	26	36	150%	24%	44%

Tabela 35. Dane o osobach świadczących pracę na umowach innych niż umowa o pracę w Grupie Budimex

[GRI 2-8]

W przeliczeniu na osoby	2022			2023			Zmiana r/r		
	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M
Grupa Budimex	142	294	436	163	310	473	15%	5%	8%
Liczba osób współpracujących w oparciu o umowy cywilnoprawne (zlecenia i o dzieło)	130	248	378	148	265	413	14%	7%	9%
Osoby współpracujące w oparciu o umowę o współpracy (B2B)	7	15	22	5	17	22	-29%	13%	-
Osoby współpracujące w oparciu o umowy powołania	1	10	11	0	2	2	-100%	-80%	-82%
Osoby współpracujące w formie outsourcingu	4	21	25	10	26	36	150%	24%	44%

Tabela 36. Struktura zatrudnienia

[GRI 405-1]

	2022			2023			Zmiana r/r		
	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M
W przeliczeniu na osoby	Budimex SA								
Kadra wyższego szczebla, w tym:	28	144	172	12	112	124	-57%	-22%	-28%
w wieku od 51 lat	9	27	36	2	26	28	-78%	-4%	-22%
w wieku 31-50 lat	19	117	136	10	86	96	-47%	-26%	-29%
w wieku do 30 lat	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Kadra średniego szczebla, w tym:	243	1 039	1 282	274	1104	1378	13%	6%	7%
w wieku od 51 lat	13	106	119	19	119	138	46%	12%	16%
w wieku 31-50 lat	200	844	1 044	228	906	1 134	14%	7%	9%
w wieku do 30 lat	30	89	119	27	79	106	-10%	-11%	-11%
Pozostali pracownicy, w tym:	994	2 628	3 622	1060	2555	3615	7%	-3%	0%
w wieku od 51 lat	60	635	695	59	629	688	-2%	-1%	-1%
w wieku 31-50 lat	546	1452	1 998	586	1399	1985	7%	-4%	-1%
w wieku do 30 lat	388	541	929	415	527	942	7%	-3%	1%
Pracownicy wszystkich szczebli struktury	1 265	3 811	5 076	1 346	3 771	5117	6%	-1%	1%
w wieku od 51 lat	82	768	850	80	774	854	-2%	1%	0%
w wieku 31-50 lat	765	2 413	3 178	824	2391	3215	8%	-1%	1%
w wieku do 30 lat	418	630	1 048	442	606	1048	6%	-4%	0%
W przeliczeniu na osoby	Grupa Budimex								
Kadra wyższego szczebla, w tym:	32	171	203	22	154	176	-31%	-10%	-13%
w wieku od 51 lat	9	33	42	3	34	37	-67%	3%	-12%
w wieku 31-50 lat	23	138	161	19	120	139	-17%	-13%	-14%
w wieku do 30 lat	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Kadra średniego szczebla, w tym:	283	1 196	1 479	308	1 265	1 573	9%	6%	6%
w wieku od 51 lat	16	132	148	23	150	173	44%	14%	17%
w wieku 31-50 lat	234	962	1 196	258	1 023	1 281	10%	6%	7%
w wieku do 30 lat	33	102	135	27	92	119	-18%	-10%	-12%
Pozostali pracownicy, w tym:	1 236	4 104	5 340	1 351	4 237	5 588	9%	3%	5%
w wieku od 51 lat	77	1 158	1 235	82	1 221	1 303	6%	5%	6%
w wieku 31-50 lat	689	2 151	2 840	756	2 207	2 963	10%	3%	4%
w wieku do 30 lat	470	795	1 265	513	809	1 322	9%	2%	5%
Pracownicy wszystkich szczebli struktury	1 551	5 471	7 022	1 681	5 656	7 337	8%	3%	4%
w wieku od 51 lat	102	1 323	1 425	108	1 405	1 513	6%	6%	6%
w wieku 31-50 lat	946	3 251	4 197	1 033	3 350	4 383	9%	3%	4%
w wieku do 30 lat	503	897	1 400	540	901	1 441	7%	0%	3%

Tabela 37. Przyjęcia nowych pracowników w Budimex SA i Grupie Budimex

[GRI 401-1]

W przeliczeniu na osoby	Budimex SA								
	2022			2023			Zmiana r/r		
	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M
w wieku od 51 lat	2	211	213	6	234	240	200%	11%	13%
w wieku 31-50 lat	75	498	573	73	577	650	-3%	16%	13%
w wieku do 30 lat	110	266	376	143	295	438	30%	11%	16%
W przeliczeniu na osoby	Grupa Budimex								
	2022			2023			Zmiana r/r		
	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M
Grupa Budimex*	294	1 513	1 807	315	1 689	2 004	7%	12%	11%
w wieku od 51 lat	8	327	335	12	360	372	50%	10%	11%
w wieku 31-50 lat	133	802	935	117	890	1 007	-12%	11%	8%
w wieku do 30 lat	153	384	537	186	439	625	22%	14%	16%
Rynek niemiecki	4	721	725	6	742	748	50%	3%	3%
w wieku od 51 lat	0	207	207	1	214	215	100%	3%	4%
w wieku 31-50 lat	4	377	381	3	402	405	-25%	7%	6%
w wieku do 30 lat	0	137	137	2	126	128	100%	-8%	-7%

*obejmuje wszystkich pracowników zatrudnionych w Grupie Kapitałowej (rynek polski i rynki zagraniczne)

** Rynek niemiecki został wyszczególniony, ponieważ ma najistotniejszy udział (wielkość zatrudnienia) w stosunku do pozostałych rynków zagranicznych.

W 2023 r. łączna liczba przyjęć nowych pracowników w spółkach Grupy Budimex wyniosła 2004 pracowników, w tym na rynku polskim - 1219, a na rynkach zagranicznych - 785 (rynek czeski - 13 pracowników, rynek słowacki - 24 pracowników oraz rynek niemiecki 748 pracowników).

Tabela 38. Odejścia pracowników w Budimex SA i Grupie Budimex

W przeliczeniu na osoby	Budimex SA								
	2022			2023			Zmiana r/r		
	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M
w wieku od 51 lat	6	296	302	18	310	328	200%	5%	9%
w wieku 31-50 lat	94	625	719	88	653	741	-6%	4%	3%
w wieku do 30 lat	46	209	255	43	207	250	-7%	-1%	-2%
W przeliczeniu na osoby	Grupa Budimex								
	2022			2023			Zmiana r/r		
	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M
Grupa Budimex*	192	1 532	1 724	203	1 623	1 826	6%	6%	6%
w wieku od 51 lat	9	409	418	24	440	464	167%	8%	11%
w wieku 31-50 lat	118	826	944	121	889	1 010	3%	8%	7%
w wieku do 30 lat	65	297	362	58	294	352	-11%	-1%	-3%
Rynek niemiecki**	1	765	766	4	800	804	300%	5%	5%
w wieku od 51 lat	0	237	237	0	248	248	-	5%	5%
w wieku 31-50 lat	0	395	395	3	422	425	100%	7%	8%
w wieku do 30 lat	1	133	134	1	130	131	-	-2%	-2%

*obejmuje wszystkich pracowników zatrudnionych w Grupie Kapitałowej (rynek polski i rynki zagraniczne)

** Rynek niemiecki został wyszczególniony, ponieważ ma najistotniejszy udział (wielkość zatrudnienia) w stosunku do pozostałych rynków zagranicznych.

W 2023 r. łączna liczba odejść pracowników w spółkach Grupy Budimex wyniosła 1826 pracowników, w tym na rynku polskim - 1016, a na rynkach zagranicznych - 810 (rynek czeski - 3 pracowników, rynek słowacki - 3 pracowników oraz rynek niemiecki 804 pracowników).

Tabela 39. Wskaźnik rotacji dla pracowników na umowach o pracę w Budimex SA

[GRI 401-1]

Budimex SA								
2022			2023			Zmiana r/r		
K	M	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M
11,72%	29,08%	24,86%	11,41%	30,86%	25,88%	-0,3 p.p.	1,8 p.p.	1 p.p.
Budimex SA - Pracownicy umysłowi								
11,69%	12,40%	12,15%	11,31%	12,59%	12,12%	-0,4 p.p.	0,2 p.p.	-0,03 p.p.

Tabela 40. Wskaźnik rotacji dla pracowników na umowach o pracę w Grupie Budimex

Grupa Budimex		
2023		
K	M	K+M
-	-	25,25%

Tabela 41. Informacje o urlopach macierzyńskich i ojcowskich w Budimex SA

[GRI 401-3]

Wyszczególnienie	2022			2023			Zmiana r/r		
	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M
Liczba osób, które w danym roku zakończyły urlop rodzicielski, macierzyński lub wychowawczy	123	9	132	70	20	90	-43%	122%	-32%
Liczba osób, które w danym roku rozpoczęły urlop rodzicielski, macierzyński lub wychowawczy	136	7	143	168	23	191	24%	229%	34%

Tabela 42. Informacje o urlopach macierzyńskich i ojcowskich w Grupie Budimex

Wyszczególnienie	2022			2023			Zmiana r/r		
	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M
Liczba osób, które w danym roku zakończyły urlop rodzicielski, macierzyński lub wychowawczy	138	9	147	83	31	114	-40%	244%	-22%
Liczba osób, które w danym roku rozpoczęły urlop rodzicielski, macierzyński lub wychowawczy	143	7	150	184	34	218	29%	386%	45%

5.5. Wynagrodzenia i świadczenia pozapłacowe³¹

[GRI 202-1] [ESRS S1-10]

Realizowana w Grupie Budimex polityka wynagrodzeń spełnia wszystkie wymogi wynikające z przepisów prawa, a jej kształt zapewnia długoterminowy zrównoważony rozwój firmy – służy temu m.in. kształtowanie wynagrodzenia całkowitego z uwzględnieniem ilości i jakości świadczonej pracy oraz w sposób motywujący do osiągania ambitnych wyników i przekładający się na realizowanie celów strategicznych firmy. Przyjęte praktyki w zakresie wynagrodzeń umożliwiają pozyskanie i utrzymanie najlepiej wykwalifikowanych pracowników za sprawą dopasowanego pakietu, obejmującego wynagrodzenie zasadnicze, premie i atrakcyjne świadczenia dodatkowe.

Wynagrodzenia w Grupie Budimex są kształtowane w oparciu o:

- regulamin pracy – w przypadku wszystkich pracowników,
- zakładowy układ zbiorowy pracy – w przypadku pracowników Budimex SA i Mostostal Kraków SA,
- regulamin wynagrodzeń – w przypadku pracowników pozostałych spółek Grupy zatrudniających powyżej 50 osób,
- regulaminy premiowania obowiązujące w poszczególnych spółkach,
- dokument *Polityka wynagrodzeń członków organów Budimex SA*³² – w przypadku członków Zarządu i Rady Nadzorczej (więcej informacji na temat zasad wynagradzania władz firmy można znaleźć w rozdziale 6.1.),
- zapisy regulaminu wynagradzania dla danego rynku lub, w przypadku braku konieczności ustanawiania takiego regulaminu, zapisy umów o pracę – w odniesieniu do pracowników zatrudnionych za granicą. Warunki zatrudnienia na rynkach zagranicznych regulują ponadto *Polityka oddelegowań na rynki zagraniczne* i *Polityka benefitów*.

Przeglądy wysokości płac są w Grupie Budimex prowadzone cyklicznie i mają na celu utrzymanie atrakcyjności naszej oferty dla obecnych i potencjalnych pracowników. Dużo uwagi w organizacji koncentrowane jest na zapobieganiu dyskryminacji płacowej ze względu na płeć, czemu służy m.in. monitorowanie poziomu i aktywne niwelowanie luki płacowej (więcej na ten temat w podrozdziale 5.1.3.).

Tabela 43. Stosunek najniższego wynagrodzenia w organizacji do minimalnej płacy lokalnej według płci

[GRI 202-1]

Stosunek wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla do płacy minimalnej	Budimex SA		Grupa Budimex ³³	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Miesięczne wynagrodzenie pracowników najniższego szczebla w PLN w 2023 r.	3 650,00	3 600,00	3 659,10	3 762,11
Ustawowe minimalne miesięczne wynagrodzenie za pracę w PLN w 2023 r.	3 600,00	3 600,00	3 600,00	3 600,00
Stosunek wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla do płacy minimalnej	101%	100%	102%	105%

³¹ Zaprezentowane w niniejszym rozdziale dane ilościowe dotyczące wynagrodzeń odnoszą się wyłącznie do osób zatrudnionych na rynku polskim.

³² Dokument dostępny pod adresem https://www.budimex.pl/repository/relation/Lad_Korporacyjny_2020/PL/Polityka_wynagrodzen_czlonkow_organow_Budimex_SA.pdf.

³³ Dane obejmują jedynie wynagrodzenia na rynku polskim.

W 2023 r. podwyżki objęły 87% pracowników. W konsekwencji średnie miesięczne wynagrodzenie w Budimex SA wzrosło z 15 175 zł do 16 295 zł brutto, podczas gdy według GUS średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w Polsce wynosiło w ubiegłym roku 7540,36 zł.

Tabela 44. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto

PLN	2022						2023		
	Budimex SA			Grupa Budimex			Budimex SA		
	K	M	średnia	K	M	średnia	K	M	średnia
Wyższa kadra zarządzająca	34 387	61 700	57 253	33 817	58 241	54 391	47 441	71 687	59 565
Menedżerowie i kierownicy	17 042	21 514	20 666	16 342	20 475	19 684	18 955	22 482	20 719
Pozostali pracownicy	10 319	11 579	11 233	9 408	9 591	9 549	11 227	11 746	11 487
Wszyscy pracownicy	12 143	16 181	15 175	11 177	13 491	12 980	13 165	17 644	16 295

Zgodnie z założeniami obszaru S swojej strategii ESG Budimex stawia sobie za cel osiągnięcie do 2026 r. *gender pay gap ratio* na poziomie poniżej 9%.

Poszczególne systemy motywacyjne w Grupie Budimex są dostosowane do specyfiki konkretnych obszarów biznesowych z założeniem, że głównym zadaniem tych systemów jest zapewnienie realizacji celów biznesowych spółki oraz rozwój pracowników. System motywacyjny dla kadry menedżerskiej jest oparty o indywidualne cele, stawiane jej przedstawicielom na początku roku i spójne z celami dla obszaru lub całej firmy. W przypadku osób zatrudnionych w obszarze produkcji wysokość zmiennej części wynagrodzenia uwarunkowana jest wynikiem oceny rocznej, a także stopniem realizacji poszczególnych kontraktów, tj. ich zaawansowaniem i wynikiem finansowym.

W listopadzie 2023 r. firma została wyróżniona w konkursie Pracodawca Rzeczpospolitej w kategorii najlepsze rozwiązania dotyczące wynagrodzeń. Budimex SA doceniono za inicjatywy, które rekompensują pracownikom spadek wartości dochodów spowodowany inflacją. Jest to dla nas potwierdzenie, że w duchu dialogu społecznego firma buduje i wdraża rozwiązania, które gwarantują zatrudnionym godziwą płacę, a jednocześnie uwzględniają aktualne realia ekonomiczne.

Benefity pracownicze

[GRI 401-2] [GRI 403-6] [ESRS S1-11]

Grupa Budimex stale rozwija ofertę benefitów, aby była dopasowana do potrzeb pracowników i zapewniała im szeroki zakres wyborów. Pracujemy ponadto nad pełną harmonizacją praktyk benefitowych w poszczególnych spółkach.

Osoby zatrudnione w Grupie Budimex mają do dyspozycji:

- bogaty pakiet świadczeń medycznych – bez względu na zajmowane stanowisko. W 2023 r. pakiet opieki medycznej został uzupełniony m.in. o leczenie stomatologiczne, dodatkowe procedury rehabilitacji, a także procedury medyczne realizowane w ramach chirurgii jednego dnia. Zwiększono również dostęp do usług medycznych pracowników fizycznych, którzy wykonują pracę poza dużymi miastami z placówkami medycznymi sieci Medicover oraz placówkami współpracującymi, wprowadzając korzystne warunki uzyskania zwrotu wydatków za usługi medyczne poniesionych w dowolnej placówce na terenie kraju,
- wsparcie psychologiczne oraz stałe dyżury psychologa,
- dopłaty do Pracowniczych Planów Kapitałowych – spółki z Grupy Budimex zdecydowały się na dodatkowe, dobrowolne dopłaty do składek miesięcznych,
- ubezpieczenie na życie dla siebie i najbliższych. Podstawowy pakiet jest finansowany przez pracodawcę, przy symbolicznym koszcie w wysokości 1 zł po stronie pracownika. W 2023 r. program został zmodyfikowany – poprawiono warunki ubezpieczenia przy zachowaniu zbliżonego poziomu składki, jak również ułatwiono przystępowanie do ubezpieczenia oraz wypłatę świadczeń,

- szeroki wybór usług dostępnych w ramach platformy kafeteryjnej MyBenefit, dzięki czemu każdy pracownik może sam zdecydować, na co przeznaczy przypadające na niego środki z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- dofinansowanie aktywności sportowych w ramach inicjatywy Aktywni BX (sekcje sportowe) oraz możliwość korzystania z obiektów sportowych dzięki karcie MultiSport. Z kart tych korzysta 24% pracowników, a 9% wykupiło je również dla członków swoich rodzin,
- dofinansowanie udziału w wydarzeniach sportowych, w których reprezentują firmę, np. takich jak Poland Business Run,
- dodatkowy płatny dzień wolny w dniu urodzin lub imienin.

Ponadto:

- osoby w trudnej sytuacji życiowej mogą skorzystać z atrakcyjnie oprocentowanych pożyczek i zapomóg,
- pracownikom realizującym obowiązki służbowe w miejscu odległym o ponad 50 km od miejsca zamieszkania przysługują dodatki mieszkaniowe,
- pracownicy fizyczni pracujący z dala od miejsca zamieszkania, jeśli wymaga tego kontrakt, mają prawo do darmowego zakwaterowania, zaś wszyscy pracownicy fizyczni niezależnie od tego, czy pracują w delegacji, czy w miejscu zamieszkania, codziennie mają zapewniony bezpłatny obiad,
- osoby, które w codziennej pracy aktywnie korzystają z języka angielskiego, niemieckiego lub czeskiego, mają możliwość uczestniczenia w dofinansowywanych przez firmę indywidualnych kursach językowych, a wszyscy pracownicy mają dostęp do platformy do nauki języka angielskiego eTutor, mogą także zaprosić do bezpłatnej nauki jedną bliską osobę,
- firma dofinansowuje uzyskiwanie uprawnień zawodowych oraz udział w studiach podyplomowych,
- pracownicy utrzymują upominki z okazji narodzin dziecka,
- najwyższa kadra zarządzająca jest objęta programem akcyjnym Grupy Ferrovial.

W 2023 r. pracownicy Grupy Budimex otrzymali ponadto karty podarunkowe z okazji Bożego Narodzenia.

W związku z zakupem przez Mostostal Kraków SA w dniu 15 maja 2023 r. 100% udziałów PPUH Konstalex zostały podjęte działania mające na celu ujednoczenie systemu benefitowego z nową spółką właścicielską.

W tym celu:

- wprowadzono tożsame pakiety świadczeń medycznych dostępne dla pracowników bez względu na zajmowane stanowisko,
- wprowadzono w życie regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych pozwalający pracownikom na korzystanie z przewidzianych w nim świadczeń (dofinansowania do wypoczynku pracownika i jego dzieci, pożyczki na cele remontowe o preferencyjnym oprocentowaniu, zapomogi losowe, paczki dla dzieci),
- rozpoczęto proces obejmowania zatrudnionych ubezpieczeniem na życie (pakiet ochronny został uruchomiony 1 stycznia 2024 r.).

Cyklicznie badamy poziom satysfakcji pracowników z oferowanych benefitów. W 2023 r., w ramach badania zaangażowania, szerzej opisanego w podrozdziale 5.1., 80% respondentów zgodziło się ze stwierdzeniem, że oferta świadczeń dodatkowych oferowanych przez firmę jest dopasowana do ich potrzeb.

5.6. Budowanie świadomości w obszarze społecznym (S)

Wspieranie pracowników w rozwoju

[GRI 3-3] [GRI 404-1] [GRI 404-2] [GRI 404-3] [ESRS S1-1]

Proces planowania rozwoju pracowników jest częścią procesu wyznaczania celów rocznych oraz powiązanego z nim procesu oceny pracowników. Indywidualne potrzeby rozwojowe, w tym zapotrzebowanie na szkolenia, są określane w toku dyskusji zatrudnionego z przełożonym. Na tej podstawie Biuro Rozwoju i Systemów HR opracowuje plan działań szkoleniowo-rozwojowych na kolejny rok. Są one realizowane według modelu 70:20:10, tj. 70% stanowi realizacja zadań w praktyce, 20% ma postać wsparcia innych (np. przełożonego, coacha, mentora), a 10% – szkoleń.

Szkolenia i warsztaty w Grupie Budimex są dostępne w formie otwartej, jak również w postaci zajęć dedykowanych, odpowiadających na potrzeby konkretnych zespołów. W ramach szkoleń katalogowych

oferowane są m.in. szkolenia techniczne, specjalistyczne, negocjacyjne, komunikacyjne, komputerowe, menedżerskie oraz językowe.

Część szkoleń realizowana jest przez trenerów wewnętrznych, tj. wysoko wykwalifikowanych pracowników Grupy Budimex, którzy zajmujących się na co dzień problematyką, która obejmuje zakres szkolenia. Dzięki temu oferta edukacyjna jest efektywnie dopasowywana do specyfiki działalności firmy i wprost odpowiada na potrzeby rozwojowe pracowników. Dodatkowo buduje i promuje kulturę dzielenia się wiedzą w Grupie Budimex.

5.6.1. Programy rozwojowe funkcjonujące w Grupie Budimex³⁴

Coaching i mentoring

Aktywności rozwojowe oferowane są nie tylko najwyższej kadrze menedżerskiej, ale również menedżerom średniego szczebla, zarówno w jednostkach centralnych, jak i produkcyjnych. Coaching ma na celu rozwijanie kompetencji wskazanych do wzmocnienia przez samego pracownika lub jego przełożonego. Pozwala na osiągnięcie trwałych zmian w zachowaniu i postawie, prowadzących do maksymalizacji zawodowego i osobistego potencjału danej osoby, i jest wysoko ceniony przez członków naszego zespołu. Coaching w Grupie Budimex realizowany jest w oparciu o określony proces i ma charakter poufny. W tym zakresie firma współpracuje z kilkunastoma coachami zewnętrznymi.

W 2023 r. odbyła się kolejna edycja programu mentoringu, któremu nadano oficjalną nazwę Mistrzowskie Synergie. Przystąpiła do niego rekordowa liczba mentorów i mentee – 40 kobiet i mężczyzn, wśród których znaleźli się specjaliści, kierownicy, dyrektorzy i członkowie Zarządu. Nadrzędnym celem programu jest wymiana wiedzy i doświadczeń i budowanie współpracy. Cele realizowane przez mentee z założenia wspierają efektywność pracy, a tym samym wyniki całej Grupy. Program skupia się na budowaniu kompetencji technicznych, eksperckich, menedżerskich i przywódczych, wzmocnieniu silnych stron pracowników, przygotowywaniu lub adaptacji do nowych ról, wspieraniu rozwoju kobiet oraz nauce radzenia sobie ze stresem i obciążeniem pracą. Dla mentorów i mentee przygotowaliśmy cykl szkoleń i webinarów, a także materiały informacyjne i edukacyjne dotyczące projektu oraz ich roli.

Akademia Kontraktowca

Program zaprojektowany dla specjalistów nowo zatrudnionych w Grupie Budimex oraz tych z wieloletnim stażem w organizacji. Akademia ma na celu przekazywanie i systematyzowanie wiedzy w zakresie warunków kontraktowych oraz tworzenie silnego zespołu ekspertów wymieniających się doświadczeniem i będących silnym partnerem dla biznesu. Program był realizowany od maja 2022 r. do października 2023 r. przez trenerów wewnętrznych i zewnętrznych dla grupy 47 osób. Zajęcia odbywały się w czterech blokach – warunki kontraktowe, aspekty prawne, efektywność zawodowa i efektywność osobista.

Akademia Młodego Inżyniera

Program rozwojowy adresowany do nowo zatrudnionych inżynierów i stażystów inżynierów. Jego celem jest sprawne wdrożenie tych osób do pracy w organizacji, wymiana już zdobytych doświadczeń oraz budowanie świadomości na temat możliwości rozwoju w Grupie Budimex. Składają się na niego szkolenia i warsztaty z zakresu ekonomicznej oraz formalnoprawnej strony produkcji, budowania relacji z partnerami zewnętrznymi i wewnętrznymi, radzenia sobie ze stresem, dobrych praktyk komunikacji czy bezpieczeństwa w biznesie. Program standaryzuje ponadto kluczowe kompetencje wymagane od inżynierów oraz pozwala im efektywniej działać zgodnie z zasadami obowiązującymi w Grupie. W 2023 r. zorganizowano jego dwie edycje, VI i VII, w których uczestniczyło łącznie 104 osoby.

Akademia Inżyniera

Cykl szkoleń prowadzony przez wewnętrznych oraz zewnętrznych ekspertów w danej dziedzinie, wdrożony w organizacji z myślą o kadrze pracującej na kontraktach. Ich uczestnicy mogą poszerzać oraz aktualizować swoją wiedzę techniczną, a także wymieniać się dobrymi praktykami. Akademię Inżyniera w 2023 r. wzmocniliśmy o moduł poświęcony gospodarowaniu odpadami, z którego skorzystało ponad 100

³⁴ Wszystkie dane ilościowe przywoływane w niniejszym rozdziale jako odnoszące się do Budimex SA obejmują także pracowników zatrudnionych w zagranicznych oddziałach spółki.

osób. Podobna liczba pracowników wzięła udział w szkoleniach dla kierowników budów, a w zeszłym roku w programie Akademii Inżyniera uczestniczyło łącznie 441 osób.

Akademia Kierownika Kontraktu

Program wspierający nowo mianowanych kierowników kontraktu oraz osoby przygotowujące do awansu na to stanowisko w zdobywaniu wiedzy, kompetencji merytorycznych oraz umiejętności menedżerskich związanych z prowadzeniem kontraktu oraz zarządzaniem zespołem. Akademia podzielona jest na kilka etapów i zawiera m.in. moduł dotyczący standardów obowiązujących w Budimex SA prowadzony przez trenerów wewnętrznych oraz warsztaty z zakresu bezpieczeństwa w biznesie, negocjacji i zarządzania zespołem. W roku 2023 r. w programie wzięło udział 43 osoby.

Akademia dla Kierowników Ekonomicznych Rejonu

Program zainicjowany w 2023 r. jako odpowiedź na potrzebę aktualizacji wiedzy, a przede wszystkim na zmieniające się otoczenie oraz oczekiwania i wymagania pracowników. Akademia ma na celu wymianę doświadczeń pomiędzy uczestnikami oraz wyposażenie ich w metody i narzędzia zarządzania. Składa się z 4 modułów, które stanowią przywództwo w działaniu, zespół w zmianie, dobrostan psychiczny i trudne rozmowy oraz ja jako liderka/ja jako człowiek. W poszczególnych modułach Akademii KER uczestniczy średnio ponad 20 pracowników.

Super Lider

Program, którego celem jest budowanie kompetencji przywódczych wśród menedżerów wyższego szczebla i kierowników poprzez wzmacnianie umiejętności komunikowania strategii, rozwijania podległych zespołów oraz angażowania pracowników do osiągania wspólnych celów. Składa się z trzech modułów, z których każdy prezentuje inny rodzaj stylu przywódczego. Uczestnicy przed rozpoczęciem zajęć grupowych przechodzą diagnozę klimatu organizacyjnego oraz stosowanych stylów przywódczych, aby na tej podstawie uzyskać wskazówki rozwojowe. W kolejnych krokach doskonalą swoje umiejętności w trakcie warsztatów, przeplatanych sesjami coachingowymi i master class oraz realizacją zadań wdrożeniowych. Każdy z nich otrzymuje ponadto komplet materiałów do pracy nad rozwojem danego stylu przywódczego. W 2023 r. trzecią edycję Super Lidera ukończyły 82 osoby, którym na etapie diagnozy informacji zwrotnej udzieliło ponad 610 pracowników. Program realizowany jest we współpracy z partnerami biznesowymi – liderami na rynku usług konsultingowo-szkoleniowych.

Schody Menedżerskie

Ścieżka rozwoju umiejętności menedżerskich od początkującego menedżera do najwyższej kadry kierowniczej uwzględnia zajmowane stanowisko, dotychczasowe doświadczenie oraz kompetencje niezbędne do efektywnego zarządzania na poszczególnych stopniach kariery. Program składa się z czterech etapów, które stopniowo poszerzają wiedzę uczestników. W jego katalogu znajduje się bogata oferta szkoleń, realizowanych stacjonarnie oraz online przez trenerów zewnętrznych. Warsztaty odbywają się cyklicznie dla zamkniętych i otwartych grup. W 2023 r. szkolenia dla początkujących menedżerów ukończyło 240 osób.

Webinary dla menedżerów poświęcone przywództwu

60/90-minutowe spotkania z udziałem ekspertów zewnętrznych, których celem jest inspirowanie menedżerów do rozwijania inteligencji emocjonalnej, dbania o dobrostan psychiczny, budowania relacji w zespołach, zwiększania swojej energii witalnej oraz efektywnego doceniania podwładnych.

Murowany Sukces

Program wspierający rozwój zawodowy kobiet w Grupie Budimex, umożliwiający także zwiększanie ich liczby na stanowiskach menedżerskich. Składa się z czterech warsztatów prowadzonych przez zewnętrznych ekspertów („Moje umiejętności, moje talenty, moje nowe ja”, „Moja efektywność osobista”, „Moje ja jako menedżerka”, „Moja marka, mój autorytet”), pomiędzy którymi uczestniczki realizują zadania wdrożeniowe, wspierające rozwój nabytych umiejętności. III edycja programu, rozpoczęta w 2022 r., zakończyła się w drugiej połowie roku 2023. Wzięło w niej udział 47 pracowniczek Grupy Budimex – od specjalistek do menedżerek.

Trenerzy Wewnętrzni

Uruchomiony w 2023 r. program mający na celu zbudowanie społeczności trenerów wewnętrznych, wymianianie się przez nich doświadczeniami i dobrymi praktykami oraz wzajemne inspirowanie się do rozwoju i poszerzania wiedzy, a także poprawę efektywności szkoleń wewnętrznych. Zgłosiło się do niego 44 pracowników, dla których przygotowaliśmy szkolenia z pełnienia roli trenera.

W Grupie Budimex realizowane są też programy rozwoju umiejętności interpersonalnych, przeznaczone dla specjalistów oraz menedżerów. Mają one postać ścieżek rozwojowych podzielonych na kilka głównych etapów, uwzględniających kolejne szczeble zaawansowania w zdobywaniu kompetencji.

Schody komunikacyjne

Ważnym elementem wzmacniającym efektywną komunikację i współpracę w Grupie Budimex jest możliwość wykonania indywidualnej analizy pracownika zgodnie z modelem Extended DISC. Jest to badanie pozwalające na poznanie naturalnych predyspozycji danej osoby, opierające się na autorefleksji – uczestnik dokonuje samooceny tego, jak zachowuje się w konkretnych sytuacjach. Główne analizowane obszary to zachowania i style komunikacji przejawiające się w sferze zawodowej. Zazwyczaj po badaniu pracownik uczestniczy w webinarze, którego celem jest zapoznanie się z modelem Extended DISC oraz przygotowanie do samodzielnej pracy z raportem indywidualnym. W zespole Grupy Budimex znajdują się certyfikowani pracownicy uprawnieni do udzielania informacji zwrotnych w zakresie Extended DISC. W 2023 r. w programach w ramach ścieżki komunikacyjnej uczestniczyły 193 osoby.

Schody negocjacyjne

Pracownikom, dla których negocjacje są elementem codziennej pracy, oferujemy tematyczny pakiet szkoleń. Pozwalają one systematyzować i standaryzować wiedzę na temat technik, strategii i barier negocjacyjnych, ale również umożliwiają poznanie swoich mocnych i słabych stron jako negocjatora oraz uczyć zarządzania emocjami w trakcie procesu negocjacyjnego. W 2023 r. w szkoleniach w ramach tej ścieżki uczestniczyło 79 pracowników.

Szkolenia językowe

W związku z dynamicznym rozwojem na rynkach zagranicznych rok 2023 to dla Grupy Budimex czas niezwykle intensywnego rozwoju umiejętności językowych. Przygotowaliśmy ofertę skierowaną do osób, które w codziennej pracy aktywnie wykorzystują znajomość języków obcych. Umożliwiliśmy im naukę języka angielskiego, niemieckiego, słowackiego oraz czeskiego w formie indywidualnej, grupowej lub intensywnych kursów językowych. Pracownicy firmy wzięli również udział w intensywnych kursach Total Immersion, zarówno w Polsce, jak i poza jej granicami.

Tabela 45. Średnia liczba godzin szkoleniowych w 2023 r.

[GRI 404-1] [ESRS S1-13]

Średnia liczba godzin na pracownika w danym okresie	Budimex SA			Grupa Budimex		
	2023			2023		
	K	M	K+M	K	M	K+M
Wyższa kadra zarządzająca	71,15	60,92	61,91	51,92	54,63	54,29
Menedżerowie i kierownicy	41,86	30,07	32,41	39,63	28,51	30,68
Pozostali pracownicy	24,45	7,46	12,31	21,36	5,64	9,44
Wszyscy pracownicy	28,41	15,47	18,81	25,11	12,08	15,07

W przypadkach, gdy do zaliczenia wymagana była obecność na wszystkich spotkaniach, nieukończone w całości szkolenia nie były wliczane do całkowitej liczby godzin szkoleniowych. Uwzględniono natomiast każde rozpoczęte szkolenie nieobowiązkowe, przy czym do całkowitej liczby godzin szkoleniowych wliczano jedynie godziny faktycznie zrealizowane przez pracowników.

Tabela 46. Liczba pracowników podnoszących kwalifikacje zawodowe w 2023 r.

[GRI 404-2]

Liczba osób	Budimex SA			Grupa Budimex		
	2023			2023		
	K	M	K+M	K	M	K+M
Wyższa kadra zarządzająca	27	140	167	31	177	208
Menedżerowie i kierownicy	295	736	1 031	317	831	1 148
Pozostali pracownicy	656	411	1 067	708	493	1 201
Wszyscy pracownicy	978	1 287	2 265	1 056	1 501	2 557

Tabela 47. Liczba pracowników podnoszących kwalifikacje zawodowe w 2022 r.

Liczba osób	Budimex SA			Grupa Budimex		
	2022			2022		
	K	M	K+M	K	M	K+M
Wyższa kadra zarządzająca	29	146	175	29	158	187
Menedżerowie i kierownicy	184	745	929	193	783	976
Pozostali pracownicy	710	627	1 337	759	694	1 453
Wszyscy pracownicy	923	1 518	2 441	981	1 635	2 616

Tabela 48. Liczba godzin szkoleniowych z podziałem na wybrane tematy w Budimex SA w 2023 r.

[GRI 404-1] [ESRS S1-13]

Liczba godzin	Budimex SA								
	2022			2023			Zmiana r/r		
	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M
Szkolenia wstępne w zakresie BHP	513	855	1 368	798	4 729,5	5 527,5	56%	453%	304%
Szkolenia okresowe w zakresie BHP	5 984	15 464	21 448	5 192	26 664	31 856	-13%	72%	49%
Szkolenia specjalistyczne w zakresie BHP, w tym szkolenia z pierwszej pomocy	0	3 256	3256	1 133	3 581	4 714	100%	10%	45%
Szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej	0	531	531	360	784	1 144	100%	48%	115%
Szkolenia komputerowe	2 983	2 721	5 704	2 485	2 017,5	4 502,5	-17%	-26%	-21%
Szkolenia techniczne	614	2 834	3 448	728	3 904	4 632	19%	38%	34%
Szkolenia zarządcze (menedżerskie)	1 145	5 360	6 505	2 138	6 563,5	8 701,5	87%	22%	34%
Szkolenia specjalistyczne inne niż z zakresu BHP	10 022	14 862	24 883	10 271,5	17 462,95	27 734,45	2%	18%	11%
Szkolenia umiejętności miękkich	5 418	6 338	11 755	5 621	4 451	10 072	4%	-30%	-14%
Szkolenia onboardingowe	604	659	1 262	759	1 001	1 760	26%	52%	39%
Szkolenia językowe	4 049	7 888	11 937	9 249,75	15 111,75	24 361,5	128%	92%	104%
Studia	-	-	-	1 441	1 968	3 409	-	-	-
E-learning	-	-	-	2 620	4 368	6 988	-	-	-
Webinary	2 054	2 729	4 783	2 093,5	1 909	4 002,5	2%	-30%	-16%

Tabela 49. Liczba godzin szkoleniowych z podziałem na wybrane tematy w Grupie Budimex

Liczba osób	Grupa Budimex								
	2022			2023			Zmiana r/r		
	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M
Szkolenia wstępne w zakresie BHP	813	2 150	2 964	1 083	5 800,5	6 883,5	33%	170%	132%
Szkolenia okresowe w zakresie BHP	7 090	21 834	28 924	5 424	31 432	36 856	-24%	44%	27%
Szkolenia specjalistyczne w zakresie BHP, w tym szkolenia z pierwszej pomocy	1 936	10 996	12 932	1 197	4 237	5 434	-39%	-61%	-58%
Szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej	245	1 495	1 740	360	788	1 148	47%	-47%	-34%
Szkolenia komputerowe	3 363	2 998	6 361	2 681	2 128	4 809	-20%	-29%	-24%
Szkolenia techniczne	628	4 033	4 661	959	5 949	6 908	53%	48%	48%
Szkolenia zarządcze (menedżerskie)	1 739	6 023	7 762	2 257	7 452,5	9 709,5	30%	24%	25%
Szkolenia specjalistyczne inne niż z zakresu BHP	10 933	15 533	26 465	11 018	19 635,15	30 653,15	1%	26%	16%
Szkolenia umiejętności miękkich	5 577	6 510	12 087	6 227	5 080	11 307	12%	-22%	-6%
Szkolenia onboardingowe	653	745	1 398	902	1 166	2 068	38%	57%	48%
Szkolenia językowe	4 906	9 314	14 220	10 849,75	17 322,25	28 172	121%	86%	98%
Studia	-	-	-	1 441	1 968	3 409	-	-	-
E-learning	-	-	-	2 636	4 408	7 044	-	-	-
Webinary	2 208	2 805	5 012	2 403	2 162	4 565	8%	-23%	-9%

W raporcie za rok 2022 tabela dotycząca liczby pracowników przeszkolonych w wybranych tematach w rzeczywistości prezentowała liczbę zrealizowanych godzin szkoleniowych. Dane dotyczące liczby godzin szkoleniowych z podziałem na wybrane tematy zostały przedstawione powyżej, a dane dotyczące liczby pracowników przeszkolonych w wybranych tematach przedstawiono poniżej i obejmują one zakresom jedynie rok 2023.

Tabela 50. Liczba pracowników przeszkolonych w wybranych tematach w 2023 r.

Liczba osób	2023					
	Budimex SA			Grupa Budimex		
	K	M	K+M	K	M	K+M
Szkolenia wstępne w zakresie BHP	986	2 518	3 504	1 024	2 705	3 729
Szkolenia okresowe w zakresie BHP	395	2 392	2 787	414	2 890	3 304
Szkolenia specjalistyczne w zakresie BHP, w tym szkolenia z pierwszej pomocy	147	501	648	155	583	738
Szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej	90	196	286	90	197	287
Szkolenia komputerowe	203	162	365	219	171	390
Szkolenia techniczne	97	348	445	116	418	534
Szkolenia zarządcze (menedżerskie)	284	847	1 131	287	890	1 177
Szkolenia specjalistyczne inne niż z zakresu BHP	1 611	2 451	4 062	1 702	2 679	4 381
Szkolenia umiejętności miękkich	894	783	1 677	943	833	1 776
Szkolenia onboardingowe	69	91	160	82	106	188
Szkolenia językowe	284	433	717	319	486	805
Studia	7	10	17	7	10	17
E-learning	655	1 092	1 747	659	1 102	1 761
Webinary	1 307	1 132	2 439	1 422	12 75	2 697

W 2023 r. Budimex SA przeznaczył na szkolenia pracowników łącznie 8,6 mln zł, w tym 2,2 mln zł na kobiety, a 6,4 mln zł na mężczyzn. W Mostostal Kraków SA kwota ta wyniosła łącznie 394 791 zł, z czego na kobiety i mężczyzn przeznaczono odpowiednio 142 375 zł oraz 251 416 zł, a w Grupie FBSerwis wyniosła 396 680 zł.

Informacje zwrotne dla pracowników

Dużo uwagi poświęcamy budowaniu świadomości wagi informacji zwrotnych – kierowanych od menedżera do pracownika, ale także od pracownika do menedżera. W firmowym intranecie znajduje się szeroki wachlarz materiałów dotyczących zasad udzielania takich informacji. Jednym z kluczowych narzędzi komunikowania zatrudnionym ich mocnych stron oraz zdiagnozowanych obszarów do rozwoju jest dialog z bezpośrednimi przełożonymi, odbywający się m.in. w ramach procesu oceny rocznej. Pracownicy regularnie otrzymują oceny pracownicze w 2023 r.

Tabela 51. Pracownicy regularnie otrzymujący oceny pracownicze w 2023 r.

[GRI 404-3]

Liczba osób	Budimex SA			Grupa Budimex		
	2023			2023		
	K	M	K+M	K	M	K+M
Wyższa kadra zarządzająca	12	119	131	21	147	168
Menedżerowie i kierownicy	249	1 059	1 308	278	1 177	1 455
Pozostali pracownicy	785	865	1 650	943	1 035	1 978
Wszyscy pracownicy	1 046	2043	3 089	1 242	2 359	3 601

Tabela 52. Pracownicy regularnie otrzymujący oceny pracownicze w 2022 r.

Liczba osób	Budimex SA			Grupa Budimex		
	2022			2022		
	K	M	K+M	K	M	K+M
Wyższa kadra zarządzająca	28	131	159	31	154	185
Menedżerowie i kierownicy	203	932	1 135	229	1 031	1 260
Pozostali pracownicy	694	807	1 501	817	958	1 775
Wszyscy pracownicy	925	1 870	2 795	1 077	2 143	3 220

Fundamenty Zdrowia

Pracownicy wspierani są nie tylko w rozwoju zawodowym i osobistym, ale także w dbaniu o zdrowie fizyczne i psychiczne. W 2023 r. uruchomiony został program Fundamenty Zdrowia, w ramach którego odbywają się m.in. webinary, szkolenia oraz akcje sportowe o tej tematyce.

Zorganizowano szereg webinarów promujących profilaktykę zdrowia i budujących świadomość na temat dbałości o dobrostan. Z okazji Światowego Dnia Zdrowia odbył się webinar „Czy wiesz co jesz? Jak czytać etykiety?”, pracownicy zostali zaproszeni także na warsztaty profilaktyczne z psychoonkolog z fundacji Rak'n'Roll zatytułowane „O choroba! – co robić, kiedy pojawia się w środowisku pracy?”. Inne webinary poświęcone profilaktyce zdrowia, które z tej okazji zaproponowano zatrudnionym w firmie, to „Jak dbać o serce”, „Jak nie zwariować w dzisiejszym świecie” czy „Wypalenie zawodowe – skraj możliwości czy szansa na nowy start”.

W październiku 2023 r., Miesiącu Świadomości Raka Piersi, Budimex SA zorganizował webinar „Jak zapobiegać rakowi piersi i szyjki macicy”, a w listopadzie w ramach akcji Movember, czyli Międzynarodowego Miesiąca Walki z Męskim Rakiem – webinar „Rak jądra i rak prostaty – przyczyny, objawy, leczenie, profilaktyka”.

Wśród pracowników promowana jest aktywność fizyczna. Organizowane są rywalizacje sportowe, obejmujące m.in. bieganie, chodzenie i jazdę na rowerze, a ponadto firma zachęca do regularnych treningów i udziału w zawodach. Jej reprezentacja wystąpiła w VIII edycji Mistrzostw Polski Drogowców w Piłce Siatkowej, w których zajęła pierwsze miejsce. Pracownicy wzięli również udział w Międzybranżowym Grand Prix Polski w Halowej Piłce Nożnej, w którym zdobyli drugie miejsce.

Wszystkim zatrudnionym proponowany jest bardzo dobry pakiet opieki zdrowotnej oraz pakiet aktywności fizycznej w ramach karty MultiSport.

Mając na celu budowanie odporności psychicznej pracowników spółka zaprasza ich na szkolenia z technik radzenia sobie ze stresem, a menedżerów na szkolenie z zarządzania stresem w pracy na stanowisku kierowniczym.

5.7. Zapewnianie bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy

[GRI 3-3] [GRI 403-1] [GRI 403-2] [GRI 403-3] [GRI 403-7] [GRI 403-8]

Jako firma z sektora budowlanego Grupa Budimex uznaje obszar BHP za szczególnie ważny. Jego odpowiednie uregulowanie i dbałość o przestrzeganie obowiązujących zasad stanowią kluczowy element naszej odpowiedzialności względem pracowników, a także innych istotnych interesariuszy, którzy oczekują od nas najwyższych standardów podczas realizacji kontraktów. Zapewnianie pracownikom bezpiecznych warunków jednoznacznie wynika z podstawowych wartości Grupy, a także zostało wprost wpisane w naszą *Strategię ESG na lata 2023-2026*.

Od 2019 r. Budimex SA posiada certyfikat potwierdzający zgodność systemu zarządzania BHP spółki z międzynarodową normą ISO 45001, a w 2020 r. uzyskał go również Mostostal Kraków SA. ISO 45001 zakłada angażowanie wszystkich podmiotów uczestniczących w procesie realizacji inwestycji w tworzenie bezpiecznych miejsc pracy, co jest podejściem bliskim całej Grupie Budimex.

W Grupie Budimex, poza systemami zarządzania, obowiązują *Minimalne standardy BHP Ferrovia*. Ich głównym celem jest organizacja procesu budowlanego z uwzględnieniem zasady, że każdy pracownik Grupy oraz przedstawiciel jej partnera biznesowego po zakończonej pracy powinien wrócić do swoich bliskich. W dokumencie podkreślono dodatkowo, że nic nie powinno nas powstrzymać od respektowania zasad bezpieczeństwa, na które zawsze musimy znaleźć czas.

Wszystkie oferty współpracy składane nam przez dostawców towarów i usług muszą uwzględniać katalog wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, stanowiący uzupełnienie wymagań wynikających z przepisów prawa, a integralną częścią podpisywanych umów jest załącznik określający nasze oczekiwania w tym zakresie. Dodatkowe informacje na temat podnoszenia przez nas standardów w łańcuchu dostaw można znaleźć w rozdziale 7.5.

Poza standardami Grupy Ferrovia oraz wewnętrznymi standardami Budimex SA wdrażane są standardy BHP Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie³⁵, którego Budimex SA jest sygnatariuszem i członkiem założycielem. Bazują one na wieloletniej praktyce budowlanej członków Porozumienia i uwzględniają wszystkie etapy projektów od planowania po wykonywanie robót.

Tabela 53. Osoby świadczące pracę objęte systemem zarządzania BHP organizacji

[GRI 403-8]

Liczba pracowników:	Budimex SA	Odsetek (Budimex SA)	Grupa Budimex	Odsetek (Grupa Budimex)
Objętych systemem zarządzania BHP	4 382	100%	7 133	97%
Objętych systemem zarządzania BHP, który przeszedł audyt wewnętrzny	4 382	100%	6 265	85%
Objętych systemem zarządzania BHP, który przeszedł zewnętrzny audyt zgodności z ISO 45001	4 382	100%	5 022	68%

³⁵ Można je znaleźć na stronie: <https://www.porozumieniedlabezpieczenstwa.pl/standardy-bhp.html>.

Wszyscy pracownicy podwykonawców realizujący prace na rzecz Budimex SA są objęci identycznymi zasadami i wewnętrznymi regulacjami BHP jak pracownicy spółki.

Polityka BHP

*Polityka bezpieczeństwa i higieny pracy*³⁶ to zobowiązania najwyższego kierownictwa Grupy Budimex do wykorzystania doświadczeń, rozwiązań technicznych oraz skutecznych systemów zarządzania do zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków realizacji kontraktów, które w sposób efektywny będą zapobiegać wypadkom i chorobom zawodowym pracowników spółek i podwykonawców oraz pozwolą utrzymywać wysoki poziom bezpieczeństwa pracy.

Szczegółowymi założeniami *Polityki bezpieczeństwa i higieny pracy* są:

- zapewnienie właściwego kontekstu organizacji do zakresu prowadzonej działalności, w tym wszystkich zainteresowanych stron oraz związanych z nimi ryzyk i szans,
- zapewnienie nadzorowania oraz redukcji ryzyka BHP zgodnie z zasadą hierarchii nadzoru,
- monitorowanie i ścisłe przestrzeganie obowiązujących przepisów prawnych i innych z obszaru BHP, a związanych z działalnością danej spółki,
- zapewnienie właściwego szkolenia pracowników spółek z Grupy Budimex w celu podnoszenia ich zaangażowania oraz świadomości na rzecz poprawy warunków pracy oraz budowania przywództwa na każdym szczeblu organizacyjnym,
- stwarzanie wszystkim pracownikom i ich przedstawicielom warunków do konsultacji i współdziałania w tworzeniu wspólnego bezpieczeństwa, poprzez wspieranie inicjatyw na rzecz doskonalenia procesów BHP,
- nieustanne doskonalenie systemu zarządzania BHP poprzez wdrażanie najlepszych dostępnych praktyk w celu zapobiegania incydentom i budowanie kultury BHP.

Medycyna pracy

Grupa Budimex spełnia swoje obowiązki w dziedzinie medycyny pracy, kierując swoich pracowników na badania wstępne i okresowe.

Spółki wchodzące w skład Grupy mają zawarte umowy o świadczenie opieki zdrowotnej w zakresie medycyny pracy z firmą Medicover Polska Sp. z o.o., która świadczy kompleksowe usługi medyczne i jako podmiot leczniczy kieruje m.in. przedsiębiorstwem Centrum Opieki Ambulatoryjnej, którego placówki są podstawowymi jednostkami służby medycyny pracy. Medicover jest uprawniony do sprawowania opieki zdrowotnej w rozumieniu *Ustawy z dnia 27.06.1997 roku o służbie medycyny pracy* oraz do przeprowadzania badań lekarskich pracowników i wydawania orzeczeń lekarskich na podstawie *Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30.05.1996 roku w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy oraz innych przepisów prawa powszechnie obowiązującego*.

Budimex SA zleca, a Medicover przyjmuje do wykonania, następujące świadczenia w zakresie medycyny pracy:

- wykonywanie badań wstępnych kandydatów do pracy,
- wykonywanie badań okresowych i kontrolnych,
- orzecznictwo lekarskie do celów przewidzianych w *Kodeksie pracy* i w przepisach wydanych na jego podstawie,
- monitorowanie stanu zdrowia pracowników zaliczanych do grup szczególnego ryzyka oraz osób młodocianych, z niepełnosprawnościami i kobiet,
- analizy stanu zdrowia pracowników, a zwłaszcza występowania chorób zawodowych i ich przyczyn oraz wypadków przy pracy,
- udział w posiedzeniach komisji bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wydawanie opinii dla komisji powypadkowych,

³⁶ Dokument dostępny pod adresem <https://www.budimex.pl/pl/zrownowazony-rozwoj/zintegrowany-system-zarzadzania>.

- gromadzenie, przechowywanie i przetwarzanie informacji o ryzyku zawodowym i stanie zdrowia pracowników objętych profilaktyczną opieką medyczną,
- szczepienia ochronne niezbędne ze względu na wykonywaną pracę – w zależności od warunków pracy i rodzajów zagrożeń – zgodnie z przepisami prawa, bez kosztu szczepionek.

Dodatkowo dla pracowników dostępny jest szeroki pakiet świadczeń medycznych, obejmujący m.in. psychologa, psychiatrę i innych lekarzy specjalistów, w tym stomatologa.

Dla kandydatów do pracy oraz pracowników Grupy Budimex Medicover wykonuje także badania do celów sanitarno-epidemiologicznych, o ile są one niezbędne do wykonywania obowiązków na określonym stanowisku.

Skierowanie do lekarza medycyny pracy dla pracownika lub kandydata do pracy wystawia pracodawca. Są w nim podawane takie informacje, jak:

- rodzaj badania, na które pracownik/kandydat do pracy jest kierowany (wstępne, okresowe, kontrolne bądź sanitarno-epidemiologiczne),
- określenie stanowiska (stanowisk) pracy, na którym (których) pracownik/kandydat do pracy ma pracować,
- warunki higieniczne stanowisk pracy, a zwłaszcza wynik pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych przeprowadzonych przez laboratoria (zgodnie z obowiązującymi przepisami),
- dane o sposobie wykonywania pracy, a w szczególności wymuszonej pozycji ciała, wykonywaniu monotonicznych ruchów.

Na podstawie skierowania pracownik/kandydat do pracy kierowany jest na konsultacje i badania. Następnie, w oparciu o ich wyniki, lekarz uprawniony do badań medycyny pracy wystawia orzeczenie o braku lub istnieniu przeciwwskazań do wykonywania pracy na określonym stanowisku.

W ramach opisanego wyżej procesu Grupa Budimex zobowiązana jest do:

- przekazania informacji o występowaniu czynników szkodliwych dla zdrowia lub warunków uciążliwych wraz z aktualnymi wynikami badań i pomiarów tych czynników,
- zapewnienia udziału przedstawicieli Medicover w posiedzeniach komisji BHP,
- udostępnienia dokumentacji zawierającej wyniki kontroli warunków pracy w części dotyczącej ochrony zdrowia.

Świadczenia zdrowotne są udzielane w Centrach Medicover, Centrum Damiana oraz placówkach współpracujących z Medicover. Pracodawca pomaga pracownikom w umówieniu się na badania z zakresu medycyny pracy, kontaktując się z infolinią Medicover. W przypadku rozpoczęcia prac w ramach nowego kontraktu budowlanego, znajdującego się w oddaleniu od dużych miast, w których zlokalizowane są oddziały Medicover, spółka z Grupy wnioskuje o zawarcie przez tę firmę umów ze znajdującymi się w pobliżu budowy placówkami medycznymi w celu ułatwienia swoim pracownikom dostępu do usług medycznych.

Komisje BHP oraz Komitet Wykonawczy BHP

W spółkach wchodzących w skład Grupy Budimex działają komisje BHP z udziałem przedstawicieli pracowników i pracodawcy, które reprezentują wszystkich zatrudnionych.

Na przełomie 2019 i 2020 r. z inicjatywy Prezesa Zarządu został dodatkowo powołany Komitet Wykonawczy BHP, składający się z prezesów spółek, dyrektorów budownictw, dyrektorów oddziałów oraz dyrektora Biura Bezpieczeństwa Pracy. Podejmuje on strategiczne działania w sferze podwyższania poziomu BHP w Grupie Budimex. Jednym z jego zadań jest opracowywanie planów działań na kolejne lata, czyli wyznaczanie celów związanych z bezpieczeństwem dla całej Grupy.

Stałym punktem posiedzeń komitetu jest omawianie bieżących statystyk BHP w firmie oraz podejmowanie decyzji w kwestii kierunków działań zmierzających do zapewnienia bezpiecznych warunków pracy.

W monitorowanie stanu bezpieczeństwa zaangażowani są pracownicy z wszystkich poziomów organizacji. Służby BHP przeprowadzają inspekcje bezpieczeństwa, a zespół audytorów wewnętrznych monitoruje poprawność funkcjonowania systemu zarządzania BHP za pomocą audytów systemowych. Zgodność organizacji prac w ramach kontraktów weryfikują audyty Systemu Oceny Budów.

Od 2019 r. wyższe kierownictwo Budimex SA przeprowadza wizyty mające na celu budowanie kultury bezpieczeństwa na wszystkich poziomach organizacji. W 2023 r. odbyło się ponad 600 takich wizyt. Wspomnianemu celowi służy także udostępnienie wszystkim pracownikom Grupy Budimex systemu IT, który pozwala na zgłaszanie obserwacji, zdarzeń i wypadków, które podlegają następnie analizie Biura Bezpieczeństwa Pracy. Firma kładzie szczególny nacisk na to, aby pracownicy raportowali jak najwięcej kwestii dotyczących BHP, gdyż pozwala nam to skupić się na najpoważniejszych zagrożeniach i poszukiwać dla nich rozwiązań.

Przeciwdziałanie wypadkom i szkolenia BHP

[GRI 403-3] [GRI 403-4] [GRI 403-5]

Dążymy do tego, aby nasze zespoły w codziennej pracy postępowały zgodnie z najlepszymi praktykami w zakresie BHP. Szkolenia w tym obszarze są organizowane częściej niż nakazują przepisy prawa, a ich program jest współtworzony z pracownikami.

W Grupie Budimex każdy incydent dotyczący BHP jest opisywany zgodnie z wymaganiami prawa polskiego, ale także zgodnie z procedurami i klasyfikacją przyjętą przez Grupę Ferroviał, przy czym wewnętrzne regulacje naszego strategicznego inwestora są bardziej szczegółowe niż krajowe przepisy. Nasza firma prowadzi ponadto pogłębione analizy incydentów związanych z BHP o potencjale śmiertelnym, tj. określonych wewnętrznie jako HiPo (High Potential). W myśl definicji jest to każde zdarzenie potencjalnie wypadkowe oraz wypadek, które w innych okolicznościach mogłyby skutkować realnymi, poważnymi obrażeniami/chorobami, śmiercią lub poważnymi szkodami materialnymi. Wnioski z tego typu zdarzeń omawiane są na cotygodniowych spotkaniach prowadzonych przez najwyższe kierownictwo Grupy Budimex w gronie kilkuset osób pełniących funkcje kierownicze w całej firmie (tzw. *executive incident review*, EIR), a następnie kaskadowane do całej organizacji jako tzw. *lessons learnt*. Ponadto w przypadkach uzgodnionych przez Komitet Wykonawczy BHP podejmowane są inne działania na poziomie spółek oraz kontraktów.

Organizacja zdecydowała, że nie każdemu wypadkowi z tej samej kategorii towarzyszy ten sam potencjalny skutek, dlatego skupiła się na szczegółowej analizie tych najpoważniejszych. Takie podejście umożliwiło nie tylko dokładniejszą analizę i lepsze dostosowanie rozwiązań do struktury całej firmy, ale dzięki zaangażowaniu wyższego kierownictwa nadało odpowiednią wagę podejmowanym decyzjom oraz zapewniło zasoby niezbędne do ich realizacji.

Przykłady decyzji podjętych w 2023 r.:

- wdrożenie wymogów dotyczących transportu pionowego wykraczających poza wymogi polskiego prawa,
- testy odzieży zawierającej światłowód dla lepszej widoczności pracowników podczas prowadzenia prac,
- wprowadzenie obowiązkowych szkoleń sygnalisty/hakowego dla pracowników podwykonawców.

W ramach instruktaży okresowych prowadzonych przez swoich bezpośrednich przełożonych pracownicy mogą aktualizować wiedzę na temat najważniejszych zagrożeń i zasad BHP związanych z zadaniami, które wykonują. W Grupie Budimex prowadzone są kampanie na temat obowiązujących w niej standardów bezpieczeństwa, wykorzystujące zarówno intranet, jak i standardowe narzędzia komunikacji, np. plakaty i ulotki rozmieszczane w biurach i na budowach. W 2023 r. odbyły się liczne szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników firmy. Poza standardowymi szkoleniami wymaganymi przez prawo, przez cały rok moduł poświęcony BHP realizowano również w ramach Akademii Kierownika Kontraktu oraz Akademii Młodego Inżyniera. Wzięło w nim udział około 200 osób z wyznaczonych stanowisk. Dane liczbowe na temat uczestnictwa we wstępnych, okresowych i specjalistycznych szkoleniach BHP można znaleźć w podrozdziale 5.1.6.

Jako działanie rozwojowe dla służb BHP, w celu zwiększenia jakości prowadzonych przez nie analiz po zdarzeniach oraz wypadkach, zorganizowane zostało szkolenie Kelvin TOP-SET, skoncentrowane na analizie przyczyn pierwotnych. Wybrana grupa specjalistów została trenerami wewnętrznymi tej metodologii badania zdarzeń i wypadków.

Tydzień Bezpieczeństwa

W 2023 r. w Grupie Budimex oraz w innych firmach stowarzyszonych w Porozumieniu dla Bezpieczeństwa w Budownictwie odbył się jubileuszowy, dziesiąty Tydzień Bezpieczeństwa. Jego hasło brzmiało „Uważam i nie narażam! STOP ma moc”, a skupiał się na bezpiecznej organizacji logistyki i transportu, czyli aktywności powszechnych na rynku budowlanym niezależnie od typu budowy. W nawiązaniu do tematyki wydarzenia doposażyliśmy blisko 1700 aut służbowych w pakiety samochodowe, a webinary poświęcone bezpieczeństwu ruchu drogowego gromadziły jednorazowo ponad 300 słuchaczy.

Niezależnie od głównego hasła Tygodnia Bezpieczeństwa, w Grupie Budimex przygotowano wiele innych działań promujących bezpieczną pracę, w znakomitej większości będących lokalnymi inicjatywami budów oraz zakładów. Na 191 kontraktach zrealizowaliśmy łącznie 572 inicjatywy i szkolenia BHP, w których wzięło udział blisko 6 tys. przedstawicieli Grupy oraz 548 reprezentantów współpracujących z nami firm. Debiut miało także internetowe wyzwanie BHP dla pracowników Grupy, które podjęło – i zmierzyło się z pytaniami i zagadkami związanymi z bezpieczną organizacją pracy – ponad 720 osób. Ponadto przeprowadziliśmy 38 szkoleń z zakresu pierwszej pomocy oraz 26 kursów z obszaru ochrony przeciwpożarowej. W ramach dziesiątej edycji wydarzenia odbył się również konkurs plastyczny z nagrodami, skierowany do dzieci pracowników Grupy Budimex.

Inne działania z zakresu BHP

Informacje z obszaru bezpieczeństwa pracy zostały włączone do wielu cyklicznych programów edukacyjno-rozwojowych realizowanych w Grupie Budimex. W 2023 r. ramach Akademii Młodego Inżyniera odbyły się szkolenia dla młodych inżynierów budownictwa, prezentujące najważniejsze aspekty zarządzania bezpieczeństwem na poziomie kontraktu budowlanego i współpracy z podwykonawcami oraz praktyczne zastosowanie tej wiedzy na przykładzie prac na wysokości. W ramach Akademii Kierownika Kontraktu pracownicy przygotowujący się do roli kierownika wzięli udział w zajęciach z budowania kultury bezpieczeństwa oraz przywództwa w tym obszarze.

W 2023 r. kontynuowaliśmy także kampanię Step Up, której celem jest zwrócenie uwagi na obszary z najwyższym prawdopodobieństwem wystąpienia wypadków i ciężkich urazów. Kampania promująca prewencję urazów i zdarzeń prowadzona była z udziałem Prezesa Ferrovia Construction, Ignacio Gastóna, we wszystkich spółkach Grupy Ferrovia. Zorganizowano również kampanię bezpieczeństwa związaną z wprowadzaniem maszyn na budowy i ich serwisowaniem. W jej ramach stworzono filmy oraz inne materiały przedstawiające sposób weryfikacji wprowadzanej maszyny, które zostały przedstawione pracownikom Grupy oraz podwykonawcom znajdującym się na placach budów.

Ryzyko BHP

Ekspozycja pracowników Grupy Budimex na zagrożenia zależy od charakteru wykonywanych prac. W przypadku kontraktów budowlanych są to głównie niebezpieczeństwa związane z ryzykiem upadku z wysokości, urazu w kontakcie z maszynami budowlanymi oraz zdarzeniami drogowymi. W odniesieniu do spółki Mostostal Kraków SA zagrożenia nie są związane jedynie z pracami budowlanymi, ale również z pracami w stałych zakładach produkujących konstrukcje stalowe. Z kolei pracownicy Grupy FBSerwis odpowiedzialni za utrzymanie dróg i autostrad narażeni są w głównej mierze na ryzyko w przestrzeni publicznej, ale także na zagrożenia związane z przetwarzaniem odpadów w zakładach.

Wszystkie wypadki, bez względu na skutek, są w Grupie Budimex traktowane z pełną powagą. Każde zdarzenie, które oceniono na potencjalnie śmiertelne (HiPo), jest komunikowane w całej organizacji podczas spotkań EIR oraz za pomocą alertów.

W Grupie Budimex wykonywane są prace o bardzo różnorodnym charakterze, dlatego stosuje się wiele metod oceny i minimalizacji ryzyka związanego z pracą. Kluczowe znaczenie mają w tym kontekście:

- plan BIOZ – określający procedury i zasady oraz ryzyka i ich profilaktykę w odniesieniu do terenu danej budowy,
- instrukcja bezpiecznego wykonywania robót – będącą podstawą do określenia sposobu bezpiecznego wykonania prac dla wskazanego zadania oraz oceny ryzyka z nim związanego,

- instruktaż stanowiskowy wraz z oceną ryzyka zawodowego – zapoznanie pracowników z zasadami bezpiecznego wykonywania przez nich pracy na danym stanowisku oraz towarzyszącym mu ryzykiem zawodowym.

Ponadto, Grupa Budimex prowadzi rejestr ryzyk operacyjnych i strategicznych określający zagrożenia związane z BHP, ich potencjalny wpływ oraz sposoby minimalizacji. Więcej na temat zarządzania ryzykiem w Grupie Budimex można przeczytać w rozdziale 6.2.

Tabela 54. Wskaźniki dotyczące zagadnień BHP

[GRI 403-9]

	Budimex SA			Grupa Budimex		
	2022	2023	Zmiana r/r	2022	2023	Zmiana r/r
Wypadki wśród pracowników podwykonawców						
Liczba wypadków, w tym:	62	66	6%	86	109	27%
wypadki lekkie	60	66	10%	84	109	30%
wypadki ciężkie	1	0	-100%	1	0	-100%
wypadki śmiertelne	1	0	-100%	1	0	-100%
wypadki zbiorowe	0	0	-	0	0	-
Wypadki wśród pracowników podwykonawców						
Liczba wypadków, w tym:	48	47	-2%	55	51	-7%
wypadki lekkie	48	44	-8%	55	48	-13%
wypadki ciężkie	0	1	100%	0	1	100%
wypadki śmiertelne	0	0	-	0	0	-
wypadki zbiorowe	1 (2 osoby)	1 (2 osoby)	-	1 (2 osoby)	1 (2 osoby)	-

Tabela 55. Inne wskaźniki BHP

Inne wskaźniki BHP	Budimex SA		Grupa Budimex	
	2022	2023	2022	2023
Liczba przepracowanych godzin – pracownicy własni	10 699 504,0	11 680 417,0	13 945 976,4	15 207 744,0
Liczba przepracowanych godzin – pracownicy podwykonawców	14 089 712,0	15 289 554,0	14 641 397,0	16 368 319,0
Wskaźnik częstości wypadków (wypadki przy pracy na 1 mln godzin przepracowanych) – pracownicy własni	5,8	5,7	6,2	7,2
Wskaźnik częstości wypadków (wypadki przy pracy na 1 mln godzin przepracowanych) – pracownicy podwykonawców	3,4	3,1	3,8	3,1
Wskaźnik częstości wypadków (wypadki przy pracy na 1 mln godzin przepracowanych) – pracownicy własni wypadki lekkie	5,6	5,7	6,0	7,2
Wskaźnik częstości wypadków (wypadki przy pracy na 1 mln godzin przepracowanych) – pracownicy własni wypadki ciężkie	0,1	0,0	0,1	0,0
Wskaźnik częstości wypadków (wypadki przy pracy na 1 mln godzin przepracowanych) – pracownicy własni wypadki śmiertelne	0,1	0,0	0,1	0,0
Wskaźnik częstości wypadków (wypadki przy pracy na 1 mln godzin przepracowanych) – pracownicy podwykonawców wypadki lekkie	3,4	2,9	3,8	2,9
Wskaźnik częstości wypadków (wypadki przy pracy na 1 mln godzin przepracowanych) – pracownicy podwykonawców wypadki ciężkie	0,0	0,1	0,0	0,1
Wskaźnik częstości wypadków (wypadki przy pracy na 1 mln godzin przepracowanych) – pracownicy podwykonawców wypadki śmiertelne	0,0	0,0	0,0	0,0

5.8. Podsumowanie realizacji celów z obszaru społecznego (S) w 2023 r.

Przejawem odpowiedzialności za rzeczywisty i potencjalny wpływ Grupy Budimex na otoczenie są jej działania podejmowane w obszarze społecznym. Wynikają one z misji firmy, jej wartości korporacyjnych, a także zobowiązań określonych w *Strategii ESG na lata 2023-2026*. Dzięki nim Grupa wnosi wkład w Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ dotyczące zdrowia i jakości życia (cel 3), edukacji (cel 4) i równości płci (cel 5).

W 2023 r., w ramach dalszego polepszania warunków zatrudnienia oraz komfortu pracowników, zrealizowana została kolejna edycja cyklicznego badania zaangażowania, dzięki któremu określono obszary wymagające poprawy lub doskonalenia.

Dla zwiększenia dobrostanu członków zespołu firmy zapewniono im możliwość udziału w webinarach na temat profilaktyki zdrowotnej, a także wsparcie psychologiczne w postaci telefonicznego dyżuru specjalisty.

Podkreślając znaczenie zasad bezpieczeństwa, stanowiących priorytet dla branży budowlanej, kontynuowano monitorowanie zdarzeń potencjalnie niebezpiecznych oraz wymianę wiedzy – zarówno wśród pracowników, jak i z partnerami oraz podwykonawcami. Zgodnie z zamierzeniem strategicznym na ponad 90% kontraktów (94%) realizowanych przez firmę zorganizowany został Tydzień Bezpieczeństwa. Przeprowadzono również 576 wizyt bezpieczeństwa na kontraktach.

Postrzegając nieustanny rozwój jako zobowiązanie wobec członków zespołu oraz klientów, w firmie kontynuowano szereg programów szkoleniowych (Akademia Młodego Inżyniera, Akademia Kierownika Kontraktu, Super Lider czy Schody Menedżerskie). Łącznie na szkolenia i inne działania rozwojowe przeznaczono ponad 8,5 mln zł, przekraczając tym samym założenia strategiczne na rok 2023.

W 2023 r. w Budimex SA kontynuowano działania na rzecz promowania różnorodności w organizacji. Przeprowadzono 3 kampanie informacyjne dotyczące różnic międzypłciowych, międzykulturowych, międzypokoleniowych, a także współpracy z osobami z niepełnosprawnościami. W firmie zatrudnionych zostało 40 praktykantów z Ukrainy, a 14 pracowników Budimex SA, korzystając z programu Global Mobility, wyjechało na kontrakty zagraniczne realizowane przez Ferrovial w Wielkiej Brytanii i Australii. Przygotowując organizację do rozwoju na rynkach ościennych, w Budimex SA wprowadzono dodatki do wynagrodzeń osób obsługujących inwestycje zagraniczne.

Wiedza na temat zmian społecznych oraz chęć wychodzenia naprzeciw przyszłym wyzwaniom dla branży budowlanej stanowiły motor działań Grupy Budimex skierowanych do młodych pokoleń. Założony cel strategiczny, jakim było dotarcie każdego roku z programami edukacyjnymi do co najmniej 5000 uczniów i studentów, zrealizowano organizując m.in. 142 wydarzenia i 27 wykładów w technikach i na uczelniach wyższych.

Ponadto, w ramach zaangażowania społecznego, w 2023 r. Budimex SA przeprowadził kolejne edycje flagowych programów firmy skoncentrowanych na działaniach na rzecz lokalnych społeczności, wyrównywaniu szans oraz edukacji najmłodszych pokoleń. Firma m.in. otworzyła w Ełku 42. Strefę Rodzica oraz zainicjowała 3. edycję projektu Dom z Serca, w ramach której wraz z Polskim Funduszem Rozwoju odbudowuje w Wołominie dom dla pani Teresy. W 2023 r. tematyka akcji Hello ICE, mającej na celu promowanie wśród przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych wiedzy o zasadach poruszania się w ruchu drogowym, została rozszerzona o naukę bezpiecznej jazdy na rolkach, hulajnodze czy rowerze elektrycznym.

5.8.1. Dialog i współpraca z interesariuszami

[GRI 2-29] [GRI 2-23] [ESRS SBM-2]

Grupa Budimex dba o budowanie długofalowych relacji z istotnymi interesariuszami, w czym opiera się na wyznawanych wartościach, opisanych w rozdziale 3.1. Zachęcamy interesariuszy do dzielenia się spostrzeżeniami, a płynące z nich wnioski wykorzystujemy w procesach rozwojowych, czyniąc firmę bardziej dynamiczną i zrównoważoną. Forma przekazu dobierana jest do specyfiki i potrzeb danej grupy oraz do obustronnych możliwości komunikacyjnych. Przykładamy również dużą wagę do transparentnego informowania otoczenia o naszym wpływie na środowisko i społeczności oraz wewnętrznych regulacjach z zakresu zarządzania tym wpływem, a także do komunikowania działań podejmowanych w obszarze zrównoważonego rozwoju.

Tabela 56. Zidentyfikowani istotni interesariusze Grupy Budimex

Grupa interesariuszy
Pracownicy i partnerzy społeczni (pracownicy etatowi, studenci i potencjalni pracownicy, byli pracownicy, związki zawodowe, pracownicy podwykonawców i dostawców, inspekcja pracy i inne instytucje nadzoru)
Inwestorzy (inwestor strategiczny, inwestorzy instytucjonalni, inwestorzy indywidualni, Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, domy maklerskie, banki)
Klienci (GDDKiA, PKP PLK, klienci instytucjonalni, klienci indywidualni, partnerzy biznesowi, kluczowi dostawcy, podwykonawcy, administracja samorządowa, administracja rządowa)
Społeczeństwo (mieszkańcy terenów sąsiadujących z realizowanymi inwestycjami, liderzy społeczni, szkoły średnie i wyższe oraz pracownicy naukowcy i studenci, organizacje techniczne i branżowe)
Organizacje ekologiczne
Media, opinia publiczna

Za dialog z interesariuszami w Budimex SA odpowiada Biuro Komunikacji i Public Relations oraz Biuro Analiz Strategicznych. Częstotliwość i formy kontaktu są dostosowywane do potrzeb oraz relacji z daną grupą interesariuszy. W 2023 r. konsultacje i dialog społeczny obejmował ponad 100 kontraktów budowlanych. W ramach prowadzonych konsultacji rozwiązano 83 konflikty społeczne.

W Mostostal Kraków SA jednostką odpowiedzialną za dialog z interesariuszami jest Biuro Zarządu, Administracji i Komunikacji. Działania spółki w tej sferze opierają się na pozyskiwaniu informacji zwrotnych od interesariuszy, ich weryfikacji oraz podejmowaniu konkretnych, wypracowanych wspólnie działań.

Za kontakt z interesariuszami zewnętrznymi Grupy FBSerwis odpowiedzialny jest przede wszystkim Zarząd, a także Dział Marketingu, działy handlowe oraz pracownicy zajmujący się obsługą klientów.

Dialog ze społecznościami opisano poniżej, natomiast informacje na temat badań opinii pracowników Grupy Budimex można znaleźć w rozdziale 5.1.

Dialog ze społecznościami

[GRI 3-3] [Wskaźnik własny 4] [GRI 2-25] [ESRS S3-1]

Grupa Budimex przywiązuje ogromną wagę do komunikacji i współpracy z mieszkańcami terenów bezpośrednio sąsiadujących z realizowanymi inwestycjami. W *Polityce współpracy ze społecznościami lokalnymi* wskazano konkretne działania, jakie muszą zostać podjęte zarówno przed rozpoczęciem prac budowlanych (prowadzenie dialogu na temat danego projektu w celu rozwiania ewentualnych obaw), jak i w trakcie trwania kontraktu (budowanie relacji z otoczeniem społecznym przedsięwzięcia). Ponieważ wiele inwestycji wiąże się z konkretnymi utrudnieniami dla mieszkańców (np. wzmożony ruch i hałas wynikający z transportu materiałów budowlanych i pracy maszyn, zamknięcia dróg), prowadzimy nieobligatoryjne, dodatkowe konsultacje społeczne, wykraczające poza procedury wymagane w toku uzyskiwania decyzji administracyjnych. W tym celu przedstawiciele firmy uczestniczą w sesjach rad gmin i miast, by na bieżąco odpowiadać na wątpliwości oraz reagować na zgłoszone uwagi. Często organizowane są również konsultacje z samorządami. Ponadto Budimex SA udostępnia kanały informacji zwrotnej dla mieszkańców w postaci formularza kontaktowego dostępnego na stronie internetowej oraz profili firmowych w mediach społecznościowych, za pośrednictwem których prowadzony jest stały dialog z interesariuszami. Podejmowane przez nas działania ograniczają ryzyko występowania zjawisk mogących negatywnie wpływać na społeczności lokalne. Zapobiegają w ten sposób protestom społecznym i przedłużaniu się procedur administracyjnych.

W 2023 r. w ramach działalności Budimex SA nie wystąpiły konflikty ze społecznościami lokalnymi o długotrwałym charakterze. W tym okresie zgłoszono kilka incydentów; w każdym przypadku podjęto działania naprawcze mające na celu zniwelowanie zidentyfikowanych niedogodności.

Podsumowanie działań informacyjnych zrealizowanych przez Budimex SA w 2023 r.

- Konferencja wynikowa za 2022 r.
- Konferencja wynikowa za pierwszy kwartał 2023 r.
- Konferencja wynikowa za dwa pierwsze kwartały 2023 r.
- Konferencja wynikowa za trzy pierwsze kwartały 2023 r.
- Konferencja prasowa z okazji ogłoszenia *Strategii ESG na lata 2023-2026*
- Publikacja raportu zintegrowanego za 2022 r.
- Konferencja prasowa z okazji otwarcia Muzeum Historii Polski
- Konferencja prasowa i wyjazd mediów na otwarcie fabryki PepsiCo w Środzie Śląskiej
- Konferencja prasowa w Szczecinie w związku z nasuwaniem mostu kolejowego nad rzeką Regalicą
- Konferencja prasowa z okazji rozpoczęcia budowy terminala instalacyjnego dla morskich farm wiatrowych Grupy ORLEN
- Konferencja prasowa w związku z podpisaniem umowy na budowę obwodnicy Zabierzowa
- Konferencja prasowa z okazji rozpoczęcia prac nad budynkiem nowej serwerowni dla Ministerstwa Finansów w Radomiu
- Konferencja prasowa poświęcona robotowi opracowanemu w ramach projektu Concert
- Konferencja prasowa z okazji stworzenia muralu promującego bezpieczeństwo na torach i drogach na stacji Warszawa Zachodnia
- Konferencja prasowa z okazji podpisania umowy partnerskiej z Technikum Kolejowym w Warszawie
- Konferencja prasowa z okazji podpisania umowy partnerskiej z Technikum w Bełchatowie
- Udział w Kongresie Infrastruktury Polskiej
- Udział w Kongresie Kolejowym
- Udział w Światowym Kongresie Drogowym
- Udział w Międzynarodowych Targach Kolejowych TRAKO
- Udział w Międzynarodowych Targach Budownictwa i Architektury BUDMA
- Udział w Międzynarodowych Targach Morskich i Militarynych BALTEXPO
- Udział w konferencji Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej
- Udział w Kongresie Energetyki Jądrowej
- Udział w Europejskim Kongresie Gospodarczym
- Udział w Forum Ekonomicznym w Karpaczu
- Udział w konferencji inwestorów indywidualnych w Karpaczu
- Patronat i udział w Olsztyn Green Festiwal
- Spotkanie z mediami słowackimi w Bratysławie

- Spotkanie z mediami czeskimi w Pradze
- Wizyta dziennikarzy słowackich na budowach Budimex w Polsce
- Konsultacje społeczne wokół budowy Terminala T3 dla Baltic Hub w Gdańsku
- Konsultacje z radnymi dzielnicy Mokotów w związku z budową linii tramwajowej do Wilanowa
- Konsultacje z radnymi dzielnicy Wilanów w związku z tymczasową organizacją ruchu
- Akcja informacyjna adresowana do mieszkańców ulic Goworka i Spacerowej w Warszawie w związku z zamknięciem ruchu
- Akcja informacyjna adresowana do mieszkańców sąsiadujących z budową szpitala wojskowego w Krakowie
- Akcja informacyjna adresowana do mieszkańców warszawskiego osiedla Wiślany Mokotów w związku z jego rozbudową i zakłóceniami ciszy nocnej
- Akcja informacyjna adresowana do mieszkańców Ełku w związku z prowadzeniem uciążliwych prac nocnych
- Akcja informacyjna adresowana do mieszkańców Poznania, Gorzowa Wielkopolskiego, Bydgoszczy i Szczecina w związku z uruchomieniem ponad 100 nowych stacji ładowania pojazdów elektrycznych
- Akcja informacyjna w stołecznej „Gazecie Wyborczej” w związku z inwestycjami realizowanymi przez Budimex w Warszawie
- Akcja informacyjna o postępie prac na budowie terminala kontenerowego T3
- Akcja informacyjna o postępie prac na budowie drogi wodnej przez rzekę Elbląg
- Akcja informacyjna o postępie prac na budowie nowego mostu pieszo-rowerowego w Warszawie
- Akcja informacyjna o postępie prac nad Zintegrowanym Centrum Komunikacyjnym w Lublinie
- Współorganizacja akcji społecznej Dom z Serca, polegającej na budowie domu dla osoby w kryzysie bezdomności w Wołominie k. Warszawy
- Organizacja akcji „Tłusty Czwartek”, skierowanej do kierowców z Wilanowa i Mokotowa
- Organizacja akcji edukacyjnej „Drugie śniadanie z Budimeksem” w szkołach podstawowych w Ełku
- Organizacja Dnia Dziecka na wybranych budowach Budimex: stacja Warszawa Zachodnia, stacja Ełk
- Oficjalne otwarcie Strefy Rodzica w Ełku
- Udział w akcji edukacyjnej „Zwolnieni z Teorii”
- Udział w akcji „Przystanek Zieleń” w Warszawie

5.8.2. Wkład w lokalny rozwój społeczno-ekonomiczny

Wkład Grupy Budimex w zrównoważony rozwój społeczno-ekonomiczny w skali lokalnej, regionalnej i całej Polski wynika przede wszystkim z pełnienia przez spółki następujących ról:

- usługodawcy

W ramach realizowanych kontraktów Grupa projektuje, buduje, modernizuje i utrzymuje infrastrukturę o kluczowym znaczeniu dla sprawnego i bezpiecznego funkcjonowania społeczeństwa, gospodarki i państwa, m.in. autostrady, drogi ekspresowe i obwodnice, mosty, linie i dworce kolejowe, porty, obiekty ochrony przeciwpowodziowej, fabryki oraz instalacje przemysłowe. Coraz mocniej angażuje się w transformację energetyczną Polski, nie tylko rozwijając sieć ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych, ale także budując lądowe zaplecze dla morskich farm wiatrowych. Równie istotne znaczenie ma wykonywanie przez Grupę budynków użyteczności publicznej, np. muzeów, teatrów, obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz siedzib jednostek administracji publicznej i wymiaru sprawiedliwości. Ponadto w wielu gminach to spółki Grupy zajmują się zbiórką i odpowiednim zagospodarowaniem odpadów. Więcej na temat konkretnych kontraktów i ich znaczenia można przeczytać w rozdziałach 7.1. oraz 7.2.

- płatnika podatków i opłat

Grupa Budimex wnosi istotny wkład do budżetu państwa i budżetów lokalnych. W 2023 r. z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, VAT i podatku od nieruchomości przekazała łącznie 1,083 mld zł.

Tabela 57. Bezpośrednia wartość ekonomiczna generowana przez Grupę Budimex

[GRI 201-1]

Dane dla całej Grupy Budimex [w mln zł]	2023
i. Wartość ekonomiczna wytworzona:	
Przychody ogółem	9 803
ii. Wartość ekonomiczna podzielona:	
Koszty operacyjne	9 062
Wynagrodzenia i świadczenia pracownicze	1 536
Płatności na rzecz dostawców kapitału (dywidendy i odsetki)	485
Płatności na rzecz instytucji publicznych (podatki)	1 083
Inwestycje społeczne (darowizny i inwestycje na rzecz społeczeństwa)	2
WARTOŚĆ ZATRZYMANA (różnica między i. a ii.)	-2 365

- pracodawcy i partnera w kształceniu kadr

Budimex SA jest dużym pracodawcą, bezpośrednio zatrudniającym 7337 osób³⁷. Na wynagrodzenia i świadczenia pracownicze spółka przeznaczyła w 2023 r. aż 1536 mln zł. Inwestuje w rozwój zespołów i wspiera kształcenie przyszłych kadr, szczególnie inżynierskich, dla krajowej branży budowlanej. Służy temu w szczególności program praktyk dla studentów i uczniów szkół technicznych.

Budimex SA ma podpisanych ponad 40 umów partnerskich z uczelniami wyższymi, technikami i szkołami zawodowymi. W 2023 r. na płatne praktyki przyjętych zostało 363 studentów. Ponadto spółka prowadzi program ambasadorski BX Ambassador, którego uczestnikami są wybrani studenci kierunków inżynierskich. W roku akademickim 2023/2024 Grupę Budimex jako pracodawcę promuje wśród rówieśników 17 ambasadorów z 16 polskich uczelni.

Budimex SA realizujemy także program współpracy ze średnimi szkołami technicznymi, w którym aktualnie uczestniczy 40 placówek. W 2023 r. 61 uczniów odbyło w spółce praktyki zawodowe, stanowiące część programu kształcenia w technikum.

W 2023 r. firma zorganizowała 99 wydarzeń adresowanych do studentów i 38 wydarzeń dla szkół. Miały one m.in. formę wycieczek na budowy, targów pracy (często połączonych z prelekcjami i/lub prezentacjami na temat Grupy Budimex) oraz wykładów.

Ponadto Budimex SA wspiera różnego rodzaju konkursy oraz projekty na uczelniach i w szkołach średnich m.in. Program „Zwolnieni z Teorii” oraz Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Budowlanych, której celem jest motywowanie młodzieży do rozwoju i doskonalenia zawodowego w branży budowlanej.

- partnera biznesowego

Jako nabywca wielu produktów i usług niezbędnych do realizacji kontraktów spółki Grupy przyczyniają się do utrzymania tysięcy miejsc pracy w jej łańcuchu wartości.

- twórcy innowacji technologicznych

Podjęte przez Grupę Budimex prace badawczo-rozwojowe przyczyniają się do rozwoju sektora budowlanego, w tym zmniejszają jego wpływ na środowisko oraz poprawiają bezpieczeństwo prowadzonych robót. Dodatkowe informacje na ten temat można znaleźć w rozdziale 2.11.

³⁷ Stan na 31 grudnia 2023 r.

- mecenasa ważnych instytucji oraz inicjatyw społecznych

Spółki Grupy wspierają ważne cele pożytku publicznego, m.in. przekazując darowizny na rzecz lokalnych organizacji pozarządowych.

5.8.3. Działania charytatywne i sponsoringowe

[GRI 3-3] [Wskaźnik własny 5]

Spółki Grupy Budimex chętnie i aktywnie angażują się w działalność charytatywną, a dodatkowo realizują projekty o charakterze sponsoringu. Dokumentem, który reguluje ten obszar ich działalności, jest *Instrukcja zatwierdzania projektów sponsoringowych, patronatów i darowizn*.

W 2023 r. spółki pomagały potrzebującym przede wszystkim w ramach programów, które zapoczątkowały w latach wcześniejszych oraz w ramach długoterminowej współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami publicznymi.

BUDIMEX SA

Strefa Rodzica

Strefa Rodzica to ogólnopolski program społeczny zainicjowany i w całości finansowany przez spółkę. W ramach akcji na oddziałach dziecięcych szpitali w całej Polsce, dzięki odpowiedniej aranżacji nieużywanych pomieszczeń czy fragmentów korytarzy, tworzone są przestrzenie, w których najmłodszy pacjenci mogą spędzać czas z rodzicami, zapominając o chorobie i odkrywając świat poprzez zabawę. Projekt ma również szerszy wymiar – promuje korzyści emocjonalne i zdrowotne wynikające z uczestnictwa rodziny w opiece nad leczonym dzieckiem. Jest realizowany z udziałem pracowników Budimex SA, którzy w ramach wolontariatu włączają się w urządzenie stref, m.in. wykonując drobne prace wykończeniowe. W 2023 r. stworzyliśmy Strefę Rodzica w szpitalu w Ełku. Strona programu: <https://strefarodzica.budimex.pl>.

Dom z Serca

W 2023 r. rozpoczęto kolejną, trzecią już edycję programu Dom z Serca, którego celem jest wspieranie rodzin borykających się z trudnościami mieszkaniowymi i materialnymi. Tym razem Budimex SA przy wsparciu innych firm budowlanych oraz wolontariuszy ze spółek Grupy Budimex buduje w Wołominie nowoczesny i ekologiczny dom modułowy dla pani Teresy, która straciła dach nad głową w wyniku pożaru. Przekazanie domu, który zostanie w pełni wykończony i wyposażony, będzie miało miejsce wiosną 2024 r.

Więcej na temat akcji można się dowiedzieć na stronie <https://domzserca.pl>.

Hello ICE

Autorską inicjatywą spółki jest także akcja edukacyjna Hello ICE, polegająca na organizacji ciekawych, interaktywnych lekcji bezpieczeństwa, podczas których przedszkolaki i uczniowie szkół podstawowych poznają odpowiednie zachowania na drodze oraz trenują udzielanie pierwszej pomocy. W 2023 r. tematyka projektu została poszerzona o to, jak bezpiecznie poruszać się na rolkach, hulajnogach czy rowerze elektrycznym. We wspomnianym roku w spotkaniach z wolontariuszami Budimex SA, których było łącznie 160, oraz przedstawicielami policji i straży pożarnej wzięło udział łącznie ponad 20 tys. dzieci z różnych placówek edukacyjnych.

Więcej na temat akcji, którą honorowym patronatem objęło Ministerstwo Sportu i Turystyki, można dowiedzieć się na stronie <https://helloice.pl>.

Wsparcie dla innych inicjatyw i podmiotów

W 2023 r. Budimex SA kontynuował współfinansowanie programu stypendialnego Odkrywcy Diamentów, którego ideą jest udzielanie wsparcia finansowego utalentowanym i efektywnie działającym grupom młodzieży, by umożliwić im start w prestiżowych ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach z zakresu nauk ścisłych i technicznych. Więcej na temat przedsięwzięcia można przeczytać na stronie internetowej <https://odkrywcydiamentow.com.pl>.

Budimex SA w minionym roku kontynuował działania pomocowe skierowane do młodych ludzi znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, przekazując środki na działalność Fundacji Demos, która

tworzy zaplecze lokalowe do prowadzenia działalności wychowawczej, edukacyjnej, terapeutycznej i sportowej, a także organizuje programy stypendialne oraz warsztaty dla liderów młodzieżowych. Spółka wspiera także zakup wyposażenia szkolnego oraz organizację turniejów edukacyjnych i letniego wypoczynku uczniów w regionach walczących z ubóstwem znajdujących się na terenie województw: warmińsko-mazurskiego, mazowieckiego, podlaskiego i łódzkiego, a także funkcjonowanie ochotniczych straży pożarnych. Inne obszary zaangażowania firmy w 2023 r. to m.in. pomoc żołnierzom Wojska Polskiego, którzy zostali poszkodowani w misjach wojskowych poza granicami kraju i ich rodzinom, rozwój sportu młodzieżowego oraz ochrona zabytkowego Cmentarza Powązkowskiego.

W roku objętym raportem Budimex SA wsparł także Fundację Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, odpowiedzialną za stację morską i fokarium w Helu. W ramach współpracy ośrodek rehabilitacji fok otrzymał zaawansowany analizator biochemiczny. Urządzenie znacznie skróci czas oczekiwania na wyniki badań krwi, co istotnie zwiększy szanse na uratowanie leczonych zwierząt.

MOSTOSTAL KRAKÓW SA

W 2023 r. wsparcie od spółki w formie darowizn otrzymały inicjatywy charytatywne, społeczne, kulturalne, naukowe i sportowe adresowane do społeczności lokalnej. Łącznie firma wspomogła działalność statutową 21 podmiotów. Ponadto Mostostal Kraków SA sponsorowała dziewczęcą drużynę siatkarską UKS Jedynka Kluczbork. Nad poprawnością i transparentnością zaangażowania spółki czuwała powołana w niej Komisja ds. darowizn, która każdorazowo wydawała zgodę na jej udział w danej akcji. Działania charytatywne i sponsoringowe spółki reguluje *Instrukcja operacyjna IO(MK)-01-05-08*.

Łącznie w 2023 r. spółka uczestniczyła w 36 akcjach prospołecznych (poza projektami charytatywnymi były to m.in. kampanie informacyjne), organizowanych z inicjatywy pracowników, samorządów, placówek opiekuńczo-wychowawczych i szpitali oraz na zaproszenie kontrahentów. Celem spółki na wspomniany rok było podwojenie liczby działań prospołecznych oraz nakładów finansowych. Cel ten został osiągnięty.

GRUPA FBSERWIS

W 2023 r. Grupa FB Serwis wsparła finansowo m.in. poniższe kategorie podmiotów:

- jednostki straży pożarnej (ochotnicze i państwowe),
- placówki edukacyjne i wychowawcze,
- lokalne centra kultury,
- kluby sportowe,
- organizacje angażujące społeczność lokalną lub promujące kulturę bądź sport.

Łączne nakłady Grupy Budimex na cele społeczne

Suma wszystkich darowizn zrealizowanych przez Budimex SA w 2023 r. wyniosła ok. 1,28 mln zł, a łączna wartość wszystkich projektów sponsorskich firmy w tym okresie – 1,79 mln zł. Spółki Grupy FB Serwis przekazały w formie darowizn ok. 129 tys. zł, a w ramach projektów sponsorskich ok. 118 tys. zł, natomiast Mostostal Kraków SA odpowiednio 200 tys. zł w ramach darowizn i 206 tys. zł w ramach sponsoringów.

Rysunek 11. Nakłady Grupy Budimex na cele społeczne

6. ŁAD KORPORACYJNY

6.1. Polityki i odpowiedzialność

[GRI 2-10]

Proces powoływania Zarządu jednostki dominującej Grupy Budimex – Budimex SA, jest uregulowany w statucie wspomnianej spółki, *Regulaminie Rady Nadzorczej spółki Budimex SA* oraz *Regulaminie Zarządu Budimex SA*. Prezesa Zarządu, a na jego wniosek wiceprezesów i pozostałych członków Zarządu, powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza na okres wspólnej kadencji wynoszącej trzy lata.

Proces powoływania Rady Nadzorczej został uregulowany w statucie spółki oraz *Regulaminie Rady Nadzorczej spółki Budimex SA*. Członkowie Rady Nadzorczej powoływani są przez Walne Zgromadzenie na okres wspólnej kadencji wynoszącej 3 lata. Rada wybiera ze swojego grona przewodniczącego, a w miarę potrzeb wiceprzewodniczących oraz sekretarza.

Walne Zgromadzenie przywiązuje szczególną wagę do zapewnienia przynajmniej minimalnego wymaganego udziału w Radzie Nadzorczej osób spełniających kryteria niezależności określone w *Ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym* oraz regulacjach z zakresu ładu korporacyjnego spółek giełdowych.

Polityka różnorodności Rady Nadzorczej spółki Budimex SA oraz *Polityka różnorodności Zarządu spółki Budimex SA* zostały opisane w rozdziale 5.3.

Komitety Rady Nadzorczej

Skład **Komitetu Audytu** na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawiał się następująco:

- Danuta Dąbrowska – Przewodnicząca Komitetu,
- Janusz Dedo – członek Komitetu,
- Ignacio Aitor Garcia Bilbao – członek Komitetu.

W trakcie 2023 r. skład osobowy Komitetu Audytu nie zmienił się.

W zakresie spełniania przez członków Komitetu Audytu warunków niezależności stosuje się odpowiednio przepisy art. 129 ust. 3 *Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym*, a także kryteria niezależności członków Rady w rozumieniu *Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW 2021*.

Status niezależności członka Rady Nadzorczej ustalany jest przez spółkę zgodnie z kryteriami opisanymi w *Instrukcji operacyjnej nr 10-01-07-02*, dotyczącej uzyskiwania informacji od członków Rady i ich upubliczniania, na podstawie oświadczeń składanych przez członków Rady oraz na podstawie art. 129 ust. 3 *Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym*.

Skład osobowy **Komitetu Inwestycyjnego** na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawiał się następująco:

- Janusz Dedo – Przewodniczący Komitetu,
- Ignacio Aitor Garcia Bilbao – członek Komitetu.

Skład osobowy Komitetu Inwestycyjnego zmienił się z dniem 27 kwietnia 2023 r. w związku z rezygnacją p. Dariusza Blochera z członkostwa w Radzie Nadzorczej, co spowodowało również zakończenie pełnienia przez niego funkcji członka komitetu.

Skład osobowy **Komitetu Wynagrodzeń** na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawiał się następująco:

- Marek Michałowski – Przewodniczący Komitetu,
- Silvia Rodríguez Hueso – członek Komitetu,
- Igor Chalupiec – członek Komitetu.

Z dniem 1 kwietnia 2023 r. funkcję członka Komitetu zaczęła pełnić p. Silvia Rodríguez Hueso. Z dniem 27 kwietnia 2023 r. w związku z rezygnacją p. Dariusza Blochera z członkostwa w Radzie Nadzorczej przestał on pełnić również funkcję członka Komitetu Wynagrodzeń.

Do głównych zadań Komitetu należą³⁸:

- przedstawianie Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia propozycji dotyczących zasad wynagradzania członków Zarządu oraz wysokości wynagrodzeń poszczególnych członków Zarządu,
- monitorowanie poziomu i struktury wynagrodzeń członków Zarządu na podstawie niezależnych raportów płacowych oraz benchmarków rynkowych w tym zakresie i przedstawianie odpowiednich analiz i wniosków,
- przedstawianie Radzie Nadzorczej propozycji wskaźników premiovych dla Zarządu oraz ich wag w oparciu o budżet danego roku i założone cele strategiczne,
- przedstawianie Radzie Nadzorczej propozycji dotyczących odpowiedniej formy umów z członkami Zarządu,
- opiniowanie powoływania i odwoływania członków rad nadzorczych w spółkach zależnych od Budimex SA.

Polityka wynagrodzeń

[GRI 2-19] [GRI 2-20] [GRI 2-21]

Zasady wynagradzania członków Zarządu i Rady Nadzorczej Budimex SA reguluje ogólnodostępna *Polityka wynagrodzeń członków organów Budimex SA*³⁹. Jej zapisy mają na celu zmotywowanie władz Grupy Budimex do osiągania jak najlepszych wyników, skorelowanych z jej celami strategicznymi.

Wysokość wynagrodzenia Prezesa i członków Zarządu jest ustalana przez Radę Nadzorczą z uwzględnieniem rekomendacji Komitetu Wynagrodzeń. W skład całościowego pakietu wynagrodzeń wchodzi wynagrodzenie stałe, wynagrodzenie zmienne w postaci premii i długoterminowych programów motywacyjnych oraz świadczenia dodatkowe. W 2023 r. wysokość wynagrodzenia zmiennego członków Zarządu i Rady Nadzorczej nie była powiązana z wynikami osiąganymi przez firmę w sferze zrównoważonego rozwoju.

Rada Nadzorcza jest odpowiedzialna za nadzór nad wspomnianą polityką i minimum raz w roku, m.in. w oparciu o raporty płacowe i obserwację trendów na rynku, dokonuje przeglądu zasad wynagradzania oraz oceny ich wpływu na zarządzanie organizacją.

W celu zapewnienia jak najwyższej jakości procesu, we wspomnianych przeglądach Radę wspiera zewnętrzna firma audytorska.

Funkcje nadzorcze są realizowane przez Radę Nadzorczą za pośrednictwem Komitetu Wynagrodzeń (REMCO), który zbiera się minimum raz na kwartał. Obowiązki REMCO zapisane są w jego regulaminie oraz w regulaminie Rady Nadzorczej.

Zgodnie z *Dobrymi praktykami spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych 2021* wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej składa się z części stałej i nie zawiera komponentów uzależnionych od wyników Grupy.

Zgodnie z SRD II, tj. *Dyrektywą UE 2017/828 w sprawie praw akcjonariuszy*, Budimex SA corocznie publikuje raport na temat wynagrodzeń osób pełniących funkcje zarządcze i nadzorcze. Akcjonariusze na Walnym Zgromadzeniu opiniują sprawozdanie Rady Nadzorczej o wynagrodzeniach członków Zarządu i Rady Nadzorczej spółki. Raz na 4 lata Walne Zgromadzenie dokonuje przeglądu *Polityki wynagrodzeń członków organów Budimex SA*.

³⁸ Zarządu, Rady Nadzorczej oraz Komitetu Audytu i Komitetu Wynagrodzeń można znaleźć na stronie: <https://www.budimex.pl/pl/o-budimex/lad-korporacyjny>.

³⁹ Z *Polityką wynagrodzeń członków organów Budimex SA* można się zapoznać pod adresem: https://www.budimex.pl/repository/relation/Lad_Korporacyjny_2020/PL/Polityka_wynagrodzen_czlonkow_organow_Budimex_SA.pdf.

6.1.1. Zarządzanie zrównoważonym rozwojem

[GRI 2-12] [GRI 2-13] [GRI 2-14] [GRI 2-16] [GRI 2-17] [GRI 2-18] [GRI 2-29]

W Budimex SA kompleksowy nadzór nad realizacją działań w zakresie ESG, a więc w sferze odpowiedzialności społecznej, środowiskowej i związanej z ładem zarządczym, pełni Biuro ESG, Jakości i Ochrony Środowiska⁴⁰. W jego ramach funkcjonuje komórka organizacyjna kierownika ds. ESG, w której zakres odpowiedzialności wchodzi:

- uzgodnienie i dostosowanie strategii ESG do standardów rynkowych,
- skuteczna komunikacja z interesariuszami wewnętrznymi w celu uzgodnienia strategii ESG,
- koordynacja raportowania wskaźników ESG,
- współpraca przy projektach IT wspierających raportowanie wskaźników ESG,
- monitorowanie postępów w realizacji celów wynikających ze strategii ESG,
- opracowywanie sprawozdań na temat informacji niefinansowych i raportów zintegrowanych.

Ponadto koordynacja i nadzór nad działaniami w poszczególnych obszarach ESG zostały przydzielone do następujących jednostek:

- obszar E (odpowiedzialność wobec środowiska) – Biuro ESG, Jakości i Ochrony Środowiska⁴¹,
- obszar S (odpowiedzialność społeczna) – Pion Zarządzania Zasobami Ludzkimi,
- obszar G (odpowiedzialny ład zarządczy) – Pion Prawno-Organizacyjny.

Zarząd ocenia działania na rzecz realizacji strategii ESG/zrównoważonego rozwoju firmy, a jego członkowie wspierają osiągnięcie zapisanych w niej celów pozostających w obszarach ich odpowiedzialności biznesowej poprzez delegowanie zasobów finansowych i kadrowych oraz współtworzenie rozwiązań. Ocena odbywa się na posiedzeniach Zarządu na podstawie informacji na temat stanu realizacji poszczególnych celów, przekazywanych przez kierownika ds. ESG. Zgodnie z założeniami strategii raportowanie w tym zakresie do Rady Nadzorczej rozpocznie się w 2024 r. Na podstawie przeglądu poziomu wskaźników zapisanych w dokumencie Rada Nadzorcza będzie oceniać efektywność nadzoru poszczególnych jednostek nad zarządzaniem wpływem organizacji na zagadnienia zrównoważonego rozwoju.

Rada Nadzorcza oraz Zarząd Budimex SA pełnią nadzór strategiczny i jakościowy w odniesieniu do funkcjonujących w Grupie Budimex procesów z zakresu zrównoważonego rozwoju oraz monitorują ich efektywność. Ponadto Zarząd i Rada Nadzorcza stanowią ostateczną instancję w ramach działających w Grupie mechanizmów sygnalizowania i rozpatrywania nieprawidłowości.

Zarząd jest informowany w regularnej komunikacji o wynikach prowadzenia procesów w obszarze zrównoważonego rozwoju, w tym o kluczowych ryzykach (również ze sfery ESG) oraz przypadkach niezgodności z przepisami i wewnętrznymi regulacjami. W 2023 r. nie zgłoszono Zarządowi naruszeń o charakterze krytycznym.

Zarząd angażuje się i rekomenduje usprawnienia w procesach i działaniach organizacji w sferze ESG po przekazaniu mu istotnych informacji na ten temat. Ponadto podejmuje on kluczowe decyzje wpływające na strategiczne kierunki rozwoju Grupy Budimex, uwzględniając przy tym zasady zrównoważonego rozwoju. Do obowiązków Zarządu należy również zatwierdzanie planów strategicznych w tym obszarze, a także zatwierdzenie raportów zintegrowanych zawierających kompleksowe informacje z zakresu ESG.

W 2023 r. przedmiotem dyskusji oraz zatwierdzenia przez Zarząd były założenia *Strategii ESG na lata 2023–2026*, które były konsultowane z Radą Nadzorczą. W dniu 30 czerwca 2023 r. Zarząd zatwierdził strategię, szerzej opisaną w rozdziale 3.3.

W 2023 r. członkowie Zarządu Budimex SA angażowali się w dialog z interesariuszami wewnętrznymi w kluczowych kwestiach związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz z wybranymi przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, w szczególności w ramach organizacji i spotkań branżowych.

⁴⁰ Do lutego 2024 r. pod nazwą Biuro Zakupów, Jakości i Ochrony Środowiska.

⁴¹ Do lutego 2024 r. pod nazwą Biuro Zakupów, Jakości i Ochrony Środowiska.

Członkowie Zarządu sukcesywnie poszerzają wiedzę i umiejętności w sferze zrównoważonego rozwoju/ESG. Z ich kompetencjami i doświadczeniem można się zapoznać na stronie: <https://www.budimex.pl/pl/o-budimex/wladze>.

Proces zarządzania zrównoważonym rozwojem Grupy Budimex wesprą wyniki przeprowadzonej w 2023 r. analizy ryzyk i szans ESG, szerzej opisane w rozdziale 6.2.

6.1.2. Zapewnianie przestrzegania prawa i zasad etyki

[GRI 3-3] [Wskaźnik własny 2] [GRI 206-1]

Grupa Budimex nie toleruje korupcji, zawsze działa w sposób transparentny i zgodny z prawem, nie narusza norm etycznych i wykorzystuje wyłącznie uczciwe i zgodne z wewnętrznymi regulacjami sposoby nawiązywania relacji biznesowych z kontrahentami.

Główne obszary ryzyk prawnych, których wystąpieniu zapobiega system compliance w Grupie Budimex, to:

- korupcja,
- konflikty interesów,
- nadużycia finansowe,
- niedotrzymywanie terminów płatności.

Podstawowym dokumentem systemu jest *Polityka compliance*, określająca ogólne kierunki i zasady działania, które powinny być przestrzegane przez wszystkich pracowników i współpracowników podczas wykonywania obowiązków służbowych i kontraktowych.

Dodatkowo w Grupie funkcjonują: *Kodeks etyki*, *Polityka antykorupcyjna* oraz zestaw instrukcji operacyjnych, m.in. *Zasady postępowania w przypadku złożenia propozycji przyjęcia korzyści majątkowej* czy *Zasady postępowania w przypadku podejrzenia naruszenia Polityki compliance oraz przeciwdziałanie naruszeniom*.

Funkcja compliance została wyodrębniona w Budimex SA, Mostostal Kraków SA oraz Grupie FBSerwis. Spółki te przyjęły *Politykę compliance*, a także tworzą własne wewnętrzne zasady w tym zakresie. Regulacje obowiązujące w pozostałych spółkach Grupy Budimex są spójne z postanowieniami *Polityki compliance*.

W 2023 r. w stosunku do żadnej ze spółek z Grupy Budimex nie były podjęte kroki prawne z powodu naruszeń zasad wolnej konkurencji lub praktyk monopolistycznych.

W okresie sprawozdawczym toczyło się postępowanie administracyjne prowadzone wobec Budimex SA przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie przepisów *Ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych*. Postępowanie zakończyło się wydaniem decyzji, w której nie stwierdzono podstaw do nałożenia na Budimex SA administracyjnej kary pieniężnej.

Mostostal Kraków SA zgłosił w 2023 r. Prezesowi UOKiK zamiar koncentracji polegający na przejęciu wyłącznej kontroli nad PPUH Konstalex. W wyniku zgłoszenia przeprowadzono postępowanie antymonopolowe zakończone pozytywną decyzją Prezesa UOKiK.

Zapewnianie zgodności na rynkach zagranicznych

W związku z ekspansją Grupy Budimex w 2023 r. przeprowadzone zostały działania na rzecz wdrożenia zasad compliance na rynkach zagranicznych. Dokonano weryfikacji rozwiązań z tego zakresu w spółkach Grupy funkcjonujących za granicą pod kątem zachowania spójności z systemem compliance obowiązującym w Budimex SA. Zorganizowano także specjalne szkolenia poświęcone compliance, z uwzględnieniem wymogów prawa miejscowego.

Audyt wewnętrzny

Budimex SA jako spółka publiczna jest objęty szeregiem regulacji i dobrych praktyk, stawiających wysokie wymagania w zakresie funkcjonowania ładu korporacyjnego (*Międzynarodowe standardy praktyki zawodowej audytu wewnętrznego*⁴², *Dobre praktyki spółek notowanych na GPW 2021*⁴³, *Dobre praktyki dla jednostek zainteresowania publicznego dotyczące zasad powołania, składu i funkcjonowania komitetu audytu*⁴⁴). Działalność spółki jest ponadto zgodna z wymogami standardów ISO, Zakładowej Kontroli Produkcji oraz Urzędu Dozoru Technicznego (więcej informacji na ten temat można znaleźć w rozdziale 2.2.). Aby zagwarantować spełnianie wszystkich powyższych wymagań, Budimex SA powołał funkcję audytu wewnętrznego.

Audyt wewnętrzny to niezależna i obiektywna funkcja, która ma pomóc w osiągnięciu przez spółkę celów biznesowych poprzez wprowadzanie usystematyzowanego podejścia do oceny i doskonalenia procesu zarządzania ryzykiem, systemu mechanizmów kontrolnych oraz ładu korporacyjnego, a także poprzez dostarczanie zapewnień o skuteczności tych procesów oraz doradztwo. Wspomniana funkcja realizowana jest przez powołaną do tego celu jednostkę – Biuro Audytu Wewnętrznego.

Dla zapewnienia obiektywizmu i niezależności Biura Audytu Wewnętrznego podlega ono organizacyjnie bezpośrednio Prezesowi Zarządu Budimex SA. Dyrektor biura raportuje do Komitetu Audytu Rady Nadzorczej spółki.

Biuro realizuje zadania poprzez dwie podległe jednostki: Dział Audytu Korporacyjnego, skupiający się na dostarczaniu usług zapewniających i doradczych zgodnych z wymaganiami rynków finansowych, oraz Dział Audytu Systemów Zarządzania, weryfikujący spełnianie wymagań:

- Systemu Oceny Budów,
- Zintegrowanego Systemu Zarządzania,
- Zakładowej Kontroli Produkcji.

Największy nacisk w pracy Działu Audytu Systemów Zarządzania kładziony jest na wypracowany w wieloletniej praktyce na poziomie całej Grupy Ferrovial – System Oceny Budów. W odniesieniu do tego systemu nadzór audytowy obejmuje przede wszystkim zgodność projektów budowlanych ze standardami Budimex SA w zakresie BHP i ochrony środowiska.

Audytorzy wewnętrzni zobowiązani są do realizacji zadań w zgodzie z wewnętrznymi regulacjami spółki, w szczególności *Kodeksem etyki audytorów wewnętrznych* zgodnym z treścią kodeksu etyki Instytutu Audytorów Wewnętrznych⁴⁵, w oparciu o najwyższe standardy etyczne.

⁴² Opracowane przez Instytut Audytorów Wewnętrznych (IIA) i dostępne na stronie: <https://www.iaa.org.pl/o-nas/standardy>.

⁴³ *Dobre praktyki spółek notowanych na GPW 2021* dostępne są pod adresem: <https://www.gpw.pl/dobre-praktyki2021>.

⁴⁴ Praktyki zostały opracowane przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego i są dostępne pod adresem: https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Dobre_praktyki_dot_zasad_powolania_skladu_i_funkcjonowania_komitetu_audyту_konsultacje_24-12-2019_68378.pdf.

⁴⁵ Kodeks dostępny jest na stronie: <https://www.iaa.org.pl/o-nas/kodeks-etyki>.

Przeciwdziałanie korupcji

[GRI 3-3] [GRI 205-1] [GRI 205-3]

Wdrażając w życie wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, Grupa Budimex przyjęła regulacje mające na celu przeciwdziałanie korupcji, które zawierają:

- zobowiązanie do przeciwdziałania zjawisku korupcji,
- uregulowanie kontroli wewnętrznej w obszarze zapobiegania korupcji – w tym ustanowienie systemu zgłaszania naruszeń,
- zobowiązanie do zapobiegania i wykrywania potencjalnych zdarzeń korupcyjnych, m.in. poprzez szkolenia.

Regulacje antykorupcyjne wyposażają pracowników Grupy Budimex w jasno określone reguły postępowania mające na celu uniknięcie zdarzeń o charakterze korupcyjnym. Podstawowym założeniem dla działań prowadzonych przez Grupę w tym obszarze jest zasada zerowej tolerancji dla korupcji.

Dodatkowe regulacje wewnętrzne tworzące system przeciwdziałania korupcji w Grupie Budimex to m.in. *Polityka compliance*, *Kodeks etyki*, zbiór instrukcji operacyjnych, klauzule etyczne zawarte w obowiązujących wzorach umów oraz *Zbiór zasad postępowania dla kontrahentów*.

W związku z analizami ryzyka prowadzonymi w Grupie Budimex zidentyfikowano następujące obszary potencjalnie narażone na występowanie zjawisk korupcyjnych:

- pozyskanie kontraktu,
- zakupy,
- wybór kontrahentów,
- rozliczenia z kontrahentami.

Identyfikacja zagrożeń związanych z korupcją odbywa się w ramach procesu bieżącej identyfikacji zagrożeń, opisanego w rozdziale 6.2. Zidentyfikowano następujące zagrożenia:

- ryzyko negatywnych konsekwencji dla spółki wynikających z działań wyczerpujących znamiona przestępstw lub wykroczeń dotyczących korupcji,
- odpowiedzialność podmiotu zbiorowego,
- straty wizerunkowe i finansowe,
- wręczanie/przyjmowanie upominków i prezentów niezgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi,
- konflikt interesów, który wpływa na podejmowane decyzje,
- nierzetelne prowadzenie i dokumentowanie odbiorów usług realizowanych przez spółkę lub na rzecz spółki,
- niezasadne wydatki wynikające z fikcyjnych faktur,
- fałszowanie dokumentacji,
- nieuzasadnione zwroty kosztów związane z fikcyjnymi lub zawyżonymi wydatkami służbowymi,
- wykorzystywanie zasobów spółki w celach prywatnych.

W 2023 r. za pomocą jednego z działających w Budimex SA kanałów komunikacji odnotowano 1 zdarzenie o charakterze korupcyjnym. Zgodnie z obowiązującymi w spółce regulacjami przeprowadzono wewnętrzne postępowanie wyjaśniające oraz wydano i wdrożono rekomendacje mające na celu zmitygowanie ryzyka wystąpienia podobnych przypadków w przyszłości. Jednocześnie działania podjęte przez spółkę jednoznacznie potwierdziły stosowanie przez nią zasady zerowej tolerancji dla takich zdarzeń i wyciąganie wobec osób dokonujących naruszeń najdalej idących konsekwencji, łącznie z tymi wynikającymi z przepisów prawa pracy.

Na początku lutego 2023 r. na stronie internetowej Prokuratury Krajowej pojawiły się informacje o dokonanych zatrzymaniach i prowadzeniu postępowania przygotowawczego w sprawie dotyczącej udziału zatrzymanych osób w zorganizowanej grupie przestępczej, prania brudnych pieniędzy, udzielania i przyjmowania korzyści majątkowych przy powoływaniu się na wpływy w instytucji samorządowej oraz wystawiania i posługiwania się fikcyjnymi fakturami VAT. Wśród zatrzymanych znaleźli się trzej (obecnie byli) pracownicy Grupy FBSerwis, w tym Prezes Zarządu FBSerwis SA i jednocześnie członek Zarządu Budimex SA. W tym miejscu wyjaśniamy, iż powołujemy się na powszechnie dostępne informacje medialne,

ponieważ ani Budimex SA, ani żadna ze spółek z Grupy FBSerwis nie jest stroną czy uczestnikiem tego postępowania i nie ma wiedzy na temat szczegółowego przebiegu sprawy i jej aktualnego stanu.

Wobec pracowników Grupy FBSerwis zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okresy 2 i 3 miesięcy (następnie uchylony), w konsekwencji czego Rada Nadzorcza FBSerwis SA zdecydowała o zawieszeniu Prezesa Zarządu na okres 2 miesięcy i Wiceprezesa Zarządu na okres 3 miesięcy. Taka sama decyzja została podjęta przez Radę Nadzorczą Budimex SA w odniesieniu do Prezesa Zarządu FBSerwis SA jako członka Zarządu Budimex SA. Następnie obie osoby zostały odwołane ze składu Zarządu FBSerwis SA, a Prezes FBSerwis SA także ze składu Zarządu Budimex SA. Wszystkim osobom wypowiedziano również umowy o pracę. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania osoby te nie pozostają już w stosunku pracy z żadną spółką z Grupy FBSerwis, jak również nie łączy ich już żaden stosunek o charakterze korporacyjnym w ramach Grupy Budimex.

Podkreślenia wymaga fakt, że sprawa, w związku z którą toczy się postępowanie, nie ma żadnego związku i nie dotyczy działalności operacyjnej Budimex SA, gdyż spółka ta nie prowadzi działalności związanej z zagospodarowaniem (w tym gromadzeniem czy przetwarzaniem) odpadów.

W związku z toczącym się postępowaniem został wszczęty audyt spółek z Grupy FBSerwis, w wyniku, którego wprowadzono w nich zmiany organizacyjne dotyczące podejmowania decyzji oraz zmiany dotyczące struktury compliance.

Zagadnienie przeciwdziałania korupcji stanowi istotny element szkoleń compliance organizowanych dla kadry zarządzającej i pracowników Grupy Budimex – więcej informacji na ten temat dostępnych jest w rozdziale 6.3.

Zarządzanie konfliktem interesów

[GRI 2-15]

Jednym z istotnych obszarów funkcjonowania Grupy Budimex jest zarządzanie konfliktem interesów, które odbywa się poprzez stosowanie odpowiednich polityk. Stanowi ono także istotne zagadnienie z obszaru G strategii ESG firmy.

Kwestie związane z zarządzaniem konfliktem interesów zostały uregulowane w *Kodeksie etyki*. Ponadto w tym obszarze funkcjonują instrukcje operacyjne, regulujące zasady:

- uczestnictwa w imprezach sponsorowanych i innych wydarzeniach mogących być źródłem konfliktu interesów,
- wręczania i otrzymywania upominków,
- informowania o zatrudnianiu osób pozostających w stosunku powiązania z pracownikiem.

W celu skutecznego zarządzania ryzykiem związanym z konfliktem interesów w przyjętej w 2023 r. przez Zarząd strategii ESG przewidziano rozbudowę wewnętrznych regulacji w tym zakresie oraz poszerzenie wiedzy pracowników, w szczególności poprzez przygotowanie podręcznika postępowania w sytuacjach wystąpienia lub możliwości wystąpienia konfliktu interesów.

Zgłaszanie potencjalnych nieprawidłowości

Istniejący w Grupie Budimex system powiadamiania o naruszeniach i możliwych naruszeniach prawa i regulacji wewnętrznych opisują następujące dokumenty:

- *Polityka compliance,*
- *Kodeks etyki,*
- instrukcja *Zasady postępowania w przypadku podejrzenia naruszenia Polityki compliance oraz przeciwdziałanie naruszeniom,*
- instrukcja *Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji.*

Osoba informująca o nieprawidłowościach może pozostać anonimowa, a w związku ze złożonym w dobrej wierze zgłoszeniem nie zostaną wobec niej zastosowane żadne środki odwetowe. Zgodnie z *Polityką compliance* o wszystkich otrzymanych zgłoszeniach informowany jest zarząd danej spółki Grupy Budimex.

W **Budimex SA** przewidziano następujące kanały komunikacji compliance:

- telefon alarmowy compliance,
- adres e-mail dla spraw związanych z compliance,
- platforma elektroniczna dostarczana przez zewnętrznego dostawcę i umożliwiająca dokonywanie zgłoszeń w sposób anonimowy,
- bezpośrednie spotkania z dyrektorem ds. prawnych obszaru Compliance.

Platforma służąca do przyjmowania anonimowych zgłoszeń od sygnalistów zapewnia bezpieczną dwustronną komunikację. Sygnalista otrzymuje potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia oraz jego numer, a po zakończeniu wewnętrznego postępowania wyjaśniającego jest informowany o jego wyniku. Szczegółowej analizie każdej sprawy, z zachowaniem zasad poufności, dokonuje dyrektor ds. prawnych obszaru Compliance we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi Budimex SA.

Zgłoszenia nie są wykorzystywane do podważania roli legalnych związków zawodowych i innych równoważnych organizacji pracowniczych w rozwiązywaniu sporów z pracodawcą. Nie uniemożliwiają także ani nie utrudniają dostępu do sądów oraz pozasądowych mechanizmów zgłaszania naruszeń i rozpatrywania skarg.

Każde zgłoszenie jest wpisywane do rejestru zgłoszeń compliance, w którym odnotowany jest przebieg wewnętrznego postępowania wyjaśniającego oraz wydane rekomendacje dalszych działań.

Pracownicy Budimex SA są informowani o wspomnianych kanałach komunikacji podczas szkoleń compliance. Są one również wskazane w intranecie.

W **Mostostal Kraków SA** wszelkie naruszenia należy zgłaszać koordynatorowi ds. zgodności z polityką compliance za pośrednictwem specjalnej skrzynki e-mail, osobiście bądź za pośrednictwem przełożonego. Koordynator zajmuje się rejestracją i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz ich archiwizacją.

Grupa FBSerwis, dążąc do utrzymania najwyższych standardów działania, stworzyła różnorodne możliwości informowania o wszelkich naruszeniach.

Zgłoszenia można przekazywać:

- za pośrednictwem specjalnej zewnętrznej platformy umożliwiającej zachowanie pełnej anonimowości,
- bezpośrednio przełożonemu, który zobowiązany jest powiadomić kierownika działu zgodności,
- kierownikowi działu zgodności,
- pocztą tradycyjną na adres FBSerwis SA z dopiskiem „Compliance”,
- pocztą elektroniczną na specjalne adresy przypisane do poszczególnych spółek z Grupy FBSerwis.

Zasady dokonywania zgłoszeń, ich rozpatrywania oraz rejestrowania są analogiczne jak w Budimex SA.

We wszystkich spółkach Grupy Budimex o otrzymanych zgłoszeniach jest informowany zarząd danej spółki, zgodnie z *Polityką compliance*.

Mechanizmy skargowe dla stron trzecich

Interesariusze zewnętrzni mogą konsultować wszelkie kwestie związane z *Polityką compliance* za pomocą ogólnych kanałów wykorzystywanych przez nich do komunikacji z Grupą Budimex. Grupa podchodzi z należytą starannością do wszelkich pozyskanych w ten sposób informacji, które każdorazowo są przekazywane właściwym osobom odpowiedzialnym za compliance.

Zarządzanie negatywnymi wpływami

Z podmiotami, na które Grupa Budimex wywiera negatywny wpływ lub przyczynia się do jego wywarcia, np. społecznościami lokalnymi, prowadzona jest współpraca w zakresie działań naprawczych, których celem jest zapobieżenie podobnym negatywnym skutkom w przyszłości.

6.2. Zarządzanie ryzykiem

Grupa Budimex działa w dynamicznym środowisku biznesowym, co naraża firmę na różnorodne ryzyka, ale także jest potencjalnym źródłem wielu dodatkowych uwarunkowań i zdarzeń. Skrupulatne monitorowanie powyższych czynników i elastyczne zarządzanie nimi ma w tym kontekście kluczowe znaczenie dla efektywnej realizacji priorytetów strategicznych firmy.

Nadrzędnym dokumentem regulującym obszar identyfikacji ryzyk jest *Polityka w zakresie kontroli i zarządzania ryzykiem w Grupie Budimex*. Za wyznaczenie polityki kontroli i zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem podatkowym, odpowiedzialny jest Zarząd Budimex SA (na poziomie Grupy) oraz prezesi spółek zależnych. Dodatkowo ponoszą oni odpowiedzialność za monitorowanie systemów informacji i mechanizmów kontroli wewnętrznej.

Zarządzanie ryzykami odbywa się na dwóch poziomach: strategicznym i operacyjnym.

Zarządzanie ryzykiem strategicznym obejmuje następujące kategorie ryzyk:

- strategiczne: potencjalne zdarzenia zagrażające realizacji misji lub strategii firmy,
- operacyjne: potencjalne zdarzenia zagrażające skutecznemu i efektywnemu wykorzystaniu zasobów firmy,
- compliance: potencjalne zdarzenia zagrażające wypełnieniu zobowiązań umownych firmy lub ciążących na niej zobowiązań wynikających z regulacji wewnętrznych i zewnętrznych,
- finansowe: potencjalne zdarzenia zagrażające efektywnemu zarządzaniu lub kontroli finansów i/lub wiarygodności danych finansowych firmy.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmuje m.in. następujące obszary ryzyka:

- wymagania formalne: potencjalne zdarzenia zagrażające realizacji celów produkcyjnych firmy zgodnie z wymaganiami formalnymi/umownymi,
- projektowanie: potencjalne zdarzenia zagrażające efektywnemu zarządzaniu realizacją budżetów kontraktów,
- zakupy: potencjalne zdarzenia zagrażające efektywnemu zarządzaniu budżetami kontraktów lub realizacji robót zgodnie z przyjętym planem realizacji,
- harmonogram realizacji: potencjalne zdarzenia zagrażające realizacji robót zgodnie z harmonogramami realizacji kontraktów lub harmonogramami jednostek organizacyjnych,
- inne: potencjalne zagrożenia dla realizacji założonych celów, niemożliwe do przypisania do wyżej opisanych grup.

Zarządzanie ryzykiem nadzorowane jest przez Zarząd Budimex SA. System identyfikacji ryzyk w Grupie Budimex opiera się na ich przeglądach: rocznych, półrocznych i kwartalnych.

Mapa ryzyk strategicznych prezentowana jest Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej Budimex SA.

Przebieg procesu identyfikacji i oceny ryzyk jest następujący:

- Identyfikacja ryzyka – realizowana przez kierowników jednostek organizacyjnych na podstawie określenia ryzyka, które stanowi istotne zagrożenie dla realizacji ustalonych celów oraz za pomocą narzędzia fRm, które służy do identyfikacji, szacowania i raportowania ryzyk strategicznych i operacyjnych oraz zdarzeń nieprzewidzianych.
- Ocena ryzyka – przebiega zgodnie ze szczegółową instrukcją, a składa się na nią ocena wpływu materializacji ryzyka na cele biznesowe (bardzo poważny, poważny, umiarkowany, mało istotny, brak wpływu) oraz prawdopodobieństwa jego wystąpienia (wysokie, średnie, niskie i mało prawdopodobne).
- Klasyfikacja ryzyka – określenie prawdopodobieństwa materializacji i potencjalnego wpływu ryzyka.
- Opis działań zaradczych – konkretne kroki, które zostaną podjęte w celu zmniejszenia prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka lub minimalizacji jego wpływu w przypadku materializacji.

W toku przeglądu ryzyk za rok 2023, dokonanego w ramach procesu zarządzania ryzykiem strategicznym, w Grupie Budimex zidentyfikowano istotne ryzyka zaprezentowane w tabeli 58.

Tabela 58. Istotne ryzyka zidentyfikowane dla Grupy Budimex w 2023 r.

	Ryzyka	Opis ryzyka	Sposoby mitygacji ryzyka	Trend ryzyka
1	Pogorszenie koniunktury na rynku budowlanym w Polsce	Możliwe przesunięcie w czasie przekazania lub ograniczenie środków finansowych na realizację inwestycji infrastrukturalnych i kolejowych. Wysoka inflacja. Wzrost kosztów produkcji budowlanej. Wzrost cen paliw i energii.	Ekspansja na nowe rynki zagraniczne. Dywersyfikacja działalności w Polsce, wejście w nowe obszary działalności, w tym na rynek odnawialnych źródeł energii.	↔
2	Zmiany klimatu	Wpływ zjawisk pogodowych związanych ze zmianą klimatu na wykonywanie prac budowlanych na kontrakcie.	Działania Budimex nakierowane na minimalizowanie negatywnego wpływu na klimat: <ul style="list-style-type: none"> - inwestowanie we własne odnawialne źródła energii - elektryfikacja floty samochodowej - poszukiwanie alternatywnych surowców, w tym surowców z recyklingu - transparentna komunikacja o wpływie Budimex na klimat - realizacja wybranych i dostosowanych do działalności spółki Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ 	↔
3	Cyberzagrożenia	Ryzyko wynika z globalnego nasilenia i coraz bardziej zaawansowanych form ataków hakerskich.	Realizacja działań w oparciu o bieżącą ocenę ryzyka. Budowanie świadomości pracowników. Wdrożenie centrum operacyjnego bezpieczeństwa (SOC). Wdrożenie zabezpieczeń w oparciu o rozwiązania chmurowe Microsoft.	↔
4	Wystąpienie wypadku poważnego / śmiertelnego	Statystycznie branża budowlana jest jedną z najmniejbezpiecznych branż wytwórczych i wymaga dużego doświadczenia by to bezpieczeństwo pracownikom i współpracownikom zapewnić.	W Grupie Budimex funkcjonuje Action Plan dotyczący prewencji wystąpienia wypadków. Określa on ramy dla działań mających na celu odpowiednie szerzenie wiedzy na temat BHP i wdrażanie najlepszych praktyk w tym obszarze. Na bieżąco prowadzony jest monitoring przestrzegania procedur BHP na kontraktach (wizyty najwyższego kierownictwa, audyty SOB, wewnętrzne kontrole prowadzone przez służbę BHP) Digitalizacja kontroli. Wdrażanie narzędzia Risk Radar do wskazywania kontraktów potencjalnie zagrożonych ryzykiem wystąpienia wypadku.	↔
5	Utrata wizerunku	Realizacja projektów mających znaczący wpływ na otoczenie i utrudnianie życia codziennego lokalnych społeczności.	Budowanie strategii komunikacji, identyfikacja interesariuszy oraz kluczowych kanałów komunikacji. Proaktywne reagowanie na zagrożenia reputacji i wizerunku pojawiające się w sieci. Rzetelne wywiązywanie się spółki z obowiązków dotyczących informowania rynku o istotnych dla inwestorów zdarzeniach dotyczących firmy. Rozwój różnorodnych form dialogu z interesariuszami.	↔

Tło pod strzałkami: poziom ryzyka uwzględniający zastosowane mechanizmy kontroli; **bardzo poważny**, **poważny**

Trend ryzyka rok do roku

ryzyko rośnie

ryzyko stabilne

ryzyko maleje

6.3. Budowanie świadomości w obszarze zarządczym (G)

[GRI 2-17]

W 2023 r. w Grupie Budimex zrealizowano liczne projekty, których celem było budowanie świadomości oraz pogłębianie wiedzy pracowników w obszarze zagadnień związanych z etycznym oraz zgodnym z prawem i wewnętrznymi regulacjami funkcjonowaniem spółek z Grupy.

Zagadnienia takie jak przeciwdziałanie korupcji i konfliktowi interesów, odpowiedzialność podmiotów zbiorowych, ryzyka finansowe i środowiskowe, cyberbezpieczeństwo oraz whistleblowing były omawiane w ramach kilku programów szkoleniowych, m.in. Witaj w Grupie, Akademia Młodego Inżyniera czy Akademia Inżyniera Kontraktu. Tematyce compliance poświęcono także dodatkowe szkolenia skierowane do pracowników poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz rynków zagranicznych: słowackiego i niemieckiego. W listopadzie 2023 r. odbył się także całodniowy warsztat dla najwyższego kierownictwa Grupy Budimex. Łącznie w szkoleniach compliance prowadzonych w ramach Grupy w ubiegłym roku wzięły udział 1093 osoby.

Ponadto w 2023 r. wypracowano strategię komunikacji compliance w Grupie Budimex. Projekt ukierunkowany jest na osiągnięcie następujących celów:

- podniesienie świadomości w zakresie compliance wśród pracowników oraz kontrahentów,
- zaangażowanie pracowników w budowanie etycznej kultury organizacyjnej, którą pracownicy uznają za element własnego systemu wartości (*integrity*),
- zbudowanie bezpiecznego miejsca pracy przez uwzględnianie zasad compliance w codziennym działaniu,
- uświadomienie pracownikom istotności identyfikowania i zgłaszania wszelkiego rodzaju naruszeń.

Kampania informacyjna compliance zostanie przeprowadzona w 2024 r.

6.4. Podsumowanie realizacji celów z obszaru ładu korporacyjnego (G) w 2023 r.

Zaufanie oraz silna pozycja rynkowa Grupy Budimex wynikają m.in. z wysokiej etyki i jakości pracy oraz starannego przestrzegania przez firmę obowiązującego prawodawstwa i regulacji. Wszelkie działania realizowane w obszarze ładu zarządczego związane są z wartościami korporacyjnymi spółki, jej wieloletnią historią i doświadczeniem oraz spójne z zobowiązaniami określonymi w *Strategii ESG na lata 2023-2026*. Pozostają one również zgodne z Celami Zrównoważonego Rozwoju ONZ dotyczącymi: wzrostu gospodarczego i godnej pracy (cel 8) oraz innowacyjności (cel 9).

W 2023 r. w Budimex SA wdrożone zostały rozwiązania umożliwiające zarządzanie oraz nadzór nad poszczególnymi obszarami ESG w organizacji, także w kontekście potencjalnych ryzyk. Przeprowadzono m.in. warsztaty mające na celu identyfikację ryzyk i szans ESG, będące częścią badania podwójnej istotności z udziałem właścicieli procesów biznesowych.

Kontynuowano również prace nad aktualizacją i rozwojem wewnętrznych procedur i polityk, m.in. w zakresie przeciwdziałania konfliktom interesów i zdarzeniom korupcyjnym oraz ich zgłaszania. W obszarze cyberbezpieczeństwa zrealizowano cel określony w strategii ESG poprzez wdrożenie zabezpieczeń w oparciu o rozwiązania chmurowe Microsoft 365.

Jednocześnie intensyfikowano działania związane z podnoszeniem świadomości pracowników oraz wypełniono zobowiązanie strategiczne dotyczące rewizji i rozbudowy *Kodeksu etyki*. Dokument został opracowany i będzie implementowany w organizacji w najbliższych miesiącach, podobnie jak *Podręcznik postępowania w sytuacjach wystąpienia lub możliwości wystąpienia konfliktu interesów*. W minionym roku wypracowana została także strategia komunikacji compliance, która ma zostać wdrożona w 2024 r.

W obszarze szkoleniowym, zgodnie z celem na 2023 r. określonym w strategii ESG, zorganizowano zajęcia z obszaru compliance, w których w ramach całej Grupy Budimex wzięło udział łącznie 1093 pracowników.

W zakresie audytu wewnętrznego zrealizowano wszystkie audyty procesów biznesowych zgodnie z ustalonym harmonogramem na 2023 r.

7. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA GRUPY BUDIMEX W 2023 R.

7.1. Kontrakty podpisane w 2023 r.

[GRI 203-1]

W 2023 r. spółki Grupy Budimex podpisały około 123 nowe kontrakty (w tym aneksy). Wybrane z nich opisano poniżej.

BUDIMEX SA

Budowa i przebudowa infrastruktury kolejowej i drogowej na odcinku Tychy – Most Wisła

Zakres prac: Zaprojektowanie i realizacja kompleksowych robót budowlanych obejmujących infrastrukturę kolejową i drogową. Realizacja prac budowlanych w zakresie układu torowego, wywieszenia nowej sieci trakcyjnej, dróg dojazdowych i przejazdów kolejowych, peronów, budowy nastawni, a także sieci elektroenergetycznych, gazowych i wodno-kanalizacyjnych oraz opracowanie projektu wykonawczego i wykonanie zabudowy urządzeń sterowania ruchem kolejowym i urządzeń kolejowych sieci telekomunikacyjnych. Budowie i przebudowie zostanie poddanych również 36 obiektów inżynierskich takich jak wiadukty, mosty, przejścia podziemne czy przepusty. W wyniku inwestycji powstanie 47 km nowych torów oraz 18 rozjazdów.

Wartość kontraktu: 909 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 3 lata i 6 miesięcy

Modernizacja i budowa nowej linii kolejowej Podłęże – Piekiełko na Podhalu

Zakres prac: Modernizacja 6-kilometrowego odcinka linii kolejowej nr 104 Chabówka – Nowy Sącz wraz z infrastrukturą techniczną wzdłuż linii kolejowej nr 104 od stacji Chabówka do stacji Rabka Zaryte. Prace będą prowadzone również wzdłuż linii kolejowej nr 98 Sucha Beskidzka – Chabówka oraz na stacji Chabówka. Modernizacja obejmie wybudowanie drugiego toru, a także przebudowę obiektów inżynierskich i urządzeń sterowania ruchem kolejowym, stacji oraz przystanków. Nowe perony powstaną m.in. na stacji Rabka Zaryte i na przystanku Rabka-Zdrój.

Wartość kontraktu: 366 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 2 lata

Rozbudowa drogi krajowej nr 65 na odcinku Gąski – Ełk

Zakres prac: Modernizacja i przebudowa istniejącej DK65. Inwestycja obejmuje przebudowę nawierzchni, korektę geometrii drogi oraz poszerzenie jezdni i podniesienie jej ogólnych parametrów, jak również budowę nowego mostu w miejscowości Straduny oraz rozbiórkę starego obiektu. Przedmiotem kontraktu jest także budowa oraz przebudowa przepustów, skrzyżowań, pętli i zatok autobusowych oraz chodników wzdłuż DK65 oraz w miejscowościach Straduny, Oracze i Wityny.

Wartość kontraktu: 186 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 1 rok i 6 miesięcy

Budowa IV etapu obwodnicy Drezdenka

Zakres prac: Projekt stanowi kontynuację działań podjętych we wcześniejszych latach. Zbudowane zostanie rondo na skrzyżowaniu dróg wojewódzkich nr 156 i 160, 345-metrowy most nad doliną rzeki Noteć, a także wiadukt nad linią kolejową. W ramach inwestycji powstaną także 4 przejazdy gospodarcze oraz 5 przejść dla zwierząt i ogrodzenie zabezpieczające przed ich wtargnięciem na obwodnicę.

Wartość kontraktu: 83 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 2 lata i 10 miesięcy

Budowa obwodnic Ciepłowa i Zabierzowa

Zakres prac: Rozbudowa odcinka drogi krajowej nr 79 oraz towarzyszącej infrastruktury technicznej i urządzeń bezpieczeństwa ruchu. Roboty obejmują zaprojektowanie oraz wybudowanie obiektów inżynierskich, urządzeń ochrony środowiska, oświetlenia drogowego, chodników i ścieżek rowerowych oraz zatok autobusowych. Przebudowane zostaną 3 skrzyżowania oraz sieci wodociągowe, energetyczne i teletechniczne.

Wartość kontraktu: 658 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 3 lata i 1 miesiąc

Budowa terminala instalacyjnego dla morskich farm wiatrowych Grupy ORLEN w Świnoujściu

Zakres prac: Budowa powierzchni składowych dla elementów morskich turbin wiatrowych, takich jak wieże, łopaty i gondole. W ramach inwestycji powstanie także infrastruktura komunikacyjna i nowy budynek administracyjno-biurowy.

Wartość kontraktu: 118 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 1 rok i 3 miesiące

Modernizacja drogi krajowej nr 74 między Gorajcem a Szczepieszynem

Zakres prac: Przebudowa 8,7 km odcinka DK74 obejmująca wymianę konstrukcji i nawierzchni oraz jej remont na odcinku o długości 1,6 km w Szczepieszynie. W ramach inwestycji powstaną bezpieczne, doświetlone przejścia dla pieszych z azylami oraz urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, jak również 5 zatok autobusowych i 7 dodatkowych jezdni zbiorczych. Rozbudowane zostanie skrzyżowanie Rozłopy-Szperówka. Wybudowane lub przebudowane zostaną także zjazdy indywidualne i publiczne umożliwiające dostęp do terenów zlokalizowanych przy drodze. W ramach inwestycji powstaną nowe przystanki autobusowe, chodniki i ścieżki rowerowe, a także przejścia dla zwierząt.

Wartość kontraktu: 119 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 1 rok i 11 miesięcy

Budowa drogi ekspresowej S8 od Kobierzyc do Łagiewnik

Zakres prac: Zaprojektowanie i budowa drogi ekspresowej S8. Inwestycja złożona jest z trzech odcinków o łącznej długości 32,5 km. Wybudowane zostaną łącznie 9 mostów i 15 wiaduktów nad drogą ekspresową, 7 wiaduktów w ciągu drogi ekspresowej oraz 13 przepustów, w tym 12 pełniących funkcję przejścia dla zwierząt.

Wartość kontraktu: 1,07 mld zł netto

Planowany czas realizacji: 3 lata i 6 miesięcy

Budowa obiektów ochrony przeciwpowodziowej doliny rzeki Nysy Kłodzkiej

Zakres prac: Modernizacja infrastruktury przeciwpowodziowej i wodnej w dolinie rzeki mająca na celu usprawnienie przepływu wód powodziowych. Prace nad inwestycją dotyczyć będą m.in. reprofilacji istniejących murów regulacyjnych wraz z odcinkowym wzmocnieniem oraz umocnień skarpowych, jak i rozbiórki zniszczonych obiektów, ich odbudowy lub budowy nowej infrastruktury. Ukształtowana zostanie również linia brzegowa.

Wartość kontraktu: 121 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 1 rok i 11 miesięcy

Budowa hali widowiskowo-sportowej w Szczecińskim Domu Sportu

Zakres prac: Przebudowa i rozbudowa basenu oraz hali widowiskowo-sportowej w Szczecińskim Domu Sportu obejmująca rozbiórkę istniejących obiektów i realizację nowych. W ramach inwestycji zbudowane zostaną trybuny zawodów pływackich oraz przebudowany zostanie mały basen z brodzikiem. Ponadto roboty obejmować będą: remont istniejącego holu głównego, zagospodarowanie terenu wraz ze zjazdami, dojazdami i dojściami, infrastrukturę techniczną oraz przyłącza sieci zewnętrznych. Na terenie obiektu znajdzie się instalacja fotowoltaiczna.

Wartość kontraktu: 84 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 3 lata

Kompleksowa modernizacja stadionu miejskiego w Żąbkowicach Śląskich

Zakres prac: Modernizacja i rozbudowa budynku wielofunkcyjnego stadionu miejskiego. W ramach inwestycji powstanie nowy budynek z szatniami, ogólnodostępnymi pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi, salą wykładową oraz pomieszczeniami biurowymi. Obiekt zostanie wyposażony w pompy ciepła oraz instalację fotowoltaiczną. Przebudowany zostanie parking przy Słonecznej Arenie i Słonecznym Parku Wodnym, powstanie też mini pumtrack umożliwiający jazdę na deskorolce, hulajnodze i rolkach, wyposażony w system małej retencji wód opadowych i roztopowych do nawadniania pobliskich boisk.

Wartość kontraktu: 15 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 1 rok i 3 miesiące

Modernizacja zabytkowego dworca kolejowego w Grudziądzu

Zakres prac: Wymiana fasady zewnętrznej z konstrukcją oraz stolarką, docieplenie budynku od zewnątrz oraz naprawa dachu, na którym zostaną zamontowane panele fotowoltaiczne. Inwestycja obejmie także przebudowę i remont wnętrza z zachowaniem i odtworzeniem elementów historycznych. Zmodernizowany budynek zyska windę oraz pochylnie, a do dyspozycji pasażerów na poziomie -1 zostaną oddane garaże i lokale usługowe. Na parterze znajdować się będą m.in. hol, poczekalnia, kasy, ogólnodostępne toalety, posterunek SOK oraz lokale handlowe.

Wartość kontraktu: 60 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 1 rok i 8 miesięcy

Rozbudowa zakładu produkcyjnego Wood-Mizer Industries w Kole

Zakres prac: Budowa nowej jednokondygnacyjnej hali produkcyjno-magazynowej oraz dwukondygnacyjnej części przeznaczonej na pomieszczenia biurowe i zaplecze socjalne. W ramach inwestycji powstanie infrastruktura techniczna obejmująca budynek ochrony, wiatę rowerową, pylon oraz parking.

Wartość kontraktu: 63 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 1 rok i 1 miesiąc

W 2023 r. spółka znacząco przyspieszyła ekspansję na rynkach zagranicznych, czego dowodem jest m.in. pozyskanie poniższych kontraktów:

Budowa polderu przeciwpowodziowego w czeskim Kutřínie

Zakres prac: Budowa zapory o długości 146 m oraz rewitalizacja rzeki na odcinku o długości 2 km. Inwestycja obejmuje budowę suchego zbiornika retencyjnego w miejscowości Kutřín. Obiekt stanowić będzie część systemu ochrony przeciwpowodziowej wsi położonych poniżej zbiegu rzek Krounka i Novohradka. Konstrukcja będzie miała szerokość 5,67 m w koronie, na której powstanie utwardzona droga. Objętość retencyjna obiektu to 3,6 mln m³, a powierzchnia zalanego terenu przy osiągnięciu pełnej objętości retencyjnej wyniesie 67,5 ha.

Wartość kontraktu: 113 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 3 lata i 3 miesiące

Budowa linii kolejowej dużych prędkości na Łotwie

Zakres prac: Budowa 230 km linii kolejowej dużych prędkości na Łotwie realizowana w ramach projektu Rail Baltica przez konsorcjum ERB RAIL, w skład którego wchodzi: Eiffage Génie Civil (Francja), Rizzani de Eccher (Włochy) i Budimex SA. Inwestycja włączy kraje bałtyckie do europejskiej sieci kolejowej poprzez stworzenie połączenia między Helsinkami a Warszawą. Obejmuje budowę 175 obiektów inżynierskich i 11 przejść dla zwierząt. Rail Baltica powstaje w ramach Transeuropejskiej Sieci Transportowej (TEN-T).

Wartość kontraktu: 16 mld zł netto

Planowany czas realizacji: 8 lat

MOSTOSTAL KRAKÓW SA

Stworzenie stanowisk do ładowania autobusów elektrycznych w Krakowie

Zakres prac: Dostarczenie stacji szybkiego ładowania autobusów elektrycznych na potrzeby dwóch pętli autobusowych MPK Kraków, Kurdwanów i Piaski Nowe, wraz z budową stacji transformatorowych.

Wartość kontraktu: 5 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 10 miesięcy

Budowa instalacji mieszania cementu w Cementowni Ożarów

Zakres prac: Opracowanie projektu technologicznego, dostawa urządzeń oraz budowa instalacji mieszania cementu Green Solution dla Cementowni Ożarów.

Wartość kontraktu: 22 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 12 miesięcy

Dostawa i montaż konstrukcji wraz z montażem mechanicznym dla zakładu Umicore Poland

Zakres prac: Wyprodukowanie, dostarczenie i montaż konstrukcji stalowej na potrzeby nowego budynku produkcyjnego zakładu w Radzikowicach, wytwarzającego materiały katodowe wykorzystywane w akumulatorach do pojazdów elektrycznych.

Wartość kontraktu: 52 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 12 miesięcy

Dostawa i montaż konstrukcji dla Baltic Hub w Gdańsku

Zakres prac: Dostawa i montaż konstrukcji stalowej na potrzeby budowanego przez Budimex SA terminala kontenerowego T3 dla Baltic Hub.

Wartość kontraktu: 28 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 14 miesięcy

Modernizacja Avicii Arena w Sztokholmie

Zakres prac: Prefabrykacja i dostawa konstrukcji stalowej na potrzeby modernizacji stadionu Avicii Arena w Sztokholmie (kontrakt realizowany z Wytwórnią Konstrukcji Stalowych w Krakowie).

Wartość kontraktu: 32 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 17 miesięcy

Odbudowa oranżerii dla Uniwersytetu Jagiellońskiego

Zakres prac: Odbudowa oranżerii na terenie Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie wraz z rozbudową obiektu o pomieszczenia gospodarcze i techniczne.

Wartość kontraktu: 7 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 12 miesięcy

Dostawa i montaż konstrukcji dla ZRE Hamburg

Zakres prac: Dostawa i montaż konstrukcji stalowej na potrzeby budowy nowego bloku w zakładzie przetwarzania odpadów ZRE w Hamburgu.

Wartość kontraktu: 43 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 15 miesięcy

Przebudowa budynku prokuratury w Lublinie

Zakres prac: Przebudowa i remont jednego z budynków Prokuratury Rejonowej w Lublinie.

Wartość kontraktu: 5 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 6 miesięcy

Budowa kładki nad rzeką Wartą

Zakres prac: Dostawa i montaż konstrukcji stalowej kładki pieszo-rowerowej nad rzeką Wartą w Poznaniu na zlecenie Budimex SA.

Wartość kontraktu: 59 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 8 miesięcy

Budowa magazynu dla KGHM Polska Miedź

Zakres prac: Budowa nowego magazynu koncentratu miedziowego na potrzeby kopalni Rudna.

Wartość kontraktu: 17 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 12 miesięcy

Budowa instalacji do produkcji ekogroszku dla Polskiej Grupy Górniczej

Zakres prac: Zaprojektowanie, dostawa i montaż konstrukcji stalowej oraz inne prace związane z budową instalacji do produkcji ekogroszku na terenie kopalni węgla Piast-Ziemowit.

Wartość kontraktu: 21 mln zł netto

Planowany czas realizacji: 14 miesięcy

GRUPA FBSERWIS**FBSERWIS SA****Utrzymanie obiektów inżynierskich zarządzanych przez GDDKiA Oddział w Katowicach Rejon Wysoki Brzeg**

Zakres prac: Utrzymanie obiektów inżynierskich wchodzących w skład odcinków autostrady A4, drogi ekspresowej S1 oraz dróg krajowych DK44, DK44a, DK94b i DK81. Zadaniem FBSerwis SA jest wykonanie robót budowlanych i usług z zakresu bieżącego utrzymania mostów, konstrukcji oporowych i przepustów, w tym robót naprawczych, konserwacyjnych i remontowych, a także pomocniczych podczas przeglądów.

Wartość kontraktu: 10 mln zł netto

Czas realizacji: 48 miesięcy od pierwszego polecenia wykonania robót

Zimowe utrzymanie dróg na terenie administrowanym przez GDDKiA Oddział w Olsztynie

Zakres prac: Zimowe utrzymanie ponad 80 km dróg S7 oraz DK22 leżących na obszarze Obwodów Drogowych w Elblągu i Pasłęku – od granicy województwa na wysokości Elbląga do węzła Miłomłyn Południe. Do zadań spółki należeć będzie głównie zapobieganie powstawaniu śliskości i jej likwidacja, usuwanie śniegu zalegającego na jezdni, poboczu i obiektach towarzyszących drodze oraz jego wywożenie.

Wartość kontraktu: 21 mln zł netto

Czas realizacji: od 1 września 2023 r. do 10 maja 2026 r.

Eksploatacja, obsługa, konserwacja oraz utrzymanie sprawności infrastruktury portu w Gdańsku w zakresie gospodarki elektroenergetycznej

Zakres prac: Obsługa eksploatacyjno-ruchowa i utrzymanie sprawności technicznej infrastruktury elektroenergetycznej portu morskiego w Gdańsku. Spółka odpowiedzialna jest m.in. za prowadzenie i utrzymanie sieci oraz urządzeń elektroenergetycznych i stacji transformatorowych, a także utrzymanie sprawności oświetlenia terenu portu i elektrycznych stacji ładowania pojazdów.

Wartość kontraktu: 19 mln zł netto

Czas realizacji: od 1 marca 2023 r. przez kolejne 46 miesięcy

Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej poprzez modernizację infrastruktury oświetlenia zewnętrznego na terenie Konina

Zakres prac: Demontaż istniejących opraw rtęciowych i sodowych oraz montaż na ich miejsce 1404 nowoczesnych opraw LED wyposażonych w system zdalnego zarządzania. W ramach umowy FBSerwis SA wymieni również na nowe 1253 słupy latarni.

Wartość kontraktu: 7 mln zł netto

Czas realizacji: od 23 listopada 2023 r. do 31 lipca 2024 r.

Odbiór i zagospodarowanie niesegregowanych odpadów komunalnych na zlecenie MZO w Wołominie

Wartość kontraktu: 8 mln zł netto

Czas realizacji: od 2 listopada 2023 r. do 30 listopada 2024 r.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wraz z selektywną zbiórką na zlecenie gminy Andrespol

Wartość kontraktu: 5 mln zł netto

Czas realizacji: od 1 listopada 2023 r. do 30 listopada 2024 r.

FBSerwis Kamięnsk

Zagospodarowanie niesegregowanych odpadów komunalnych oraz odpadów kuchennych z Łodzi

Wartość kontraktu: 48 mln zł netto

Czas realizacji: od 1 lutego 2023 r. do 30 czerwca 2024 r.

Zagospodarowanie odpadów komunalnych z Warszawy

Wartość kontraktu: 30 mln zł netto

Czas realizacji: od 11 kwietnia 2023 r. do 11 czerwca 2025 r.

Zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości na zlecenie Zduńskiej Woli

Wartość kontraktu: 12 mln zł netto

Czas realizacji: od 2 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

FBSerwis Wrocław**Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z gminy Czernica**

Wartość kontraktu: 10 mln zł netto

Czas realizacji: od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2026 r.

Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z gminy Żórawina

Wartość kontraktu: 7 mln zł netto

Czas realizacji: od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2026 r.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na zlecenie gminy Stronie Śląskie

Wartość kontraktu: 6 mln zł netto

Czas realizacji: od 1 czerwca 2023 r. do 31 maja 2025 r.

7.2. Wkład w rozwój infrastruktury w Polsce oraz świadczone usługi komunalne

W 2023 r. w całej Polsce w ramach ok. 220 kontraktów Grupa Budimex wykonała prace w zakresie budownictwa ogólnego, infrastrukturalnego, energetycznego i przemysłowego oraz kolejowego, a także usługi z obszaru gospodarki odpadami oraz utrzymania infrastruktury. Wybrane projekty, których realizacja zakończyła się w poprzednim roku, zestawiono poniżej.

BUDIMEX SA

Rozbudowa terminala promowego w Świnoujściu

Zakres prac: Przebudowa stanowisk promowych oraz ramp przeładunkowych, a także modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej i kolejowej oraz zaplecza technicznego na nabrzeżu. Celem projektu była lepsza integracja zespołu portowego Szczecin-Świnoujście w morsko-lądowym korytarzu transportowym Północ-Południe, co przyczyni się do rozwoju gospodarczego regionu zachodniopomorskiego oraz całego kraju.

Wartość kontraktu: 185 mln zł netto

Czas realizacji: 3 lata i 11 miesięcy

Przebudowa autostrady A18

Zakres prac: Dostosowanie jezdni południowej drogi krajowej nr 18 wraz z jej otoczeniem do parametrów autostrady, budowa 5 obiektów mostowych, w tym 2 wiaduktów i 2 przejść dla zwierząt. Droga ma duże znaczenie przemysłowe i turystyczne, gdyż łączy Ukrainę, Słowację oraz południową część Polski z Drezniem i Berlinem.

Wartość kontraktu: 134 mln zł netto

Czas realizacji: 3 lata

Modernizacja linii kolejowej E65 na odcinku (LOT C) Most Wisła – Czechowice-Dziedzice – Zabrzeg

Zakres prac: Modernizacja węzła Goczałkowice-Zdrój – Czechowice-Dziedzice – Zabrzeg. Inwestycja obejmowała 23 obiekty inżynieryjne, m.in. mosty, wiadukty, przepusty, przejścia pod torami i przejazdy kolejowo-drogowe, a także wymianę ok. 47 km torów i 56 km sieci trakcyjnej. Modernizacji zostały poddane perony na stacjach: Czechowice-Dziedzice, Goczałkowice-Zdrój oraz Zabrzeg. Powstało również nowoczesne Lokalne Centrum Sterowania. Wszystkie prace były prowadzone pod czynnym ruchem kolejowym.

Wartość kontraktu: 1,5 mld zł netto

Czas realizacji: 4 lata

Budowa odcinka trasy S11

Zakres prac: Budowa 16,8-kilometrowego odcinka drogi ekspresowej pomiędzy Koszalinem a Zegrzem Pomorskim. Inwestycja obejmowała dwupasmową jezdnię, liczne obiekty inżynieryjne – mosty, wiadukty i estakady oraz przejścia dla zwierząt, drogi dojazdowe dla obsługi ruchu lokalnego, miejsca obsługi podróżnych oraz systemy odwodnienia. Przebudowane zostały także drogi publiczne, sieci elektroenergetyczne i wodociągowe.

Wartość kontraktu: 471 mln zł netto

Czas realizacji: 3 lata i 6 miesięcy

Budowa obwodnicy Przeclawia i Warzymic

Zakres prac: Budowa ponad 4-kilometrowej obwodnicy Przeclawia i Warzymic. Inwestycja obejmowała wykonanie jezdni, obiektów inżynieryjnych, w tym wiaduktów, przejść dla zwierząt i przepustów oraz nowej kanalizacji deszczowej wraz z trzema zbiornikami retencyjnymi. Przebudowano rowy melioracyjne oraz sieci telekomunikacyjne, energetyczne i gazowe.

Wartość kontraktu: 89 mln zł netto

Czas realizacji: 3 lata

Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 714

Zakres prac: Rozbudowa odcinka dawnej drogi powiatowej o długości 2,3 km. Oddano do eksploatacji odcinek drogi wojewódzkiej nr 714 – przedłużenie Trasy Górna łączące Łódź z autostradą A1 w gminie Brójce. W ramach projektu jezdnia została poszerzona do 7 m, rozbudowano także 5 skrzyżowań. Ponadto zbudowano 10 przejść dla pieszych z ułatwieniami dla osób z niepełnosprawnością, 2 przejścia dla pływów pod koroną drogi, a także nowy most na rzece Ner. Dodatkowo powstało 6 zatok autobusowych, 2,1 km kanalizacji deszczowej, 1,3 km rowów drogowych i 91 słupów oświetleniowych.

Wartość kontraktu: 30 mln zł netto

Czas realizacji: 1 rok 6 miesięcy

Budowa mostu obrotowego Nowakowie

Zakres prac: Budowa 103-metrowego mostu obrotowego nad rzeką Elbląg w miejscowości Nowakowo. Jest to konstrukcja stalowa ważąca ponad 700 ton, która pośrodku, na głównej podporze, posiada specjalne łożysko, służące do jej obrotu. Inwestycja powstała w ramach realizowanej przez Budimex SA budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską (wartość kontraktu: 466 mln zł netto).

Wartość kontraktu: 24 mln zł netto

Czas realizacji: 2 lata i 3 miesiące

Budowa Dworca Metropolitalnego w Lublinie

Zakres prac: Budowa nowoczesnego hubu komunikacyjnego – trzykondygnacyjnego budynku o powierzchni użytkowej ponad 18 tys. m² z garażem typu Park & Ride wyposażonym w ładowarki dla pojazdów elektrycznych. Konstrukcja spełnia najwyższe standardy w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Wartość kontraktu: 267 mln zł netto

Czas realizacji: 2 lata i 10 miesięcy

Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie

Zakres prac: Budowa 6-kondygnacyjnego muzeum o powierzchni ponad 44 tys. m². W efekcie prac powstały pracownie konserwatorskie, laboratoria, magazyny i przestrzenie biurowe dla pracowników, a także restauracje, kawiarnie, sala kinowa, widowiskowa oraz biblioteka. Zagospodarowano ponad 30 ha przestrzeni zielonej, która została przygotowana tak, aby spełniać funkcje rekreacyjne i wypoczynkowe.

Wartość kontraktu: 700 mln zł netto

Czas realizacji: 5 lat i 3 miesiące

Budowa Archiwum Państwowego w Bydgoszczy

Zakres prac: Kompleksowe wykonanie czterokondygnacyjnego gmachu Archiwum Państwowego w Bydgoszczy wraz z nowoczesnymi rozwiązaniami architektonicznymi, technologicznymi i informatycznymi.

Wartość kontraktu: 80 mln zł netto

Czas realizacji: 1 rok i 10 miesięcy

Modernizacja Teatru Polskiego w Szczecinie

Zakres prac: Modernizacja i rozbudowa ponad 100-letniej siedziby Teatru Polskiego w Szczecinie, obejmująca 5 nowoczesnych scen oraz budowę nowej żelbetowo-szklanej konstrukcji, wkomponowanej w nadodrzańską skarpe.

Wartość kontraktu: 170 mln zł netto

Czas realizacji: 3 lata

Budowa fabryki PepsiCo w Środzie Śląskiej

Zakres prac: Budowa zakładu wraz z instalacjami wewnętrznymi (w tym robotami elektrotechnicznymi), zagospodarowanie terenu i stworzenie infrastruktury technicznej. W ramach inwestycji powstała również instalacja fotowoltaiczna oraz wysokiej klasy zakładowa oczyszczania ścieków, a także punkty zasilania samochodów elektrycznych.

Wartość kontraktu: 502 mln zł netto

Czas realizacji: 1 rok i 8 miesięcy

Budowa punktu techniczno-eksploatacyjnego dla Kolei Małopolskich

Zakres prac: Zaprojektowanie i budowa zaplecza technicznego dla obsługi taboru kolejowego na stacji Kraków Towarowy, obejmującego halę napraw z częścią socjalno-biurową, część warsztatowo-magazynową, myjnię całopociągową oraz część techniczną wraz z instalacjami i wyposażeniem. W ramach inwestycji zbudowano nowy układ torów postojowych i manewrowych wraz z siecią trakcyjną oraz Systemem Sterowania Ruchem Kolejowym.

Wartość kontraktu: 79 mln zł netto

Czas realizacji: 2 lata i 5 miesięcy

Szczegółowe, bieżące informacje na temat realizowanych przez spółkę kontraktów są dostępne pod adresem: <https://media.budimex.pl/category/5321>.

MOSTOSTAL KRAKÓW SA

Budowa platformy ARM

Zakres prac: Zaprojektowanie, budowa i uruchomienie instalacji przygotowania i podawania surowców alternatywnych, dzięki której odpady z różnych gałęzi przemysłu będą mogły być wykorzystywane w produkcji cementu. Platforma powstała na terenie Cementowni Kujawy, a inwestorem była spółka Lafarge Cement.

Wartość kontraktu: 56 mln zł netto

Czas realizacji: 18 miesięcy

Projekt i montaż stacji ładowania autobusów elektrycznych w Katowicach

Zakres prac: Zaprojektowanie, dostawa i montaż stacji szybkiego ładowania autobusów elektrycznych na terenie pętli autobusowej Przedsiębiorstwa Komunikacji Miejskiej Katowice przy ul. Tysiąclecia.

Wartość kontraktu: 2 mln zł netto

Czas realizacji: 16 miesięcy

Wykonanie i dostarczenie matryc na podkładki katodowe dla huty w Głogowie

Zakres prac: Wykonanie i dostarczenie matryc na podkładki katodowe dla Wydziału P-7 Huty Miedzi „Głogów”, należącej do KGHM Polska Miedź.

Wartość kontraktu: 5 mln zł netto

Czas realizacji: 12 miesięcy

GRUPA FBSERWIS

W regionie Gdańska FBSeerwis SA zajmuje się utrzymaniem ponad 250 km dróg, w tym m.in. odcinków drogi S6 (obwodnica Trójmiasta), S7 (m.in. południowa obwodnica Gdańska) oraz S6e (Trasa Kaszubska). Kontrakty będą realizowane do 2025 r. Spółka prowadzi także całoroczne (bieżące i zimowe) utrzymanie ponad 90 km drogi ekspresowej S5 oraz ponad 45 km autostrady A2, na odcinku od węzła Modła do węzła Dąbie w województwie wielkopolskim. Kontrakty na wykonywanie tych prac zostały zawarte w 2022 r. na okres 4 lat.

Od 2021 r. Grupa FBSeerwis prowadzi działalność w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych z terenu Warszawy, a od 2016 r. analogiczną działalność w Łodzi. Grupa nieprzerwanie od 2013 r. świadczy także usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Rzeszowa. Ponadto prowadzi odbiór i zagospodarowanie odpadów z nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Łądek-Zdrój. Kontrakt został podpisany w kwietniu 2022 r. i będzie realizowany do kwietnia 2024 r.

Od 2017 r. FBSeerwis Wrocław odpowiada za letnie i zimowe utrzymanie czystości oraz porządku we wrocławskich dzielnicach Stare Miasto oraz Krzyki.

Grupa FBSeerwis realizuje obsługę techniczną portu w Gdańsku, jednego z największych tego typu obiektów w basenie Morza Bałtyckiego. Port jest ważnym elementem Transeuropejskiego Korytarza Transportowego nr I, który łączy południowo-wschodnią Europę z krajami skandynawskimi. Kontrakt realizowany jest od 2014 r.

Firma prowadzi także obsługę techniczną Centrum Biurowego Koga, zlokalizowanego na terenie Pomorskiego Centrum Inwestycyjnego (PCI). Pierwszy kontrakt podpisano w 2015 r., jednak usługa świadczona jest z przerwami.

BUDIMEX MOBILITY

W 2023 r. spółka oddała do eksploatacji 158 publicznych stacji ładowania pojazdów elektrycznych. Część z nowych punktów powstała w popularnych turystycznie miejscowościach, takich jak Zakopane, Łądek-Zdrój, Jarosław, Krynica czy Polanica-Zdrój. Więcej na temat działalności i planów firmy można przeczytać w rozdziale 7.4.

7.3. Rozwój działalności na rynkach zagranicznych

NIEMCY

BUDIMEX BAU GMBH

Budimex świadczy usługi w Niemczech już od lat 70. XX wieku. W 2004 r., w ramach rozwoju sprzedaży w segmencie montażowym, powołana została spółka Budimex Bau. Podstawowym obszarem jej działalności była prefabrykacja elementów betonowych, żelbetonowych i stalowych. Od 2021 r. ofertę poszerzono o generalne wykonawstwo inwestycji w zakresie budownictwa infrastrukturalnego, kubaturowego i przemysłowego. Spółka realizuje obecnie m.in. budowę drogowo-mostową w Oderbergu czy obiekt mostowy w Liepe. W sierpniu 2023 r. rozpoczęto ważny etap projektu w Liepe, obejmujący montaż głównego dźwigara ważący 230 ton konstrukcji.

SŁOWACJA

Budimex SA jest obecny na Słowacji od 2021 r. Oddział zlokalizowany w Bratysławie koncentruje działalność na realizacji inwestycji infrastrukturalnych. Intensywne prace zespołu na rzecz budowania wizerunku spółki jako wiarygodnego i doświadczonego partnera w zakresie generalnego wykonawstwa inwestycji zaowocowały zawarciem w lipcu 2022 r. pierwszego kontraktu, którego przedmiotem jest budowa autostrady D1/D4 na odcinku Bratysława – Triblavina. Prace na terenie inwestycji rozpoczęto w 2023 r.

CZECHY

Od grudnia 2022 r. Budimex SA posiada oddział w Pradze. W 2023 r. prowadzone były działania organizacyjne zmierzające do przystosowania aktywności operacyjnej podmiotu do lokalnych uwarunkowań, w tym wysokich wymagań stawianych firmom budowlanym. Oddział tworzy wykwalifikowana i doświadczona kadra posiadająca uprawnienia do wykonywania robót na terenie kraju. Uczestniczy on w postępowaniach przetargowych na realizację projektów infrastrukturalnych, kolejowych, hydrotechnicznych, kubaturowych czy przemysłowych. Ukoronowaniem wysiłków zespołu jest zawarcie pod koniec grudnia 2023 r. umowy na budowę polderu w Kutřinie, szerzej opisanej w rozdziale 7.1.

ŁOTWA

Łotwa to pierwsze z państw bałtyckich, w którym Budimex SA oferuje swoje usługi. Oddział w Rydze został otwarty we wrześniu 2023 r. Lokalna działalność spółki koncentruje się aktualnie na segmencie budownictwa kolejowego, w którym w grudniu 2023 r. zawarła kontrakt inauguracyjny jej obecność operacyjną w tej części Europy. Jego przedmiotem jest budowa linii kolejowej dużych prędkości w ramach międzynarodowego konsorcjum, opisana w rozdziale 7.1.

7.4. Pozostała działalność

BXF ENERGIA

W kwietniu 2023 r. Budimex SA wraz z Ferrovial S.E. powołały nową spółkę joint-venture, BXF Energia, w której objęły odpowiednio 51% i 49% udziałów. Celem działalności podmiotu jest inicjowanie i rozwijanie dużych projektów z zakresu produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Ma ona zaspokajać część zapotrzebowania Grupy Budimex, ale także być sprzedawana odbiorcom zewnętrznym.

W portfelu BXF Energia znajdują się projekty fotowoltaiczne i farmy wiatrowe na różnych etapach rozwoju, których łączna moc na koniec 2023 r. wynosiła ok. 305 MW. Ponadto spółka kontynuuje realizację pozyskanych przez Budimex SA w ramach transakcji M&A wielkoskalowych instalacji Magnolia i Kamelia. Analizuje również inwestycje na różnych etapach zaawansowania o łącznej mocy ok. 800 MW.

MAGNOLIA

Farma wiatrowa zakupiona przez Budimex SA w 2022 r. w fazie *ready to build*. Składa się z dwóch turbin o łącznej mocy do 7 MW. W styczniu 2023 r. projekt uzyskał finansowanie z Banku Gospodarstwa Krajowego (*project finance*). Instalacja została uruchomiona w drugiej połowie roku i do końca grudnia wyprodukowała i wprowadziła do sieci 8,2 GWh energii elektrycznej.

KAMELIA

Projekt farmy fotowoltaicznej zakupiony przez Budimex SA w listopadzie 2022 r. w fazie *ready to build*. Po zakończeniu prac budowlanych powstanie instalacja o mocy 14 MW, która będzie w stanie pokryć znaczną część zapotrzebowania spółki na energię elektryczną.

BUDIMEX MOBILITY

W 2022 r. w ramach Grupy Budimex rozpoczęła działalność operacyjną spółka Budimex Mobility (dawniej Budimex PPP), której celem jest stworzenie na terenie całego kraju sieci ogólnodostępnych stacji ładowania pojazdów elektrycznych. Partnerem technologicznym spółki jest Elocity – jedna z najbardziej zaawansowanych platform obsługujących stacje ładowania w Polsce.

W 2023 r. Budimex Mobility uruchomił 158 stacji typu AC (wolna, prąd przemienny, 11-44 kW) i DC (szybka, prąd stały, 30-180 kW) m.in. w województwach: wielkopolskim, zachodniopomorskim, lubuskim i kujawsko-pomorskim. Znaczna część udostępnionych punktów to ładowarki przejęte przez spółkę w drodze przetargów od PGE i Grupy Enea.

Ponadto spółka jest beneficjentem unijnego instrumentu „Łącząc Europę” (Connecting Europe Facility, CEF) oraz programu priorytetowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Wsparcie infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych i infrastruktury do tankowania wodoru”. W ramach pierwszego z nich spółka wybuduje 9 stacji ładowania wzdłuż sieci dróg TEN-T. Wsparcie

NFOŚiGW przeznaczone jest na budowę bądź przebudowę ogólnodostępnej sieci stacji ładowania o mocy nie mniejszej niż 50-150 kW i obejmuje punkty w pięciu lokalizacjach.

Do 2026 r. Budimex Mobility planuje oddać do dyspozycji użytkowników kolejne 300-350 stacji ładowania, rozwijając swoją sieć zarówno w sposób organiczny, prowadząc kompleksowy proces deweloperski, jak i poprzez akwizycje. Spółka aktywnie działa również na rzecz rozwoju własnej elektromobilności – zwiększając udział samochodów elektrycznych w flocie Budimex.

Aktualną listę stacji eksploatowanych przez spółkę można znaleźć w Ewidencji Infrastruktury Paliw Alternatywnych: <https://eipa.udt.gov.pl/>.

7.5. Podnoszenie standardów w łańcuchu dostaw

[GRI 3-3] [GRI 308-1] [GRI 308-2] [GRI 414-1] [GRI 414-2] [ESRS SMB-3] [ESRS G1-2]]

W związku z realizacją procesów budowlanych Grupa Budimex współpracuje z wieloma dostawcami towarów i usług z różnych branż. Zgodnie z obowiązującymi w firmie procedurami Zintegrowanego Systemu Zarządzania prowadzony jest stały proces kwalifikacji i bieżących ocen partnerów biznesowych, uwzględniający również kwestie istotne z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju, tj. odpowiedzialność poszczególnych podmiotów w kwestiach społecznych i środowiskowych.

Głównym celem współpracy jest zapewnienie najwyższych standardów BHP, jakościowych i środowiskowych oraz wysokiej efektywności działania, dlatego w pierwszej kolejności firma stawia na współpracę z dostawcami i podwykonawcami kwalifikowanymi. Ocena wstępna dokonywana jest na podstawie ankiety kwalifikacyjnej (formularz *PO-04-01-F05* do procedury *PO-04-01*). Firmy zainteresowane współpracą są proszone o wypełnienie ankiety za pośrednictwem systemu; jest ona również dostępna do samodzielnego wypełnienia na naszej stronie WWW. Przed nadaniem kwalifikacji sprawdzana jest zgodność danych z rejestrami publicznymi (<https://podatki.gov.pl>, <https://aplikacja.ceidg.gov.pl>, <https://ekrs.ms.gov.pl>, https://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/#/vat-validation) oraz prywatnymi (Polska Wywiadownia Gospodarcza, <https://www.pwg.info.pl/>), a także prowadzona jest weryfikacja pod kątem potrzeb Grupy Budimex i standardów. Wystosowywana jest również prośba o dostarczenie: certyfikatu/certyfikatów jakości ISO i AQAP, certyfikatu ZKP (aprobaty techniczne), licencji, uprawnień i referencji. Dane z ankiety są wprowadzane do bazy i służą budowom jako podstawowe źródło informacji podczas nawiązywania współpracy w konkretnym zakresie.

Wstępnie kwalifikowany kontrahent to każdy kontrahent, który zadeklarował, że w jego firmie przestrzegane są obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej prawa pracownicze oraz prawne wymagania dotyczące ochrony środowiska.

Każdy podmiot, który zdecyduje się odpowiedzieć na zaproszenie do udziału w procesie zakupowym, musi uwzględnić w ofercie stworzony przez Grupę Budimex katalog wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowych oraz ochrony środowiska, stanowiący uzupełnienie wymagań określonych prawem. Sposób realizacji poszczególnych obowiązków może być przedmiotem uzgodnień na etapie negocjacji i wyboru dostawcy.

Grupa Budimex współpracuje wyłącznie z podmiotami postępującymi odpowiedzialnie. W procesie wyboru dostawców materiałów i usług jednym z kryteriów kwalifikacji jest pomyślne przejście oceny przestrzegania praw człowieka (w tym praw pracowniczych), co reguluje instrukcja do procedury zakupów (*Zasady kwalifikacji i oceny dostawców wyrobów i usług*). Wszyscy partnerzy firmy podpisują zobowiązanie do przestrzegania zbioru zasad postępowania dla kontrahentów Budimex SA, zaś Grupa Budimex zastrzega w podpisywanych umowach prawo do weryfikacji ich praktyk w tym zakresie. Zgodnie z dokumentem każdy podwykonawca i dostawca ma obowiązek realizować swoje cele gospodarcze z poszanowaniem zasad praworządności i etyki oraz praw człowieka. Integralną część podpisywanych umów stanowią *Wymagania dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy* oraz *Wymagania dotyczące ochrony środowiska*⁴⁶.

⁴⁶ Ankietę dla kontrahentów, katalog wymagań wobec nich oraz zbiór oczekiwanych zasad postępowania można znaleźć na stronie: <https://www.budimex.pl/pl/kontrahenci>.

Współpraca z dostawcami w zakresie ochrony środowiska na etapie realizacji budów została opisana w rozdziale 4.3.

Po zakończeniu dostaw/świadczenia usług odbywa się ponowna ocena przestrzegania przez danego dostawcę praw człowieka.

Po zakończeniu współpracy kontrahent jest oceniany według poniższych kryteriów:

- dotrzymanie terminów (DT),
- jakość wyrobu/usługi (JP),
- potencjał techniczny (PT),
- spełnianie warunków cenowych (SW),
- spełnianie warunków w zakresie bezpieczeństwa i higieny (stosuje się tylko do podwykonawców i dostawców usług sprzętowo-transportowych) (BH),
- postępowanie w zakresie ochrony środowiska (stosuje się tylko do podwykonawców i dostawców usług sprzętowo-transportowych) (OS).

Weryfikowane jest dodatkowo:

- Czy wystąpiły trudności we współpracy z kontrahentem, a jeżeli tak, to jakie?
- Czy w okresie współpracy z dostawcą wystąpiły jakiegokolwiek formy dyskryminacji?
- Czy przestrzegane były prawa pracownicze?
- Czy dostawca jest polecany do dalszej współpracy?

Ocena jest obliczana przez system na podstawie przyjętych algorytmów i przyznawany jest status kwalifikacji:

- R, co oznacza, że firma jest rekomendowana (ocena pozytywna) – średnia punktów powyżej 4,
- K, co oznacza, że firma jest kwalifikowana (ocena pozytywna) – średnia punktów od 2,5 do 4 włącznie,
- O, co oznacza, że firma jest odrzucona (ocena negatywna) – średnia punktów poniżej 2,5.

Grupa Budimex planuje rozszerzanie procedur należytej staranności w łańcuchu dostaw w ramach realizacji celów strategicznych związanych ze zrównoważonym rozwojem. W 2024 r. ma zostać opracowany i wdrożony *Kodeks postępowania dla partnera biznesowego*.

Dodatkowe informacje istotne z punktu widzenia kształtowania odpowiedzialnego łańcucha dostaw można znaleźć w rozdziale 5.2.

Tabela 59. Nowi dostawcy, którzy zostali poddani ocenie pod kątem spełniania kryteriów środowiskowych

[GRI 308-1]

	Budimex SA	Grupa Budimex
Liczba wszystkich nowych dostawców zakontraktowanych w 2023 r.	3 748	4 172
Liczba nowych dostawców zakontraktowanych w 2023 r., którzy zostali poddani ocenie pod względem kryteriów środowiskowych w okresie sprawozdawczym	58	59
Odsetek	2%	1%

Tabela 60. Negatywny wpływ na środowisko w łańcuchu dostaw oraz podjęte działania

[GRI 308-2]

	Budimex SA	Grupa Budimex
Liczba dostawców zakontraktowanych w 2023 r., którzy zostali poddani ocenie pod względem kryteriów środowiskowych w okresie sprawozdawczym	1 549	1 577
Liczba dostawców, dla których ocena wpływu wykazała znaczący negatywny (rzeczywisty lub potencjalny) wpływ na środowisko	0	0

Tabela 61. Nowi dostawcy, którzy zostali poddani ocenie pod kątem spełniania kryteriów społecznych

[GRI 414-1]

	Budimex SA	Grupa Budimex
Liczba wszystkich nowych dostawców zakontraktowanych w 2023 r.	3 748	4 160
Liczba nowych dostawców zakontraktowanych w 2023 r., którzy zostali poddani ocenie pod względem kryteriów społecznych w okresie sprawozdawczym	74	75
Odsetek	2%	2%

Tabela 62. Negatywny wpływ na społeczeństwo w łańcuchu dostaw oraz podjęte działania

[GRI 414-2]

	Budimex SA	Grupa Budimex
Liczba zakontraktowanych w 2023 r. dostawców, którzy zostali poddani ocenie pod względem kryteriów społecznych w okresie sprawozdawczym	2 033	2 081
Liczba dostawców, dla których ocena wpływu wykazała znaczący negatywny (rzeczywisty lub potencjalny) wpływ na społeczeństwo	3	4
Liczba dostawców, z którymi uzgodniono ulepszenia	0	0
Liczba dostawców, z którymi zerwano współpracę	3	4

8. O SPRAWOZDANIU

[GRI 2-2] [GRI 2-3] [GRI 2-4] [GRI 2-23] [GRI 2-5] [GRI 3-1] [GRI 3-2] [ESRS BP-1] [ESRS BP-2] [ESRS IRO-1]

Grupa Budimex publikuje informacje niefinansowe w cyklu rocznym, w formie sprawozdania stanowiącego część rocznego sprawozdania Zarządu z działalności firmy. Niniejszy dokument obejmuje informacje i skonsolidowane dane niefinansowe Grupy Budimex za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r., zgodnie ze strukturą organizacji na dzień 31 grudnia 2023 r. Został przygotowany w ramach wypracowanego przez firmę modelu raportowania ESG, przy wsparciu zewnętrznej firmy doradczej, w oparciu o międzynarodowe standardy raportowania niefinansowego GRI Standards, z wykorzystaniem wybranych elementów Europejskich Standardów Sprawozdawczości w zakresie Zrównoważonego Rozwoju (ESRS). Korekty opublikowanych wcześniej danych zostały wskazane w odpowiednich częściach sprawozdania.

Prezentowane w sprawozdaniu dane ilościowe pochodzą z wewnętrznych systemów Budimex SA oraz spółek zależnych i o ile nie wskazano inaczej:

a) dla spółki Budimex SA – nie obejmują zakresem jej oddziałów zagranicznych,

b) dla Grupy Budimex – obejmują zakresem wszystkie spółki prowadzące na dzień 31 grudnia 2023 r. istotną działalność operacyjną, tj. łącznie Budimex SA (wraz z oddziałami zagranicznymi), Mostostal Kraków SA (wraz z oddziałami zagranicznymi), Budimex Bau GmbH, Budimex Budownictwo Sp. z o.o., Budimex Kolejnictwo SA, Budimex Parking Wrocław Sp. z o.o., Grupę FBSerwis, Circular Construction SA, Magnolia Energy Sp. z o.o., RailBX GmbH, Budimex Slovakia s.r.o. oraz Budimex Mobility SA.

W sprawozdaniu zawarto odnośniki do tych spośród regulacji wewnętrznych firmy, które są publicznie dostępne.

Wybrane informacje zostały poddane weryfikacji zewnętrznej, której zakres opisano w liście poświadczającym na końcu niniejszego sprawozdania.

8.1. Sposób ustalenia zakresu tematycznego raportu

Niniejsze sprawozdanie stanowi wypełnienie obowiązku określonego w art. 49b i art. 55 *Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości* i w związku z tym uwzględniono w nim komplet informacji niefinansowych, które zgodnie z ustawą powinny znaleźć się w rocznym sprawozdaniu z działalności Grupy Budimex. Zakres tematyczny dokumentu został dobrowolnie poszerzony o zagadnienia zrównoważonego rozwoju zidentyfikowane w procesie analizy podwójnej istotności zgodnym z ESRS, obowiązkowymi dla Grupy Budimex począwszy od sprawozdania za 2024 r.

Proces analizy podwójnej istotności został zrealizowany przy użyciu metod jakościowych i ilościowych, a jego wynikiem jest lista tematów zrównoważonego rozwoju istotnych z punktu widzenia działalności Grupy Budimex. Na każdym etapie zaangażowani byli w niego przedstawiciele trzech najważniejszych spółek Grupy, tj. Budimex SA, Mostostal Kraków SA oraz FBSerwis SA.

Etapy analizy podwójnej istotności

W celu rekonstrukcji łańcucha wartości i modelu biznesowego w sierpniu 2023 r. zewnętrzna agencja doradcza przeprowadziła **warsztaty diagnostyczne** z udziałem kadry zarządczej Grupy Budimex. Przedmiotem warsztatów był przegląd łańcucha wartości przedsiębiorstwa, rekonstrukcja jego otoczenia biznesowego oraz dyskusja nad kluczowymi wpływami firmy w filarach środowiskowym, społecznym i zarządczym. Celem warsztatów było ustalenie perspektywy interesariuszy wewnętrznych i uporządkowanie wiedzy.

Następnie we wrześniu 2023 r. odbył się **warsztat ekspercki** z udziałem interesariuszy zewnętrznych: przedstawiciele inwestorów, podwykonawców, dostawców, władz samorządowych i opinii publicznej. Celem warsztatów było ustalenie perspektywy otoczenia firmy i uzupełnienie wniosków z warsztatów diagnostycznych.

Po warsztatach firma doradcza poddała analizie materiały wewnętrzne Grupy Budimex (m.in. wcześniejsze raporty ESG, strategie, analizy ryzyk) oraz notatki z warsztatów i na tej podstawie stworzyła **wstępną**

rozszerzoną listę 16 tematów istotnych. Tak przygotowana lista została poddana ocenie istotności wpływu i istotności finansowej.

W ramach **pomiaru istotności wpływu** przeprowadzona została ankieta online. Interesariusze zewnętrzni wypełniali ją w okresie od 14 września do 19 października 2023 r., a pracownicy Grupy w okresie od 29 września do 3 listopada 2023 r. Ankietowani oceniali dotkliwość, zakres i nieodwracalność wpływów na pięciostopniowej skali Likerta. Wyniki zostały zagregowane i uśrednione, a każdemu tematowi związanemu ze zrównoważonym rozwojem przypisano wartość liczbową.

W ramach **pomiaru istotności finansowej** we wrześniu i październiku 2023 r. zostały przeprowadzone warsztaty istotności finansowej z przedstawicielami działów finansowych Grupy Budimex. Uczestnicy zostali zapoznani z tematami zrównoważonego rozwoju oraz założeniami analizy podwójnej istotności oraz poproszeni o przyporządkowanie każdemu tematowi wartości liczbowej na pięciostopniowej skali Likerta. Odpowiedzi zostały zagregowane i uśrednione, a każdemu tematowi związanemu ze zrównoważonym rozwojem przypisano wartość liczbową.

Dzięki uzyskaniu dwóch ilościowych wymiarów istotności możliwe było zilustrowanie tematów na **matrycy istotności**. Grupa Budimex podjęła decyzję, by nie wyznaczać progu istotności i tym samym nie odrzucać żadnego ze zidentyfikowanych tematów. Wyniki analizy zostały zweryfikowane pod kątem zgodności z celami strategicznymi Grupy w sferze zrównoważonego rozwoju/ESG.

Częścią procesu analizy podwójnej istotności była analiza ryzyk ESG, omówiona w podrozdziale 4.1.2.

8.2. Istotne zagadnienia związane ze zrównoważonym rozwojem

W ramach badania podwójnej istotności wyłoniono 16 tematów istotnych, w tym:

- 7 tematów środowiskowych,
- 4 tematy społeczne,
- 4 tematy dotyczące ładu zarządczego,
- 1 temat własny.

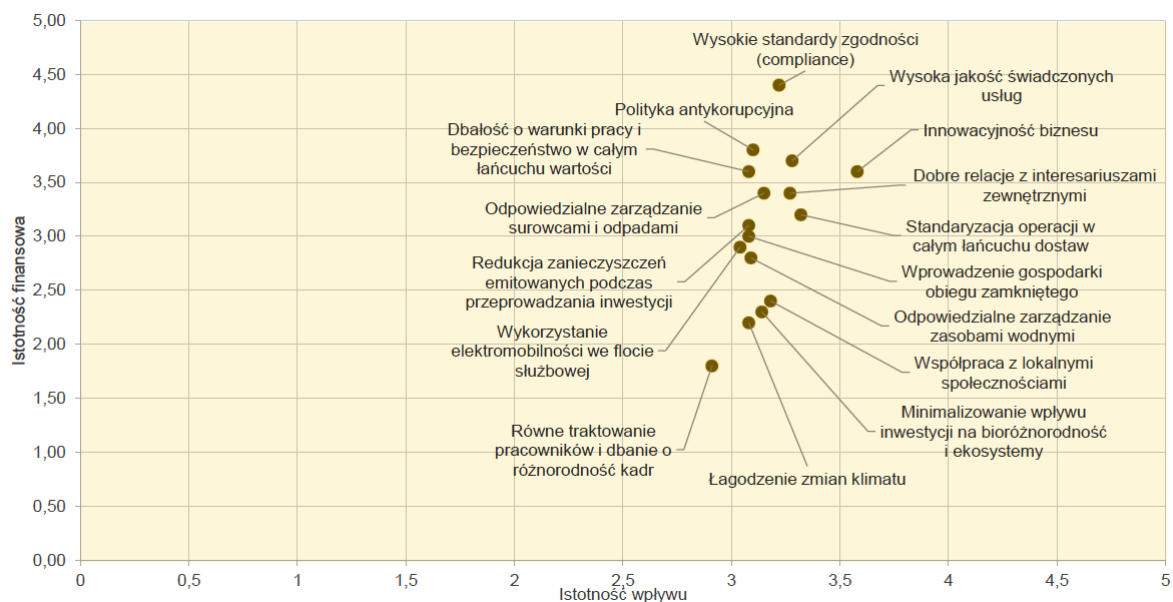
Całość listy przedstawia się następująco:

- Łagodzenie zmian klimatu,
- Redukcja zanieczyszczeń emitowanych podczas przeprowadzania inwestycji,
- Wykorzystanie elektromobilności we flocie służbowej,
- Odpowiedzialne zarządzanie surowcami i odpadami,
- Odpowiedzialne zarządzanie zasobami wodnymi,
- Minimalizowanie wpływu inwestycji na bioróżnorodność i ekosystemy,
- Wprowadzenie gospodarki o obiegu zamkniętym,
- Dbłość o warunki pracy i bezpieczeństwo w całym łańcuchu wartości,
- Równe traktowanie pracowników i dbanie o różnorodność kadr,
- Współpraca z lokalnymi społecznościami,
- Wysoka jakość świadczonych usług,
- Dobre relacje z interesariuszami zewnętrznymi,
- Polityka antykorupcyjna,
- Wysokie standardy zgodności (compliance),
- Standaryzacja operacji w całym łańcuchu dostaw,
- Innowacyjność biznesu.

Interesariusze za kluczowe uznali **kwestie związane z ładem zarządczym** oraz **kwestie społeczne** związane z jakością usług, prawami pracowniczymi i współpracą z lokalnymi społecznościami. Zwracali też dużą uwagę na **znaczenie innowacyjności biznesu**.

Szczegółowe wyniki zostały przedstawione na poniższej matrycy istotności.

Rysunek 12. Matryca istotności

8.3. Dane kontaktowe

Kontakt w sprawach związanych z niniejszym sprawozdaniem:

Ewelina Karp-Kręglicka

Dyrektor Biura ESG, Jakości i Ochrony Środowiska

Budimex SA

ul. Siedmiogrodzka 9

01-204 Warszawa

ewelina.karp@budimex.pl

tel. (+48) 22 623 60 00

Wioletta Roguska

Kierownik ds. ESG

Budimex SA

ul. Siedmiogrodzka 9

01-204 Warszawa

wioletta.roguska@budimex.pl

tel. (+48) 22 623 60 00

Indeks treści GRI

STANDARD GRI / INNE ŹRÓDŁO	NUMER WSKAŹNIKA	NAZWA WSKAŹNIKA	LOKALIZACJA	POMINIĘCIE			GRI SECTOR STANDARD REF. NO.	
				POMINIĘTE WYMAGANIA	POWÓD	WYJAŚNIENIE		
Ogólne ujawnienia								
GRI 2: Ogólne ujawnienia 2021	Organizacja i jej praktyki raportowania							
	2-1	Dane na temat organizacji	2.0 Grupy Budimex					
	2-2	Podmioty objęte raportowaniem zrównoważonego rozwoju w organizacji	8.0 sprawozdaniu					
	2-3	Okres objęty raportem, częstotliwość raportowania i dane kontaktowe	8.0 sprawozdaniu					
	2-4	Korekty informacji	8.0 sprawozdaniu					
	2-5	Weryfikacja zewnętrzna	8.0 sprawozdaniu					
	Działalność i pracownicy							
	2-6	Rodzaje działalności, łańcuch wartości i inne relacje biznesowe	2.0 Grupy Budimex					
	2-7	Pracownicy	5.4. Struktura zatrudnienia					
	2-8	Osoby świadczące pracę niebędące pracownikami	5.4. Struktura zatrudnienia					
	Zarządzanie							
	2-9	Struktura i skład organów zarządzających	2.4. Władze Grupy Kapitałowej Budimex					
	2-10	Powoływanie i wybór najwyższych organów zarządzających	5.3. Wspieranie różnorodności 6.1. Polityki i odpowiedzialność					
	2-11	Przewodniczący najwyższych organów zarządzających	2.4. Władze Grupy Kapitałowej Budimex					
	2-12	Rola najwyższych organów zarządzających w nadzorowaniu zarządzania wpływem	6.1.1. Zarządzanie zrównoważonym rozwojem					
	2-13	Delegowanie odpowiedzialności za zarządzanie wpływem	6.1.1. Zarządzanie zrównoważonym rozwojem					
	2-14	Rola najwyższych organów zarządzających w raportowaniu zrównoważonego rozwoju	6.1.1. Zarządzanie zrównoważonym rozwojem					
	2-15	Konflikty interesów	6.1.2. Zapewnianie przestrzegania prawa i zasad etyki					
	2-16	Komunikacja kwestii krytycznych	6.1.1. Zarządzanie zrównoważonym rozwojem					
	2-17	Zbiorowa wiedza najwyższych organów zarządzających	6.1.1. Zarządzanie zrównoważonym rozwojem					
	2-18	Ocena działań najwyższych organów zarządzających	6.1.1. Zarządzanie zrównoważonym rozwojem					
	2-19	Polityki wynagrodzeń	6.1. Polityki i odpowiedzialność					
	2-20	Proces ustalania wynagrodzeń	6.1. Polityki i odpowiedzialność					
	2-21	Roczny wskaźnik całkowitego wynagrodzenia	6.1. Polityki i odpowiedzialność					
	Strategie, polityki i procedury							
	2-22	Oświadczenie w sprawie strategii zrównoważonego rozwoju	1. List Prezesa					
	2-23	Zobowiązania w ramach polityk	5.1. Polityki i odpowiedzialność 5.2. Należyta staranność w zakresie praw człowieka 5.8.1. Dialog i współpraca z interesariuszami 8.0 sprawozdaniu					

STANDARD GRI / INNE ŹRÓDŁO	NUMER WSKAŹNIKA	NAZWA WSKAŹNIKA	LOKALIZACJA	POMINIĘCIE			GRI SECTOR STANDARD REF. NO.
				POMINIĘTE WYMAGANIA	POWÓD	WYJAŚNIENIE	
	2-24	Realizacja zobowiązań w ramach polityk	5.2. Należyta staranność w zakresie praw człowieka				
	2-25	Procesy łagodzenia negatywnego wpływu	5.2. Należyta staranność w zakresie praw człowieka 5.8.1. Dialog i współpraca z interesariuszami				
	2-26	Mechanizmy zasięgnięcia porad i sygnalizowania potencjalnych nieprawidłowości	5.2. Należyta staranność w zakresie praw człowieka				
	2-27	Zgodność z prawem i regulacjami	5.2. Należyta staranność w zakresie praw człowieka				
	2-28	Członkostwo w organizacjach	2.7. Członkostwo w organizacjach				
GRI 2: Ogólne ujawnienia 2021	Angażowanie interesariuszy						
	2-29	Podejście do angażowania interesariuszy	6.1.1. Zarządzanie zrównoważonym rozwojem 5.8.1. Dialog i współpraca z interesariuszami				
	2-30	Układy zbiorowe	5.1. Polityki i odpowiedzialność				
Istotne zagadnienia							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-1	Proces określania istotnych zagadnień	8. 0 sprawozdaniu				
	3-2	Lista istotnych zagadnień	8. 0 sprawozdaniu				
Wyniki ekonomiczne (temat dodatkowy, poza listą tematów istotnych)							
GRI 201: Wyniki ekonomiczne 2016	201-1	Bezpośrednia wartość ekonomiczna wytworzona i podzielona	5.8.2. Wkład w lokalny rozwój społeczno-ekonomiczny				
	201-2	Konsekwencje finansowe oraz inne ryzyka i szanse wynikające ze zmian klimatu	4.1.2. Identyfikacja i zarządzanie ryzykami ESG, w tym związanymi z klimatem				
Obecność na rynku (temat dodatkowy, poza listą tematów istotnych)							
GRI 202: Obecność na rynku 2016	202-1	Stosunek wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla do płacy minimalnej na danym rynku, z podziałem na płeć	5.5. Wynagrodzenia i świadczenia pozapłacowe				
Pośredni wpływ ekonomiczny (temat dodatkowy, poza listą tematów istotnych)							
GRI 203: Pośredni wpływ ekonomiczny 2016	203-1	Inwestycje w infrastrukturę oraz wspierane usługi	7.1. Kontrakty podpisane w 2023 r.				
Polityka antykorupcyjna							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	6.1.2. Zapewnianie przestrzegania prawa i zasad etyki				
GRI 205: Zapobieganie korupcji 2016	205-1	Jednostki biznesowe poddane analizie pod kątem ryzyk związanych z korupcją	6.1.2. Zapewnianie przestrzegania prawa i zasad etyki				
	205-3	Potwierdzone przypadki korupcji i podjęte działania	6.1.2. Zapewnianie przestrzegania prawa i zasad etyki				
Pośredni wpływ ekonomiczny (temat dodatkowy, poza listą tematów istotnych)							
GRI 206: Zachowania antykonkurencyjne 2016	206-1	Kroki prawne podjęte z powodu naruszeń zasad wolnej konkurencji oraz praktyk monopolistycznych	6.1.2. Zapewnianie przestrzegania prawa i zasad etyki				

STANDARD GRI / INNE ŹRÓDŁO	NUMER WSKAŹNIKA	NAZWA WSKAŹNIKA	LOKALIZACJA	POMINIĘCIE			GRI SECTOR STANDARD REF. NO.
				POMINIĘTE WYMAGANIA	POWÓD	WYJAŚNIENIE	
Wprowadzenie gospodarki o obiegu zamkniętym							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	4.1.1. Polityki i odpowiedzialność				
GRI 301: Materiały i surowce 2016	301-1	Wykorzystane materiały i surowce wg masy lub objętości	4.1.3. Kluczowe wskaźniki				
	301-2	Wykorzystane materiały wejściowe z recyklingu	4.1.3. Kluczowe wskaźniki				
Energia (temat dodatkowy, poza listą tematów istotnych)							
GRI 302: Energia 2016	302-3	Intensywność zużycia energii	2.5. Kapitały Grupy Budimex				
Odpowiedzialne zarządzanie zasobami wodnymi							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	4.1.1. Polityki i odpowiedzialność				
GRI 303: Woda i ścieki 2018	303-3	Pobór wody	4.1.3. Kluczowe wskaźniki				
	303-4	Odprowadzanie wody	4.1.3. Kluczowe wskaźniki				
Minimalizowanie wpływu inwestycji na bioróżnorodność i ekosystemy							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	4.1.6. Różnorodność biologiczna				
GRI 304: Różnorodność biologiczna 2016	304-1	Zakłady znajdujące się na lub sąsiadujące z obszarami chronionymi bądź obszarami o dużej wartości pod względem różnorodności biologicznej	4.1.6. Różnorodność biologiczna				
	304-2	Znaczący wpływ działań, produktów i usług na różnorodność biologiczną	4.1.6. Różnorodność biologiczna				
Łagodzenie zmian klimatu							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	4.1.1. Polityki i odpowiedzialność				
GRI 305: Emisje 2016	305-1	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych (Zakres 1)	4.1.5. Emisje gazów cieplarnianych				
	305-2	Pośrednie energetyczne emisje gazów cieplarnianych (Zakres 2)	4.1.5. Emisje gazów cieplarnianych				
	305-4	Intensywność emisji gazów cieplarnianych	4.1.5. Emisje gazów cieplarnianych				
	305-5	Redukcja emisji gazów cieplarnianych	4.1.5. Emisje gazów cieplarnianych				
	305-7	Emisje tlenków azotu, tlenków siarki i inne znaczące emisje do powietrza	4.1.5. Emisje gazów cieplarnianych				
Odpowiedzialne zarządzanie surowcami i odpadami							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	4.1.1 Polityki i odpowiedzialność				
GRI 306: Odpady 2020	306-1	Wytwarzanie odpadów i znaczące skutki związane z odpadami	4.1.1. Polityki i odpowiedzialność				
	306-3	Wytworzone odpady	4.1.3 Kluczowe wskaźniki				
	306-4	Odpady nieskierowane do unieszkodliwienia	4.1.3 Kluczowe wskaźniki				
	306-5	Odpady skierowane do unieszkodliwienia	4.1.3 Kluczowe wskaźniki				

STANDARD GRI / INNE ŹRÓDŁO	NUMER WSKAŹNIKA	NAZWA WSKAŹNIKA	LOKALIZACJA	POMINIĘCIE			GRI SECTOR STANDARD REF. NO.
				POMINIĘTE WYMAGANIA	POWÓD	WYJAŚNIENIE	
Standaryzacja operacji w całym łańcuchu dostaw							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	4.1.7. Odpowiedzialna ekologicznie realizacja usług 7.5. Podnoszenie standardów w łańcuchu dostaw				
GRI 308: Ocena środowiskowa dostawców 2016	308-1	Nowi dostawcy, którzy zostali poddani ocenie pod kątem spełniania kryteriów środowiskowych	7.5. Podnoszenie standardów w łańcuchu dostaw				
	308-2	Negatywny wpływ na środowisko w łańcuchu dostaw oraz podjęte działania	7.5. Podnoszenie standardów w łańcuchu dostaw				
GRI 414: Ocena społeczna dostawców 2016	414-1	Nowi dostawcy, którzy zostali poddani ocenie pod kątem spełniania kryteriów społecznych	7.5. Podnoszenie standardów w łańcuchu dostaw				
	414-2	Negatywny wpływ społeczny w łańcuchu dostaw i podjęte działania	7.5. Podnoszenie standardów w łańcuchu dostaw				
Odpowiedzialne zarządzanie surowcami i odpadami (temat dodatkowy, poza listą tematów istotnych)							
GRI 401: Zatrudnienie 2016	401-1	Nowi pracownicy i rotacja pracowników	5.4. Struktura zatrudnienia				
	401-2	Świadczenia zapewniane pracownikom pełnoetatowym, które nie przysługują pracownikom tymczasowym lub zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin	5.5. Wynagrodzenia i świadczenia pozapłacowe				
	401-3	Urlopy rodzicielskie	5.4. Struktura zatrudnienia				
Stosunki pomiędzy pracownikami a kadra zarządzającą (temat dodatkowy, poza listą tematów istotnych)							
GRI 402: Stosunki pomiędzy pracownikami a kadra zarządzającą 2016	402-1	Minimalne wyprzedzenie, z jakim informuje się o istotnych zmianach operacyjnych	5.1. Polityki i odpowiedzialność				
Dbłość o warunki pracy i bezpieczeństwo w całym łańcuchu wartości							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	5.1. Polityki i odpowiedzialność				
GRI 403: BHP 2018	403-1	System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy	5.7. Zapewnianie bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy				
	403-2	Identyfikacja zagrożeń, ocena ryzyka i badanie wypadków	5.7. Zapewnianie bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy				
	403-3	Służby bezpieczeństwa i higieny pracy	5.7. Zapewnianie bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy				
	403-4	Wpływ pracowników na decyzje, konsultacje i komunikacja w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	5.7. Zapewnianie bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy				
	403-5	Szkolenia dla pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	5.7. Zapewnianie bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy				
	403-6	Programy promocji zdrowia dla pracowników	5.5. Wynagrodzenia i świadczenia pozapłacowe				
	403-7	Zapobieganie i łagodzenie wpływu na zdrowie i bezpieczeństwo związanego z relacjami biznesowymi organizacji	5.7. Zapewnianie bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy				
	403-8	Pracownicy objęci systemem zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy	5.7. Zapewnianie bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy				
	403-9	Urazy związane z pracą	5.7. Zapewnianie bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy				
	403-10	Problemy zdrowotne związane z pracą	5.7. Zapewnianie bezpiecznego i higienicznego środowiska pracy				

STANDARD GRI / INNE ŹRÓDŁO	NUMER WSKAŹNIKA	NAZWA WSKAŹNIKA	LOKALIZACJA	POMINIĘCIE			GRI SECTOR STANDARD REF.NO.
				POMINIĘTE WYMAGANIA	POWÓD	WYJAŚNIENIE	
Szkolenia i edukacja (temat dodatkowy, poza listą tematów istotnych)							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	5.6. Budowanie świadomości w obszarze społecznym (S)				
GRI 404: Szkolenia i edukacja 2016	404-1	Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadająca na pracownika	5.6. Budowanie świadomości w obszarze społecznym (S)				
	404-2	Programy podnoszenia kwalifikacji pracowników i programy wsparcia w okresie przejściowym	5.6. Budowanie świadomości w obszarze społecznym (S)				
	404-3	Odsetek pracowników regularnie otrzymujących oceny pracy i rozwoju kariery	5.6. Budowanie świadomości w obszarze społecznym (S)				
Równe traktowanie pracowników i dbanie o różnorodność kadr							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	5.3. Wspieranie różnorodności				
GRI 405: Różnorodność i równość szans 2016	405-1	Różnorodność organów zarządzających i pracowników	5.4. Struktura zatrudnienia				
	405-2	Stosunek pensji podstawowej i wynagrodzenia całkowitego kobiet do mężczyzn	5.3. Wspieranie różnorodności				
Innowacyjność biznesu							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	2.10. Działalność badawczo-rozwojowa				
	Wskaźnik własny 1	Liczba i opis realizowanych projektów innowacyjnych	2.10. Działalność badawczo-rozwojowa				
Wysokie standardy zgodności (compliance)							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	6.1.2. Zapewnianie przestrzegania prawa i zasad etyki				
	Wskaźnik własny 3	Liczba laboratoriów kontrolujących jakość wykonywanych prac oraz wykorzystywanych materiałów	6.1.2. Zapewnianie przestrzegania prawa i zasad etyki				
Wysoka jakość świadczonych usług							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	2.9. Jakość usług				
	Wskaźnik własny 3	Liczba laboratoriów kontrolujących jakość wykonywanych prac oraz wykorzystywanych materiałów	2.9. Jakość usług				
Dobre relacje z interesariuszami zewnętrznymi							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	5.8.1. Dialog i współpraca z interesariuszami				
	Wskaźnik własny 4	Przypadki długotrwałych konfliktów ze społecznościami lokalnymi	5.8.1. Dialog i współpraca z interesariuszami				
Współpraca z lokalnymi społecznościami							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	5.8.3. Działania charytatywne i sponsoringowe				
	Wskaźnik własny 5	Lista realizowanych programów społecznych	5.8.3. Działania charytatywne i sponsoringowe				
Redukcja zanieczyszczeń emitowanych podczas przeprowadzania inwestycji							
GRI 3: Istotne zagadnienia 2021	3-3	Zarządzanie istotnymi zagadnieniami	4.1. Zarządzanie wpływem na środowisko				
	Wskaźnik własny 7	Opis metod redukcji zanieczyszczeń emitowanych podczas realizacji inwestycji	4.1. Zarządzanie wpływem na środowisko				

Spis tabel

Tabela 1. Osiągnięte rezultaty – kapitał finansowy	17
Tabela 2. Osiągnięte rezultaty – kapitał ludzki.....	18
Tabela 3. Osiągnięte rezultaty – kapitał organizacyjny	18
Tabela 4. Osiągnięte rezultaty – kapitał intelektualny.....	18
Tabela 5. Osiągnięte rezultaty – kapitał społeczny.....	19
Tabela 6. Osiągnięte rezultaty.....	19
Tabela 7. Kluczowe wskaźniki efektywności w obszarze ESG: Budimex SA2	20
Tabela 8. Kluczowe wskaźniki efektywności w obszarze ESG: Grupa Budimex.....	21
Tabela 9. Ryzyka ESG	44
Tabela 10. Kluczowe ryzyka ESG	46
Tabela 11. Zużyte surowce i materiały	48
Tabela 12. Zużyte surowce i materiały w Mostostal Kraków SA.....	48
Tabela 13. Odsetek surowców/materiałów początkowych pochodzących z recyklingu użytych do wytworzenia podstawowych produktów i usług	49
Tabela 14. Wytworzone odpady w ujęciu rok do roku	49
Tabela 15. Odpady poddane odzyskowi	50
Tabela 16. Odpady poddane odzyskowi w Budimex SA, z podziałem na sposób zagospodarowania	50
Tabela 17. Odpady skierowane do odzysku w FBSerwis, z podziałem na sposób zagospodarowania.....	51
Tabela 18. Odpady skierowane do unieszkodliwienia.....	51
Tabela 19. Odpady skierowane do unieszkodliwienia z podziałem na metodę unieszkodliwiania	52
Tabela 20. Pobór wody.....	53
Tabela 21. Odprowadzanie ścieków.....	54
Tabela 22. Zużycie energii w organizacji	55
Tabela 23. Emisje gazów cieplarnianych z zakresu 1 i 2.....	59
Tabela 24. Emisje pyłów i innych substancji.....	61
Tabela 25. Kontrahenci oceniani z wykorzystaniem kryteriów środowiskowych i społecznych przez Budimex SA.....	66
Tabela 26. Działalność związana z energią jądrową	78
Tabela 27. Obrót.....	79
Tabela 28. CAPEX.....	81
Tabela 29. OPEX.....	83
Tabela 30. Wyniki kalkulacji nieskorygowanej luki płacowej dla Grupy Budimex za rok 2023 (całkowite wynagrodzenie)	92
Tabela 31. Wyniki kalkulacji nieskorygowanej luki płacowej dla Grupy Budimex za rok 2023 (stałe składniki wynagrodzenia)	92

Tabela 32. Pracownicy zatrudnieni na umowach na czas nieokreślony i określony w ujęciu rok do roku w Budimex SA.....	93
Tabela 33. Pracownicy zatrudnieni na umowach na czas nieokreślony i określony w ujęciu rok do roku w Grupie Budimex	94
Tabela 34. Dane o osobach świadczących pracę na umowach innych niż umowa o pracę w Budimex SA ...	94
Tabela 35. Dane o osobach świadczących pracę na umowach innych niż umowa o pracę w Grupie Budimex	95
Tabela 36. Struktura zatrudnienia	95
Tabela 37. Przyjęcia nowych pracowników w Grupie Budimex.....	96
Tabela 38. Odejścia pracowników w Grupie Budimex.....	97
Tabela 39. Wskaźnik rotacji netto dla pracowników na umowach o pracę w Budimex SA	97
Tabela 40. Wskaźnik rotacji netto dla pracowników na umowach o pracę w Grupie Budimex.....	97
Tabela 41. Informacje o urloпах macierzyńskich i ojcowskich w Budimex SA	97
Tabela 42. Informacje o urloпах macierzyńskich i ojcowskich w Grupie Budimex	98
Tabela 43. Stosunek najniższego wynagrodzenia w organizacji do minimalnej płacy lokalnej według płci	99
Tabela 44. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto	100
Tabela 45. Średnia liczba godzin szkoleniowych w 2023 r.....	105
Tabela 46. Liczba pracowników podnoszących kwalifikacje zawodowe w 2023 r.	105
Tabela 47. Liczba pracowników podnoszących kwalifikacje zawodowe w 2022 r.	105
Tabela 48. Liczba godzin szkoleniowych z podziałem na wybrane tematy w Budimex SA w 2023 r.	106
Tabela 49. Liczba godzin szkoleniowych z podziałem na wybrane tematy w Grupie Budimex.....	107
Tabela 50. Liczba pracowników przeszkolonych w wybranych tematach w 2023 r.	108
Tabela 51. Pracownicy regularnie otrzymujący oceny pracownicze w 2023 r.....	109
Tabela 52. Pracownicy regularnie otrzymujący oceny pracownicze w 2022 r.....	109
Tabela 53. Osoby świadczące pracę objęte systemem zarządzania BHP organizacji.....	110
Tabela 54. Wskaźniki dotyczące zagadnień BHP.....	115
Tabela 55. Inne wskaźniki BHP	116
Tabela 56. Zidentyfikowani istotni interesariusze Grupy Budimex.....	118
Tabela 57. Bezpośrednia wartość ekonomiczna generowana przez Grupę Budimex	121
Tabela 58. Istotne ryzyka zidentyfikowane dla Grupy Budimex w 2023 r.....	134
Tabela 59. Nowi dostawcy, którzy zostali poddani ocenie pod kątem spełniania kryteriów środowiskowych	148
Tabela 60. Negatywny wpływ na środowisko w łańcuchu dostaw oraz podjęte działania.....	148
Tabela 61. Nowi dostawcy, którzy zostali poddani ocenie pod kątem spełniania kryteriów społecznych	149
Tabela 62. Negatywny wpływ na społeczeństwo w łańcuchu dostaw oraz podjęte działania	149

Spis rysunków

Rysunek 1. Historia Grupy Budimex	5
Rysunek 2. Liczba realizowanych kontraktów	6
Rysunek 3. Schemat funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Zarządzania.....	11
Rysunek 4. Zdefiniowane procesy w ZSZ.....	11
Rysunek 5. Udział w kapitale zakładowym Budimex SA według stanu wiedzy spółki na 31 grudnia 2023 r.	15
Rysunek 6. Wartości Grupy Budimex	29
Rysunek 7. Model kompetencyjny.....	30
Rysunek 8. Matryca ryzyk ESG.....	45
Rysunek 9. Działalność kwalifikująca się do systematyki	76
Rysunek 10. Działalność zgodna z systematyką	77
Rysunek 11. Nakłady Grupy Budimex na cele społeczne.....	123
Rysunek 12. Matryca istotności.....	151